

39.

NONNOY TOY ΠΑΝΟΠΟΛΙΤΟΥ

ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΤΟΥ

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ.

PARAPHRASE DE L'ÉVANGILE

SELON

SAINT JEAN

PAR NONNOS DE PANOPOLIS

TEXTE GREC, RÉTABLI ET CORRIGÉ

PAR

LE COMTE DE MARCELLUS

Ancien ministre plénipotentiaire

PARIS

LIBRAIRIE DE FIRMIN DIDOT FRÈRES

IMPRIMEURS DE L'INSTITUT DE FRANCE

AUX JACOB, 56

1861

279.07

NONNOY TOY ΠΑΝΟΠΟΛΙΤΟΥ

ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΤΟΥ

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

**NONNOY TOY ΠΑΝΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΜΕΤΑΒΟΛΗ**

ΤΟΥ
ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ.

PARAPHRASE DE L'ÉVANGILE

SELON

SAINT JEAN

PAR NONNOS DE PANOPOLIS

TEXTE GREC, RÉTABLI ET CORRIGÉ

PAR

LE COMTE DE MARCELLUS

Ancien ministre plénipotentiaire

PARIS

LIBRAIRIE DE FIRMIN DIDOT FRÈRES

IMPRIMEURS DE L'INSTITUT DE FRANCE

RUE JACOB, 56

1861

AVIS.

Lorsque j'ai commencé à traduire la *Paraphrase* de l'Évangile selon saint Jean, je n'avais pas l'intention de donner une édition nouvelle du texte grec ; mais, en avançant dans ma tâche, j'ai reconnu la nécessité d'une révision grammaticale, tant l'édition, même la plus récente, m'a laissé voir de fautes et de contre-sens.

Nonnos, qui, pour la première et la plus importante de ses œuvres, *les Dionysiaques*, n'a eu au seizième et au dix-septième siècles que deux éditions, en a compté, à la même époque, vingt-sept pour la *Paraphrase*. Mais, par compensation, tandis que, dans les quarante dernières années qui viennent de s'écouler, *les Dionysiaques* ranimées ont eu trois éditions consécutives, la *Paraphrase* n'en compte qu'une seule pour ce même espace de temps. C'est celle dont le texte grec fut donné en 1834, à Leipsick, sous le nom et après la mort du célèbre helléniste Fr. Passow. Elle s'est enrichie de toutes les rectifications ou des conjectures réunies au bas des pages de tous les critiques depuis trois cents ans ; et néanmoins j'y ai relevé, à mon tour, de très-nombreuses incorrections auxquelles, de mon mieux, j'ai tenté de porter remède.

J'ai supprimé avec intention les soixante-huit vers ajoutés par Bordat en 1561, et les trois cent soixante et dix hexamètres qu'en 1589 Nansius mit par-dessus les autres pour remplir les vides prétendus de l'œuvre de Nonnos. Certes ce n'est pas grand dommage : tous ces enfants d'une muse tardive sont d'une médiocre

grécité. D'ailleurs j'avais à cœur d'étudier l'art antique et nullement l'industrie moderne.

J'ai donc également laissé de côté les lacunes présumées ou même opérées par mes devanciers. Le poète égyptien a protesté contre les hérésies de son siècle par les expressions les plus précises, les plus rapprochées du texte sacré ; et il a reproduit la parole comme toute la pensée du sublime évangéliste avec une exactitude tellement scrupuleuse que si, une seule fois, une parabole et, de temps en temps, certains fragments de verset ne se trouvent pas réfléchis dans ce fidèle miroir, on en a conclu, tantôt que l'Évangile selon saint Jean, lorsque Nonnos l'avait connu, ne les renfermait pas, tantôt que les copistes avaient négligé ou perdu plusieurs hexamètres. Dans les deux cas, j'ai passé outre ; car ces omissions, si omissions il y a, n'altèrent jamais l'idée primitive, et ne font aucun tort à l'œuvre, ni à la suite et à l'intégrité des vingt et un chants du poème, si j'ose les nommer ainsi.

Enfin j'ai mis à revoir et à purifier le texte grec de la *Paraphrase* toute la connaissance des expressions favorites du poète et de la perfection de sa prosodie qu'ont pu me laisser mes méditations prolongées sur son grand ouvrage. Les manuscrits épuisés n'offrant plus de ressources pour ce travail, j'ai dû glaner dans le vaste champ des conjectures ouvert par mes prédécesseurs. On verra que j'y ai marché avec hésitation et timidité.

Dans des notes succinctes, je donnerai la raison des leçons nouvelles qu'ont inspirées au traducteur le désir ou le devoir de retrouver partout le sens et l'élégance du texte.

ERRATA.

- Сн. II, v. 49, *lisez* : προσφθέξατο et non προσπτύξατο.
— *ib.*, v. 61 : ἐνοικῶν et non ἀκοῦον.
— IV, v. 182 : μυθὸν et non λαὸν.
— VI, v. 28 : πολυγράψ et non πολυγλώσσω.
— *ib.*, v. 41 : πολυφόρβοιο et non πολυφλοίσβοιο.
— *ib.*, v. 81, *lisez* : κοῦ πέλας ὄρμος, ἀτὰρ.
— XI, v. 107 : σταθέρω et non Ζαθέω.
— XVIII, v. 107 : σὺ et non οὐ.
-

ΝΟΝΝΟΥ ΤΟΥ ΠΑΝΟΠΟΛΙΤΟΥ

ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΤΟΥ

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ.

ΚΕΦ. Α.

Ἄχρονος ἦν, ἀκίχητος, ἐν ἀρρήτῳ λόγος ἀρχῆ,
ἰσοφυῆς γενετῆρος ὀμηλικος, υἱὸς ἀμήτωρ,
καὶ λόγος αὐτοφύτοιο θεοῦ φάος, ἐκ φάος φῶς·
πατὴρ ἦν ἀμέριστος, ἀτέρμονι σύνθρονος ἔδρῃ·
5 καὶ θεὸς ὑψιγένεθλος ἦν λόγος. Οὗτος ἀπ' ἀρχῆς
ἀνάφω συνέλαμπε θεῶ τεχνήμονι κόσμου,
πρῶτος κόσμοιο· καὶ ἔπλετο πάντα δι' αὐτοῦ,
ἄπνοια καὶ πνεύματα· καὶ ἐργοπόνου δίχα μύθου
οὐδὲν ἔφω, τόπερ ἔσκε· καὶ ἔμφυτος ἦν ἐν αὐτῷ
10 ζωὴ πασιμέλουσα, καὶ ὠκυμόρων φάος ἀνδρῶν
ζωὴ πάντροφος ἦεν. Ἐν ἀγλύθεντι δὲ κόσμῳ
οὐρανίαις σελάγιζε βολαῖς γαίηχος αἶγλη,
καὶ ζόφος οὐ μιν ἔμαρψε· μελισσοβότῳ δ' ἐνὶ λόχμῳ
ἔσκε τις οὐρσίφοιτος ἐρημάδος ἀστὸς ἐρίπνης,
15 κήρυξ ἀρχεγόνου βαπτίσματος· οὐνομα δ' αὐτῷ
θεῖος Ἰωάννης λαοσσός. Οὗτος ἐπέστη
ἄγγελος ἐμπεδόμυθος, ὅπως περὶ φωτὸς ἐνίψῃ
μαρτυρίην, ἵνα πάντες ἐνὸς κήρυκος ἰωῆ
ὀρθῆν πίστιν ἔχουσιν, ἀτέρμονα, μητέρα κόσμου.
20 Οὐ μὴν κείνος ἦν νοερόν φάος, ἀλλ' ἵνα μόνον

παῖσιν ἀναπτύξει θεηγόρον ἀνθερωῶνα,
καὶ φάεος προκείμευθος ἀκηρύκτιο φανεῖη,
ξυὴν μαρτυρίην ἐνέπων θεοδέγμονι λαῶ.

Καὶ γὰρ εἰς μετὰ πατρός ἐτήτυμον ἀρχέγονον φῶς
25 μουνογενῆς λόγος ἦεν, ὃς ἀνέρα πάντα καθαίρει,
πνευματικαῖς ἀκτίσι καταυγάζων φύσιν ἀνδρῶν
ἐρχομένων ἐπὶ γαῖαν· ἦν δ' ἐν ἀπειθεί· κόσμῳ
ἀπροϊδής, καὶ κόσμος ἀπειρίτος ἔσκε κατ' αὐτοῦ,
καὶ λόγον οὐ γίνωσκεν ἐπὶ πλυδα κόσμος ἀλήτης.

30 Ἐγγύς ἦν ἰδίων, ἴδιοι δέ μιν ἄφρονι λύσση
ὡς ξένον οὐκ ἐγέραιρον· ὅσοι δέ μιν ἔμφρονι θυμῷ
ἀπλανέες δέξαντο, καὶ οὐ νόον εἶχον ἀλήτην,
οὐρανήν πάντεσσι μίαν δωρήσατο τιμὴν,
τέκνα θεοῦ γενετῆρος ἀειζώντος ἀκούειν,
35 οὗς φύσις οὐκ ᾔδινε λεχωῖās, οὐ βίος ἔγνω
ἀνδρομέου βλάστημα θελήματος, οὐδὲ καὶ αὐτὴ
σαρκὸς ἐρωτοτόκοιο γαμήλιος ἦρασεν εὐνή,
ἀλλὰ θεοῦ γεγάασιν ἀνήροτα τέκνα τοκῆος.

Καὶ λόγος αὐτοτέλεστος ἐσαρκώθη θεὸς ἀνὴρ
40 ὀψίγονος, προγένεθλος, ἐν ἀρρήτῳ τινὶ θεσμῷ
ξυνώσας ζαθέην βροτοειδέει σύζυγα μορφὴν.
Καὶ θεὸς οἶκον ἔναιε σὺν ἀνδράσι, καὶ κλέος αὐτοῦ
εἶδομεν ἀνδρομέοισιν ἐν ὄμμασιν, οἷά τε τιμὴν
υἱοῦ μουνογόνοιο παρ' ὑψίστοιο τοκῆος·

45 καὶ χάριτος πέπληθε καὶ ἀτρεκίης γενετῆρος.

Ἀμφὶ δὲ σαρκοφόροιο λόγου πρωτάγγελος ἀνὴρ

ἀγνός Ἰωάννης πιστώσατο μάρτυρα φωνήν·

Οὗτος ἔην, ὃν ἔειπον ἀνωμότην τινὶ μύθῳ·

Πρῶτος ἐμεῖο βέβηκεν, ὀπίστερος ὅστις ἰκάνει,

50 ὅτι μευ ἦν πρῶτιστος, ὅτι ζύμπαντες ἀπ' αὐτοῦ

ἠράμεθα ζαθέου πληρώματος ὄψιμον ἄλλην

ἀντίθετον προτέρης χάριτος χάριν· ὅτι θεμίστων

βίβλον ὄλων γενέτης διὰ Μωσέος ὤπασε λαῶν,

καὶ χάρις ἐκ Χριστοῦ καὶ ἀτρακίη πέλε κόσμῳ·

55 καὶ θεὸν αὐτογένεθλον ἐν ἀντιπόροισιν ὀπωπαῖς

οὔποτέ τις σκοπίαζεν· ἐφ' διεπέφραδε μύθῳ

κεῖνος ὁ θεσπεσίῳ μεμελημένος ἠθάδι κόλπῳ

μουνογενῆς, ὀμόφοιτος ἀκιχήτοιο τοκῆς.

Μαρτυρίας δ' ὄδε μύθος, ὃν ἀμβροσίῃ τινὶ φωνῇ

60 πιστὸς Ἰωάννης ἐτυμόθροος ἔννεπε κήρυξ,

Ἑβραίων ὅτε λαὸς ἐρημάδος εἰς ῥάχιν ὕλης

Ἀευίτας προΐαλλε καὶ ἀγρύπνους ἰερῆας,

ἤχι φυγὰς μερόπων μετανάστιος ὤκειεν ἀνήρ

ἔνδιον αὐτόρριζον ὀρεσσαύλοιο μελάθρου.

65 Μυστιπόλοι δ' ἐρέεινον ὀμηλυδες ὀξεί μύθῳ·

Τίς σὺ πέλεις; μὴ Χριστὸς ἔφους; Καὶ ἀμοιβάδι φωνῇ

εἶπε καὶ οὐκ ἔκρυψε καὶ οὐκ ἠρνήσατο κήρυξ·

Χριστὸς ἄναξ οὐκ εἰμί. Καὶ Ἑβραίων χορὸς ἀνδρῶν

πόμπιμος ἔνθεσον ἀνδρα τὸ δεύτερον ἤρετο μύθῳ·

70 Εἰπέ, τίς οὖν σὺ πέλεις; Θεσβίτιδος ἀστὸς ἀρούρης

Ἡλίας ἐφάνης; Καὶ ἀνίαχεν· Οὐ μετανάστις

ὄψιμος Ἡλίας παλινόστιμος εἰς χθόνα βαίνω.

Και θρασὺς ἔσμος ἔειπεν ἀνεπτοπόδων ἱερῶν·
 Μὴ σὺ μοι, ὄν καλέουσι, θεηγόρος ἐσὶ προφήτης,
 75 ἄγγελος ἐσομένων; Καὶ ἀμείβετο δίζυγι μύθῳ·
 Οὐ πέλω Ἡλίας, οὐ θέσκελός εἰμι προφήτης·
 Καὶ πάλιν ἔσμος ἔειπε θεοκλήτων ἱερῶν·
 Τίς τελέθεις; ἵνα πᾶσιν ἀπαγγείλωμεν ἴντες
 ἀνδράσι μυστιπολοῖσιν ἀμοιβατὴν σέο φωνῆν,
 80 ἡμέας οἱ προέηκαν ἀελλήεντι πεδῶλω
 δεῦρο μολεῖν· σὺ δὲ ποῶν ἔπος φιλοπευθεῖ λαῶ
 ἀμφὶ σέθεν λεξείας; Ὁ δὲ ζαθέης ἀπὸ βίβλου
 ἀνέρος ἀρχεγόνοιο θεόσσυτον ἴαχε φωνῆν·
 Φωνῆ ἐγὼ βοάωντος ἐρημάδος ἐνδοθι πέτρης·
 85 Οἶμον ὀφειλομένην ἰθύνατε παμβασιλῆος,
 καὶ οἱ ἑταιμοτάτη πελέτω τρίβος, ὡς ἐνὶ βίβλω
 Ἡσαίας πολυῖδρις ἐνέγραφε θέσπιδι χειρί.
 Καὶ χορὸς ἄλλος ἄπιστος ἀμαρτινῶν Φαρισαίων
 πέμπετο, καὶ σοφὸν ἄνδρα θεηγόρον ἤρετο μύθῳ·
 90 Καὶ σὺ τί βαπτίζεις; πόθεν ὕδατι φῶτα καθαίρεις;
 εἰ μὴ Χριστὸς ἔφυσ ὑψίζυγας, οὐδὲ σὺ δίφρου
 ἄρπαγος Ἡλίας ἐλατῆρ πυρὸς, οὐδὲ προφήτης
 πνεύματι· παφλάζων, θεοδινέας ἔγκυας ὀμφῆς·
 Καὶ ἀφισι πευθομένοις ἔπος ἴαχε θέσκελος ἀνήρ·
 95 Ἰμέας αὐτὸς ἱκανον ἐγὼ καθαροῦ λοετροῦ
 ὕδατι βαπτίζων· καὶ ὀπίστερος ὅστις ἱκάνει,
 σήμερον ὑμείων μέσος ἴσταται, οὐ ποδὸς ἄκρω
 ἀνδρομένην παλάμην οὐκ ἄξιός εἰμι πελάσσας

λαῖσαι μούνον ἱμάντα θεοστρέπτοιο πεδίλου.

100 Βηθαβάρας πέλε ταῦτα, θεουδέος ἐγγύς ἀρούρης,
χεύματος ἀντιπέρηθεν Ἰορδανίου ποταμοῦ.

Ἄλλ' ὅτε δὴ δρόμον ἄλλον ἐκθεβόλος ἤγαγεν ἠώς,
ἀγνός Ἰωάννης ἀντώπιον ὄμμα τιταίνων
Ἰησοῦν ἐνόησε, καὶ ἀγκυκλευθον ἰόντα

105 δάκτυλον ὀρθώσας ἐπιδείκνυε μάρτυρι λαῶ·

Ἦνίδε, παγγενέταο θεοῦ σχεδὸν ἀμνάς ἐχέφρων·
οὗτος ἔην, ὃν ἔειπον· Ὀπίστερος ἔρχεται ἀνὴρ,
ὃς μευ ἔφω προπάρουθεν· ἐγὼ δέ μιν οὐ πάρος ἔγνων
ὄμμασιν, ἀλλ' ἵνα πᾶσιν ἔχων ἄγνωστον ὄπωπῆν

110 Ἰσραὴλ τεκέεσσιν ἀσημάντοισι φανείῃ,

ἦλθον ἐγὼ προκλευθος ἀκηρύκτοιο πορείης,
βαπτίζων ἀδίδακτον ἀπευθεῖα λαὸν ἀλήτην.

Καὶ πετάσας στόμα θεῖον, ὄλω φιλοπευθεῖ λαῶ
μαρτυρίην ἀγόρευεν ἐῆ πανθελαγεί φωνῆ,

115 ὅτι περ αἰθερίων κατανεύμενον ἔδρακε κόλπων

πνεῦμα θεοῦ, πτερύγων πεφορημένον ἔμφρονι παλμῶ,
ἀντίτυπον μίμημα πελειάδος, ἄχρις ἐπ' αὐτὸν
ἦλθε καὶ αὐτόφι μίμνε· Ἐγὼ δέ μιν οὐ πάρος ἔγνων,
ἀλλά μοι αὐτὸς ἔειπεν ἐῆ σημάντορι φωνῆ,

120 ὅστις ἐμὲ προέηκε παλιγγενέων δέμας ἀνδρῶν
βαπτίζειν ἀπύροισι καὶ ἀπνεύατοισι λοετροῖς·

Εἰς ὃν ἂν ἀθρήσειας ὑπηνέμιον καταβαῖνον
πνεῦμα θεοῦ νοεροῖο καὶ ἔμπεδον αὐτόθι μίμνον,
οὗτος ἀφωτίστοισι φάος μερόπεσσιν ὀπάσσει,

120 ἐν πυρὶ βαπτίζων καὶ πνεύματι · καὶ μιν ὁπωπῆ
εἶδον ἐγὼ καὶ εἶπον ἀληθέα μάρτυρα φωνῆν,
ὅτι θεοῦ γόνος οὗτος, αἰεζώοιο τοκῆς.

Ἄλλ' ὅτε δὴ φάος ἄλλο παλίνδρομος ἤγαγεν ἠώς.
θεῖος ἀνὴρ ἕστηκε, δύο δέ οἱ ἄγχι μαθηταὶ

130 Χριστοῦ θεσπεσίης ἀδαήμενος εἰσέτι μορφῆς ·
Χριστὸν ἰδὼν στείχοντα βατὴν χθονὰ πεζὸν ὀδίτην,
ἄρματος ὑψιπόροιο μετάρσιον ἠνιοχῆα,
ἀγνὸς Ἰωάννης πάλιν ἴαχε θιαῖδι φωνῆ ·
Οὗτος ἐπουρανίοιο θεοῦ λάλος ἀμνὸς ὀδύσει.

135 Καὶ ζαθέην αἶοντες ἀληθὸς ἀνδρὸς ἰωὴν
ἀπλανέες δύο φῶτες ὀπίστεροι ἤλθον ὀδέται
Χριστοῦ νισσομένοιο. Καὶ αὐτοδίδακτον ὁπωπῆν
ἐντροπαλιζομένην διδύμους ἐπὶ φῶτας ἐλίξας,
ἐσπομένων ἐρέεινε συνωρίδα δίζυγον ἀνδρῶν ·

140 Δεῦρα τί μαστεύοντες ἰκάνετε ; Καὶ μίαν ἀμφω
πευθομένου βασιλῆος ὀμόθροον ἴαχον αὐδῆν ·
Ῥαββὶν, ὅπερ καλέουσι διδάσκαλε, πῆ ποτε ναίεις ;
Καὶ μίαν ἀμφοτέροισιν ἀναξ ξυνώσατο φωνῆν ·
Δεῦτε καὶ ἀθρήσαιτε. Καὶ ἤλυθον ἄγχι μελάθρου,

145 καὶ μάθαι, ὀππόθι ναῖεν · ὑπωρόφιοι δὲ μαθηταὶ
ἤμαρ ἐκεῖνο τέλεσαν ἔσω Χριστοῦ μελάθρου
ἀγχιθεοὶ · δεκάτη δὲ ποδῆνεμος ἔτρεχεν ὦρη,
καὶ τις ἔην, ὅς ἴκανεν ἔσω θεοδέγμονος αὐλῆς,
Ἀνδρείας, μερόπων ἀλιεύς μετὰ πόντιον ἄγρην,
150 ἰχθυόλου Σίμωνος ἀδελφεός, εἷς δὲ τις αὐτῶν,

- οὐς θεὸς ἐξείνισεν · Ἰωάνναο δὲ φωνῆς
 ξυνηΐς εἰσαΐοντι συνέμπορος ἦεν ἐταίρω
 ἀγχιφανῆς · ἄμφω δὲ μιῆ πειθήμονι βουλή
 Χριστῷ ἐφωμάρτησαν · ὁ μὲν πρώτιστον ὁδεύων
 153 σύγγονον εὐώδινος ἐρευνητῆρα θαλάσσης
 εὔρεν ἐὼν Σίμωνα καὶ ἔννεπεν ὁξεί μύθῳ ·
 Σύγγονε, Μεσσίαν σοφὸν εὔρομεν, ὃς θεὸς ἀνὴρ
 Χριστὸς Ἰουδαίοισιν ἀκούεται Ἑλλάδι φωνῆ.
 Ὡς εἰπὼν ἐκόμισσεν ὁμόγιον ὁξὺν ὁδίτην,
 160 Ἰησοῦς ὄθι ναῖε · γαλιθαῖω δὲ προσώπῳ
 Χριστὸς ἰδὼν Σίμωνα σοφῷ μειλίξατο μύθῳ ·
 Υἱὸς Ἰωάνναο σὺ μὲν πέλες, ἐσσί δὲ Σίμων,
 ἐργατίνης πόντοιο · σὺ μοι κικλήσκιο Κηφᾶς ·
 δεύτερον οὖνομα δέξο νεώτερον, ἀνέρες ἄλλοι
 165 Πέτρον ὄπερ καλέουσιν · ἐπωνυμίην δὲ καλύψει
 πρεσβυτέρην Σίμωνος · ὑπέρτερον οὖνομα Πέτρου
 πίστιος ἀβραγέος σημήϊον. Ἄλλ' ὅτε γείτων
 ἀκροφανῆς δροσερῆσι βολαῖς πορφύρεεν ἠῶς,
 Ἰησοῦς μετὰ νύκτα λιπόσκιον ἤθελε βαινείν
 170 εἰς πόλιν εὐώδινα τανυπλοκάμων Γαλιθαίων.
 Καὶ σχεδὸν εὔρε Φίλιππον · ἀναξ δὲ μιν εἶπε γενέσθαι
 πιστὸν ἐὼν συνάεθλον, ὀπισθοκέλευθον ὁδίτην ·
 Ἔσπεο καὶ σὺ, Φίλιππε, καὶ εἰσέτι θερμὸς ἀκούων
 οὔασι μύθον ἔδεκτο καὶ ἴχνησιν ἔφθασε φωνῆν.
 175 Ξυνην δ' εἶχε Φίλιππος ἐὼν Βηθσαῖδα πάτρην,
 Ἀνδρείας ὅτι ναῖεν, ὄπη θρασὺς ὤκεε Σίμων.

- Ναθαναήλ δὲ Φίλιππος ἐφ̄ μελίξατο μύθῳ,
 εὐρών εὐπετάλοιο κάτω δρυός· Ὀν σοφὸς ἀνὴρ
 Μωσῆς ἀρχιγένεθλος ἐπέγραφε θέσπιδι βίβλῳ
 180. εὐρόμεν, ὃν σύμπαντες ὁμοβρήτην τινὶ μύθῳ
 ἐσσομένων κήρυκες ἐπιστώσαντο προφῆται,
 Ἰησοῦν, ὁσίοιο βοώμενον υἷὸν Ἰωσήφ,
 Ναζαρεθ̄ ναετῆρα, θεοῦ γόνον. Ἀγγιπόρῳ δὲ
 Ναθαναήλ πολύμητις ἔπος ξύνωσε Φιλίππῳ·
 185. Ναζαρεθ̄ δύναται καλὸν ἔμμεναι; Εἰρομένῳ δὲ
 σύνδρομος εἶπε Φίλιππος ἀπειροκάκῳ τινὶ μύθῳ·
 Ἔρχεο καὶ σκοπιάζε. Καὶ ἀγγικέλευθον ὁδίτην
 Ναθαναήλ ταχύγουνον ἀναξ̄ ἐπεδείκνυε λαφ̄·
 Ἰσραὴλ γόνος οὗτος ἐτήτυμος, οὔτινι τεύχων
 190. ἢ δόλον ἀλλοπρόσαλλον ἢ ἀγκύλα μῆδεα φαίνων.
 Ναθαναήλ δ' αἶων ἐπεμίγνυε θαύματι φωνήν·
 Πῶς φρεσὶ γινώσκεις με, τὸν οὐ πάρος εἶδες ὀπωπῆ;
 εἶπέ, πόθεν νοεῖς με; Καὶ ἀνέρι θέσκελον αὐδὴν
 κοίρανος ὁμφήεντος ἀνήρυγεν ἀνθερεῶνος·
 195. Πρὶν καλέσαι σε Φίλιππον ὑπὸ σκιοειδέϊ συκῇ
 ἔδρακον ὑψικόμοισι παρενδιάοντα κορύμβοις,
 ὄμμασι καὶ πραπίδεςσι τὸν οὐ παρεόντα δοκεύων.
 Ναθαναήλ δ' ὀλόλυξεν ἔχων ταχυπειθεῖα βουλήν,
 θαύματι πιστὰ μέτωπα θεουδέϊ χειρὶ πατάξας·
 200. Ῥαββὶν, ἐπουρανίων ἀδύτων ὑψίθρονη ποιμῆν,
 Ἰσραὴλ σὺ πέλις βασιλεὺς, σὺ Χριστὸς ὑπάρχεις,
 υἷὸς ἀειζῶοιο θεοῦ λόγος· ἀμφοτέρων δὲ,

Ἰσραὴλ τεκέων σε θεὸν βασιλῆα καλέσω
καὶ σε θεοῦ ζώντος ἐτήτυμον υἷὸν ἐνίψω.

205 Καὶ μιν ἄναξ θάρσυνεν, ἐς ἐλπίδα φέρτερον ἔλκων·
Πίστιν ἔχεις τινὰ μοῦνον ἀθαμβέα μῦθον ἀκούσας,
ὅττι σε μοῦνον ἔειπον ἰδεῖν παρὰ πυθμένα συκῆς·
ὄμμασι πιστοτέροισιν ὑπέρτερα θαύματα λεύσεις·
Μάρτυρον ἐμπεδόμυθον ἀμὴν ἀμὴν σέλας ἔστω·

210 οὐρανὸν εἰσάψασθε κεχηνότα θέσπιδι ριπή,
πεπταμένων στεφανηδὸν ἀθηήτων κενεώνων,
ἀγγελικῆς τε φάλαγγος εὐπτερον ἐσμὸν ὀδίτην
αἰθερίας ὄψασθε καταίττοντα κελεύθου,
οὐρανόθεν κατιέντα, παλιννόστω τε πορείῃ

215 οὐρανὸν εἰσανιόντα μετάρσιον, ἡεροφοίτην,
υἷός ἀνθρώπου διακίταρον.

ΚΕΦ. Β.

Ἄλλ' ὅτε πέτρας
 πορφυρέας τριτάτη θαλαμηπόλος ἔγραφεν ἡὸς,
 ἀμφὶ πέδον Καναναῖον ἀξιφύτου Γαλιλαίης.
 παιδοτόκου γάμος ἔσκε βίου πρωτόσπορος ἀρχή·
 5 καὶ γάμος ὄλβιος ἦεν, ὅτι χθονίῳ παρὰ παστῶ
 Χριστὸς ὀπισθοκόμων μερόπων θοιγήτορι λαῶ
 κλητὸς ἔην σύνδορπος, ὀμοκλινέες τε μαθηταὶ
 πάντες ἔσαν στοιχηδόν. Ἐς εἰλαπίνην δὲ καὶ αὐτὴ
 παρθενικὴ Χριστοῦ θεπτόκος ἵκετο μήτηρ,
 10 ἀχράντῳ παλάμῃ γαμίης ψαύουσα τραπέζης,
 παιδοτόκος φυγόμενος, αἰὶ μεθέπουσα κορείην.
 Οἴνου δ' ἠδυπότοιον θυώδες ἀμφιφορῆς
 πάντες ἐγυμνώθησαν ἐπασσυτέροισι κυπέλλοις
 πινομένων, στυγνοὶ δὲ φιλακρήτῳ παρὰ παστῶ
 15 οἰνοχόοι δρηστήρες ἀβακχεύτοιον τραπέζης
 ἀβρέκτοις παλάμησι μάτην ἤπτοντο κυπέλλων.
 Ἡμιτελῆ δὲ γάμοιο μέθην καὶ αἶνον ἀνάγκην
 Χριστῶ καὶ δεδαῶτι συνέστιος ἔννεπε μήτηρ·
 Χρηΐζει γάμος οὗτος ἀλεξικάκου σέο φωνῆς·
 20 οὐ γὰρ εὐῤῥαθάμιγγος ἔχει χύσιν ἠδέος οἴνου.

Καί οἱ Χριστὸς εἶπε· Τί μοι, γυναί, ἢ σοι αὐτῆ;
οὐπω μοι πυμάτης δρόμος ἤλυθε κυκλάδος ὄρης.
Καὶ Μαρίη δμώεσσι ἐκέλετο τοῦτο τελέσσαι,
Χριστὸς ὅπερ λέξειεν. Ἀμοιβαῖοι δ' ἐπὶ τοίχῳ
²⁵ κεκλιμένοι στοιχηδὸν ὁμόζυγες ἀμφιφορῆς
ἐξ ἔσσαν, τρία μέτρα κεχανδότες εὐρέϊ κόλπῳ
ἢ δύῳ, καὶ ἕκαστος Ἰουδαίοισι φυλάσσω
λαϊνέφ κενεῶνι καθάρσιον ἔβλυεν ὕδωρ,
ἀγνὸν ὕδωρ. Καὶ Χριστὸς ὑποδρηστῆρας ἐπέιγων
³⁰ διψάδος εἰλαπίνης, οἰνοσσόον ἴαχε φωνῆν·
Ἄρτιχύτων ὑδάτων ἐγνώμονας ἀμφιφορῆας
πλήσατέ μοι. Καὶ πάντας ἀμοιβαδὶς ἄλλον ἐπ' ἄλλῳ
νάματος ἐπλήσαντο διάκτοροι, εἰσόκεν αὐτῶν
ἀκροφανῆς εὐδρον ἐπέστεφε χεῖλος ἐέρση.
³⁵ Ἄφνω δ' ἐπλετο θαῦμα, καὶ εἰς χύσιν αἶθοπος οἴνου
χιονέην ἤμειψε χρόν ἑτερόγονον ὕδωρ·
χεύματι φοινίσσοντι, καὶ ὑδροδόκου διὰ κόλπου
ὑδατος ἀκρήτοιο φιλεύϊος ἔπλεεν αὔρη.
Οἰνοδότοις δ' ἐκέλευσεν ἀναξ σημάντορι φωνῆ·
⁴⁰ Κρηναίης ἀρύοντες ὑπωροφίης ἀπὸ ληνοῦ
εἰλαπίνης μεδέοντι κομίσσατε νήδυμον ὕδωρ.
Οἱ δὲ χύδην ἀρύοντο παλιννόστοισι κυπέλλοις·
καὶ ταμίης ὅτε δαιτὸς ἐγύσατο μάρτυρι λαιμῷ
νάματος οἰνωθέντος ἐρευθιόωντι βεέθρη,
⁴⁵ οὐ μὲν ἀνὴρ πόθεν ἦεν ἐπίστατο· ὑδροφόρος δὲ
ἤδεε λάτρις ὄμιλος, ὃς ὑγροχύτων ἀπὸ κόλπων

ἄγγεσι λαϊνέοις μετανάστιον ἤφυσεν ὕδωρ.

Εἰλαπίνης τότε πομπὸς ἔσω μεγάροιο καλέστας
 νυμφίον ἀρτιχόρευτον ἐῷ προσπτύξατο μύθῳ·

50 Πᾶς μὲν ἀνὴρ πρῶτιστον εὐχροον οἶνον ἀφύστων,
 κρινάμενος προτίθησι, βαρυνομένων δὲ κερήνων
 ἄνδρας ἰδὼν μεθύοντας, ἐλάσσονα δεύτερον οἶνον
 ὀψὲ φέρει· σὺ δὲ τοῦτον ὑπέρτερον ἐνδοθεν οἴκου
 οἶνον ἔχων ἐφύλαξας, ἕως πέλε λοίσθιος ὥρη.

35 Πρωτοφανὲς τότε θαῦμα φιλακρήτῳ παρὰ καστῶ
 Ἰησοῦς ἐτέλεσεν, ὅπῃ Καναναῖον ἀκούει
 ἐνδιον αἰπύδητον ἀκερσεκόμων Γαλιλαίων.
 Ἑβραίοις δ' ἀνέφηνεν ἐὼν ὑψαύχενά τιμὴν
 διψαλέην παρὰ δαῖτα· διχαστασίην δὲ μενοιπῆς

60 ἤθεσιν ἀκλινέεσσιν ἐπαλλάξαντο μαθηταί.

Οὐ μὲν ἀναξ δῆθυγε πέδον Καναναῖον ἀκούον
 νυμφιδίην μετὰ δαῖτα μεθυσφαλέων ὑμεναίων·
 ἀλλὰ Καφαρναοῦμ ἀλιγείτονος ἔδρανα βαίνον
 νόστιμον ἶχνος ἔκαμψε, καταιδάτιν οἶμον ὀδεύων,

65 αὐτὸς ὁμοῦ γνωτοί τε συνήλυδες· αὐτογόνῳ δὲ
 παρθένος ὠμάρτησε θεητόκος υἱεὶ μήτηρ·
 οἷσι δωδεκάριθμος ὁμόστολος εἶχεν ὀδεύων
 ἀγχιθέων μίαν οἶμον ὀπίστερος ἐσμὸς ἐταίρων.

Οὐδὲ μὲν αὐτόθι μίμνεν ἐς ἤματα πυκνά θαμίζων·

70 ἐγγύθι γὰρ τότε πάσχα· θηηπολίην δὲ γεραίρων
 εὐαγέων ἀνέβαινεν ἐς ἔδρανον Ἰεροσολύμων
 σὺν πιτυτοῖς ἐτάροισι. Θεοκλήτῳ δ' ἐνὶ νηῷ

εὐκεράους βόας εὔρε καὶ εἰροπόκων στίχα μῆλων
 καὶ στικτὰς πτερύγεσσι πελειάδας· ἐζόμενον δὲ
 75 κερμαδότην χορὸν εὔρε φιλοπλούτοιο τραπέζης,
 καὶ παλὺν ἐσμὸν ὄπωπε φιλέμπορον, ὑψόθι θώκων
 ὦνιον ἔργον ἔχοντα. Καὶ ἐν παλάμησιν ἐλίξας
 ἀμπλοκον ἐκ σχοίνοιο νόθην ποίησεν ἱμάσθλην,
 καὶ βοέην ἀγέλην ἐξήλασε καὶ στίχα μῆλων
 80 νόσφι δόμου θυόεντος· ἐπασσύτερην δὲ κυλίνδων,
 κύμβαχον ἠκόντιζε μετὰτροπον ἔμπορον ἔδρην·
 ἐξ ἱεροῦ θαπέδοιο, κυβιστητῆρι δὲ παλμῶ
 ἐξέχευε χθονὶ κέρμα πολυστέπτοιο τραπέζης.
 Ἄνδρι δὲ πιπρήσκοντι πελειάδας ἴαχε φωνήν·
 85 Ταῦτα μεταστήσασθε λιθώδεος ἔκθοθι νηοῦ,
 μηδὲ φιλοκτεάνοιο νόου βεβαρηότας οἴστρω,
 ἐμπορίας δόμον οἶκον ἐμοῦ τελέσητε τοκῆος·
 εὐχῆς γὰρ τόδε δῶμα. Καὶ ἐμνήσαντο μαθηταί,
 ὅτι θεοπνεύστῳ κεχαραγμένον ἔπλετο βίβλω·
 90 Ζῆλος ἐμὲ ξαθέοιο τεοῦ καταδαίνυται οἴκου.
 Καὶ οἱ ἀπειλήτειραν ἀνήρυγε λαὸς ἰωήν·
 Ποῖα παρ' Ἑβραίοις ἐτερότροπα σήματα δείξεις,
 ὅτι σὺ ταῦτα τέλεσσας; Ἀμιλλητῆρι δὲ λαῶ
 θαμβαλέην, ἄγνωστον ἄναξ ἠρεύγετο φωνήν·
 95 Λύσατε τοῦτο μέλαθρον, ἐγὼ δὲ μιν αὐτὸς ἐγείρω
 ἡμασιν ἐν τρισσοῖσιν. Ἐπεφθέγξαντο δὲ λαοί·
 Ὃν Σολομῶν ποίησε λίθων ἐτερόχροι κόσμω,
 εἰς δολιχὴν βαλβίδα παλινδίνητον ὑφαίων

- ἐξ καὶ τεσσαράκοντα φιλοκτίστων ἐνιαυτῶν,
 100 κτίσμασιν ὀπλοτέροισι παλιῖλυτον οἶκον ἐγείρης
 τοσσατὴν μετὰ νῆσιν, ἐπὶ τριτάτης δρόμον ἡοῦς;
 Κεῖνος νηὸν ἔειπεν ἑοῦ χροῶς, ὄν τιμι μύθῳ
 κρυπτῷ Χριστὸς ἔμελλεν ἐπὶ τρίτον ἡμαρ ἐγείρειν.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ μετὰ κόλπον ἀνοστήτοιο βερέθρου
 105 νόστιμος ἐξ αἰδαο παλινζῶφ τινὶ πότμῳ
 ἀρχαίην παλινόρσον ἐὴν ἀνεδήσατο τιμὴν
 οὐρανίην, τότε μοῦνον ἀνεμνήσαντο μαθηταί,
 ὅττι δόμον δέμας εἶπε· θεογλώσσοιο δὲ βίβλου
 θεῖον ἐπιστώσαντο λόγον, πείθοντό τε μύθῳ
 110 Ἰησοῦς ὄν ἔειπε. Θεοδμήτῳ δ' ἐνὶ νηῶ
 ἄχρισ ἐην, καὶ ἔδεθλα διέστιχεν Ἰροσολύμων,
 εὐάζων ἔτι πάσχα· καὶ ἀρνοφάγων ἱερῶν
 ὄργια μυστιπόλεψε φιλόκροτα θυιάς ἑορτή.
 Παλλοὶ λύσσαν ἄπιστον ἐπετρέψαντο θυέλλαις,
 115 Χριστοῦ πίστιν ἔχοντες ἐς οὔνομα· πειθομένοις δὲ
 ἀνδράσιν οὐ πίστευεν ἐὸν νόον· οὐ γὰρ ἀκούειν
 ἄλλου φθεγγομένοιο νόθης ἐπεδεύετο φωνῆς,
 ὄφρα μάθῃ νόον ἀνδρὸς ἀμάρτυρον· ἔργα δὲ φωτῶν
 ἦδεν αὐτοδίδακτος, ὅσα φρενὸς ἐνδοθεν ἀνήρ
 120 εἶχεν, ἀκηρύκτῳ κεκαλυμμένα φάρεϊ σιγῆς.

ΚΕΦ. Γ.

Ἦν δέ τις, ἱερὸν αἷμα νοοπλανέων Φαρισαίων,
ἀρχὸς Ἰουδαίων, πολυλήϊος, ἔννομος ἀνὴρ·
οὐνομά οἱ Νικόδημος· ἀμάρτυρος οὗτος ὀδίτης
Χριστῶ νυκτὸς ἴκανε, φυλασσομένῳ ποδὶ βαίνων·
ἐννυχος εἰς δόμον ἦλθεν, ὄπη φάος· ἀνδρὶ δὲ πιστῶ
Ἰησοῦς ἐνέπων βαπτίσματος ἔνθεον αἴγλην,
νυκτιφανῆ Νικόδημον ἐῶ φαιδρύνατο μύθῳ,
καὶ τότε μῦθον ἔλεξε θεῶ πειθήνιος ἀνὴρ·
Ραββὶν ποικιλόμυθε, θεοφραδῆς, ἴδμεν ὀπωπαῖς,
10 ὅτι θεοῦ πομπῆσι διδάσκαλος ἴκει κόσμου,
ἀνδρομέου βιώτοιο βοηθός· οὐ δύναται γὰρ
θνητὸς ἀνὴρ τάδε πάντα πολύτροπα θαύματα τεύχειν,
ὄσσα σὺ θεσπεσίῳ τελείῃς παιήονι μύθῳ,
εἰ μὴ· οἱ συνάεθλος ἀλεξίκακος θεὸς εἶη.
15 Ἰησοῦς δ' ἀγόρευεν ἀσημάντῳ τινὶ μύθῳ·
Εἰ μὴ τις μετὰ κέντρα τελεσσιγόνοιου λοχεύῃς
θνητὸς ἀνὴρ τίκτοιτο τὸ δεύτερον, αἰθέρος αὐλῆς
οὐ δύναται βροτὸς οὗτος ἰδεῖν αἰώνιον ἄρχην.
Καὶ κεράσας Νικόδημος ἀνήρυγε θαύματι φωνήν·
20 Πῶς δύναται μετὰ γῆρας ἀνὴρ, μετὰ λευκάδα χαίτην

ἄλλην ὀψιτέλεστον ἔχειν ὠδῖνα γενέθλης ;
 μὴ δύναται δίχα πατρὸς ἀεξιτόκου διὰ κόλπου
 μητέρος ἀρχαίης ἐγκύμονα γαστέρα δύνων ,
 θεσμὸν ἔχειν γονόνετα παλιννόστου τοκετοῖο ;
 25 Ἰησοῦς δ' ἀπάμειπτο, διδάσκαλον ἀνδρὰ διδάσκων ·
 Εἰ μὴ τις καθαροῖσι δέμας λουτροῖσι καθαίρων
 πνεύματος ἐξ ἀγίοιο καὶ ὕδατος εἰν ἐνὶ θεσμῷ ,
 ὀπλοτέρην δέξοιτο γενέθλιαν ἄσπορον ἀρχὴν ,
 ἀντίτυπον μίμημα γυναικείου τοκετοῖο ,
 30 οὐ δύναται βροτὸς οὗτος ἐπυσομένειο νοῆσαι
 οὐρανίην αἰῶνος ἀτέρμονος ἡλικα τιμὴν ·
 καὶ γὰρ ἔπερ μεσάρπων χθονίη μαιώσατο γαστήρ ,
 σαρκὸς ἀπὸ βροτέης μαρφαύμενον, ἀνδρομέη σὰρξ
 τοῦτο πέλει · τὸ δὲ θεῖον, ὅπερ καθαροῖο βέθρου
 35 πνεύματος αὐτογόνου πάλαι κάθηρε λουτρὸν,
 πνεῦμα πέλει ζωαρκές, ἀμαιοῦτω τινὶ θεσμῷ
 αὐτόματον βλάστημα παλιγγενέος τοκετοῖο ·
 καὶ μὴ θάμβος ἔχητε θεοφραδέος περὶ μύθου,
 ὑμέας εἴπερ ἔειπον ὅτι χρέος ἐστὶ νοῆσαι
 40 ὕδατι τικτομένην ἐτέρην βαλβίδα γενέθλης ·
 πνεῦμα παλινδίνητον ἀθηήτω τινὶ παλμῷ
 οἶδε περιπνεῖειν, ὅθι βούλεται · ἀγχιφανῆ δὲ
 φωνῆς ἠερίης θεοδινέα βόμβον ἀκούεις,
 οὐασιν ὑμετέροις πεφορημέναν · ἀλλὰ δαῆναι
 45 οὐ δύνασαι βλεφάροις, πόθεν ἔρχεται ἢ πόσε βαίνει ·
 οὔτω παντὸς ἔφυ τύπος ἀνέρος ἐκ πυρὸς ὑγροῦ

πνεύματι· τικτομένοιοι καὶ οὐ στροφάλιγγι κονίης.
 Ἐννεπε, καὶ Νικόδημος ἀμείβετο· Ταῦτα γενέσθαι
 πῶς δύναται; Καὶ Χριστὸς ἀνήρυγε θέσκελον ἄμφη·
 50 Ἰσραὴλ σὺ μὲν ἔσσι διδάσκαλος, οὐ νοεῖς δέ;
 ἀλλὰ σε ταῦτα λέληθεν, ἐμὴν δ' οὐκ οἶσθα μενοιπὴν·
 μάρτυρον ἐμπεδόμενον ἀμὴν ἀμὴν πάλιν ἔστω,
 θεσπεσίης τόπερ ἴδμεν ἐτήτυμον ἔγκυον ὄμφης,
 φθεγγόμεθα, σπείροντες ἐς οὐατα δύσμαχα φωτῶν
 55 χεῖλεσιν ἀπλανέεσσι, καὶ ἡμετέροιο τοκῆος
 ὄσσα παρ' ὑψιμέδοντος ἐμαὶ δεδάσιν ὀπωπαί,
 μαρτυρίας κήρυκι διδάσκομεν ἴδμονι φωνῇ·
 ἡμετέρην δ' ἀλιδάκτος ἀκηλήτων νόος ἀνδρῶν
 πιστὴν μαρτυρίην οὐ δέχνυται· ἀδρανέων δὲ
 60 εἴ τινα μῦθον ἔειπον ἐπιχθονίων χάριν ἔργων,
 καὶ τόσον ὑμεῶν βαρυπειθέες εἰσὶν ἀκουαί,
 μᾶλλον ἀπειρήτοισι πόθεν πείθεσθε μενοιναῖς,
 οὐρανίης ἀτόντες ἀθηήτου φάτιν ὕλης,
 εἰ στρατιὴν πτερόεσσαν ἢ αἰθέρος ἔργα βοήσω;
 65 Οὐποτε δὲ βροτὸς ἄλλος; ὑπηνέμιον πόδα πάλλων,
 οὐρανίων ἐπάτησεν ἀνέμβατον ἄντυγα κύκλων,
 εἰ μὴ θέσκελος οὗτος, ὃς ἀθανάτην ἔο μορφήν
 οὐρανόθεν κατέβαινεν ἀθήει σαρκὶ συθάπτων,
 ἀνθρώπου μόνος υἱός, ὃς ἀστερόεντι μελάθρω
 70 πάτριον οὐδας ἔχων, αἰώνιος αἰθέρα ναίει·
 καὶ σκοπιῆς παρὰ πέζαν ἐρημάδος, οἶά τε Μωσῆς
 δακνομένων ὑψωσεν ὄφιν δηλήμονα φωτῶν,

- χαλκοδέτης μεθέποντα τύπον ποιητὸν ἀκάνθης,
 οὕτω γυιοβόρων τελέων ἀλκτῆρια νούσων
 75 καὶ παῖς ἀνθρώποιο βροτοῖς ὑφούμενος ἔσται,
 λυσιπόνου μίμημα δρακοντείοιο προσώπου,
 ὄφρα μιν ὅς δέξαιτο νόου πειθήμονι θεσμῶ,
 ζωῆς κυδιάνειραν ἐσαθρήσειε γαλήνην
 εἰς ὅσον εὐρυγένειος ἐλίσσεται ἔμπεδος αἰών.
- 80 Οὕτω γὰρ πολύμορφον ἐφίλατο κόσμον ἀλήτην
 ὑψιμέδων σκηπτοῦχος, ἵνα χραισμῆτορα φωτῶν
 μουνογενῆ λόγον υἷα πόρεν τετράζυγι κόσμῳ,
 ὄφρα μιν ὅς δέξοιτο, μετάτροπον ἦθος ἀμείψας,
 πίστιν ἐς ἀστυφελικτον ἐκούσιον αὐχένα κάμπτων,
- 85 ζωῆς οὐρανῆς αἰώνιον εἰς χορὸν ἔλθῃ,
 ναίων ἄφθιτον οἶκον ἐν εὐδένδρῳ παραδείσῳ·
 σὺ γὰρ ἐὼν λόγον υἷα πατήρ θεὸς ὤπασε κόσμῳ,
 κόσμον ἵνα κρίνειε προώριον, ἀλλὰ πεσοῦσαν
 ἀνδρομέην ἵνα πᾶσαν ἀναστήσειε γενέθλην·
- 90 ὅς δέ μιν ἀπλανέος κραδίης μειλίξατο θεσμῶ,
 ρίψας ἡερίοισιν ἀπειθέα λύσσαν ἀήταις,
 ὀρθὴν πίστιν ἔχων οὐ κρίνεται· εἰ δέ τις ἀνήρ,
 ἀνδρομέην ἐπὶ σάρκα νοοσφαλὲς ὄμμα τιταίνων,
 τολμήεις ἐπέτασε θεημάχον ἀνθερεῶνα,
- 95 ἀνήρ κέκριται οὗτος, ὅτι βραδυπειθεῖ θυμῷ
 οὐκ ἔστω πίστιν ἔδεκτο καὶ οὐ μετέθηκε μενοιῶν,
 υἱέος ὑψίστοιο θεοῦ γενέταο πιθήσας
 τηλυγέτου βασιλῆος ἐς οὐνομα· δυσσεβέος δὲ

- κόσμου σύγγονος ἤδη πέλει κρίσις· οὐρανόθεν γὰρ
 100 εἰς χθόνα φέγγος ἴκανε, καὶ ἀσταθέων γένος ἀνδρῶν
 φέγγος ἀστράπτοντος ἐφίλατο μᾶλλον ὁμίχλην,
 καὶ φάος οὐ ποθέουσιν ὅσον ζόφον· ἔργα γὰρ αὐτῶν
 λοξὰ πέλει, καὶ πᾶς τις ἀνὴρ, ἀθεμίστια βέζων,
 ἄξια νυκτὸς, ἐκὼν στυγέει φάος· οὐποτε βαίνει
 105 εἰς φάος ἀγχικλυεθος, ὅπως μὴ φέγγος ἐλέγξῃ
 ἔργα, τάπερ τελεί κρυφίη κεκαλυμμένα σιγῇ·
 ὃς δὲ θεουδείησιν ἐτήτυμα πάντα φυλάσσει,
 ἴξεται αὐτοκλυεστος, ὅπη φάος, ὄφρα φανείη
 ἔργα, τάπερ ποίησε θεοῦ τετελεσμένα βουλή.
- 110 Ἐννεπε, καὶ μετέπειτα πέδον Γαλιλαῖον ἰάσας,
 ἀγνὸν Ἰουδαίων ὑπεδύσατο κόλπον ἀρούρης.
 Καὶ θεὸς αὐτόθι μίμνε σὺν ἀγχιθείοσι μαθηταῖς,
 ναιετάων ὄθνεϊον ἐναύλιον· ἀγχιπόρου δὲ
 γαίης αἰόλα φύλα σοφῶ βαπτίζε βέθρω,
 115 σμήχων ἀνδρομέης κραδίης ῥύπον· ἦν δὲ καὶ αὐτὸς
 θεῖος Ἰωάννης θεοπειθέα λαὸν ἀλήτην
 ὕδατι βαπτίζων βαθυκύμονος ἐγγύθι Σαλείμ.
 Κεῖθι γὰρ εὐρυπόροιο κυλινδομένου ποταμοῦ
 χεύμασιν ἀεναίοις κυμαίνεται ἄφθονον ὕδωρ
 120 ἄρκιον εἶν ἐνὶ πᾶσιν· ἐκυκλώσαντο δὲ λαοὶ
 εὐσεβίης διὰ φῶτα, καὶ ὀψινόφω μετανοίη
 ἀμπλακίας νίπτοντες ἐφαιδρύνοντο βέθροις·
 οὐπω γὰρ διὰ λέκτρον ἀμερσιγάμου βασιλῆος
 οἶκον ἀειφρούρητον ἐδύσατο πομπὸν ὀλέθρου

- 125 θεῖος ἀνὴρ βαρύδεσμος· ἴρις δὲ τις ἀμφὶ καθάρμου
 ἔπλετο μυστιπόλοισιν Ἰωάνναο μαθηταῖς
 Ἑβραίου μετὰ φωτός· ἐπειγομένω δὲ πεδίλω
 ἦλθον εἰς ἀνέρα θεῖον, ἐμειλίξαντο δὲ μύθῳ
 λεπτοφυεῖ λασίῳ πεπυκασμένον ἄνδρα χιτῶνι·
- 130 Ῥαβδὶν, ἀλεξικακῶν ὑδάτων πρωτόθροε κήρυξ,
 ὅστις ἔην μετὰ σεῖο πέρην ποταμοῖο ῥοάων,
 ὃν σὺ θεοῦ γεγαῶτα σοφῶ πιστώσαο μύθῳ,
 οὗτος ἔχων μίμημα τεοῦ καθαροῖο λοστροῦ,
 βαπτίζει πολὺ μᾶλλον· ἀμοζήλω δὲ μενοινῆ
- 135 συμμιγέες νεφεληθὸν ἄλοι σπεύδουσι πολῖται,
 ἰήμενοι κείνοιο τυχεῖν θεῖα λαοστραῦ.
 Καὶ σφιν ἀνειρομένοισιν ἐτήτυμος ἔννεπεν ἀνὴρ·
 Οὐδὲν εἶεῖν δύναταί τις ἐπαυρανίων ἀπὸ κόλπων,
 εἰ μὴ τοῦτο γέρας θεόθεν κεχαρισμένον εἶη·
- 140 ὑμεῖς μάρτυρές ἐστε δαήμενες, ὀππότε λαοῖς
 ἀμφαδίην ἀγόρευον ἐμὴν ἀψευδέα φωνήν·
 Χριστὸς ἄναξ οὐκ εἰμὶ βιοσσός, ἀλλὰ με κείνου
 ὑψιμέδων προέηκε θεὸς πομπῆα καλεύθου·
 νύμφην ὅστις ἔχει, πέλε νυμφίος· ἀγχιφανῆς δὲ
- 145 κείνου φθεγγομένοιο καὶ ἰστάμενος καὶ ἀκούων,
 οὔσασι θελγομένοισι δεδεγμένος ἠθάδα φωνήν,
 χάρματι πιστὸς ἑταῖρος ἀγάλλεται· ἡμετέρῃ δὲ
 τερπωλῇ τετέλεστο πολὺλλιτος· ἀγχινεφῆ μὲν
 κείνον ἀεὶ χρέος ἐστὶν ἔχειν παλιναυξέα τιμὴν
- 150 ὡς θεὸν ἀθανάτην, ἐμὲ δὲ βροτόν ἐστιν ἀνάγκη

ἥσσανα μέτρα φέρειν, ὅτι μείονός εἰμι γενέθλης ·
 οὗτος, ὃς ὑψόθεν ἦλθεν ἐπουρανίων ἀπὸ κόλπων,
 πάντων ὑψὶ βέβηκεν · ὁ δὲ χθονὸς αἶμα κομίζων,
 φθεγγόμενος χθονὸς ἔργα, πέλει γαίηιός' ἀνήρ ·
 155 ὃς δὲ δι' αἰθερίου θεοδέγμονος ἵκετο κόλπου,
 φθέγγεται οὐρανόθεν, τόπερ ἔκλυεν, οὐδέ τις αὐτοῦ
 μαρτυρίην ζαθέην ἐπιδέχνυται · ὃς δὲ οἱ ἀνήρ
 μάρτυρα μῦθον ἔδεκτο θεηγύρου ἀνθερῶνος,
 ἀψευδῆς βροτὸς οὗτος ἐῷ σφρηγίσσατο μύθῳ,
 160 ὅττι θεὸς πέλε μοῦνος ἐτήτυμος · οὐρανόθεν γὰρ
 οὗτος ὢν ἐς χθόνα πέμπε θεὸς χραισμήτορα κόσμου,
 πατρῶης σοφίης αὐτόστυτον ὄμβρον ἰάλλει ·
 οὐ γὰρ μέτρα λόγοιο φέρει θεὸς, ἀλλὰ καὶ υἱεῖ
 μούνω πνεῦμα δίδωσιν ἀειλιβὸς ῥόον ὀμφῆς ·
 165 ὑψιμέδων θ' ἐὼν υἱά θεὸς γενέτης ἀγαπάζει,
 καὶ οἱ πάντα φέρειν παλάμη πόρεν · ὃς δὲ κεν εἴη
 ἦθεσιν ἀπλανέεσσιν ἀραιμπέα πίστιν ἀέξων,
 ζῶν ὄψεται οὗτος, ἔχων ὑψηλόρα τιμὴν,
 σύγχρονον αἰῶνος παλιναυξέος · ὃς δὲ κεν ἀνήρ
 170 παιδὶ θεοῦ ζῶντος ἀγανορέων ἀπιθήσει,
 ἔρχεται ὑψίστοιο θεοῦ τιμητορὸς ὄργῃ,
 ἄφρονα μαστίζουσα.

ΚΕΦ. Δ.

Καὶ ὁππότε κοίρανος ἔγνω,

ὅτι θεοπνεύστων βαθυκάριδος ἀμφὶ λοστρῶν
δύσμαχος ἐσμὸς ἄκουσε βαρυζήλων Φαρισαίων,
Ἰησοῦς ὅτι φῶτας ἀλήμονας εἰς φάος ἔλκων
5 ὕδατι βαπτίζει, καὶ πλείονας ἔσχε μαθητὰς
ἢ περ Ἰωάννης· καὶ ἐτήτυμος οὐ πέλε φήμη·
οὐ γὰρ ἄναξ βάπτισεν ἐν ὕδασι, ἀλλὰ μαθηταί·
κάλλιπεν ὑψιθέμεθλον Ἰουδαίων πόλιν ἀνδρῶν,
καὶ πάλιν εἰς πέδον ἦλθε φιλοστόργων Γαλιλαίων,
10 φεύγων λύσσαν ἄπιστον ἀκηλήτων Φαρισαίων.

Καί μιν ἔτι χρέος εἶλε δι' ἐνὸς Σαμαρείτης
γαίης μεσσατίης ὁμοτέρμονα πέζαν ὁδεύειν·
καὶ ποδὸς ἀμβροσίοιο μεσημβρινὸν ἴχνος ἐπείγων,
εἰς πόλιν ἀρχαίην Σαμαρείτιδος ἵκετο γαίης,
15 Σιχὰρ ἐς αἰπύδητον, ὅπη φυτοεργὸς Ἰακῶβ
ἀμπελόεν πέδον εἶχε, καὶ υἱεὶ δῶκεν Ἰωσήφ,
πηγὴ ὅπη βαθύκολπος, ὅθεν ποτὲ θεῖος Ἰακῶβ,
πήξας ὑγρὰ θέμεθλα πεδοσκαφέων κενεάνων,
φρεϊάτος ἰλυόαντος ἀνήγαγε νέρτερον ὕδωρ.
20 Κεῖθι δὲ, τηλεπόροιο πεπαυμένος ἀτραπιτοῖο,

Χριστός, ὄδοιπορήσει καμῶν, ἀμπαύσατο μόχθου,
 ἐζόμενος παρὰ πέζαν, ὄπη χθονίου διὰ κόλπου
 ὑγρὸν ὕδωρ ναέταις ἀγχίπτολις ἔβλυε πηγῇ.

Ἐκτη δὲ πτερόεσσα διέτρεχε δίψιος ὦρη·

25 ἔνθα γυνὴ Σαμαρεῖτις, ἀειρομένην διὰ κόλπου
 ἠθάδα κάλπιν ἔχουσα, μετήϊε γείτονα πηγὴν,
 καὶ μιν ἄναξ ὑδάτων ἀπὸ κάλπιδος ἤτεεν ὕδωρ·
 Δεῦρο, γύναι Σαμαρεῖτι, τεῆς ἐπιθήτορι πάτρης
 δός μοι διψαλόεντι πιεῖν ξεινήιον ὕδωρ.

30 Ἐξέτο γὰρ τότε μῦθος, ἐπαὶ μεσάτη παρὰ νύσση
 οὐρανὸν ἰππεύουσαν ἰδὼν ἐπιδόρπιον ὦρην,
 εἰς πόλιν ἀγχικέλευθον ἀνήϊεν ἔσμὸς ἑταίρων.

Εἰρομένη δ' ἀγόρευε γυνὴ φιλοπευθεῖ μύθῳ·

Πῶς παρὰ θηλυτέρης Σαμαρεῖτιδος ἴδμονι φωνῇ

35 ἐκ παλάμης ἀφύλακτος ἀθήθεος ἤτεες ὕδωρ,
 πάτριον Ἑβραίων πεφυλαγμένον αἷμα κομίζων;
 ποῖον ξυγὸν ἔην Σαμαρεῖτιδι καὶ σέο φύτλη,
 ὄφρα πίης παρ' ἐμεῖο; καὶ εἰ σέο θεσμὸς ἐρύκει,
 αἰδομένοις στομάτῃσιν Ἰουδαῖόν σε καλέσω·

40 οὐ γὰρ Ἰουδαῖοι μιγάδες ξυγήνοι θεσμῷ·

ἐς βίον ἀλλήλοισιν ὀμίλειον ἢ Σαμαρεῖται.

Καὶ οἱ Χριστὸς εἶπεν ἀσημάντῳ τινὶ μύθῳ·

Εἰ μάθες ὑψίστοιου θεοῦ χάριν, εἰ δόσιν ἔγνωσ,
 καὶ τις ἔην, ὃς εἶπεν· Ἐπιχθονίης ἀπὸ πηγῆς·

45 δός μοι δίψαν ἔχοντι πιεῖν μινυώριον ὕδωρ,
 αὐτὴ προφρονέως αἰώνιον ἤτεες αὐτὸν

- ζῶν ὕδωρ, καὶ τοῦτο σοφὸν ποτὸν εἶχεν ὀπάσσαι.
 Εἶπε δὲ μὴ νοέουσα γυνὴ φυσίζοον ὕδωρ·
 Ὡ ἄνα, θάμβος ἔχει με· σὺ γὰρ τροχοειδεῖ κύκλω
 50 οὐ κάδον ἐλκυστῆρα φέρεις, οὐ σχοῖνον ἀείρεις,
 ὄφρα βυθῷ χαλάσειας, ὑποβρυγίων ἀπὸ κώλπιν
 χερσὶν ἀμοιβζήτησιν ἄγων μετανάστιον ὕδωρ·
 καὶ φρέαρ ἐστὶ βάθιστον· ἀπὸ χθονίουο δὲ κόλπου,
 ταῦτο πόθεν ζεῖδωρον ἀρῶμενος ξένον ὕδωρ,
 55 αὐτὸς ἔχεις ποτὸν ἄλλο; μὴ ἀρσενόκαιδος Ἰακώβ
 μεζῶν ἡμετέροιο πέλεις ζαθέσιο τοκῆος,
 ὃς φρέαρ ὤπασε τοῦτο γέρας Σαμαρείτιδι γαίῃ,
 καὶ πῖεν ἐξ αὐτοῦο πεδοτρεφὲς ἄρκειον ὕδωρ,
 αὐτὸς ὀμοῦ καὶ παῖδες ὀρσσινόμων τε γενέθλη,
 60 τετραπόδων τε φαλαγγες; Ἀνεγρομένην δὲ γυναῖκα
 Ἰησοῦς ἐδίδαξεν, ἀπ' ἀχλύος εἰς φάος ἔλκων·
 Ὡς πῖεται χθονίων λαγόνων μινωάριον ὕδωρ
 πίδακος ἢ γλυκὺ νᾶμα χαμαιγενέος ποταμοῦο,
 διψήσει καλένορσος· ὄπερ δὲ οἱ ἐγγυαλίξω,
 65 οὔποτε διψήσειε πῖων αἰώνιον ὕδωρ,
 ἀλλὰ οἱ ἐν πραπίδεςσει μενεῖ ῥόος ἔμφρονη καλμῶ
 ἀλλόμενος, νοεροῦ δὲ βυθοῦ θεοδινεῖ ῥιπῇ
 πηγῆς ἐνδομύχοιο καλμμφυὲς ἔμπεσεν ὕδωρ
 ζῶης ἀνάσιο καὶ οὐ χθονίουο ποταμοῦο.
 70 Ἰησοῦν δ' ἰκέτευε γυνὴ πειθήμονη φωνῇ·
 Δός μοι, κοίρανε, τοῦτο πεινῆ βιοτήσιον ὕδωρ,
 πίδακος οὐδαίης ἀλλότριον, ὄφρα πιούσα

μήποτε διψήσω καὶ μηκέτι δεῦρο περήσω
ἐκ βυθίων λαγόνων ἀρύειν βεβημένον ὕδωρ.

75 Εἶπε, καὶ ἀγκυλόμητιν ἀμοιβαίῳ τινὶ μύθῳ
Ἰησοῦς πολυάνδρον ἐπειρήτιζε γυναῖκα ·
Ἐρχεο καὶ κίχλησκε τεὸν πόσιν · ἐκ πόλιος δὲ
σπεῦδε πόσιν ταχίνοῖσι τὸ δεύτερον ἐνθάδε βαίνειν.

Εἶπε, καὶ ἀγνώσσοῦσα, πολυσπερέων περὶ λέκτρων
80 ψευδομένη, Σαμαρεῖτις ἐτήτυμον ἴαχε φωνήν ·
Ἡ πόσιν οὐ μεθέπουσα πόθεν πόσιν εἰς σὲ καλέσω ;
οὐ γὰρ ἔχω φίλον ἄνδρα. Θεὸς δ' ἤλεγε γυναῖκα ·
Οἶδα, γύναι, μετὰ πέντε νόθον τεὸν ἕκτον ἀκοίτην ·
πέντε γὰρ ἔλλαχες ἄνδρας ἀμοιβαδὸν ἄλλον ἐπ' ἄλλῳ ;

85 καὶ νῦν ὃν μεθέπεις, οὐ γνήσιός ἐστιν ἀκοίτης ·
τοῦτό μοι ἀτρεκέως μυθήσαο. Θαμβαλή δὲ
οὐτιδανῆ Σαμαρεῖτις ἀμείβετο θυιάδι φωνῆ ·
Κοίρανε, γινώσκω σε θεηγόρον ἄνδρα προφήτην ·
ἡμῶν δ' ἀνιόντες ἐς οὖρεα ταῦτα τοκῆς

90 αὐχένα δοχμώσαντο πολυκνίσω παρὰ πέτρῃ,
καὶ θεὸν εὐαγέεσσιν ἐμειλίξαντο θηλαῖς ·
ὑμεῖς δ' ἄρμενον ἄλλον ὑπὸ κλέτας Ἰροσολύμων
χῶρον ἐτοιμήσασθε μεμηλότα θέσπιδι βουλῆ,
ἦχι θεῷ χρέος ἐστὶ θεοδμήτω παρὰ βωμῶ

95 μάρτυρον ἱεσείης κυρτούμενον αὐχένα κάμπτειν
κύμβαχον ὀκλάζοντας. Ἄναξ δ' ἡμείβετο μύθῳ ·
Πείθεό μευ, Σαμαρεῖτι γύναι, νημερτέϊ θυμῷ,
ὅττι νέου βιώτῳ διάκτορος ἔρχεται ὥρη,

εὐσεβίης ὀχετηγός, ὅτ' οὐκέτι μύστιδι τέχνη
 100 οὔρεος ὑμετέροιο θεοκλήτω παρὰ βωμῶ,
 οὐδὲ τανυσκοπέλων ὑπὸ τέμπεσιν ἱεροσολύμων
 αἵματι ταυρείῳ κεραελκέα βέξετε λοιβὴν,
 ἰέσιον κλίνοντες ἐρειδόμενον γόνυ πέτρῃ·
 ὑμεῖς μὲν κραδίης σφαλερῆς ἑτεραλκεί· θεσμῶ,
 105 ὃν φρεσὶν οὐκ ἐδάητε, γεραίρετε μούνον ἀκουῆ,
 μιμητὴν τελέοντες ἀληθείας εἰκόνα μύθου·
 ἡμεῖς δ' εὐαγέεσσιν ἀνάπτομεν ὄργια βωμοῖς,
 μυστιπόλῳ τόπερ ἴσμεν ἀνευάζοντες ἰωῆ,
 καὶ θεὸν αὐτογένεθλον αἰείδομεν ἔμφρονι ρυθμῶ·
 110 ἀλλὰ σοφαῖς τελετῆσι θεηπόλος ἔρχεται ὥρη,
 καὶ νῦν ἄγχι βέβηκεν, ἀληθείας ὀππότε μύστα
 ξυνὸν ὑποκλινέουσι λιτήσιον αὐχένα γαίῃ,
 αὐχένα δοχμωθέντα καθελκομένοιο καρῆνου,
 πάντες ἀληθείῃ καὶ πνεύματι· μυστιπόλους γὰρ
 115 τοίους ὑψιμέδων ἐθέλει θεός, οἴτινες αὐτῶ
 ἀκροπαγῆ κάμπτουσι συνήορα γούνατα γαίῃ
 πνεύματι θεσπεσίῳ καὶ ἀληθείᾳ μάρτυρι φωνῆ,
 ἐν δαπέδῳ πρηνηδὸν ἐρειδομένοιο προσώπου·
 πνεῦμα θεὸς νημερτὲς, ὅθεν χθονὸς ἀνέρας ἔλκει.
 120 ἀτρεκίην καὶ πνεῦμα μιῆ κεράσαντας ἐρωῆ,
 ἀενάου κόσμοιο θεὸν γενετῆρα γεραίρειν.
 Εἶπε, καὶ ἀγνώσσοισα γυνὴ μαντώδει φωνῆ
 Χριστῶ Χριστὸν ἔλεξεν, ἀοσητῆρα δὲ κόσμου.
 ὀψὲ μολεῖν ἀγόρευε, τὸν ἐγγύθεν εἶχε μαλόκτα·

- 125 Κοίρανε, θεσμοφόρων πατέρων ἐδάημεν ἀκουῆ,
 Μεσσίας ὅτι θεῖος ἐλεύσεται, ὄντινα λαοὶ
 Χριστὸν ἐφημίξαντο· καὶ ὀππότε κείνος ἰκάνη,
 ἡμέας ἀγνώσοντας ἐτήτυμα πάντα διδάξει.
 Εἶπε γυνή, καὶ Χριστὸς ἀμείβετο μάρτυρι μύθῳ,
 130 δάκτυλον αὐτοβόητον ἀναυδέα ῥίμφα πετάσσας·
 Χριστὸς ὁ σοὶ λαλέων αὐτὸς πέλω· ἀγχιφανῆ δὲ
 ὄμμασι παπταίνεις με, τὴν οὐασιν αἰὲν ἀκούεις·
 Χριστὸς ἐγὼ γενόμεν· οὐ δεύτερος ἄλλος ἰκάνει.
 Οὐδέ μιν ἤρετο Πέτρος, ἄτε θρασύς· οὐδέ τις αὐτὸν
 135 τολμήσας ἐρέεινε· Τί δίζεται; ἢ τί μετ' αὐτῆς
 φθέγγεται; Ὡκυτέρῳ δὲ διαστείχουσα πεδίλω,
 κάλπιν ἐπιτρέψασα γυνὴ θεοδέγμονι πηγῇ,
 εἰς πόλιν ἴχνος ἔκαμψε καὶ ἔννεπε πᾶσι πολίταις·
 Δεῦτε καὶ ἀθρήσητε θεοπρόπον ἄνδρα προφήτην,
 140 ὅστις ἐμοὶ φάτο πάντα, τάπερ κάμον· ἡ ράνυ Δαβὶδ
 οὗτος ἀριστογόνοιο βοώμενος υἱὸς ἰκάνει;
 Ἀγγελίην δ' αἶοντες ὁμοζυγέες Σαμαρεῖται
 συμφερτὴν ταχύγουνον ἐπεσσεύοντο πορείην,
 ἐκ πόλιος στείχοντες ἐς ἀγχιθέου στόμα πηγῆς,
 145 εἰς θεὸν οἰστρηθέντες· ἐνὶ φρενοθειλαίῳ θυμῷ.
 Ἐνθα χρόνου μεσσηγὺ, πρὶν ἄστεος ἔκτοθι βαίνειν,
 στεينوμένων νεφεληδὸν ἐπήτριμα κύματα λαῶν
 Χριστὸν ἐκυκλώσαντο, καὶ ἐφθέγγξαντο μαθηταί·
 Ῥαββὶν, δέχνυσο ταῦτα καὶ ἔσθιε. Κινυμένης δὲ
 150 χειρὸς ἀφωνήτοιο, νοήμονι μάρτυρι σιγῇ

- δαῖτα μινυνθαδίνην ἀπεσεΐσατο, ταῦτα βοήσας·
 Ἄλλην δαῖτα φέρω βιοτήσιον, ἦν ἐνὶ θυμῷ
 ὑμεῖς οὐκ ἐδάχτη. Καὶ ἔννεπεν ἄλλος ἐπ' ἄλλω·
 Ἡ ῥά οἱ ἄλλος ὄπασσε φαγεῖν ἐπιδήμιος ἀνὴρ;
 153 Φιλοπάτωρ δ' ἀγόρευεν ἀναξ ἑτερόφρονι μύθῳ·
 Εἶδαρ ἐμὸν πέλε μῦθος, ἐμὸν ποτὸν ἔργα τοκῆος·
 εἶδαρ ἐμὸν πέλε μούνον, ὅπως ἄτρεπτον ἐέλδωρ
 πατρός ἐμοῦ τελέομι καὶ ἔνθεον ἔργον ἀνύσσω·
 ὑμεῖς οὐ τόδε πάντες ἐνὶ ξυνώσατε μύθῳ
 160 Ἰδμονες ὥράων, ὅτι λείπεται εἰσέτι μούνη
 μηνῶν τετραέλικτος ἀελλήεσσα πορείη,
 καὶ θέρος ἀγλαόκαρπον ἐλεύσεται; ἠνίδε, πάντες
 εἰς πόλιν ἀντικέλευθον ἀείρατε κύκλον ὀπωπῆς,
 πῶς λευκαὶ πολιῆσι περιφρίσσουσιν ἄλωαί,
 165 καὶ βροτέου χατέουσιν εὐγλώσσοιο θερισμοῦ,
 πῶς στάχυες θαλέθουσιν ἐχέφρονες· εἰ δέ τις ἀνὴρ,
 χεῖλεσιν, οὐ παλάμησιν ἀερτάζων λάλον ἄρπην,
 γείτονος ἀμήσειε θεοῦδέα λήϊα γαίης,
 μισθὸν ἔχει, καὶ πατρὶ θεῷ ζῶοντα φυλάσσω
 170 εἰς χρόνον οὐ λήγοντα νοήμονα καρπὸν ἀγείρει,
 ὄφρα κεν ὁ σπείρων καὶ ὁ λήϊα θέσκελα κείρων
 χαίρη ὁμοῦ, καὶ πιστὰ θαλύσια πατρὶ τελέσση,
 εὐσεβίης ἀροτῆρα καὶ ἀμητῆρα γεραίρων.
 Ἐνθεν ἔην ὄδε μῦθος ἐτήτυμος, οὐνεκεν ἀνὴρ
 175 ἄλλος ἀροτρεύει σπὸρον ὄμπνιον αὐλαχι νεύφων,
 καὶ στάχυν ἀμήσει δρεπανηφόρος ἄλλος ἄλωεύς·

ἄλλοι μὲν μαγέεσκον ἀλώεες αὐλακι φωνῆς,
 καρπὸν ἕως ἔσπειραν. Ἀποστέλλω δὲ καμόντων
 ὑμέας ἀκαμάτους ἀλλότριον εἰς πόνον ἀνδρῶν,
 180 ἀμῆσαι στομάτεσσιν ἐτοιμοτάτων στίχα καρπῶν,
 λήιον οὐ σπείραντας ἢ ἀρδεύσαντας ἀλωήν.
 Πολλοὶ μὲν ναίεται ταχυπειθέα λαὸν ἀλήτην
 πίστιος ἀρραγέεσσιν ἐπυργώσαντο θεμέθλοις,
 μαρτυρίην αἰόντες ἐγερσινόιο γυναικὸς
 185 φθεγγομένης, ὅτι πάντα, τάπερ κάμον, εἶπε προφήτης.
 Ἄλλ' ὅτε οἱ σχεδὸν ἦλθον ὁμοφραδέες Σαμαρεῖται,
 Χριστὸν ἐγουνάζοντο φιλοστόργῳ τινὶ μύθῳ
 αὐθι μένειν· καὶ παῦσεν ἀναξ παρὰ γείτονι πηγῇ,
 καὶ ταχὺς εἰς πόλιν ἦλθεν ὁμόστολον οἶμον ὀδεύων·
 190 καὶ θεὸς αὐτάθι μίμνεν, ἕως δρόμος ἄλλος ἐπ' ἄλλῳ
 ὀξεῖη· στροφάλιγγι παρέστιχε· δίζυγος ἠοῦς.

Καὶ μετὰ διπλὸν ἡμαρ ἀναξ σπεύδοντι πεδίλῳ,
 οὔασι πειθομένοισι πεπηγότα μῦθον ἐάσας,
 κεῖθεν ἔβη παλινόρσος, ἀναινομένων ναετήρων,
 195 καὶ πάλιν εἰς πέδον ἦλθε φιλοχρίστων Γαλιλαίων.
 Μοῦνην δ' οὐκ ἐπάτησεν ἐὼν ζηλήμονα πάτρην·
 καὶ γὰρ ὁμογενῶν δεδαμημένος ἦθεα φωτῶν,
 μάρτυρα μῦθον εἶπεν ἐτήτυμον, ὅτι προφήτης
 οὐ δύναται περίπυστον ἔχειν ἐνὶ πατρίδι· τιμῆν.
 200 Ἄλλ' ὅτε δὴ Γαλιλαῖον ἐς ἔδρανον ἦλθεν Ἰησοῦς,
 δὴ τότε μιν προφανέντα παλιννόστοισι κελεύθοις
 ἄσμενος ἐσμὸς ἔδεκτο θεοστόργων Γαλιλαίων,

- πάντα, τάπερ ποίησεν ἐν ἔρκεσιν Ἱεροσολύμων,
 ὄμμασιν ἀθρήσας, ἱερῆς ὄτε κῶμον ἐορτῆς
 205 μητέρες εὐσεβίης θιασώδεις ἤγαγον ὦραι·
 καὶ γὰρ ἐς ἱερὸν ἤμαρ ἐπεστιχόωντο καὶ αὐτοί.
 Ἰησοῦς μὲν ἴκανε καὶ ὤκεεν αὐτόθι μίμωνων,
 ἤχι πέδον Καναναῖον, ὅπη πάρος εἰς χύσιν οἴνου
 ξανθὸν ὕδωρ ποίησε, φύσιν χιονωπὸν ἀμείψας.
- 210 Ἦν δέ τις ἰθύνων στρατιῆν βασιλῆϊος ἀνὴρ,
 οὐ παῖς ἀγχιάλιο Καφαρναοῦμ ἐνὶ δήμῳ
 κέλκίτο, νωθρὰ φέρων πεπεδημένα γούνατα νούσῳ·
 καὶ γενέτης φιλότεχνος ἴσῳ μαστίζετο πυρσῳ
 παυδὸς ἰμασομένιοι, τάχα πλέον. Οὗτος ἀκούσας
 215 ἔδραμεν εἰς Καναναῖον ἐδέθλιον· ἀγχιφανῆς δέ·
 Ἰησοῦν ἐρέεινεν, ὅπως νέον υἷα σαώσῃ,
 ἄστεος ἀγχιπόροιο κατηλυδα πέζαν ὀδεύειν.
 Καί μιν ἄναξ ἐνένιπεν ἐῷ νεμεσήμονι μύθῳ·
 εἰ μὴ ἐμῆς ἐσίδητε πολύτροπα θαύματα φωνῆς,
 220 οὐποτέ μοι πείθεσθε. Καὶ αἰθόμενον κραδίη πῦρ
 δάκρυσι θερμοτέροισι διάβροχος ἴαχεν ἀνὴρ·
 Σπεῦσον, ἄναξ, κατὰβηθι, πέδον Καναναῖον εἰσάσας,
 πρὶν θανέειν ἐμὸν υἷα τεῆς ἐπιδευέα φωνῆς.
 Καί μιν ἄναξ θάρσυνεν ἐῷ ζωαρκί μύθῳ·
 225 Ἐρχεο, καὶ ζῶοντα καὶ ἀρτεμέοντα κιχῆσεις
 τηλύγετον σέο παῖδα· παρ' ὑμετέρῃ δὲ τραπέζῃ
 ἄσμενος εἰλαπίναζε σὺν υἱεὶ δαιτυμονῆϊ.
 Εἶπεν ἄναξ, καὶ κραιπνὸς ἀνὴρ ἐπεπειθετα μύθῳ,

Ἰησοῦς ὃν ἔειπε, καὶ ἔστιχεν ἐλπίδι πειθῶ.

230 Καὶ δὴ τηλεπόροιο καταστείχοντι καλεῦθου
ἦντεον αὐχήμεντες ὀπάονες· οὐδὲ μὲν ἀνὴρ
δμῶας ἐοὺς ἐρέεινε γεγηθότας· ἐκ δὲ προσώπου
υἱὸν ἐὼν ζῶοντα σοφῆ γίνωσκε σιωπῆ.

Καὶ οἱ πάντες ἐλεξαν ὀμηλυδες ἠδέϊ μύθῳ·

235 Ζῶει σὸς, φιλότεκνε, ποδῆνεμος υἱὸς ὀδίτης,
νῦν πλέον ἢ τὸ πάρειθε σαώτερός. Αὐτὰρ ὁ χαίρων
δμῶας ἐοὺς ἐρέεινεν ἀλεξικάκου χάριν ὦρης,
τῆ ἐνι φαιδροτέρην βιοτήσιον ἔσχε γαλήνην.

Καὶ μίαν εἰν ἐνὶ πάντες ὀπάονες ἴαχον αὐδῆν·

240 Υἱέα σὸν λίπε νοῦσος, ὅτε χθιζῆ παρὰ νύσση
ἐβδομάτη στείχουσα βιοσσόος ἔτρεχεν ὦρη.
Ἐγνώ δ' αὐτοδίδακτος ἀνὴρ ὀδυνήφατον ὦρην,
τῆ ἐνι θέσκελος εἶπεν ἀναξ ζωαρκεῖ φωνῆ·

Ἐρχεο σὸν ποτι δῶμα, τεὸς παίς ἐστὶν ἀπήμων.

245 Καὶ καθαραῖς πραπίδεσσιν ἀκαμπεία δέξατο πειθῶ,
εἰς ὀδὸν εὐσεβίης ὄλον οἶκον ἀμεμφέος ἔλκων·
αὐτὸς ὀμοῦ καὶ πάντες, ὅσους τρέφε, μάρτυρι μύθῳ
πίστιος ἀκλινέεσσιν ὑπεζεύγνυντο λεπάδνοις.

Τοῦτο δὲ δεῦτερον ἄλλο πάλιν ζωαρκεῖ φωνῆ,

250 ἤχι πέδον Καναναῖον ἐν εὐπύργῳ Γαλιλαίῃ,
Ἰησοῦς κάμε θάμβος, Ἰουδαίηθεν ὀδεύσας
εἰς πόλιν ἀγλαόπαιδα τανυπλοκάμων Γαλιλαίων,
πρεσβύτερον μετὰ θαῦμα φιλακρήτων ὑμεναίων,
ὑδατος οἰνωθέντος· ἐρευθιάωντι ῥεέθρω.

ΚΕΦ. Ε.

Ἰησοῦς δ' ἀνέβαινεν, ὅπη πόλις αἰθέρι γείτων
κιονέων ἀμάρυσσε λίθων ἑτερόχροον αἶγλην.
Ἦν δέ τις εὐποίητος ἐν εὐύδρω προβατικῇ
πέντε τανυπλεύροισιν ἐπ' αἰθούσῃσι μελάθρου,
5 δαιδαλέων ζωσθεῖσα λίθων ὑψάντυγι μίτρη,
εὐρυτενῆς ἀσάμινθος, ὅπη κεκακωμένος ἀνὴρ,
ἄλμασιν αὐτομάτοισιν ἰδὼν ὀρχούμενον ὕδρω,
ὀππότῃ κυμαίνοντι δέμας φαίδρυνε λαετρῶ,
θερμὰ πεπαινομένης ἀπεσεῖσατο λύματα νούσου,
10 φέρτερος ἰητῆρος ἔχων ὀδυνηφάτον ὕδρω.
Ἦν δέ τις ἐμπεδόμοχος ἀνὴρ παρὰ γείτονι πηγῇ,
τρῖς δεκάδας δασπλήτι παριππεύσας ἐνὶ νούσῳ·
καὶ πάλιν ὄγδοα κύκλα κυλινδομένων ἐνιαυτῶν.
Τοῦτον ἰδὼν ἀτίνακτον ἐθήμονι κείμενον εὐνῇ,
15 Ἰησοῦς ἐνόησεν, ὅτι χρονίων ἐπὶ λέκτρων
εἶχε δυσαλθήτῳ πεπεδημένα γούνατα νούσῳ,
καὶ μιν ἄναξ ἐρέεινε, χέων οἰκτίρμονα φωνήν·
Ἀσκηθῆς ἐθέλεις πάλιν ἔμμεναι; Αὐτὰρ ὁ κάμνων,
ἐκ φρενὸς ἀδρανέος βεβημένον ἄσθμα τιταίνων,
20 λεπταλέῃ μόγις εἶπεν ἀνὴρ βραδυπειθεῖ φωνῇ·

- Κοίρανε, νουσοκόμοιο φιλοστόργοιο χατίζω·
 οὐ γὰρ ἔχω τινὰ φῶτα διάκτορον, ὄφρα κε πηγῆς
 θυιάδος αὐτοέλικτον ἰδὼν κυρτούμενον ὕδωρ,
 εἰς ἱερὴν ἀσάμινθον ἐλαφρίζων με χαλάσση·
- 25 ὄφρα μὲν ἀστήρικτον ἐμὸν πόδα νωθρὸν ἐρέσσω,
 τόφρα δὲ μᾶλλον ἐμεῖο νεώτερος ὄζει παλμῶ
 προφθάμενος βροτὸς ἄλλος ἐλαφρότερος καταβαίνει,
 ἀφρὸν ἀερσιπότητον ἐρευγομένης ἀσαμίνθου.
 Καί μιν ἀναξ θάρσυνεν ἐῆ ζωαρκεῖ φωνῆ·
- 30 Ἐγρεο, λέκτρον ἄειρε καὶ ἔρχεο κοῦφος ὀδίτης.
 Νουσαλέος δ' ἀνέπαλτο, καὶ εἰς πέδον ἵχνος ἐρείσας
 ἴστατο, καὶ κλιντῆρα λαβῶν ἐπικείμενον ὦμῳ,
 ἔστιχε πανδόκον οἶκον, ἀήθεα γούνατα πᾶλλον
 ἀκαμάτως βαρύφορτον ἐπωμίδα λέκτρον ἀείρων.
- 35 Καὶ τότε σάββατον ἦεν· ἐν συλαίγγι δὲ νηῶ
 ἀνέρα παπταίνοντες, ὃν ἀρχαίης ἀπὸ νούσου
 λυσιπόνῳ ταχυεργὸς ἀναξ ἰήσατο μύθῳ,
 εἴρεον, ὅστις ἄνωγεν ἐῆ σημάντορι φωνῆ
 λέκτρον ἀερτάζοντα παλινδίνητον ὀδεύειν·
- 40 καὶ φθονεροῖς ἀπάμειπτο σοφῶ θεοπειθεῖ μύθῳ·
 Ὅστις ἀπὸ κλιντῆρος ἀνεζώγησε πεσόντα,
 αὐτὸς ἐμοὶ κατέλεξεν ἀερτάζειν καὶ ὀδεύειν.
 Καί μιν Ἰουδαίων πάλιν ἤρστο λαὸς ἀγῆνῳρ·
 Τίς πέλεν, ὃς σε κέλευσεν ἀδειμάντῳ τινὶ φωνῆ
- 45 Ἐρχεο σὸν κλιντῆρα λαβῶν πεφορημένον ὦμῳ;
 Οὐ μὲν ἀνὴρ δεδάηκεν ἐῆς ἰήτορα νούσου.

Καί μιν ἰδὼν στείχοντα λιθώδεος ἔνδοθι νηοῦ
 ὕβριν ἀναμνήσας προτέρην ποινήτορα νοῦσῳ,
 Χριστὸς ἀναστελλων ἐπετέλλετο μάρτυρι μύθῳ·
 50 Ἦδη, νοῦσον ἔχων, σόος ἔπλεο· μηκέτι βέξῃς
 ἀμπλακίην ἐτέρην, μὴ κύντερον ἄλλο νοήσης.
 Καὶ ταχὺς Ἑβραίοισι παλίνδρομος ἄγγελος ἔστη,
 μῦθον ἀναινομένῳ βοῶων ζηλήμονι λαῶ,
 ὅτι μιν αὐτοκέλευστος ἀπήμονα θέσπιδι φωνῇ
 55 Ἰησοῦς ἐτέλεσσε, καὶ ὀψικέλευθον ὀδίτην
 νουσοκόμου κλιντῆρος ἀήθεα θῆκε φορῆα·
 οὐ χάριν Ἑβραῖοι μανιώδεις ἄφρονι θυμῷ
 Ἰησοῦν ἐδίωκον, ὅτι ζαθέῳ παρὰ νηῶ,
 ὀππότε σάββατον ἦεν, ἐπείγετο ταῦτα τελέσσαι,
 60 μῦθος ἐὼν ἀφύλακτος, ὅτε βροτέων ἀπὸ μόχθων
 πάντες ἀεργηλοῖσιν ἐπέτρεπον ἔργον ἀνάγκαις.
 Ἰησοῦς δ' ἀγόρευε, χέων ὑψαύχενα φωνήν·
 Εἰσέτι νῦν γενέτης ἐργάζεται ἠθάδι θεσμῶ,
 ἤθεσιν ἀγγιτύποις καὶ ἐγὼ παῖς ἔργον ὑφαίνω.
 65 Οὐ χάριν Ἑβραῖοι δολίῳ μάστευον ὀλέθρῳ
 Χριστὸν ἀποκτενέειν, ὅτι μὴ μόνον ἤθελε λύειν
 ἔννομον ἀπρήκτοιο σέβας πεφυλαγμένον ἠοῦς,
 ἀλλ' ὅτι μυστιπόλοιο μετὰ δρόμον ἠριγενείης
 καὶ θεὸν αὐτογένεθλον ἐὼν κίκλησε τοκῆα,
 70 ἰσάζων ἐὼν εὐχος ἐπουρανίῳ βασιλῆϊ.
 Ἰησοῦς δ' ἀγόρευεν· Ἀμὴν ἐπιμάρτυρον ἔστω
 οὐδὲν ἐῖ ἰότητι δυνήσεται υἱὸς ἀνύσσαι,

εἰ μὴ ἐσαθρήσειεν ἐὸν τελέοντα τοκῆα·
 ἔργα γὰρ εἶν ἐνὶ πάντα πατὴρ ἐμὸς ὅπποσα ῥέζει,
 75 ταῦτα θεὸν γενέτην μιμούμενος υἱὸς ἀνύσσει·
 υἷα γὰρ φιλεῖ γενέτης ἐὸν· ὅσα δὲ τεύχει,
 παιδὶ φίλῳ δείκνυσι, καὶ εἰσέτι μείζονα δείξει,
 ὄφρα κε θαμβήσητε τελειοτέρων χάριν ἔργων·
 ὥσπερ γὰρ γενέτης νέκυας μετὰ πότμον ἐγείρει,
 80 ζωγρήσας παλίνορσον ἀκινήτων δέμας ἀνδρῶν.
 οὕτως, οὓς ἐθέλει, καὶ ὁμοίους υἱὸς ἐγείρει,
 ζωγρήσας φθιμένων παλινάγρετα σώματα φωτῶν·
 οὐτίνα γὰρ κρίνειε πατὴρ ἐμὸς· ἀνδρομένη δὲ
 ὄψιμον υἱεῖ δῶκεν ὄλην κρίσιν, ὄφρα κε πάντες
 85 υἷα τιμήσωσιν ἰσόζυγον ᾧ γενετῆρι,
 οἷά τε κυδαίνουσι καὶ ὑψιμέδοντα τοκῆα·
 εἰ δέ τις ἀλλοπρόσαλλον ἔχει νόον, οὐδὲ τοκῆος
 κυδαίνει λόγον υἷα, καὶ οὐ γενετῆρα γεραίρει·
 μάρτυρον ἐμπεδόμευθον ἀμὴν ἀμὴν πάλιν ἔστω,
 90 ὅστις ἀνὴρ δέξοιτο νόου πειθήμονι θεσμῷ
 μύθους ἡμετέρους καὶ ἐμῷ πείθοιτο τοκῆϊ,
 εἰς κρίσιν ἐσσομένην οὐκ ἔρχεται, ἀλλ' ἐπ' ἐκείνην
 ζῶην ἀμβροσίην, τὴν οὐ χρόνος οἶδεν ὀλέσσαι,
 ἴξεται ἐκ θανάτοιο μετὰτροπος· ἀπροϊδῆς γὰρ
 95 μαῖα παλιγενέων μερόπων νεκουσσοός ὥρη
 ἴξεται ὀψιτέλεστος, ἀναυδέες ὅπποτε νεκραὶ
 αὐτίς ἀναζήσωσιν ἀνοστήτων ἀπὸ κόλπων,
 πάντες ἀλεξιμόροιο μιῆς αἰόντες ἰωῆς

- παιδὺς τηλυγέτοιο φερεζῳιο τοκῆς·
 100 ὥσπερ γὰρ γενέτης μεθέπει παμμήτορα κρίσιμου
 ζῶν, ἧς ἅπυ πᾶσι βιοσσόον ἄσθμα τιταίνει,
 οὔτω παμμεδέοντι καὶ υἱεὶ δῶκε κομίξειν
 ζῶν, καὶ ζαθέην ισότυπον ὤπασε τιμὴν
 καὶ κρίσιν, ὧν ἐθέλει, τελείειν ισάζυγι θεσμῶ,
 105 ὅττι περ ἀνθρώποιο φερέσβιος υἱὸς ἀκούει·
 καὶ μὴ θάμβος ἔχοιτε, καὶ εἴ τινα θέσκελον ὄμωρῆν
 ἔννεπον ἐσσομένην, ὅτι λοίσθιος ἔρχεται ὦρῆ,
 καὶ νῦν ἀμφιβέβηκεν, ἀλλέες ὀππότε νεκροί,
 ζωοτόκων αἴτοντες ἀνοστήτων ἀπὸ τύμβων,
 110 Χριστοῦ φθειγγομένοιο δεδεγμένοι ἐνθεον ἠγῶ,
 πάντοθεν αἴσσουσι, καὶ ὄψιμος ἄλλος ἐπ' ἄλλω
 ἀρχαίῃ πελάσειε παλιγενές ἶχνος ἀρούρη·
 οἱ μὲν ἀεθλεύσαντες ἀμεμφέα πιστὸν ἀγῶνα
 ζωῆς ἀθανάτης ἐς ἀνάστασιν· οἱ δὲ καμῶντες
 115 ἔργα πολυπλανέος βιοτῆς ἐτερόφρονι λύσση
 κρίσιος ἐσσομένης ἐς ἀνάστασιν· οὐρανόιο μὲν
 οὐ δύναμαι γενετῆρος ἀπόπροθεν οὐδὲν ἀνύσαι
 αὐτόματος, κρίνειν δὲ δυνήσομαι, ὥσπερ ἀκούω·
 νημερτῆς δὲ μοί ἐστιν ἐμὴ κρίσις· οὐ γὰρ ἰκάνω
 120 κῦδος ἐμὸν τελείειν διζήμενος, ἀλλὰ τοκῆς·
 τιμὴν ἡμετέρην οὐ φθέγγομαι· ἦν γὰρ ἐνίψω
 μαρτυρίην ἰδίην, οὐ πείθεται ἄλλος ἀκούων·
 οὐ γὰρ ἐμὸς πέλε μῦθος ἐτήτυμος, ἦνπερ ἐνίψω
 μαρτυρίην ἰδίην αὐτόθροον· ἀμφ' ἐμέθεν δὲ

- 125 ἄλλος ἀνὴρ πέλε μάρτυς ἐπάρχιος· οἶδα δ' ἐκείνου
 πιστὴν μαρτυρίην καὶ ἐτήτυμον· εἰρόμενοι δὲ
 ἀγνὸν Ἰωάννην θεοδέγμονος ἔγκυον ὁμφῆς,
 ὑμεῖς οὐρεσίφοιτον ἐπέμψατε λαὸν ὀδίτην
 ἀνδρῶν μυστιπόλων, καὶ ἀμεμφέα θέσκελος ἀνὴρ
 130 μῦθον ἀληθείης ἀλύτῳ σφρηγίσσατο δεσμῶ,
 μάρτυρος ἐμπεδόθυμος· ἐπιγθονίης δ' ἀπὸ φωνῆς
 μαρτυρίην μερόπων οὐ δέχνυμαι, ἀλλὰ διδάσκων
 Ἑβραίους, τάδε πάντα μετέρχομαι, ὄφρα μαθόντας
 ὑμέας εἰν ἐνὶ πάντας ἐμοῖς ἐπέσσει σαώσω·
 135 κείνος Ἰωάννης, νοερούς σπινθηρας ἰάλλων,
 εὐσεβίης πέλε λύχνος ἐτήτυμος, ἀνδράσι φαίνων·
 ὑμεῖς δ' εἰς στροφάλιγγα μιῆς ταχυδινέος ὄρης
 κείνου μαρτυρήσιν ἐφαιδρύνασθε φανέντος
 ἠθάσιν, ἀστράπτοντος ἀγαλλόμενοι παρὰ λύχνου
 140 ὕδασι θεσπεσίοισιν· Ἰωάνναο δὲ φωνῆς
 μείζονα μαρτυρίην μεθέπω καὶ ὑπέρτερον ὁμφήν·
 ἔργα γάρ, ὑπέσσα δῶκε πατὴρ ἐμὸς, ὄφρα τελέσσω,
 φθέγγεται αὐτοβόητα λάλῳ σάλπιγγι σιωπῆς·
 ταῦτά με κηρύσσει, καὶ ἐρεύγεται ἐμπεδον αὐδὴν
 145 ὅστις ἐμὲ προέηκε· καὶ ἔνθεον οὐποτε μορφὴν
 πατρὸς ἐθήσασθε καὶ οὐκ ἠκούσατε φωνῆς,
 οὐδ' ἐὸν ἀπλανέεσσι φυλάσσετε μῦθον ἀκουαῖς·
 ὄν γάρ ἐμὸς προέηκε πατὴρ χραισμῆτορα κόσμῳ,
 οὐ θεὸν υἱὰ δέχεσθε καὶ οὐ πέμψαντα τοκῆα·
 150 οὐδὲ πατὴρ με λέλοιπεν ἀκηρύκτῳ τινὶ σιγῇ,

ὅστις ἐμὲ προέηκεν ἀπ' αἰθέρος· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
φθεγγομένοις στομάτεσσι θεογλώσσω δια φωτῶν
μαρτυρίην ζώουσαν ἀνωμήτη πόρε δέλτω.

- Γραπτὰ θεοῤῥήτων μαστεύετε θέσφατα βίβλων,
155 ἧσιν ἔχειν ἔλπεσθε χρόνου παλιναυξεί κύκλω
ζωὴν οὐ μινύθουσιν· ἐνὶ γραφίδεσσι δὲ κεῖναι
μαρτυρίην βοόωσιν ἐμὴν ὑποφύτορι μύθῳ,
ἀθανάτῳ σάλπιγγι· καὶ οὐ σπέρχεσθε, μαθόντες
γράμματα φωνήεντα, θελήμονες εἰς ἐμὲ βαίνειν·
160 τιμὴν ἐκ μερόπων οὐ δέχνυμαι, ἀλλὰ που ἔγνω
ὑμᾶς ἀστόργοισιν ἐν ἥθεσιν, οὐδὲ τοκῆος
φίλτρον ἐπουρανίῳ φυλάσσετε παμβασιλῆος·
ἦλθον ἐγὼ βοόων πατρῷον οὐνομα κόσμῳ,
καὶ θεὸν οὐ με δέχεσθε καὶ οὐ πείθεσθε τοκῆι·
165 εἰ δὲ τις ἄλλος ἴκοιτο νόθος ψευδώνυμος ἀνὴρ
ἀντίθεος, τότε κεῖνον ἀνάρσιον ἠπεροπῆα
αὐτίκα μειλίσσεσθε τεθηπότες, ὄφρα τις εἴπη·
Γνήσιον ἠρήσαντο, νόθον δ' ἐδέχοντο φανέντα.
Πῶς δὲ με, πῶς δὲ δύνασθε θεοῦ λόγον υἷα γεραίρειν,
170 κῦδος ἀπ' ἀλλήλων ἐπιδέγμενοι, οὐδὲ δαῖτῃαι
μούνου παγγενέταο θεοῦ μαστεύετε τιμὴν;
ἦ ῥα μάτην ἔλπεσθε, κατήγορα χεῖλα λύσας
ὑμείων ὅτι λύσσαν ἐμῷ γενετῆρι βοήσω·
ὑμᾶς ἐν γραφίδεσσι κατήγορος ἄλλος ἐλέγχει,
175 Μωσῆς θεσμοθέτης πρωτόθροος, ᾧ ἔπι μούνῳ
ἐλπίδες ὑμείων θεοπειθέες· εἰ γὰρ ἐκείνου

ἔμπεδον ἀπλανέεσσιν ἐθήκατε μῦθον ἑκουαῖς,
καί κεν ἐμοὶ πείθεσθε πεπηγότες· ἀμφ' ἐμέθεν γὰρ
θεῖος ἀνὴρ ἔγραψεν ἐτήτυμος· εἰ δ' ἄρα κείνου
180 γράμμασιν οὐ πείθεσθε, τάπερ θεὸς ὤπασε κόσμῳ,
μᾶλλον ἀκλήτοισι πόθεν δέξοισθε μενοιναῖς
ἄγραφον ἡμετέρων στομάτων αἶοντες ἰωήν;

ΚΕΦ. Ζ.

Ἐννεπε, καὶ μετέπειτα πέρην Τιβεριάδος ἄλμης
νηὶ πολυκλήιδι ταμῶν ἀντώπιον ὕδωρ,
γείτονα γαῖαν ἔδυνε· συνεσσεύοντο δὲ λαοὶ,
θαύματα παπταίνοντες, ἅπερ κάμεν ἠθάδι μύθῳ.
5 ῥυόμενος βαρύνουσιν ἰμασσομένων δέμας ἀνδρῶν·
καὶ δαπέδου λοφόντος ἐρημάδα πέζαν ὀδεύων,
εἰς ὄρος ὑψικάρηνον ἀνήϊε· μεσσοφανῆ δὲ
ἐζόμενον στεφανηδὸν ἐκυκλώσαντο μαθηταί.
Καὶ σχεδὸν Ἑβραίοισι φιλόργιος ἦεν ἑορτῆ,
10 πάσχα τόπερ καλέουσι· δι' εὐδένδροιο δὲ λόγχης
ὀφθαλμοὺς ἀνάειρε, καὶ ἄσπετον ἄλλον ἐπ' ἄλλῳ
ἔδρακεν ἀγχικέλευθον ἐπηλυδα λαὸν ὀδίτην.
Ἐζόμενον δὲ Φίλιππον ἐῷ μειλίξατο μύθῳ·
Εἰπέ, πόθεν πριάμεσθα πολυσπερέων χύσιν ἄρτων
15 ἀνδράσι τοσσατίοισιν; Ἐὴν δ' ἔκρυπτε μενοινῆν,
καὶ νόον ἀγνώσοντος ἐπειρήτιζε Φιλίππου·
αὐτὸς γὰρ δεδάηκε, τόπερ ἤμελλε τελέσσαι.
Ἀσχαλόων δὲ Φίλιππος ἐμίγνυε θαύματι φωνῆν·
Λαὸν ἴσον ψαμάθοισι διηκοσίων τινὶ μέτρῳ
20 ἄρτοι δηναρίων οὐκ ἄρκιοὶ εἰσι κορέσσαι,
ὄφρα κε βαιὸν ἕκαστος ἔχη μέρος. Εἷς δὲ τις αὐτῶν
ἀγχιθέων ἐτάρων εὐάγγελον ἴαχε φωνῆν,

- Ἀνδρείας βασιλῆϊ χέων φερέδειπνον ἰωὴν,
 ὑδροπόρου Σίμωνος ἀδελφεὸς ἰχθυβολῆος·
- 25 Ἔστι τις ἐνθάδε κοῦρος ἔχων κριθώδεας ἄρτους
 πέντε, καὶ ἀγχιπόρου διδυμάονας ἰχθύας ἄλμης,
 ἰχθύας ὀπταλέους διδυμάονας· ἀλλὰ τί ῥέξει
 ταῦτα πολυγλώσσω μεμερισμένα σύζυγι λαῶ;
 Ἰησοῦς δ' ἐκέλευσεν ἐτοιμοτάτοισιν ἐταίροις·
- 30 Κλίνατε δαιτυμόνων μιγάδας στίχας ὑψόθι γαίης.
 Ἦν δέ τις αὐτόθι χόρτος ἀπείριτος, ἀμφιλαφῆς δὲ
 σύμπλοκος ἔσμος ἔην ὁμοδόρπιος ὑψόθι γαίης·
 πέντε δὲ χιλιάδες πολυειδέες ἦσαν ἀριθμῶ
 δαιτυμόνων, καὶ ἕκαστος ἐρείδετο γείτονι τάξει,
- 35 κεκλιμένοι στοιχηθὸν ἐπ' εὐπετάλοιο τραπέζης
 μηκεδανῆς. Καὶ πέντε λαβὼν κριθώδεας ἄρτους
 Χριστὸς, ἀειζώντι χάριν γενετῆρι τιταίνων,
 ἔκλασε συμπλεκέος παλάμης γαμψώνυχι παλμῶ,
 καὶ πόρε δαιτυμόνεσσι, καὶ ὄρεγε πᾶσιν ἐδωδὴν,
- 40 καὶ διδύμων νεπόδων ὅσον ἤθελον. Ἄλλ' ὅτε λαῶ
 πειναλέφ' ἴκτορος ἔσκε πολυφλοίσβοιο τραπέζης,
 Ἰησοῦς ἐπέταξεν ὁμοζήλοισι μαθηταῖς·
 Πάντα ταχυστροφάλιγγι μιῇ συλλέξατε ῥιπῇ
 κλάσματα πυκνωθέντα περισσοβότοιο τραπέζης,
- 45 ὄφρα κε μηδὲν ὄλοιτο. Καὶ ἄστατος ἄλλος ἐπ' ἄλλω
 φοιταλέος πεφόρητο διάκτορος ἔσμος ἐταίρων,
 ὄγκον ἐπασσυτέρων τελέων ὑψούμενον ἄρτων
 χερσὶ βαθυνομένῃσιν· ἀπὸ γλοεροῖα δὲ χόρτου,

ρωγαλῆς συνάγειρε πολύπλανα λείψανα φορβῆς,
 50 ὅσα περισσεύοντο· μιῆς δ' ἀπὸ πεντάδος ἄρτων
 μαστεύων ἐλικηδὸν, ἕως πολυχανδέϊ κόλπῳ,
 συμμιγέων ἔπλησε δυώδεκα κύκλα κοφίνων.

Καὶ πολὺς ἄλλοθεν ἄλλος ἀνίαχε θαῦμα νοήσας,
 Χριστὸς ὅπερ ποίησεν ὄλω θεινήτορι λαῷ,
 55 ἄρτων αὐτομάτων παλιναυξία δαῖτα γεραίρων·
 Οὗτος ὃν αἰδούσιν ἐτήτυμος ἐστὶ προφήτης,
 ὃν φάτις ἀενάοιο μολεῖν ἰθύντορα κόσμου.
 Εἰδὼς δ' αὐτοδίδακτος ἀναξ ὑποκάρδιον ὁμψήν,
 ὅτι μολεῖν ἤμελλον ὁμήλυδες αὐτόθι λαοί,
 60 καὶ μιν ἀφαρπάξαντες ἀναστήσειν βασιλῆα,
 οὔρεος ὑλήεντος ἐρημάδα δύσατο πέτρην.
 Καὶ σκίσεις ὅτε κῶνος ἀνέδραμε γείτονος ὄρφνης,
 πόντον ἐς ἀγκικέλευθον ἐπερρώοντο μαθηταί.
 Νῆα δ' ἐπαῖξαντες ἀλίδρομον, ἄρμα θαλάσσης,
 65 γαῖαν ἐς ἀντιπέραιαν ἐπορθμεύοντο μαθηταί,
 ἄστυ Καφαρναοῦμ μετανεύμενοι· ἀρτιφανῆς δὲ
 γαῖαν ὄλην ἐκάλυψε μελαγκρήδεμος ὀμίχλη,
 καὶ χροῖ ποικιλόνωτον ἐπισφίγξασα χιτῶνα,
 ἀστερόεν σελάγιζεν· ἐελδομένοις δὲ μαθηταῖς
 70 οὐπω Χριστὸς ἴκανεν. Ἐπειγομένης δὲ θυέλλης,
 ἀγχιφανῆς ἐπίκυρτος ἐπυργώθη ῥόος ἄλμης,
 καὶ δολιχοῖς ἐλατῆρες ὕδωρ ἐχάρασσον ἐρετμοῖς,
 ἀντιπόροις ἀνέμοις βεβημένον. Εἰναλίῳν δὲ
 τρεῖς δεκάδας σταδίων ἢ εἴκοσι πέντε ταμόντες,

- 75 Χριστὸν ἐθήσαντο διαστείχοντα θαλάσσης,
 ἄβρογον ἵχνος ἔχοντα, βατῆς ἀλὸς ὄξυν ὀδίτην.
 Ταρβαλέοι δ' ἀλάλαζον· ἀτυζομένοις δὲ μαθηταῖς
 Ἰησοῦς ὀάριζεν· Ἐάσατε τάρβος ἀήταις.
 Χριστὸς ἐγὼ, ταχύγουνος ὀδοιπόρος εἰμὶ θαλάσσης.
- 80 Καί μιν ἐλείν μενέαινον ἐς ὀλκάδα· καὶ μένος ἄλμης
 ἦν τότε, κού πέλεν ὄρμος, ἐπεὶ θεοδινεῖ παλμῶ
 οἶα νόος πτερόεις, ἀνέμων δίχα, νόσφιν ἐρετμῶν,
 τηλεπόροις λιμένεσσιν ὀμίλειεν αὐτομάτη νηῦς.
- Ἄλλ' ὅτε πορφυρέων Ἰβερήτιδα γείτονα πέτρην
- 85 ἀκροφανῆς ἐχάραξε λιπόσκιον ὄρθρος ὀμίχλην,
 λαὸς εὐκροκάλοιο πέρην ἀντώπιος ἄλμης,
 ἰστάμενος, σκοπιάζεν, ὅτι ζαθέη παρὰ λίμνη
 ἰχμαλέης οὐκ ἦσαν ἰμασσομένης πέλας ἀκτῆς
 στοιγάδες ἀλλήλησιν ὀμόζυγες ὀλκάδες ἄλλαι,
- 90 εἰ μὴ νηῦς μία μούνον ἀνέμπλοος, ὅττι καὶ αὐτὸς
 οὐ τότε ποντοπόροιο μιῆς ἐπὶ νηὸς Ἰησοῦς
 ἀγχιθέοις ἐτάροισι συνέπλεεν, ἀλλ' ὅτι μούνοι
 γαῖαν ἐς ἀντικέλευθον ἐναυτίλλοντο μαθηταί.
- Ἄλλας νῆας ἐλόντες, ὅπη Ἰβερήτιδες ἀκταί,
- 95 πόντον ἐπεσσεύοντο, καὶ ἤλυθον ἐγγύθι χώρου,
 λαὸς ὅπη νήριθμος ἐπ' εὐχόρτοιο τραπέζης
 θέσκελον ἦσθιεν ἄρτον, ὃν ἔκλασεν ἀμβροσίη χεῖρ
 Χριστοῦ, παμμεδέοντι χάριν γενετῆρι διδόντος.
- Καὶ μὴ Χριστὸν ἄναχτα φερέσβιον, οὐδὲ μαθητὰς
- 100 ἐσπομένους εὐρόντες, ἀμοιβαίων ἐπὶ νηῶν

- πόντιον ἀφροκόμοισιν ὕδωρ λεύκαινον ἐρετμοῖς
 ἄστου Καφαρναοῦμ μετανεύμενοι. Ἀγγιφανῆ δὲ
 ἀντιπέρην εὐρόντες ἀσιγήτοιο θαλάσσης
 Χριστὸν, ἐκυκλώσαντο, καὶ ἔννεπον ἠδέϊ μύθῳ·
 105 Ῥαββὶν ἀναξ, πότε δεῦρο παρέπλεες; Ἀρπαλέης δὲ
 εἰλαπίνης μνηστῆρα μετήλυδα λαὸν ἐλέγχων
 Ἰησοῦς ἀγόρευε, μινυνθαδίης ἀπὸ φορβῆς
 εἰς θαλίην βιόδωρον ἀλήμονας ἀνέρας ἔλκων·
 Οἶδα τί μαστεύοντες ἰκάνετε· νουσαλέων γὰρ
 110 οὐ διὰ θαύματα κείνα, τάπερ κάμον ἠθάδι μύθῳ,
 ὀππόσα θηήσαθε· πόθος δὲ τις ὑμέας ἔλκει
 ἄρτων θεσπεσιῶν παλινάγρετος, ὅττι φαγόντες
 εἰλαπίνην νήριθμον ἐμῆς κεκόρησθε τραπέζης.
 Ἀλλὰ πολυπλανέσσειν ἐάσατε σύνδρομον αὔραις
 115 δαῖτα ταχὺ φθιμένην, καὶ ἀρέσσατε μᾶλλον ἐκείνην
 εἰλαπίνην μίμνουσαν ἀειζώοιο τραπέζης,
 ἣν μόνος ἀνθρώποιο φρεσβίος υἱὸς ὀπάσσει,
 τοῦτον ὅτι σφρήγισσε πατὴρ θεός. Εἰρόμενος δὲ
 λαὸς Ἰουδαίων φιλοπευθεὰ ῥήξατο φωνήν·
 120 Εἰπέ, τί κεν βέξωμεν, ὅπως θεοτερπέϊ θεσμῷ
 ἔργα θεοῦ τελέσοιμεν; Ἄναξ δ' ἠμείβετο μύθῳ·
 Ὄρθην πίστιν ἔχοντες, ὅπως δέξησθε φανέντα,
 ὃν τινα κείνος ἔπεμπεν. Ἐπεφθέγξαντο δὲ λαοί·
 Ποῖον ἐελδομένους σημήϊον ἄμμι τελέσσεις,
 125 ὅφρα κε πειθοίμεσθα θεόσσυτον ἔργον ἰδόντες;
 Τί πρήξεις προτέροισιν ὁμοῖον, ἡμέτεροι γὰρ

- αἰθέρος ἄφθιτον εἶδαρ ἐρημάδος ἐνδοῦι πέτρης,
 μάννα πολυκληῆστον ἐθoinήσαντο τοκῆς,
 γραπτὸς ὅπερ πέλε μῦθος· Ἀμετρήτω ποτὲ λαῶ
 130 οὐρανόθεν πόρεν ἄρτον ἀφειδέϊ δαιτυμονῆϊ.
 Ἰησοῦς δ' ὀάριζεν ἀγήνορα λαὸν ἐλέγχων·
 Μωσῆς οὐ πάρος ὑμῖν ἐρημαίῃ παρὰ πέτρῃ,
 αἰθέρος ἄρτον ὅπαζε μελίρρυτον εἰλαπινάζειν,
 ἀλλὰ πατὴρ ἐμὸς ἦεν, ὃς εἰσέτι φέρτερον ὑμῖν
 135 οὐρανόθεν σοφὸν ἄλλον ἐτήτυμον ἄρτον ὅπαζει.
 Οὗτος γὰρ πέλεν ἄρτος, ὃς οὐρανόθεν καταβαίνων
 ζῶν πασιμέλουσαν ὄλῃ δωρήσατο κόσμῳ.
 Καὶ πάλιν ὡδ' ἀγόρευεν Ἰουδαίων χορὸς ἀνδρῶν·
 Ζωῆς, κοίρανε, τοῦτον ὃν ἐννεπες ἔμπεδον εἶναι
 140 αἰθέρος ἄρτον ὅπασσον ἐτήτυμον εἰλαπινάζειν.
 Ἰησοῦς δ' ἐπέτασσε θεηγόρον ἀνθερεῶνα,
 καὶ χάριτος πλήθουσαν ἀνήρυγε χεῖλεσι φωνήν·
 Ζωῆς ἄφθικος ἄρτος ἐγὼ πέλω, αἴθοπι λιμῶ
 οὔποτε πεινήσειεν ἀνήρ βροτὸς εἰς ἐμὲ βαίνων·
 145 καὶ πᾶς ἡμετέρην ἀστεμφέα πίστιν ἀέξων,
 οὔποτε διψήσειεν, ἕως ἔτι καμπύλος ἔρπων
 αἰὼν εὐρυγένειος ἀτέρμονα νύσσαν ἀμείβει.
 Ἀλλ' ὑμῖν ἀγόρευον, ἐμῆς ὅτι θαύματα φωνῆς
 ὄμμασι θηήσασθε, καὶ οὐ πείθεσθε τοκῆϊ.
 150 Πᾶς βροτὸς, ὃν μοι ὅπασσε πατὴρ ἐμὸς, εἰς ἐμὲ κάμψει
 ἶχνος ἐὼν θεόθεν πεφορημένος· οὐδὲ καὶ αὐτὸς
 ἀνέρας ἐρχομένου νεοπειθέας ἐκτὸς ἐλάσσω,

- ἀλλὰ νόφ χαίροντι δεδέξομαι. Οὐ γὰρ ἐέλδωρ
 ἤλυθον οὐρανόθεν τελέων ἐμὸν, ἀλλὰ τοκῆος.
- 165 Τοῦτο δὲ παμμεδέοντος ἐμοῦ πέλε πατρὸς ἐέλδωρ,
 ὄφρα κεν ὦν γενέτης ἐμὸς ὤπασε, μηδέν' ὀλέσσω,
 ἀλλὰ μιν ἀχλυόεντος ἀναστήσοίμι βερέθρου
 νόστιμον ἐκ νεκύων, ὅτε λοίσθιον ἤμαρ ἰκάνει.
- Τοῦτο γὰρ αἰγλήεντος ἐμοῦ πέλε νεῦμα τοκῆος,
 160 ὄφρα κε πᾶς ὀρώων με καὶ ἴλαον ὄμμα τιταίνων,
 ζωῆς ἐσσομένης αἰώνιον ἐς χορὸν ἔλθῃ,
 καὶ μιν ἀναστήσω παλινάγρστον, ὀππότε κείνης
 ὑστατίης γλυκὺ φέγγος ἐλεύσεται ἠριγενείης.
- Ζωῆς γὰρ πέλεν ἄρτος ἐτήτυμος ἡμετέρῃ σάρξ,
 165 αἷμα δ' ἐμὸν νημερτές ἔφω ποτόν· ὅς δέ κεν ἀνὴρ
 σαρκὸς ἐμῆς γεύσαιτο καὶ αἵματος εἰν ἐνὶ θεσμῶ,
 οὗτος ἀνὴρ ἐν ἐμοὶ μενέει, καὶ ὀμόζυγος αὐτῶ
 ἔσσομαι, ἔμπεδος οἶκος, ἀειρόμενος, καὶ ἀείρων.
- Ὡς δὲ πατὴρ ζῶων με βοηθὸν ὤπασε κόσμῳ,
 170 ζῶω δ' ὑψιμέδοντος ἐμοῦ διὰ νεῦμα τοκῆος
 αὐτὸς ἐγὼ· καὶ ἐκεῖνος ἀνὴρ ἰσόζυγι θεσμῶ
 ἐξ ἐμέθεν ζήσειεν, ἐμὸν δέμας εἰλαπιναίων.
- Ζωῆς ἄφθιτος ἄρτος ἐτήτυμος οὗτος ἀκούει·
 οὐχ οἶον τὸ πάροιθεν ἐρημαίῃ παρὰ πέτρῃ
 175 ὑμέτεροι γλυκὺν ἄρτον ἐθιοιήσαντο τοκῆς,
 καὶ θάνον ἐν σκοπέλοισιν ὀριπλανέες μετανάσται.
 τοῦτον ἀνὴρ ἐπάρουρος ἐτήτυμον ἄρτον ἐρέπτων,
 ζωὴν ὄψεται οὗτος, ἕως δολιχοῖο γενείου

ἀμφιλαφῆς πολιῆσι κόμην λευκαίνεται αἰών.

180 Ταῦτα βαθυκρήπιδι Καφαρναούμ ἐνὶ γαίῃ
ἔννεπεν, εὐλαΐγγος ἔσω νηοῦ διδάσκων.

Πολλοὶ δ' εἰσαίοντες, ἀμερσινόω τινὶ λύσση
εἰς χόλον οἰστροθέντες, ἐμυθήσαντο μαθηταί·

Σκληρὸς ἐμοὶ λόγος οὗτος, ὃν ἔννεπε· καὶ τίς ἀκούειν

185 αὐτοῦ φθειγγομένοιο δυνήσεται; Αυτόματος δὲ·

γινώσκων ὅτι λαὸς ὑποδρῆς ἔσκεν ἐταίρων,
λαθριδίην ἀχάλινον ὑποκλέπτοντες ἰωὴν,

Χριστὸς ἀμαρτινόοισιν ἔπος ξύνωσε μαθηταῖς·

Ἰμείων ὁδε μῦθος ἀπειθέα θυμὸν ἀμύσσει.

190 Εἰ δέ κεν ἀθρήσητε συναστράπτοντα τοκῆϊ,

αἰθερίων ὅθεν ἤλθεν ἐὼν ἐπιβήτορα θώκων

ἀνθρώπου πάλιν υἷα, τί ῥέξετε τοῦτο μαθόντες;

Πνεῦμα πέλει ζωαρκῆς ὑπέρτερον. Ἄλλογενῆς δὲ

σαρκὸς ἐπιχθονίης βροτέη φύσις οὐδὲν ὀνήσει·

195 μύθων δ' ἡμετέρων ῥόος ἔνθεος οὐς ἀγορεύω,

ζωὴ ὁμοῦ καὶ πνεῦμα πέλει καὶ ἐτήτυμος ὁμφῆ·

ἀλλὰ τινὲς γεγάασιν ἀπειθέες ἄφρονι λύσση·

Ἦδδε γὰρ τίνες ἦσαν, ὅσοι νόον εἶχον ἀλήτην,

πίστιν ἀλιπλανέεσσιν ἐπιτρέψαντες ἀέλλαις,

200 καὶ τίς ἀνὴρ μιν ἔμελλεν Ἰουδαίοις παραδώσειν,

ἀργυρέης νοῦσοιο νόον δεδονημένος οἰστροφ.

Καὶ σφὶν ἄναξ ἀγόρευεν· Ὅθεν πάρος ἔννεπον ὑμῖν,

οὐ δύναται μερόπων τίς ἐκούσιος εἰς ἐμὲ βαίνειν,

εἰ μὴ ἀφ' ἡμετέροιο θεῶ πεφιλημένος ἀνὴρ

- 205 τοῦτο γέρας δέξαιτο χαριζομένοιο τοκῆος.
 Οὐ χάριν ἀστήρικτος ὀπισθοπόρῳ ποδὶ βαίνων,
 χάζετο τηλεπόρων μετανάστιος ἐσμὸς ἐταίρων.
 Οὐκέτι δ', ὡς τὸ πάροιθε, μετάρτροπον ἦθος ἀμείψας,
 Χριστῷ ἐφωμάρτησε τὸ δεύτερον. Εἰσορόων δὲ
- 210 κοίρανος ἀσταθέων ἐτερόφρονα χῶρον ἐταίρων
 ἄψ ἀνασειράζοντα μετῆλυδα λαὸν ἀλήτην,
 ἔννεπε· πιστοτέροισι δωδέκα πᾶσι μαθηταῖς·
 Ἡ ῥα σὺν ἀλλοδαποῖσι μολεῖν σπέρχεσθε καὶ αὐτοί;
 γνήσιοι ἢ ῥα νόθοισιν ὁμοῖοι εἰσὶ μαθηταί;
- 215 Καὶ οἱ Πέτρος ἔλεξε βωόμενος οὖνομα Σίμων·
 Πρὸς τίνα φέρτερον ἄλλον ἰκάνομεν; ἀμφιέπεις γὰρ
 ζῶης ἀενάοιο μελίρρυτα χεύματα μύθων.
 Καὶ προτέρων δεδαῶτες ἀσιγήτων ἀπὸ βίβλων
 ἀπλανέες πιθόμεσθα μιῇ καὶ ὁμόφρονι βουλῇ,
- 220 ὅτι θεοῦ σὺ μόνως ἅγιος πέλες. Ἡδυεπῆς δὲ
 ἀντίτυπον φάτο μῦθον ἄναξ πειθήμονι Πέτρῳ·
 Ἰμέας οὐ φρένα πᾶσαν ἐγὼ δεδαημένος ἀνδρῶν
 ἐκ πολέων ἔκρινα; καὶ εἷς ἐναρίθμιος ὑμῖν
 δῆϊος, ἀλλοπρόσαλλος, ὁμέστιος ἐστὶ μαθηταῖς,
- 225 διάβολος νέος ἄλλος ἐν ὀψιγόνοισιν ἀκούων.
 Ἐννεπε σημαίνων ὁμοδόρπιον Ἰσκαριώτην
 αἰνοτόκου Σίμωνος ἐπίκλοπον υἱὸν Ἰούδαν·
 αὐτὸς γάρ μιν ἔμελλε πορεῖν ζωαρκεῖ πότμῳ,
 χρυσομανῆς, δολίης πεφορημένος ἐς λίνον ἄγρης,
- 230 εἷς γεγαῶς ἐτάρων δυοκαίδεκα.

ΚΕΦ. Η.

Καὶ τότε ναίων

- κοίρανος αὐτόθι μίμνεν, ἀλεξικάκοισι πεδίλοις
γαῖαν ἀλικρήπιδα διαστείχων Γαλιλαίης·
οὐ γὰρ Ἰουδαίων πέδον ἤθελεν ἀγνὸν ὀδεύειν,
5 ὅττι μιν ἠπεροπῆϊ δόλω μενάεινον ὀλέσσαι
υἱὲς Ἰουδαίων, ὀσίου χαίροντες ὀλέθρῳ.
Ἦν δὲ θεῶ πάνδημος ἐτήσιος ἐγγὺς ἑορτῆ,
πηγνυμέναις κλισίησιν ἐπώνυμος. Ἀγχίμολοι δὲ
γνωτοὶ ψευδαλέοι τετραζυγες υἱὲς Ἰωσήφ
10 Χριστὸν ἐπισπέρχοντες, ὁμόθροον ἴαχον αὐδῆν·
Ἐντεῦθεν μετὰβηθι, καὶ ὀππότε κῶμος ἑορτῆς,
σπεῦσον Ἰουδαίης ὀμοτέρμονα γαῖαν ὀδεύειν,
ὄφρα μεταστρέψαντες ἀπειθέα λαὸν ἀλήτην,
ἀρχαίην σέο πίστιν ἀνακτήσονται μαθηταί,
15 δερκόμενοι σέθεν ἔργα σοφῶ τετελεσμένα μύθῳ.
Οὐ γὰρ τις μερόπων ὑποκόλπιον ἔργον ὑφαίνει,
ἔργον ἀθηήτῳ κεκαλυμμένον ἀχλύϊ σιγῆς,
ἀμφαδίην δ' ἐθέλει θρασὺς ἔμμεναι· εἰ τάδε ρέξεις
ποικίλα θαύματα, δεῖξον ὀρώμενα θαύματα κόσμῳ.
20 Τοῖα μάτην ἀγόρευον ἀπειθέες, οἷά περ ἄλλοι·

Χριστοῦ παμμεδέοντος ἀδελφειοὶ περ ἰόντες,
 πίστιος ἀπλανές ἦθος ἀπηνήσαντο καὶ αὐτοί.
 Καί σφιν ἄναξ ἀγόρευεν ἀμοιβαίῳ τινὶ μύθῳ·
 Οὐπω καίριος ἦλθεν ἐμὸς χρόνος, ὑμέτερος δὲ
 25 πέπταται αἰὲν ἐτοῖμος, ἐλεύθερος. Οὐ δύναται γὰρ
 ζηλομανῆς ποτὲ κόσμος ἐθήμονι λαίλαπι λύσσης
 ὑμέας ἐχθαίρειν· ἐμὲ δὲ στυγέει καὶ ἐλαύνει
 θαρσῆεις, ὅτι μοῦνος ἀφειδῆί μάρτυρι φωνῇ
 ἠθάδος ἀμπλακίης ἐγκύμονα κόσμον ἐλέγχω,
 30 ἔργα τάπερ τελέει, βοῶν ἀλλότρια θεσμῶ.
 Ὑμεῖς εὐκελάδοιο μετέλθετε κῶμον ἑορτῆς·
 οὐπω ἐγὼ κλισίας νεοπηγέας ἄρτι γεραίρων,
 ἐς τελετὴν ὁσίην ἐπιθήσομαι· ἡμετέρου γὰρ
 οὐπω μοι τετελεστο χρόνου δρόμος. Ὡς ὁ μὲν εἰπὼν,
 35 ἔστιχεν ἀγνὸν ἔδαθλον ἀκερσεκόμων Γαλιλαίων.
 Γνωτοὶ δ' ὡς ἀνέβαινον ἐς ἱερὸν, ὅψα καὶ αὐτὸς
 ἔνθεον ἵχνος ἔκευθεν ἐς ἀρτιχόρευτον ἑορτῆν.
 Καί μιν Ἰουδαῖοι φιλή μάλισταυον ἀνάγκη·
 Πῆ μοι ἔσθ; ποῖ κείνος; Ὑποτρύζοντι δὲ λαῶ
 40 μυρίος ἔρρει μῦθος ἀσιγήτων ἀπὸ λαιμῶν.
 Καὶ πολέες φθέγγαντο θεουδέα μάρτυρα φωνῆν
 ὅττι· Σοφὸς τελέθει, καὶ ὑπέρτερα θαύματα τεύχει.
 Ἄλλοι δ' ἀντερίδαινον ὁμογλώσσω ἀπὸ λαιμῶν·
 Οὐ σοφὸς, οὐ σοφὸς οὗτος ἐτήτυμος, ἀγρομένου δὲ
 45 λαοῦ κλεψινόοισι παραπλάζει φρένα μύθοις.
 Ταῖα μὲν ἀλλήλοισιν ὁμίλειον· ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτοῦ

οὐ τότε τολμήσας τις ἀδειμάντω τινὶ φωνῇ
 ἀμφαδίην ὀάριζεν, ἐλεύθερα χεῖλα λύσας,
 τάρβος Ἰουδαίων πεφυλαγμένος. Ὁψιφανῆς δὲ
 50 ἤδη μυττιπόλοιο μέσην περὶ νύσσαν ἑορτῆς
 Ἰησοῦς ἀνέβαινεν· ἐν εὐλαΐῃγι δὲ νηῶ
 ἀγρομένων ἐδίδαξεν ὁμοζυγέων στίχα φωτῶν.
 Καί μιν Ἰουδαίων ἐπεθάμβεεν ἔσμος ἐχέφρων.
 Ἄλληλοις δ' ὀάριζον ἀμοιβαδὶς ἄλλος ἐπ' ἄλλω·
 55 Αὐτόματος πόθεν οὗτος ἐρεύγεται ἔγγραφον αὐδῆν;
 γράμματα πῶς δεδάηκεν, ἅ μὴ μάθεν ἴδμονι τέχνη;
 γράμματα πῶς ἀδίδακτος ἐπίσταται; Εἶρομένους δὲ,
 θεσπεσίους στομάτεσσιν ἄναξ ἠρεύγετο φωνήν·
 Οὐ διδαχῇ πολυῦδρις ἐμῇ πέλεν, ἀλλὰ τοκῆας,
 60 ὅστις ἐμὲ προέηκεν. Ἀνήρ δέ τις ἦν ἐβελήση,
 γνώσεται ἡμετέρης διδαχῆς χάριν, εἰ γενετῆρος
 ἔστι τις οὐρανὴ θεόθεν δόσις, ἧ ἐγὼ αὐτὸς
 φθέγγομαι ἐξ ἰδίων ὀάρων αὐτόσσυτον αὐδῆν.
 Πᾶς βροτὸς ὅς λέξειεν ἐὼν ὑψήνορα τιμῆν,
 65 ἐξ ἰδίης σοφίης ἐπιμάρτυρος αὐτὸς ἑαυτῶ,
 μαστεύει βροτὸς οὗτος ἐὼν κλέος· ὅς δὲ τελέσσει
 νεῦμα θεοῦ πέμψαντος, ἀναίτιος οὗτος ὀδεύει
 οἶμον ἐτητυμίας, καὶ ἀτάσθαλον οὐδὲν ἐν αὐτῶ.
 Καὶ σφιν ἄναξ ἀγόρευεν ἀμοιβαδὶς· Οὐ πάρος ὑμῶν
 70 Μωσῆς θεσμὸν ἔδωκε φόνου ποινήτορα φωτῶν;
 καὶ πόθεν ὑψίστοιο θεοῦ λόγον ἤρπασαν αὔραι;
 οὐδέ τις ὑμείων τελέει νόμον, ὅττι με μοῦνον

πάντες ἀποκτείνειν κρυφίῳ μαστεύετε πότμῳ.

Καὶ τότε λαὸς ἔλεξε· Τεὸν νόον οἴστρος ἐλαύνει

75 δαίμονος ἡρίοιο· τίς ἰμείρει σε δαμάσαι;

Ἰησοῦς δ' ἀγόρευε σοφὸν νόμον, ᾧ ἔπι λαοὶ

μυστιπόλοι στεφανηδὸν ὑποκλέπτοντι προσώπῳ

ἄκρον ἀποτμήγουσι τέλεσειγόνου σκέπας αἰδοῦς·

Ἐν μόνον ἔργον ἔρεξα, καὶ εὐσεβέος χάριν ἔργου

80 πάντες ἐμοὶ μέμφεσθε τεθηπότες. Οὐ χάριν ὑμῖν

Μωσῆς θεσμοφόροιο τομὴν παρέδωκε σιδήρου;

οὐχ ὅτι που Μωσῆς ἔην γέρας, ἀλλὰ τοκήων

ὑμετέρων δόσις ἔσκε, καὶ ἀρχηγόνῳ τινὶ θεσμῷ,

ἐβδομάτης ὅτε φέγγος ἐθήμονος ἔρχεται ἡοῦς,

85 ἀρτιγενῆ φονίῳ περιτέμνετε φῶτα σιδήρῳ.

Εἰ δὲ τομὴν ὁσίην δέχεται βροτὸς ἠθάδι χαλκῷ,

ἔννομα μὴ Μωσῆς ἀνέγγυα δεσμὰ λυθείη,

πάντες ἐμοὶ βαρύμηνιν ἐγείρετε κόμπον ἀπειλῆς,

εἰ πάλιν ὑμῖν ὄπασσα σεσηπότα κυκλάδι νούσῳ

90 ὀππότε σάββατον ἦεν, ἐμῷ χραισμῆτορι μύθῳ

ζωγρήσας ὄλον ἄνδρα, καὶ οὐ τμητῆρι σιδήρῳ.

Κρίνατε μὴ βροτέσι χάριν τίνοντες ὀπωπαῖς,

ἀλλὰ δίκην κρίνοντες, ἀληθείᾳ μίμνετε θεσμῷ,

ὄφρα θέμιν χρονίοιο προτιμήσητε προσώπου.

95 Καὶ ζαθέου τινὲς εἶπον ἀπ' ἄστειος Ἰεροσολύμων·

Ἄτρεκὲς οὐ πέλεν οὗτος, ὃν ἰχνεύουσι δαμάσαι

συμμιγέες ναετῆρες ἀλοιητῆρι σιδήρῳ;

Ἦνιδε πῶς παλίνορσος ὄλω θηήτορι λαῷ.

ἀμφιδίην ἀδόνητος ἐρεύγεται ἠθάδα φωνήν·

100 ἦ ῥα θεογλώσσων μερόπων ἄϊοντες ἰωὴν
 ἄστρος ἡγεμονῆες, ὁμοῦ δεδάασι πολίταις
 Χριστὸς ὅπως πέλεν οὗτος; Ἄναξ δ' ὅτε Χριστὸς ἰκάνει,
 οὐ τις ἀνὴρ δεδάηκε πόθεν πέλεν, ἴστε δὲ τοῦτον.
 Ἰησοῦς δ' ἰάχησεν ἐν ἀργυροφεγγεῖ νηῶ·

105 ἴστε περισσονόφ και ἐμὲ ξυνηόνι θυμῶ,
 ἴστε και ὀππόθεν εἰμὶ, και εἰ τόδε κεύθετε σιγῆ·
 οὐδὲ γὰρ αὐτοκέλευστος ἐς ὑμέας ἐνθάδε βαίνω,
 ἀλλὰ πατὴρ ἐμός ἐστιν ἀληθινὸς εἶνεκα πομπῆς.
 Αὐτὰρ ἐγὼ μάλα τοῦτον ἐπίσταμαι, ὅτι παρ' αὐτοῦ
 110 αὐτὸς ἔβην, και ἐκεῖνος ἐμὲ προέηκεν ἰκάνειν.

Και τινες ὀστρηθέντες ἐπισσεύοντο πιέζειν
 Ἰησοῦν παλάμησιν ἀφειδέσιν· οὐδέ τις αὐτῶν
 χεῖρας ἐὰς δασπλήτας ἐπήγαγεν, ὅτι οἱ αὐτῆ
 οὐπω πατρόθεν ἦλθε θελήμονι φοίνιος ὦρη.

115 Καὶ πόλλες πίστευον ἀγειρομένων ἀπὸ λαῶν,
 Ἰησοῦν δ' ἐγέραιρον ὁμοφθόγγῳ τινὶ μύθῳ·
 Μὴ γὰρ Χριστὸς ἄναξ λαοσσός εἴποθεν ἔλθοι
 ἔργων ὧν κάμεν οὗτος ὑπέρτερα θαύματα ῥέξει
 λυσιπόνοις στομάτεσσι; Πολυγλώσσοιο δὲ λαοῦ

120 μεμφομένην ἀχάλινον ὑποτρύζοντος ἰωὴν,
 ἔκλυε λαὸς ἄπιστος ἀμαρτινῶν Φαρισαίων·
 και φθονεροὶ προῖαλλον ὀπάονας ἀρχιερῆες
 Ἰησοῦν ἀκίχητον ἀφειδέϊ χειρὶ πιέζειν.
 Καὶ σφιν ἄναξ ἀγόρευεν ἀσημάντῳ τινὶ μύθῳ

- 125 θεσπίζων ταχύποτον ἔην αὐτάγρετον ὥρην·
 Ἰμείων ἔτι βαιὸν ἐπὶ χθονὸς ἐγγύθι μίμνω,
 καὶ ταχὺς ἴξομαι αὐθις ἐμῷ πέμψαντι τοκῆι.
 Καί με παλιμπετέες μαστεύσετε· μαιόμενοι δὲ,
 οὐκ ἂν ἐφευρήσαιτε, καὶ οὐ σθένος ἐστὶ περῆσαι
- 130 ὑμέας ἴχνος ἄγοντας ἐς ἀτραπὸν ἦνπερ ὀδεύσω.
 Ἀλλήλοισ δ' ὀάριζον ὀμιλαδὸν αὐτόθι λαοί·
 Πῆ μέλλει μετὰ βαιὸν ἀπόσσυτος οὗτος ἰκάνειν·
 μὴ σπεύδει περίφοιτος ἐς ἄστεα γείτονα βαίνειν,
 ἤχι Πανελλήνων σποράδες στίχες, ὄφρα καὶ αὐτὰ
- 135 θεσμὸν ἔης σοφίης Ἑλλήνια τέκνα διδάξῃ·
 Τίς δὲ πάλει λόγος οὗτος ὃν ἔννεπε μάρτυρι λαῶ·
 πολλά με μαστεύσητε παλίνδρομον ὀψὲ νοῆσαι,
 κοῦδὲν ἐφευρήσητε, καὶ οὐ θέμις ὀππόθι βαίνω,
 ὑμέας ἰμείροντας ἀνέμβατον οἶμον ὀδεύειν.
- 140 Ἄλλ' ὅτε λοίσθιον ἦλθε χοροστάδος ἡμαρ ἑορτῆς,
 Χριστὸς ἄναξ ἔστηκε λιθῶδεος ἐγγύθι νηοῦ,
 Ἑβραίοις δ' ἰάχησε χέων πανθελγέα φωνή·
 Εἴ τις δίψαν ἔχει θυμοφθόρον, εἰς ἐμὲ βαίνων,
 πηγῆς ἡμετέρης πιέτω ψυχοσσόν ὕδωρ.
- 145 Πᾶς γὰρ ὁ τίστιν ἔχων, σὸος ἔσσεται· ἀρχέγανος δὲ
 οἶα θεοῦ φάτο μῦθος, αἰεὶ διὰ γαστρὸς ἐκείνου
 ἔμφρονες αὐτοχύτῳ ποταμοὶ ζῶντι ρέεθρῳ
 ἐνδόμυχον βλύσσουσι παλιμφυές ἔνθεον ὕδωρ.
 Εἶπε προθεσπίζων ἐπιδήμιον ὄψιμον αἶγλην
- 150 πνεύματος, οὐπερ ἔμελλε τυχεῖν θεοδέγμονι θυμῷ

- πᾶσα πολυσπερέων μερόπων πεισθεῖσα γενέθλη ·
 οὐπω γὰρ βροτήσιν ἐνεβρίζωτο μενοιναιῖς
 Χριστὸς ἄναξ γενέταο φανείς ἀγγίθρονος ἔδρης.
 Πολλοὶ δ' εἰσαίοντες ὁμοφραδέων τότε λαῶν,
 155 χεῖλεσι πιστοτάτοισι πολύστομον ἔβρεμον ἠχώ·
 Οὗτος ὃν ἔγραφε μῦθος, ἐτήτυμός ἐστι προφήτης.
 Οἱ δὲ, διγостаσίης ἀδαήμενες, εἶχον ἀοιδήν·
 Χριστὸς ἄναξ πέλεν οὗτος. Ἀμιλλητῆρι δὲ θυμῶ,
 ἄλλοι θεσμοφόρων στομάτων πετάσαντες ὀχῆας,
 160 θέσφατα μυθήσαντο σοφῇ κεχαραγμένα βίβλω·
 Μὴ γὰρ ἀλικρήπιδος ἐλεύσεται ἐκ Γαλιλαίης
 Χριστὸς ἄναξ; Οὐ τοῦτο θεηγόρος ἔννεπεν ὁμφῇ·
 Δαβιδ δ' ἀρχεγόνου βασιλῆιον αἶμα κομίζων,
 Χριστὸς Ἰουδαίισι φανήσεται αὐτὸς ἀκούων,
 165 πατρίδος ὀπτόθι δῶμα λυροκτύπος ὤκει Δαβιδ
 Βηθλεέμ μηλοβότοιο. Μεριζομένοιο δὲ λαοῦ,
 ἀμφιλαφῆς διχόμεητις ἔην ἕρις. Ἀπροῖδεῖς δὲ
 ἀφραδέες τινὲς ἄνδρες ἐπειρήσαντο πιέζειν
 Ἰησοῦν ἀδίκων ἀπὸ νεύματι δημογερόντων.
 170 Ἀλλά μιν οὐ τις ἔμαρψεν, ἐπεὶ πυμάτη πάλιν αὐτῶ
 οὐπω ἐπιτρέψαντι παρίστατο λοίγιος ὥρη.
 Καὶ πινυτοὶ νόστησαν ἐς ἀντιθέους ἱερῆας
 θαμβαλέοι θεράποντες, ἐμυθήσαντο δ' ἐκεῖνοι·
 Τίπτε μιν οὐ κομίσασθε; Καὶ ἔννεπον ἔμφροني μύθῳ
 175 ἀπλανέες δασπλήτος ὑποδρηστῆρες ἀνάγκης·
 Οὐχ οὕτω βροτὸς ἄλλος ἴσην ἐφθέγγετο φωνήν.

Καὶ θρασὺς εἶπεν ὄμιλος ἀκηλήτων Φαρισαίων·
 Μὴ σφαλεραῖς πραπίδεςσι παρεπλάγχθητε καὶ ὑμεῖς
 πειθόμενοι κείνοιο νοήμασι ; Μὴ τις ἐς αὐτὸν
 180 ἡγεμόνων πίστευσεν, ἢ ἀγγιγόνων Φαρισαίων ;
 Εἰ μὴ δῆμιος οὗτος ἀτάσθαλος ἐσμὸς ἀλήτης,
 ὃς νόμον ἀγνώσσων βακχεύεται, ἐμπλεος ἀρῆς.

Ἀχρεῖη δὲ φάλαγγι χέων νεμεσήμονα φωνὴν .
 ἀγγιφανῆς Νικόδημος ἀμείβετο , πάντας ἐλέγχων .
 195 Μὴ γὰρ Ἰουδαίων νόμος ἐνθεος ὁξεῖ θυμῷ
 οἶδε κατακρίνειν, εἰ μὴ πάρος ἀνδρὸς ἀκούων
 φθεγγομένου κρίνειε δικασπὸλος ἴδμονα φωνὴν ,
 ἔργα τάπερ τελέει νοέων ὑπὸ μάρτυρι μύθῳ.

Καὶ χορὸς ἀντιάχησε θεμιστοπόλων Φαρισαίων
 190 μεμφόμενος Νικόδημον ἀμεμφέα· Μὴ σὺ καὶ αὐτὸς
 αἷμα φέρεις Γαλιλαῖον ; ἀμοιβάδα βίβλον ἐλίσσων,
 ἕζο μαστεύων, καὶ γνῶσαι ὅτι προφήτης
 οὐπω ποικιλόμυθος ἐγείρεται ἐκ Γαλιλαίης.

ΚΕΦ. Θ.

Ἰησοῦς δ' ἀγόρευε χέων λαοσσόον αὐδὴν·
Εἰμὶ φάος κόσμοιο λιπαυγέος· ὃς δέ μοι ἀνὴρ
πιστὸν ὁμαρτήσειεν ἔχων νόον, οὐποτε βαίνει
ποσσὶν ἀλωομένοις σκιοειδέα κῶνον ὀμίχλης,
5 ἀλλὰ καταυγάζει ἐνέχων ὁμόφοιτον ἐν αὐτῷ
ζωῆς ἀπλανέος φάος ἔμπεδον. Ἀπτοεπιῆς δὲ
λαὸς Ἰουδαίων ἐπεβόμβεε θυιάδι φωνῆ·
Μαρτυρίην ἰδίην ἐνέπεις ὑψαύχενι μύθῳ·
μάρτυρος οὐ σέο μῦθος ἐτήτυμος. Εἶπε καὶ αὐτὸς
10 γλώσσης ἀεναίοιο θεόρρυτον ὄμβρον ἰάλλων·
Εἰ καὶ μαρτυρήσιν ἐμὸν κλέος αὐτὸς ἀέξω,
ἀψευδῆς πέλε μάρτυς ἐμὸς λόγος· ἀμφοτέρων δὲ
μοῦνος ἐγὼ νοέω, πόθεν ἤλυθον, ἢ πόθι βαίνω·
ὑμεῖς δ' οὐκ ἐδάητε πόθεν γενομένην, πόθεν ἔστην·
15 ὑμεῖς εἰσορόωντες ἐμὴν βροτοειδέα μορφήν,
ἀνδρομένην κατὰ σάρκα δικάζετε νῆϊδι μύθῳ·
οὐ τινα μὲν κρίνοιμι, θεμιστοπόλον στόμα λύσας.
Εἰ δ' ἄρα καὶ κρίνοιμι, δίκην ἰθεῖαν ὀρίζων,
νημερτῆς καὶ ἄμεμπτος ἐμῆ κρίσις· οὐ γὰρ ἐλέγχων
20 εἰμὶ μόνος, μεθέπω δὲ καὶ ὑψιμέδοντα τοκῆα

- ζυνὸν ἐμὸν συνάεθλον. Ἐν ὑμετέροισι δὲ θεσμοῖς
 ἔστι θεογλώσσω κεχαραγμένον ἔμφρονι βίβλω·
 Μαρτυρίη διδύμων ἑτεόθροος ἔπλετο φωτῶν.
 Πιστὸς ἐγὼ γενόμεν ἐπιμάρτυρος αὐτὸς ἐμαυτῶ,
 25 ζυνήν μαρτυρίην καὶ ἐμὸς γενέτης ἀγορεύει.
 Ἑβραῖοι δ' ἐρέεινον ἀμοιβαίῳ τινὶ μύθῳ·
 Ἔϊς πέλεν ὃς σε φύτευσε πατὴρ τεός; Εἶπε καὶ αὐτός·
 Ἀμφοτέρους οὐκ ἴστε μὴ δυσπειθεῖ βουλή,
 οὗτ' ἐμὲ παῖδα μολόντα, καὶ οὐ πέμψαντα τοκῆα.
 30 Εἰ δ' ἐμὲ γινώσκοντες ἐπιστώσασθε μενοιήν,
 καὶ κεν ἀνεφράσασθε καὶ ἡμέτερον γενετῆρα.
 Κοίρανος ἔννεπε ταῦτα διδάγματα θέσκελα λαῶ,
 γαζοφύλαξ ὅθι χῶρος ἀκούεται, ὀππόθι πολλοὶ
 ποικίλα δῶρα φέροντες ἐπεστείχοντο πολῖται·
 35 οὐδέ τις αὐτὸν ἔμαρψεν, ἐπεὶ θανατηφόρον αὐτῶ
 οὐπω λοίσθιον ἦλθε θεόσσυτον ἴχνιον ὄρης.
 Καὶ σφιν ἄναξ ἀγόρευεν· Ἐμὴν ὁδὸν αὐτὸς ὀδεύω,
 ὑμεῖς δ' ἀφραδέεσσιν ἐν ἧθεσι πάντες ἀλήται,
 ῥιγεδανὴν μετὰ γῆρας ἐσαθρήσητε τελευτήν,
 40 ἀμπλακίη μεθέποντες ὀμηλικά λευκάδα χαίτην.
 Ἦχι δὲ πουλυέλικτον ἐμοῦ ποδὸς ἴχνος ἐπέιγω,
 ὑμέας οὐ σθένος ἔστι μολεῖν διζήμονι ταρσῶ.
 Καὶ θρασὺς Ἑβραίων κυμαίνετο λαὸς ἀκούων,
 ἄφρονα λωβητῆρι χέων ῥόον ἀνθερεῶνι·
 45 Ἡ ῥα θανεῖν ἐθέλει βρόχιον μόνον, ἢ ξίφος ἔλκων
 αὐτοφόνῳ διὰ γαστρὸς ὀμιλήσειεν ὀλέθρῳ;

Ἰησοῦς δ' ἐπέτασσε θεηγόρον ἀνθρεῶνα,
 μῦθον ἀμιλλητῆρα χέων λωβήτορι λαῶ·
 Ἰμεῖς νερτερίοιο κατηλυδες ἐστὲ βερέθρου·
 50 ἐστὲ κάτω· καὶ ἄνωθεν ἐγὼ πέλον· ἐστὲ δὲ τούτου
 ὑμεῖς οὐτιδανοῖο γενέθλια πῆματα κόσμου,
 ἐκ χθονὸς αἶμα φέροντες· ἐγὼ δ' ἐν ἀτέρμονι τιμῇ
 ξεῖνος ἔφυν κόσμοιο, καὶ οὐ βροτὸν οἶδα τοκῆα·
 ξεῖνος ἐγὼ κόσμοιο, καὶ αἰθέρος εἰμὶ πολίτης.
 55 Ἄλλ' ὑμῖν ἀγόρευον ὅτι φθαμένῳ τινὶ πότμῳ
 εἰσέτι μαργαίνοντες ὀμιλήσητε βερέθρῳ,
 ἀμπλακίην μεθέποντες ὁμόχρονον· ἀτρεκέως δὲ
 εἰ μὴ ἐμὲ γνώσεσθε, τίς ἦ τίνος εἰμὶ τοκῆς,
 θνήσκετε δυσσεβίης ἐγκύμονες. Ἰψινῶων δὲ
 60 λαὸς Ἰουδαίων φιλοπευθέα ῥήξατο φωνῆν·
 Τίς σὺ πέλεις; Καὶ Χριστὸς ἀνίαχεν· Ὦν τέ περ ὑμῖν
 ἐξ ἀρχῆς ὀάριζον, ἔχω νήριθμα δικάζειν
 καὶ λαλέειν. Ἄλλ' ἐστὶν ἐτήτυμος ὃς με γενέθλη
 ἀνδρομέη προέηκε· καὶ ἀτρεκές ὅσσα περ αὐτοῦ
 65 ἔκλυον, ἔμπεδα πάντα διέρχομαι ἄφρονι κόσμῳ.
 Λαοὶ δ' οὐκ ἐνόησαν ὅτι σφίσιν εἶπε τοκῆα.
 Ἰησοῦς δ' ἀπάμειπτο θεηγόρα χεῖλα λύσας·
 Ὅππότεν ἐναγέεσσιν ἀνυψώσητε μενοιναιῖς
 ἀνθρώπου σοφὸν υἷα, τότε γνώσεσθε καὶ αὐτοὶ
 70 ὅτι θεοῦ γενετῆρος ἀπόπροθεν οὐδὲν ὑφαίνω,
 ἀλλά μοι ὡς ἐπέτελλε πατὴρ ἐμὸς, ὡς ἔτι φάσκω·
 ὅτι καὶ ὑψιμέδων γενέτης μετ' ἐμεῖο φαεῖνει·

οὐδέ με μοῦνον ἔλειπεν, ἐπεὶ πεφυλαγμένα βέζω
εἰς χρόνον ἐμπεδόκυκλον ἐαδότα πάντα τοκτῆι.

75 Ταῦτα δὲ οἱ βοόωντι, πολυσπερέων στίχες ἀνδρῶν
πίστιος ἀρρήκτοισιν ὑπεκλίνοντο λεπάδνοις.

Ἰησοῦς δ' ἀγόρευεν ἔπος νεοπειθεὶ λαῶ·

Αἶ κεν ἐμοὶ πειθήσθε, κυβερνητῆρι δὲ μύθῳ
ἡμετέρῳ μίμνητε, τότε γνώσεσθε καὶ αὐτοὶ

80 οἶμον ἀληθείης θεοτερπέος· ἀτρεκίη δὲ
ὑμῖν πειθομένοισιν ἐλεύθερον ἡμαρ ὀπάσσει.

Ἐβραῖοι δ' ἰάχησαν ὁμογλώσσοφ τινὶ μύθῳ·

Ἀβραάμ ἀρχεγόνοιο ῥηφενέος γενετῆρος

ἡμεῖς αἶμα φέροντες ἀδέσποτον, οὐ τινος ἀνδρῶν

85 αὐχένα δοχμῶσαντες ἐδουλώθημεν ἰμάσθη·

καὶ πόθεν ἄμμιν ἔειπας, ἐλεύθεροι ὅττι μαθόντες
ἀτρεκίην, ἀχάλινον ἐσαθρήσητε γαλήνην;

Ἰησοῦς δ' ἐδίδαξεν ὑπέρβιον ἐσμὸν ἐλέγχων·

Πᾶς βροτὸς ἀμπλακίην τελέων ἀεσίφρονι θυμῷ,

90 ἀμπλακίης πέλε δούλος. Ἐν ἀθανάτῳ δὲ μελάθρῳ

δούλος ἀλιτροσύνης, αἰώνιος οὐ ποτε μίμνει

ναιετῶν· μίμνει δὲ φερέσβιος υἱὸς ἀμύμων,

ναίων πάτριον οἶκον, ἕως χρονίη παρὰ νύσση

ἰππεύων ἀκίχητος ἐλίσσεται ἔμπεδος αἰών.

95 Εἰ δὲ κεν ὑμείων ἐλάσας δούλειον ἀνάγκην,

υἱὸς ἐλευθερίοισι κόμην στέψειε πετῆλοις,

ἀμπλακίης ρίψητε παλίλλυτα δεσμὰ λεπάδνων,

ἡμαρ ἐλευθερίας πανετήτυμον ὀψὲ λαχόντες.

- Ἀβραάμ ἐστὲ γενέθλα σαόφρονος, οἶδα καὶ αὐτὸς,
 100 ἀλλὰ με λαθριδίῳ κτανέειν μαστεύετε πότμῳ·
 οὐ γὰρ ἐμός ποτὲ μῦθος ἐς ὑμετέστην φρένα δύνει.
 Ἐβραῖοι δ' ἰάχησαν ἀμοιβαίῳ τινὶ μύθῳ·
 Ἡμεῖων γενέτης τελέθει πρωτοσπόρος Ἄβραμ.
 Ἰησοῦς δ' ἀπάμειπτο χέων ἀντίκτυπον ὀμφήν·
 105 Ὑμέας εἰ σοφὰ τέκνα φυτοσπόρος ἤροσεν Ἄβραμ,
 καὶ κεν ἐποιήσασθε θεουδέος ἔργα τοκῆος
 Ἀβραάμ ξεινοδόκοιο. Θεημάχος ἐστὲ γενέθλη·
 εἰ φονίας δολόντι μαιίνετε χεῖρας ὀλέθρῳ,
 ἔργοις ἀντιτύποισιν ἀπιστώσασθε γενέθλην.
 110 Ἀβραάμ οὐ μενείαιεν ἀναίτιον ἄνδρα δαμάσσαι,
 Ἀβραάμ οὐ κάμε τοῦτο θεοστυγές. Ἀλλὰ που ὑμεῖς
 ἔργα δολορῥαφείος μενεαίνετε πατρὸς ὑφαίνειν.
 Καὶ θρασὺς Ἐβραίων πάλιν ἔννεπε λαὸς ἀκούων·
 Ἡμεῖς οὐ γενόμεσθα νόθης ἀπὸ μαχλάδος εὐνήης,
 115 ἀλλὰ θεὸν μόνον ἴδμεν ἓνα ζῶοντα τοκῆα.
 Ἰησοῦς δ' αἶοντι πάλιν μυθήσατο λαῶ·
 Εἰ θεὸς ὑμεῖων γενέτης πέλεν αἰθέρα ναίων,
 καὶ κεν ἐμὲ ξύμπαντες ἐνὸς γεγαῶτα τοκῆος
 ἀρῥαγείος φιλήης ἀλύτῳ ξυνώσατε θεσμῶ·
 120 καὶ γὰρ ἐγὼ θεόθεν πεφορημένος ἐνθάδε βαίνω·
 Καὶ πόθεν οὐ θεόμητιν ἐμὴν γινώσκετε φωνήν;
 Ὑμέας οὐ σθένος ἐστὶν ἐμόν ποτὲ μῦθον ἀκούειν·
 Ὑμεῖς δῆϊα τέκνα δυσαντέος ἐστὲ τοκῆος,
 δαίμονος ἀντιπάλιο, ποθοβλήτους τε μερίμνας

125 πατὴρ ἀερσινόου μενεαίνετε πάντες ἀνύσσαι.

Αἰεὶ κεῖνος ἔην ἀνδροκτόνος, ἐξότε κόσμου
ἐξ ἀρχῆς τετέλεστο θεμελίον · οὐδ' ἐνὶ θεσμῶ
μῖμνεν ἀληθείης θεοπειθέος · οὐ γὰρ ἐν αὐτῷ
ἦεν ἐτητυμία · καὶ ὅτε σκολιόφρονι βουλή

130 αἰμύλα κωτίλλων ἀπατήνορα μῦθον ἰάλλει,
φθέγγεται ἐξ ἰδίων, ὅτι λοίγιον ἦθος ἀέξων,
ψεύστης αὐτὸς ἔφυ, ψευδήμονος ἐκ γενετῆρας.
Ἵμῖν ἀληθὲς ἔλεξα, καὶ οὐ πιστεύετε μῦθον.

Τίς βροτὸς ὑμείων με δυνήσεται αὐτὸς ἐλέγξει

135 ἀμπλακίης ἐπίτηρα; καὶ εἰ νημερτὲς ἐνίψω,
τίπτε μοι οὐ πείθεσθε σαόφρονι; Πᾶς σοφὸς ἀνὴρ
εἰς θεὸν αὐτογένεθλον ἔχων νόον, ἠδέϊ θυμῷ
μύθους οὐρανίῳ θεοῦ ζῶοντος ἀκούει ·
ὑμεῖς δ' εἰσαΐειν οὐ σπεύδετε θέσκελον ὁμφῆν,

140 ὅττι περ αὐτὰ τέκνα βιαρκέος ἐστὲ τοκῆος.

Καὶ θρασὺς Ἑβραίων ἐπεπάφλασε λαὸς ἀκούων,
ἄφρονι λωβητῆρα χέων ἔπος ἀνθερεῶνι ·

Οὐ σε κακῶς κρίνοντες ἐλέγχομεν ἴδμονι βωλήῃ ·
ὅττι θεὸς ποιητὴς ἀεξήθης Σαμαρείταις,

145 δαίμονος ἀμφιέπων μανιώδεα ροῖζον ἰμάσθλης.

Ἰησοῦς δ' ἀγόρευε πάλιν δυσπειθεί λαῷ ·

Δαίμονος οὐ μεθέπει με λαόφθορος ἦχος ἰμάσθλης,
ἀλλὰ θεὸν βιόδωρον ἐμὸν γενετῆρα γεραίρω
τιμαῖς εὐαγέεσσιν · ἀτιμῆ δέ με πολλῇ

150 ὑμεῖς ἀφραδέοντες ἐλέγγετε κέντορι μύθῳ.

- Τιμὴν δ' ἡμετέρην οὐ δίζομαι. Ὑψινεφῆς γὰρ
 ἔστιν ὁ μαστεύων, καὶ ἐμὸν κλέος αἰὲν ἀέξων,
 καὶ κρίνων τότε μᾶλλον. Ἀμὴν δ' ἀμὴν ἀγορεύω,
 ὅστις ἐμῶν δέξοιτο θεοφραδέων στίχα μύθων,
 155 καὶ κεν ἀσυλήτοισιν ὑπὸ πραπίδεςσι φυλάξοι,
 οὐποτε πικρὸν ὄλεθρον ἐσόψεται, εἰσόκε μίμνη
 αἰὼν πουλυέλικτος. Ἐπεφθέγγαντο δὲ λαοί·
 Νῦν ἔτι, νῦν ἐδάημεν ἐτήτυμον, ὅτι σε λύσσης
 δαίμονος ἠερόφοιτος ἀλάστορος οἴστρος ἐλαύνει.
 160 Ἀβραὰμ ἔδρακε πότμον ὁ τηλικός, οὐδὲ προφῆται
 ἔσθενον ἀτρέπτοιο φυγεῖν ὠδῖνας ὄλεθρου·
 καὶ σὺ τεῆ προγέων ὑψάυχενα κόμπων ἀπειλῆ
 τολμήσας ἀγόρευες, ὅτι βροτὸς, αἶκε φυλάξῃ
 μύθους ὑμετέρους, οὐ γεύσεται αὐτὸς ὄλεθρου.
- 165 Ἀβραὰμ μὴ σὺ πέλεις θεοπειθέος αὐτὸς ἀρείων
 ἡμετέρου γενετῆρος, ὁ ἀτρέπτω θάνε πότμῳ;
 καὶ θανάτου ξύμπαντες ἐπειρήσαντο προφῆται.
 Εἶπέ, τίνι προτέρων σε πανείκελων αὐτὸν ἐνίψεις;
 Ἰησοῦς δ' ὀάριζε θεόσσυτα χεῖλεα λύσας·
- 170 Αἶ κεν ἐπαινῆσω, καὶ ἀγήνορα μῦθον ἐνίψω,
 ὑψώσας ἐμὸν εὐχος, ἐμὸς λόγος οὐδὲν ὀνήσει.
 Ἔστιν ὁ κυδαίνων με πατῆρ ἐμὸς, ὅς με γενέθλη
 ἀνδρομέῃ προέπηκε μολεῖν ἰθύντορα κόσμου,
 ὃν θεὸν ὑμείων ἀδίκῳ κικλήσκετε μύθῳ.
- 175 Αὐτὰρ ἐγὼ μάλα τοῦτον ἐπίσταμαι. Ἦν γὰρ ἐνίψω
 ὅτι μιν οὐ δεδάηκα, φανήσομαι ἄρτι καὶ αὐτὸς

ὕμῖν ψευδομένοις ἀπατηλῖος ἴσος ἀκούων·
 ἀλλὰ μιν, ἀλλὰ μιν οἶδα, καὶ ὡς ἐπέτελλε τελέσσαι,
 οὕτως ἀκλινέεσσιν ἐν ἤθεσιν ἔμπεδα ῥέζω.

180 Ἰμείων γενέτης πρωτοσπόρος ἔνθεος Ἄβραμ
 ἤμαρ ἐμὸν πολύευκτον ἰδεῖν ἠγάλλετο θυμῷ·
 εἶδε, καὶ εὐφροσύνης ἐπεβήσατο. Θαμβάλεις δὲ
 λαὸς Ἰουδαίων ἀντίθροον ἔβρεμεν ἠχώ·

Μήπω ἐλισσομένοιο χρόνου πολυκαμπεῖ νύσση,
 185 ἄντυγα πεντήκοντα διακλήσας ἐνιαυτῶν,
 Ἄβραάμ πολυέτηρον ἐσέδρακες; Εἶπε καὶ αὐτός·
 Ἄβραάμ πρὶν γενέεσκεν, ἐγὼ πέλον. Αἰνομανῆς δὲ
 λαῶς ἔχων δασπλήτας ἐπέβρεε λαὸς ἀγήνωρ,
 εἰσέτι μιν λαλέοντα κατακρύψαι μενεαίνων

190 τρηχάλῃ γλωχῖνι λιθοβλήτου νιφετοῖο.
 Ἰησοῦς δ' ἀκίχητος ὑπὸ πτύχα κεύθετο νηοῦ·
 σιγαλέοις δὲ πόδεσσι διερπύζων μέσος αὐτῶν,
 ἀπροϊδῆς πεφόρητο λιθοσσόον ἐσμὸν ἐάσας·
 οὕτω μὲν παραμείβε.

ΚΕΦ. Ι.

- Παραστείχων δὲ κελεύθου
ἤμενον ἄνδρα νόησεν, ὃν ἐκ κόλπαιο τεκούσης
τυφλὸν ἔτι σπαίροντα λεχῳίδες ἔδρακον ὦραι·
οὗτος ἔην περίφοιτος, ἀφῳτίστοιο προσώπου
5 συμφερτὴν, ἀμέριστον ἔχων ἀχάρακτον ὄπωπὴν,
ἦν φύσις οὐκ ἐτύπωσε· λιποβλεφάροιο δὲ κύκλου
οἰδαλέον ξένον ὄμμα γενεθλιάς εἶχεν ὀμίχλη·
καὶ βρέφος οὐποτε τοῖον ἀνόμματον ἤλικι κόσμῳ
ἠνίοχος βιότοιο φυτοσπόρος ἤγαγεν αἰών.
- 10 Ἰησοῦν δ' ἐρέεινεν ὀμόστολος ἐσμὸς ἐταίρων·
Ραββὶν, ἀνειρομένοισι τίς ἤλιτεν εἰπὲ μαθηταῖς·
οὗτος ἀλιτραίνων θεὸν ἤκαγεν, ἠὲ τοκῆς;
εἰσόκε μιν δασπλῆτες ἐμαιώσαντο λοχεῖαι
μητέρος ἐκ λαγόνων, ἀλαώπιδι σύγχρονον ὄρφνη.
- 15 Ἰησοῦς δ' ἐδίδαξεν ἀληθείᾳ μάρτυρι φωνῇ·
Οὗτος ἀτασθαλέων οὐκ ἤλιτεν, οὐδὲ τοκῆς,
ἀλλὰ λάχεν τόδε πῆμα θεήλατον, ὄφρα δι' αὐτοῦ
ἔργα θεοῦ γενετῆρος ἀλεξικάχοιο φανείη.
Ἡμέας ὑψίστοιο πέλει χρέος ἔργα τελέσαι,
20 ἔργα θεοῦ ζώντος, ἕως ἔτι φαίνεται ἠώς·

- νύξ δνοφερή μετὰ βαιὸν ελεύσεται· ἐρχομένην δὲ οὔτις ἀνήρ κατὰ νύκτα δυνήσεται ἔργον ὑφαίνειν. Ῥέξω δ' εἰσόκεν ἡμᾶρ ἀέξεται· εἰμὶ δὲ κόσμου φέγγος ἐγὼ ζοφόντος, ἕως ἔτι κόσμον ὀδεύω.
- 25 Εἶπεν ἄναξ, καὶ θεῖον ὑπὸ στόμα διψάδι γαίῃ λυσίπονον πᾶλλευκον ἀπέπτυνεν ἀφρὸν ὀδόντων. Καὶ χθονίῳ κονιῶνι πεφυρμένον ἀφρὸν ἐλίσσω, πτύσματι πηλὸν ἔτευξε φασσφόρον· ἰκμαλέον δὲ ἀνδρὸς ἐπιχρίσας λιποφεγγεῖ πηλὸν ὀπωπῆ,
- 30 ἀνέρος ἔπλασεν ὄμμα, τὸ μὴ φύσις εὔρεν ὀπάσσαι, ἀνέρος ἔπλασεν ὄμμα, καὶ ἀγλήνοιο προσώπου γράφας δίπτυχα κύκλα, μέσσην ἐχάραξεν ὀπωπῆν, ὀφθαλμοὺς τελέων νεοτευγέας ἠθάδι πηλῶ ἐκ χοὸς ἀνδρογόνοιο. Καὶ ἔννεπε θέσπιδι φωνῆ·
- 35 Ἐρχέ μοι, καὶ νίπτε τὸν ῥέθος ἤχι Σιλωᾶμ πηγῆς ἀγχιπόροιο ῥέει πανδήμιον ὕδωρ, ὕδωρ στελλομένιο προώνυμον ἐκ σέο πομπῆς. Χριστὸς ἔφη, καὶ τυφλὸς ἐπέιγετο, καὶ παρὰ πηγῆ χειρὶ βαθυνομένησι φασσφόρον ἤφυσεν ὕδωρ,
- 40 ὕδασι πηγαίοισι λιπόσκια φάεα νίπτων. Σμηξας δ' ἀρτιτύπου τροχοειδέα κύκλον ὀπωπῆς, ἐξακίνης φάος ἔσχε, τὸ μὴ φύσις οἶδεν ὀπάσσαι. Ἀβρήσας φαέθοντος ἀήθεος ὄψιμον αἶγλην, νίψατο, καὶ πάλιν ἦλθε, καὶ ἴστατο πάντα δοκεύωμ.
- 45 Καὶ μιν ἐσαθρήσαντες ἐπήλυδες ἄνδρες ὕδῖται, μαρμαρυγὴν πέμποντα νεογλήνοιο προσώπου,

- γείτονας ἐφθέγγοντο, καὶ εἶρεον ἴδμενι λαῶ·
 Οὐ πέλεν οὗτος ἐκεῖνος ἐν ἄστει τυφλὸς ὀδίτης,
 ὃς πάρος αἰτίζεσκεν ἐθήμονα χεῖρα τιταίνων
 50 δεξιτερὴν προβλήτα παρερχομένοισιν ὀδίταις;
 Ἄλλως δ' ἀντιάχθησαν ἀμοιβαίῳ τινὶ μύθῳ·
 Ὃς πέλεν, οὐ πέλεν οὗτος, ἔοικε δὲ μοῦνον ἐκεῖνῳ.
 Κεῖνος ἀνὴρ ἀγόρευεν· Ἐγὼ πέλω. Εἰσαίων δὲ
 λαὸς Ἰουδαίων, φιλοπευθεὰ ῥήξατο φωνήν·
 55 Πῶς δὲ τεαὶ πηχθέντες ἀνωίχθησαν ὀπωπαί;
 Ἐβραῖοις δ' ἀγόρευε θεῷ πεφιλημένος ἀνὴρ·
 Κεῖνος ἀνὴρ ὃς Χριστὸς ἀκούεται, ὄντινα λαοὶ
 Ἰησοῦν καλέουσιν, ἐμὰς ὦϊξεν ὀπωπάς·
 χεῖλεσι γὰρ σοφὸν ἀφρόν ἀνήρυγεν· ἐν δαπέδῳ δὲ
 60 ἀκροτάτοις ὀνύχεσσι πολύστραφον ἰκμάδα πᾶλλον,
 πτύσματι πηλὸν ἔτευξεν, ἐμὰς δὲ ἔχρισεν ὀπωπάς,
 καὶ με μολεῖν ἐκέλευσεν ὅπη ῥόος ἐστὶ Σιλωάμ·
 πηγῆς δ' ἐγγὺς ἴκανον, ἀλεξικιάκῳ δὲ βεέθρῳ
 νιψάμενος σκιεροῖο περίτροχον ὄμματος ἴτυν,
 65 ἐξαπίνης φάος εἶδον, ὃ μὴ πάρος εἶχον ὀπωπαί.
 Ἐβραῖοι δ' ἐρέεινον ἀναιδέες ἄφρονι μύθῳ·
 Πῆ πέλε, πῆ πέλε κεῖνος; Ὁ δ' ἴαχεν ἔμφροني μύθῳ·
 Ἀγνώσσω πόθι κεῖνος. Ἐπεσσεύοντο δὲ λαοὶ
 τὸν ποτὲ τυφλὸν ἄγοντες ἐς ἀντιθέους ἱερῆας.
 70 Ἐβδομάτῃ δ' ἄπρηκτος ἔην τότε θέσκελος ἠὼς,
 τῇ ἐνὶ πηλὸν ἔτευξε, καὶ ἔπλασε φέγγος ὀπωπαῖς
 Χριστὸς, ἀπὸ βλεφάρων ἐλάσας ἀλαωπὸν ὀμίχλην.

- Καί μιν ἀνείρετο λαὸς ἀπιστοτάτων Φαρισαίων ·
 Πῶς βλεφάρων λάχε φέγγος; Ὁ δὲ θρασὺς ἴαχεν ἀνὴρ·
 75 Θέσκελον ἡμετέραις ἐπεθήκατο πηλὸν ὀπωπαῖς,
 ὀφθαλμοὺς δ' ἐχάραξεν· ἐγὼ δ' ὑπὸ γείτοني πηγῇ
 ὕδατι πηλὸν ἐνίψα, καὶ ἴσταμαι ἄρτι δοκεύων.
 Καὶ φθονεροὶ τινες εἶπον ἀκηλήτων Φαρισαίων ·
 Οὐ θεόθεν πέλεν οὗτος, ὃς ἱερὰ θεσμὰ πατήσας,
 80 οὐ δρόμον ἀπρήκτιο φυλάσσεται ἔβδομον ἡοῦς.
 Ἄλλοι δ' ἀντιάχουσαν ὁμοφθόγγων ἀπὸ λαιμῶν ·
 Πῶς δύναται τάδε πάντα πολύτροπα θαύματα τεύχειν
 θνητὸς ἀνὴρ καὶ ἀλιτρός; Ἀμιλλητῆρι δὲ λαῶ
 διχθὰ μεριζομένῳ διδυμόθροος ἔβρεμεν ἠχώ·
 85 καὶ πολὺς ἀμφήριστος ἔην κλόνος. Ἄνδρι δὲ τυφλῷ
 πάντες ἐμυθήσαντο· Σὺ δὲ φρεσὶν εἵνεκα κείνου
 ποίην μῆτιν ἔχεις; τίνα μοι, τίνα μῆτιν ἐνίψεις;
 Ἄρτιφαῆς δ' ἀδόνητος ἀνὴρ πειθήμονι μύθῳ
 ἔννεπε τυλμῆεις, ὅτι θέσκελὸς ἐστὶ προφήτης.
 90 Λαοὶ δ' οὐκ ἐπίθησαν ἀληθείῃ φωτὸς ἰωῆ,
 ὃς ποτὲ τυφλὸς ἔην, καὶ ἐδέξατο φέγγος ὀπωπαῖς,
 εἰ μὴ πρῶτα κάλεσαν ἀπειθέες ἀρχιερεῖς
 ἀνδρὸς ἀναβλέψαντος ἐπισταμένους γενετῆρας.
 Ἀμφοτέρους δ' εἶροντο βαρυζήλῳ τινὶ μύθῳ·
 95 Ὑμείων παῖς οὗτος, ὃν ἐφθέγγαντο πολῖται
 ἐκ λαγόνων ὅτι τυφλὸς ἀνεβλάστησε τεκούσης;
 καὶ πόθεν ὀψιτέλεστον ἐδέξατο φέγγος ὀπωπαῖς;
 Καὶ φάθον ὠδίνοντες, ἐχέφρονες ἠπεροπῆες

- μητιν ὑποκλέπτοντες ἐμυθήσαντο τοκῆς·
 100 Ἰδμεν ὅτι βροτὸς οὗτος ὃς ἔλλαχεν ὄμματος αἴγλην,
 ἡμείων πέλε κοῦρος ἐτήτυμος, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ
 ἰδμεν ἐῆς ἀπὸ μητρὸς ὅτι βρέφος εἰς φάος ἔρπων
 τυφλὸς ἔην, ἀγάλακτος, ἔτι πνείων τοκετοῖο·
 πῶς δέ οἱ ἀμφιτρῆτες ἀνωίχθησαν ὀπωπαὶ
 105 καὶ τίς ἀφωτίστων βλεφάρων ἐκέδασσεν ὀμίχλην,
 ἡμεῖς οὐκ ἐδάημεν ἀμεμφέες· ἀγχιφανῆ δὲ
 ἰδμονα κοῦρον ἔρεσθε, τὰ μὴ δεδάσαι τοκῆς·
 οὐ πέλε νήπιος οὗτος, ἔχων παιδῆιον ἦβην·
 οὐ φθογγῆς ἐτέρης ἐπιδεύεται. Ἀμφὶς ἔθεν γὰρ
 110 ἀρτιθαλῆς νέος οὗτος ἀληθέα μῦθον ἐνίψει,
 πιστῆς μέτρα τέλεια φέρων παλιναυξέος ἦβης.
 Τοῖα φόβῳ δολόεντες ἐπεφθέγγξαντο τοκῆς,
 τάρβος Ἰουδαίων πεφυλαγμένοι· αἰνομανεῖς γὰρ
 Χριστοῦ ζῆλον ἔχοντες ἀμιμήτων χάριν ἔργων,
 115 συνθεσίην κήρυξαν ὄλω πειθήμονι λαῶ,
 ὄφρα μιν ὃς δέξαιτο νόω, καὶ Χριστὸν ἐνίψει,
 μὴ ζαθέου ψαύσεις θεοκλήτιο μελάθρου.
 Οὐ χάριν Ἑβραίοισιν ἐμυθήσαντο τοκῆς·
 Ἰδμονα κοῦρον ἔρεσθε, καὶ οὐ χρέος ἐστὶ τοκῶν·
 120 ὑμῖν δ' εἰρομένοισι δυνήσεται οὗτος ἐνίψει
 ἄρτια μέτρα φέρουσαν ἔχων περιμηκετον ἦβην.
 Καὶ γενέτης ἀλαοῖο κεράσατο θαύματι φωνὴν
 γλώσση κρυπταδίῃ, μὴ δηιος εσμὸς ἀκούση,
 παιδὸς ἰδὼν νέον ὄμμα νεογλήνοιο προσώπου.

- 125 Ἄνερα δ' ὅς περίφουτος ἔην ἀλαωπὸς ὀδίτης,
 ζηλομανεῖς καλέσαντες ἐπέφραδον ἀρχιερεῖς·
 Δὸς, τέκος, ὑψιμέδοντι θεῷ χάριν, ὃς σε σαώσας,
 ὀφθαλμῶν πόρε φάγγος· ὁ δὲ βροτὸς, ὃν σὺ γεραίρεις,
 οὗτος ἀλιτροσύνησι πέλει μεμελημένος ἀνὴρ.
- 130 Ἑβραίοις δ' ἀγόρευεν ἀνὴρ θρασύς· Οὐ μὲν ἀνέγνων
 εἰ πέλεν οὗτος ἀλιτρός ἐτήτυμον· οἶδα δὲ θυμῷ
 ἐν μόνον ἀτρεκέως, λοχίης ὅτι σύντροφος ἦοῦς
 τυφλὸς ἐγὼ βλάστησα, καὶ ἴσταμαι ἄρτι δοκεύων.
 Καὶ χορὸς Ἑβραίων φιλοπευθεά ρήξατο φωνήν·
- 135 Εἰπέ, τί σοι ποιήσεν ἐῷ τεχνήμονι πληῶ;
 πῶς δὲ τετὴν ζοφόεσσαν ἀπημάλθυνεν ὁμίχλην;
 Καὶ σφιν ἀνὴρ ἀδόνητος ἐλεύθερον ἔαχε φωνήν·
 Ἄλλοτε μῦθον ἔλεξα, καὶ οὐκ ἠκούσατε φωνῆς;
 τίπτε παλιμπετέες μενεαίνετε τοῦτον ἀκούσαι;
- 140 μὴ θεὸς ὑμείων δονεῖ νόον, ὄφρα καὶ αὐτοὶ
 Χριστοῦ θεσπεσίῳ νόθῳ γίγνησθε μαθηταί;
 Οἱ δὲ μιν ἀντιπόροισιν ἐνεΐκειον αὐτίκα μύθοις·
 Αὐτὸς λυσινόμοιο πέλεις κείνοιο μαθητής.
 Ἡμεῖς γὰρ προτέρῳ θεουδέος ἐσμὲν ἐταῖροι
- 145 θεσμοτόκου Μωσῆος ὑποδρηστῆρες ἰωῆς·
 τοῦτον δ' οὐκ ἐδάημεν. Ἄνὴρ δ' ἠμείβετο μύθῳ·
 Τοῦτο γάρ ἐστι τὸ θαῦμα πολὺ πλέον, ὅττι περ ὑμῶν
 οὗτος ἔην ἄγνωστος, ἐμὰς δ' ᾤξεν ὀπωπίας.
 Ἴδμεν ὅτι ζύμπαντα πατὴρ θεὸς ἠνιοχεύων,
 150 ἀνδρὸς ἀλιτρονόοιο βοῆν οὐκ οἶδεν ἀκούειν.

Εἰ δὲ θεουδείησιν ἀνὴρ μεμελημένος εἶη,
καὶ καθαραῖς πραπίδεσσι θεοῦ τελέσειεν ἔφστμας,
τούτου λισσομένοιο θεὸς ταχυεργὸς ἀκούει.

Ἐξότε ποικιλόμορφος ἀέξετο πάντροφος αἰὼν,
155 τηλίκος οὔποτε μῦθος ἀκούεται, ὅττι λαχόντι
ὄμμα πολυκλήϊστον ἀφωτίστοιο προσώπου

ἀνέρι τις πόρε φέγγος, ὃν ἀρτιτόκου διὰ κόλπου
εἰσέτι τυφλὸν ἐόντα μογοστόκος ἔδρακεν ἤως.

Εἰ μὴ ἔην βροτὸς οὔτος ἐπουρανίου βασιλῆος,
160 τηλίκον οὔποτε θαῦμα δυνήσατο μοῦνος ἀνύσσαι.

Καί μιν μυστιπόλοι φθονερῆ στυφελίζαν ἰωῆ·

Σύγγονος ἀμπλακίησιν ἐμαιώθησ ὄλος ἀνὴρ,
καὶ σὺ σοφὸς ἱερῆας, ἐπεσβόλε, ταῦτα διδάσκεις;

Καί μιν ὀμοκλήσαντες ἀπήλασαν ἔκτοθι νηοῦ.

165 Ἰησοῦς δ' αἶεσκε δαήμονι τυφλὸν ἀκουῆ,

ὅττι μιν ἐκτὸς ἔλασσαν ἀγήνορες ἀρχιερῆες·

εὔρε δέ μιν καὶ ἔειπε· Σὺ πείθειαι υἱά γεραίρων

οὐρανίου βασιλῆος; Ἄνῆρ δ' ἠρεύγετο φωνήν·

Κοίρανε, τίς πέλεν οὔτος, ὃν ἔννεπες, ὄφρα γεραίρω;

170 Ἰησοῦς δ' ἀπάμειπτο· Καὶ ἔδρακες αὐτὸν ὀπωπῆ,

καί σοι νῦν λαλέων, αὐτὸς πέλεν. Εἶπε καὶ αὐτός·

Κοίρανε, πιστεύω. Κεφαλὴν δ' ἐπὶ γαῖαν ἐρείσας,

καὶ ποσὶν ἀμβροσίοις κυρτούμενον αὐχένα κάμψας,

φαιδρὰ πολυβράφειων προσπτύξατο ταρσὰ πεδῶλων.

175 Ἰησοῦς δ' ἀπάμειπτο σαφρόνα μῦθον ἀκούων·

Εἰς κρίμα τοῦτον ἴκανον ἐς ἄφρονα κόσμον ἀλήτην.

Εἰς κρίμα δισδὸν ἔβην ἑτερότροπον, ὄφρα καὶ οὗτοι
 οἱ πάρος οὐχ ὀρώωντες ἀθηήτου φάος ἡοῦς
 τυφλοὶ ἀναβλέψωσιν ἐσαθρήσαντες ὀπωπαῖς,
 180 ὄξυφαεῖς δὲ γένωνται λιπαυγέες. Ἀγχιπόρων δὲ
 Χριστῷ λαὸς ἔειπεν ἐπεσπομένων Φαρισαίων·
 Μὴ σφαλεροῖς βλεφάροις ἀλαοὶ γενόμεσθα καὶ ἡμεῖς;
 Ἰησοῦς δ' ἰδὼν ἀπειθέα λαὸν ἐλέγχων·
 Εἰ ζόφος ὑμετέρης περιδέδρομε φέγγος ὀπωπῆς,
 185 ὑμέας ἀμπλακίης ἀδαήμονας ἔννεπον εἶναι·
 νῦν δὲ φάος ὀρώωντες, ἀλήμονες ἐστέ καὶ ὑμεῖς·
 τυφλοὶ δ' ἐστέ νόψ βλεφάρων πλέον· οἷσι γὰρ ἀνδρῶν
 ἀμπλακίαι μίμνουσι, μάτην ὀρώωσιν ὀπωπαῖς.

ΚΕΦ. Κ.

Μάρτυρος άστυφελικτος άμην, άμην λόγος έστω,
ος κε παραίξειε θύρην ευερχέος αύλης
ένδομούχων προβάτων, και ύπέρτερος άλλοθεν έρπει
εις σχολιην αίδηλος έπηλυσίην άναβαίνων,
5 ληϊστήρ πέλεν ούτος άνήρ ληϊστορι ταρσῶ.
Ός δέ μολών άγναμπτος ές κύλιον ορθός ικάνει,
ποιμην ούτος έφυ μηλοτρόφος. Έρχομένη δέ
άμφαδίην σταθμοίο θύρην πυλαωρός άνοίγει·
μηλα δέ γινώσκοντα περισκαίρουσι νομηα,
10 φθογγής εισαίοντα· παρά προθύροισι δέ ποιμην·
πώεα ποιμαίνειν προκαλίζεται ήθάδι φωνή·
έκτοθι δέ σταθμοίο γεγηθότα μηλα κομίζει.
Έξαγαγών δ' ότε πᾶσαν άολλίση στίχα ποιμνης,
εις νομόν έρχομένων ότων προκέλευθος όδεύει·
15 ποιμνη δ' αϊολόδερμος όπισθοτέρω ποδι βαίνει
εις δροσερούς λειμώνας, όπηδεύούσα νομηϊ.
Ξείνου δ' ούκ άΐουσι, και ού δεδάσιν άκούειν
άλλοτρίου καλέοντος άήθεα ποιμένος αύδήν,
άλλά παραίτσοντα νόθον φεύγουσι νομηα.
20 Τυϊόν έπος κατέλεξε παράτροπον. Άμφι δέ μύθῳ

λαὸς ἀμνηχανέεσκε, καὶ οὐ μάθεν ἐγγὺς ἀκούων,
Χριστὸς ἀσημάντῳ τάπερ ἔννεπε θέσπιδι φωνῆ.
Ἰησοῦς δ' ἀγόρευεν ἀριδῆλῳ τινὶ μύθῳ·

Πάνδοκός εἰμι θύρη προβάτων πολυχανδέος αὐλῆς.

²⁵ Πάντες ὅσοι πάρος ἦλθον ὑποκλέπτοντι πεδίλῳ,
φῶρες ἔσαν δολόεντες. Ὅθεν ληίστορι φωνῆ
αὐτῶν φθεγγομένων οὐκ ἔκλυε πῶεα ποιίμνης.

Πάνδοκός εἰμι θύρη, μηλοσσός· ἡμετέρης δὲ
ὅς κεν ἰὼν δι' ἐμεῖο θύρην ὑποδύσεται αὐλῆς,

³⁰ οὗτος ἔσω στείχει, καὶ ὑπότροπος αὐτίς ὀδεύει,
καὶ νομὸν εὐρήσει καὶ αἰεσσός ἔσσεται ἀνήρ.

Ληίστηρ δ' αἰδῆλος ἐς αὐλίον οὔποτε βαίνει,
εἰ μὴ ἵνα κλέψειεν ἀμάρτυρος, ἢ κεν ὀλέσση,
ἢ διατμηξείεν ἀφειδέϊ μῆλα μαχαίρῃ.

³⁵ Αὐτὰρ ἐγὼ παρὰ πατρός, ὅπως ἐμὰ μῆλα σώσω,
ἦλυθον, ὄφρα λάχοιεν ἀλωφῆτῳ τινὶ τιμῆ
ζωὴν ἐσσομένην, τὴν οὐ χρόνος οἶδεν ὀλέσσαι,
ἢ περισσὸν ἔχοιεν ὑπέρτερον. Εἰμι δὲ ποιμὴν
καλὸς ἐγὼ· ποιμὴν δὲ καλὸς περὶ μῆλα φυλάσσων,

⁴⁰ καὶ ψυχῆς ἰδίης οὐ φείδεται, ἀλλὰ ἐθήσει
λύτρον ἐὼν οἴων. Ὁ δὲ μίσθιος οὐ πέλε ποιμῆν·
δήϊον ἀγκικέλευθον ἰδὼν λύκον ἄρπαγα μῆλων
κρυπτὸς ἀλυσκάζων ὑποδύεται ὄξυς ἐάσας
βοσκομένων ἀφύλακτα πολύπλانا πῶεα μῆλων·

⁴⁵ κρυπτὸς ἀλυσκάζων ὑποδύεται. Οὐκ ἀλέγει δὲ
μῆλων ἀλλοτριῶν, ὅτι μίσθιος αὐτὸς ἀκούει·

καὶ λύκος ἀγκυλόμητις ἐπέρχεται ἄρπαγι λαιμῷ
 μῆλα διασκεδάσας σημάντορος οὐ παρεόντος.
 Ποιμὴν καλὸς ἔφυν, καὶ πῶσα καλὰ νομεύω·
 50 γινώσκω δ' ἐμὰ μῆλα, καὶ ἠθάδα μηλοβοτῆρα
 ταῦτά με γινώσκουσιν ἴσῳ διδυμάονι θεσμῷ.
 Ὡς γενέτης νοεὶ με, κάγῳ νοεῶ γενετῆρα·
 ψυχὴν δ' ἡμετέρην οἴων ὕπερ αὐτίκα θήσω.
 Ἔστι μὲν, ἔστι καὶ ἄλλα πολύτροπα πῶσα ποιίμνης,
 55 ταύτης οὐ γεγαῶτα μιῆς θεοδέγμονος αὐλῆς,
 ἀλλογενῆ· καὶ ταῦτα πέλει χρέος, ὥς κεν ἀγεῖρω
 φθογγῆς ἡμετέρης ἀριήκοα· καὶ μία ποιίμνη
 ἔσσεται ἀμφοτέρωθεν ἑνὸς τελέθουσα νομῆος.
 Τοῦ δ' ἔνεκεν φιλεῖ με πατὴρ ἐμὸς, οὐνεκα θήσω
 60 ψυχὴν ἡμετέρην οἴων ὕπερ, ὄφρα μιν αἴρω
 εἰς ἐμὲ νεισομένην παλινάγρετον. Οὐδέ τις αὐτὴν
 θεσμὸς ἀφαιρεῖται με γενέθλιος, οὐ χρόνος ἔρπων
 πανδαμάτωρ, ἀδάμαστος, ἢ ἐμπεδόμητις ἀνάγκη,
 ἀλλὰ μιν αὐτοκέλευστος ἐκὼν ἐθέλουσαν ὀπάσσω,
 65 ὄφρα λάβω μετὰ βαιὸν, ἔχων αὐτάγρετον ἀλκὴν·
 ταύτην ὑψιμέδοντος ἔχω παρὰ πατρὸς ἐφετμὴν
 θεῖναι, καὶ παλίνορσον ἐλεῖν διδυμάονι θεσμῷ.
 Καὶ πάλιν Ἑβραίων ἐμερίζετο λαὸς ἀκούων.
 Καὶ πολέες φθέγγαντο πολυφλοίσβῳ τινὶ μύθῳ·
 70 Φθεγγόμενον βαλίησιν ἔασατε τοῦτον ἀέλλαις.
 Δαιμόνιον μεθέπει, καὶ μαίνεται· ἄφρονα τοῦτον
 λείπετε· μαινομένου τι σπεύδετε μῦθον ἀκούειν;

Ἄλλοι δ' ἀντιάχυσαν ὁμοζήλων ἀπὸ λαϊμῶν·
 Οὐ τάδε μαινομένοιο σαόφρονα χεύματα μύθων,
 75 ἄφρονος οὐ πῆλα ταῦτα. Μὴ ἀχλυόεις ποτὲ δαίμων
 ὀφθαλμούς ἀλαοῖο δυνήσεται αὐτὸς ἀνοῖξαι;
 Καὶ πάλιν ἡμαρ ἔην πανδῆμιον, ᾧ ἐνὶ λαοῖ
 μνημοσύνην τελέεσκον ἐτήσιον, ἐξῴτε νηοῦ
 ἔδρανα δωμήσας Σολομῶν εὐκίονι τέχνῃ,
 80 θεσπεσίης ἀρχαῖον ἐκαίνισε θεσμόν ἐορτῆς·
 καὶ τότε παχνήσασα παρίστατο χεῖματος ὥρη.
 Ἰησοῦς δ' ἱεροῖο δίσστιχεν ἔνδοθι νηοῦ,
 θέσκελον αἰθούσης πολυδαίδαλλον οὐδας ὀδεύων,
 ἀρχηγόνου Σολομῶντος ἐπώνυμον. Αἰνομανεῖς δὲ
 85 Ἑβραῖοι στεφανηδὸν ὁμόζυγες εἰν ἐνὶ χώρῃ
 Χριστὸν ἐκυκλώσαντο, καὶ ἔννεπον ἄφρονι μύθῳ·
 Ἡμεῖων τέο μέχρις ὑποκλέπτετε φρένα μύθοις;
 εἰ σὺ Χριστὸς ἴκανες ἐτήτυμος, ἀμφαδὸν ἡμῖν
 ἀγρομένοις ἀγόρευε· τί καὶ τὸν οὐνομα κεῖθεις;
 90 Ἰησοῦς δ' ἅμα πᾶσιν ἀνίαχε· Πολλάκις ὑμῖν,
 πολλάκις αὐτὸς ἔλεξα, καὶ οὐ πιστεύετε μύθῳ·
 ἔργα τάπερ τελέω καλέων πατρῷων ἀλκῆν,
 μάρτυρα ταῦτα πέλει, καὶ φθέγγεται ἔμφρονι σιγῇ
 ἠητητὸν μερόπεσσι λάλον τύπον· ἀλλὰ που ὑμεῖς
 95 ἐν βλεφάροις δέρεσθε, καὶ οὐ πείθεσθε μενοιναιῖς·
 οὐ γὰρ ἐμῶν ὀτέων ταχυπειθέος ἐστὲ γενέθλης.
 Οὐᾶσι θελγομένοισιν ἐμῆς ὅτι πῶσα ποίμνης
 γῆρυν ἐμὴν αἶει, καὶ ἐφέσπεται ἡγεμονῆι.

Γινώσκω δ' ἐμὰ μῆλα, καὶ εἰν ἐνὶ πᾶσιν ὀπάσσω
 100 ζῶν ἑσσομένην αἰώνιον· οὐποτε ποιμένης,
 οὐποτε πῶσα ταῦτα διάλλυται, εἰσόκε μίμνη
 ἀθανάταις ἀψῖσιν ἑλιξ κυκλούμενος αἶων.

Οὐδέ τις ἀρπάξειεν ἐμὴν πινυτόφρονα ποιμένην
 χειρὸς ἀφ' ἡμετέρης, γενέτης ἐμὸς ὅτι νομεύειν
 105 ὃς μοι πῶσα δῶκεν, ὑπέρτερος ἔπλετο πάντων.
 Αὐτὸς ἐγὼ μεδέων τε πατὴρ ἐμὸς ἐν γένος ἑσμέν,
 ἔμφυτον, αὐτόπρεμνον, ὅθεν φυτὰ μυρία κόσμου.

Εἶπεν ἄναξ· λαοὶ δὲ συνέβρεον. Ἐκ δαπέδου δὲ
 λαῶς ἀνῆρταζον, ὅπως ὑπὸ χερμάδι λύσση
 110 Χριστὸν οἷστεύσωσι χαραδραίοισι βελέμοις.
 Ἰησοῦς δ' ἀπάμειπτο χέων πολυμαμφέα φωνήν·
 Ἡμετέρου καλὰ πολλὰ παρ' ὑψίστοιο τοκῆος
 ὑμέας ἔργα δίδαξα, τάπερ μάθον. Ἄντί τινος δὲ
 ἔργου θεσπεσίου φονίην τίνοντες ἀμοιβὴν
 115 εἰς μὲ λαϊνίοισιν ἐθωρήχθητε βελέμοις;
 Λαοὶ δ' ἀντιάχησαν ἀμοιβαδῖς· Οὐ χάριν ἔργου
 καλοῦ λύσσαν ἔχοντες ἀολλίζοντο πολῖται,
 ὄφρα σε πετρήεντι κατακίρῳσι χιτῶνι,
 ἀλλὰ βαρυγλώσσοιο τεοῦ χάριν ἀνθερεῶνος,
 120 ὅτι χαμαιγενέος μεθέπων βλάστημα γενέθλης,
 θνητὸς ἐὼν, ἐνέπεις θεὸς ἔμμεναι. Ἀντιπόρφ δὲ
 Χριστὸς ἀναμφήριστον ἔπος μυθήσατο λαῶ·
 Οὐ νόμος ὑμείων κεχαραγμένα ταῦτα κομίζει·
 Εἶπον ἐγὼ, θεοὶ ἐστε; Καὶ εἰ χθονίων τινὰς ἀνδρῶν,

- 125 οἷς τότε μῶνον ἴκανε θεοῦ λόγος ἴσος ὄνειρω,
 ὑμετέρου θεσμοῖο θεοὺς ἐκάλεσεν ἀοιδῆ,
 καὶ γραφικῆς βίβλοιο παλίλλυτος ἔμμεναι ὀμφῆ
 οὐ δύναται· λόγον αὐτὸν; ὃν ὑψιμέδων πόρε κόσμῳ
 καὶ καθαρῆς παλάμης ἀγίῳ σφρηγίσσατο θεσμῶ,
- 130 ὑμεῖς ἄφρονα μῦθον ἐπεφθέγγασθε μανῆναι,
 ὅτι θεοῦ ζῶντος ἐγὼ πάϊς; Ἡμετέρου δὲ
 εἰ μὴ ἐγὼ τελέω ζωαρκέος ἔργα τοκῆος,
 μὴ ποτέ μοι πείθεσθε· καὶ εἰ βιοδώτορι μύθῳ
 ἡμετέρου γενετῆρος ἀτέρμονος ἄξια ῥέζω,
- 135 ἔργοις πιστεύητε τάπερ δράκε μάρτυς ὀπωπῆ,
 ὄφρα κε γινώσκοιτε θεοπνεύστῳ τινὶ μύθῳ,
 ὡς ἐν ἐμοὶ τελέθει γενέτης ἐμὸς, ὅτι καὶ αὐτὸς
 ἀγχιφανῆς, ἀμέριστος, ὁμόζυγός εἰμι τοκῆος.
- Ἰησοῦν δ' ἀκίχητον ἐπειρήσαντο πιέζειν
- 140 ἀφραδέες τινὲς ἄνδρες· ὁ δὲ φθαμένῳ ποδὶ βαίνων
 δυσσεβέων ἀπὸ χειρὸς, Ἰορδανίῳ ρεέθρου,
 πέζαν ἐς ἀντιπέραϊαν ἐχάζετο. Καὶ οἱ ἰόντι
 ἄσπετος ὠμάρτησεν ὁμοστικῶν χορὸς ἀνδρῶν.
 ἄλλῳ δ' ἄλλος ἔλεξε χέων πειθήμινα βουλῆν·
- 145 Θαῦμα μὲν ἐμπεδόμευθος ἰδεῖν θηήτορι λαῶ
 οὐδὲν Ἰωάννης ἐπεδείκνυσεν· ἀμφὶ δὲ τούτου
 ὄμμασιν ἀπλανέεσσιν ἐτήτυμα πάντα δοκεύω,
 ὀππόσα κείνος ἔλεξε· καὶ ἀνέρες αὐτόθι πολλοὶ
 παιδὶ θεοῦ πίστευον ἀμιμῆτων χάριν ἔργων.
-

ΚΕΦ. Α.

- Ἦν δέ τις ἀδρανέων νοσερῶ πυρὶ Λάζαρος ἀνήρ
Βηθανίης ἔντοσθεν ἀειδομένης ἀπὸ κώμης
Μάρθης καὶ Μαρίας. Μαρίη δὲ φατίζετο κείνη
Χριστοῦ καλλιέθειρα θεηδόκος, ἡ πύδας αὐτοῦ
5 ἀμφοτέρους ἤλειψε μύρου θυόεντος ἑέρση,
καὶ πλοκάμοις ἀπέμαξε· ναὶ ἀμβροσίῳ ἀπὸ ταρσῶν
ἀβροφανῆς ἐδίηνε διάβροχον· ἰκμάδι χαίτην
Χριστοῦ καλλιέθειρα θεηδόκος. Ἦς τότε θερμῶ
νουςαλέῳ βαρύγουνος ἰμάσσετο σύγγονος ἀτμῶ.
10 Γνωταὶ δ' ἀδρανέοντος ὁμόγνιον ὡς ἴδον ἄμφω
γυιοδόρῳ μᾶστιγι τετηκότα, γείτονα πότμου,
ξυνὸν ἔπος προέηκαν ἀλεξικάκῳ βασιλῆϊ·
Λάζαρος, ὄν φιλέεις, ἐλελίζεται αἴθοπι νούσῳ·
ὄν φιλέεις σκοπιάζε. Καὶ ἴαχε μῦθον ἀκούσας
15 Χριστὸς ἄναξ· Οὐ φωτὸς ἐπ' ἀενάῳ τινὶ πότμῳ
νουςαλέον τόδε πῆμα πυρώπιδες ἤγαγον ὠραι·
ἀλλὰ θεοῦ τόδε κῦδος ὑπέρτερον, ὄφρα δι' αὐτοῦ
ἀνθρώπου, φίλος υἱὸς ἄπαξ ὑψούμενος εἴη
τιμαῖς ἀθανάτησι. Φιλοξείνους δὲ γυναῖκας
20 Ἰησοῦς ἀγάπαζε φιλοστόργῳ τινὶ θεσμῶ,

- Μάρθην καὶ Μαρίνην καὶ Λάζαρον. Ἐν δ' ἄρα χώρῳ
ὡς κλύεν ἀγγελίην, ὅτι Λάζαρος αἰδι νεύων
κέκλιτο, νουσαλέῳ πεπεδημένος ἄψα δεσμῶ,
διχθαδῆς παράμειβε τελεσιμόρου δρόμον ἡοῦς.
- 25 Καὶ μετὰ δίζυγον ἡμᾶρ ἑοῖς ἀγόρευε μαθηταῖς·
Ἰομεν ἐς κλυτὸν οὐδας Ἰουδαίων πάλιν ἀνδρῶν.
Καὶ μιν ἀναστέλλοντες ἐπφθέγγαντο μαθηταί·
Ραββὶν, Ἰουδαίης μανιώδες ἄρτι πολῖται
λαϊνέοις μᾶστευον οἷστεύειν σε βελέμοις,
- 30 καὶ σὺ μολεῖν ἐθέλεις, ὅθι δῆϊοί εἰσι πολῖται;
Ἰησοῦς δ' ἀπάμειπτο παρηγορέων τινὶ μύθῳ
ξυνὸν ὄμωροφίων νεμεσήμονα θυμὸν ἐταίρων·
Ἡμάτος οὐ γεγάσι δωῶδεκα κυκλάδες ὥραι;
Ἡμάτος ἀντέλλοντος ὀδοιπόρος οὔποτε κόπτει
- 35 ταρσὸν ὀλισθηροῖσι παραπταίοντα πεδίλως.
Ὅς δὲ διαστείχει λιποφειγγί σύνδρομος ὄρφη
ποσσι χαριζομένοις, σφαλερὴν ὁδὸν οὔτος ὀδεύει.
Ὡς φάτο· καὶ μετὰ τοῦτο παλλίλυτος εἶπε μαθηταῖς·
Ἵπνον ἀναγκαῖον καὶ ἀστεμφέα Λάζαρος εὔδει,
- 40 φίλτατος ἡμείων ξεινηδόκος· ἀλλὰ περήσω
ὄφρα μιν ἐξ ὕπνοιο παλινδίνητον ἐγείρω.
Καὶ λόγον ἀγνώσσοντες ἐμυθήσαντο μαθηταί·
Λάζαρος εἰ κνώσσει, σός ἐσσεται. Ἀρτιθανῆ μὲν
Ἰησοῦς ἀγόρευε φιλοθρήνῳ παρὰ τύμβῳ
- 45 εὔδειν νεκρὸν ἄναυδον, ἀνήγρετον ὕπνον ὀλέθρου·
οἱ δὲ μάτην ἔλποντο φίλον νέκυν ἐνδοθεν οἴκου

- ἡδὺν ὑπὲρ λεγέων παλινάγρετον ὕπνον ἰαύειν.
 Ἀμφαδίην δ' ἀγόρευεν ἀναξ οἰκτίρμονι μύθῳ·
 Λάζαρον εὐνασε πότμος ὁμοίος, ἄγριον ἄλλον
 50 ὕπνον ἄγων. Χαίρω δὲ δι' ὑμέας, ὡς ἐνὶ χώρῳ
 οὐ γενόμεν ὅτε κείνος ὁμίλει γείτοني πότμῳ,
 ὄφρα κε πίστιν ἔχοιτε νέκυν μετὰ πότμον ὀδίτην
 δερκόμενοι ζώνοντα, πάλιν ψαύοντα τραπέζης
 ξεινοδόκον Χριστοῦ τὸ δεύτερον. Ἀλλὰ πρὸς αὐτὸν
 55 ἴομεν. Εἰσαίων δὲ διώνυμος ἔντρειπε Θωμᾶς,
 ὃν Δίδυμον καλέουσι, συναγρομένοις τε μαθηταῖς
 δάκρυον ὠδίνουσαν ἀνήρυγε πενθάδα φωνήν·
 ἴομεν ὀππόθι κείνος γλυκὺς, ὄφρα σὺν αὐτῷ
 εἰν ἀγάπῃ θνήσκοιμεν ἐνὶ ξυνήῳ πότμῳ.
 60 Ἐλθὼν δ' ὀψικέλευθος ἀναξ ἐς ἐθήμονα κώμην,
 Λάζαρον ἄπνοον εὔρε χυτῆ στρωθέντα κονίῃ,
 τέτρατον ἡμᾶρ ἔχοντα γοήμονος ἔνδοθι τύμβου.
 Βηθανίῃ δ' ἐκάς ἦεν ἀπ' ἄστεος Ἰεροσολύμων
 ὡς τρισσῶν σταδίων καὶ δώδεκα. Καὶ πολὺς ἔρπων
 65 λαὸς Ἰουδαίων ὑπεδύσατο γείτονα κώμην.
 Κεῖθι φιλοξείνοιο μετήιε δώματα Μάρθης
 καὶ Μαρίης, γνωτοῖο κατευναστήρια πότμου,
 ξυνὰ παρηγορέων, τάπερ ἠθάδι πολλάκι μύθῳ
 φρικτὰ πεπαινομένης ἀπεσεύσατο κέντρα μερίμνης,
 70 πένθεος ἀγρύπνοιο λυτήρια. Πευθομένη δὲ
 φήμης σπειρομένης ὅτι κοίρανος εἰσαφικάνει
 Μάρθα, ποσὶ φθαμένοισι συνήντεεν. Ἐν δὲ μελάθρῳ

ἐνδόμυχος Μαρίη μαστιζέτο πενθάδι σιγῇ·

Χριστοῦ δ' ἐγγὺς ἰούσα βαρύστονος ἔννεπε Μάρθα·

75 Ὡ μάκαρ, εἶπερ ἔης ὅτε Λάζαρος αἶθετο νούσῳ,
οὐκ ἂν ἐμὸς τέθνηκεν ἀδελφεός. Οἶδα δὲ θυμῷ
καὶ νῦν ὡς ἅμα πάντα πατὴρ τεὸς ἐγγυαλίξει,
ὅσσα μιν αἰτήσειας. Ἄναξ δ' ἠμείβετο μύθῳ·

Γνωτὸς σὸς παλίνορσος ἐγείρεται. Ἀμβροσίης δὲ

80 φωνῆς εἰσαΐουσα, τὸ δεύτερον ἔννεπε Μάρθα·

Οἶδα, καὶ οὐ με λεληθεν ἀνάστασις, ὡς ἐν ἐκείνῃ
ἔγρεται ὀψιτέλεστος, ὅτε δρόμος ἔσχατος ἡοῦς.

Καὶ οἱ Χριστὸς ἔλεξε βιοσσόος ἔνθεον ὀμφήν·

Ζωὴ ἐγὼ γενόμεν καὶ ἀνάστασις· ὅς δέ κεν ἀνὴρ

85 εἰς ἐμὲ πιστεύσειε, καὶ εἰ νέκυς ἄπνοος εἶη,

αὐτίς ἀναζήσειε· καὶ ὅς φρεσὶ πίστιν ἀέξει,

οὐ θνήσκει βροτὸς οὗτος, ἕως ἔτι φαίνεται αἰών·

πεῖθειαι ὡς ὅδε μῦθος ἐτήτυμος; Εἶπε καὶ αὐτῇ·

Κοίρανε, γινώσκω καὶ πείθομαι ὅτι σὺ κόσμῳ

90 Χριστὸς ἀλεξικάχοιο θεοῦ λόγος υἱὸς ἰκάνεις.

Τοῖον ἔπος λέξασα, παρέστιχεν ὀξεί ταρσῷ,

καὶ Μαρίην ἐκάλεσσεν ὀμόγιον· οὔασι δ' αὐτῆς

λάθριον ἐψιθύριζε· Διδάσκαλος ὅτι σωτὴρ

ἴκετο, καὶ καλεῖ σε. Καὶ ὠκυτέρη πέλε μύθου

95 κείνη ὅπως ἤκουσε, θεῷ δ' ἀνεπάλλετο ταρσῷ,

πένθει λυομένη, καὶ χάρματι· φοιταλή δὲ

Χριστὸν ἐς ἀγχικέλευθον, ἀελλοπὸν εἶχε πορείην.

Λαοὶ δ' οἱ τινες ἦσαν ἔσω κινυροῖο μελάθρου,

καί μιν ελαφρίζεσκον ἀκεσσιπόνῳ τινὶ μύθῳ,
 900 πένθεος ἀγρύπνοιο παρηγόροι, ὡς ἶδον ἄφνω
 ὡς Μαρίη ταχύγουνος ἀνέγρετο φοιτάδι σιγῇ,
 πάντες ἐφωμάρτησαν ὀπιστοτέροισι πεδίλοις,
 ἐλπόμενοι Μαρίην φιλοδάκρυν, ὅτι θοροῦσα
 ἐξαπίνης ἤμελλεν ἐς ἠθάδα τύμβον ὀδεύειν,
 105 ὄφρα πάλιν κλαύσειε πολυθρήνῳ περὶ νεκρῶ·
 οὐπω δ' εὐρυάλως ἀναξ' ἐπεβήσατο κώμης,
 ἀλλὰ μένων ἀτίνακτος ἔτι ζαθέῳ παρὰ χώρῳ
 εἶχε ποδὸς στατὸν ἶχνος, ὅπη πάρος ἦντετο Μάρθῃ.
 Καὶ Μαρίη βαρύδακρυς ὅτε σχεδὸν ἔκετο χώρου,
 110 ἤχι μένων ποδὸς ἶχνος ἀκαμπέος εἶχεν Ἰησοῦς,
 αὐτὸν ὅπως ἐνόησεν, ἱμασσομένη φρένα κέντρῳ,
 πρηνῆς αὐτοκύλιστος ὑπὲρ δαπέδοιο πεσοῦσα,
 παρ' πρὸσιν ἀμβροσίοις ἐπεκέκλιτο· μυρομένη δὲ
 ἰκμάδι πενθαλή ζαθέους ἐδιήνατο ταρσοῦς
 115 μῦθον ἐρευγομένη βεβημένον, ἐκ φάρυγος δὲ
 δάκρυσι νικηθεῖσα μόλις πορθμεύετο φωνή·
 Ὡ μάκαρ, εἰ παρέης, οὐ Λάζαρος εἶκαθε πότμῳ.
 Καὶ Μαρίην στενάχουσαν ἰδὼν, καὶ ὀμῆλυδας αὐτῇ
 υἱας Ἰουδαίων νεοπενθέας, ὧν ὑπὸ πολλῶ
 120 ὄμβρῳ δακρυόεντι περιρῥαίνοντο παρειαί,
 πνεύματι πατρῷῳ δεδονημένος, ἴαχε φωνῇ·
 Δεῖξατέ μοι, πόθι κεῖνον ἐθήκατε. Καὶ φάσαν αὐτῶ·
 Ἐρχεο καὶ σκοπιάζε. Καὶ ἔστενεν αὐτὸς Ἰησοῦς,
 ἕμμασιν ἀκλαύτοισιν ἀήθεα δάκρυα· λείβων.

125 Καί τινες ἀθρήσαντες ἀνίαχον αὐτίκα λαοί·
 Ἦνίδε, πῶς φιλέει καὶ Λάζαρον οὐ παρεόντα.
 Ἄλλοι δ' ἀντιάχουσαν· Ἀλεξικάκῳ τινὶ πληθῶ
 ὀφθαλμοὺς μερόπων λιποφεγγέας οὗτος ἀνοίξας,
 ἔργον ἴσον τελέειν οὐκ ἔσθενεν, ὄφρα καὶ αὐτὸς
 130 μὴ φονίῳ νέκυς οὗτος ὀμιλήσειεν ὀλέθρῳ;

Τοῖα μὲν εἶπεν ἕκαστος· ἐπειγομένῳ δὲ πεδίλῳ
 ἀχτυμένης βριμηδὸν ἀπὸ φρενὸς οἶκτον ἀνέλκων
 Ἰησοῦς πεφόρητο, καὶ ἦεν ἐγγύθι τύμβου.
 Καὶ χθόνιον σπέος ἦεν ἔσω γλαφυροῦ μελάθρου,
 135 καὶ λίθος ἀντιτύποιον φέρων μίμημα θυρέτρου,
 ἀμφιπαγῆς, ἰσόμετρος ἐρείδετο χάσματι τύμβου.
 Ἰησοῦς δ' ἐκέλευσεν ἄναξ πειθήμονι λαῶ·
 Λᾶαν ὑπωροφίοιο μεταστήσασθε μελάθρου.
 Μάρθα δὲ τεθνεῶτος ὀμόγνιος ἴαχε φωνήν·

140 Κείμενον ἀντιθύρετρον ἔα λίθον· οἰγομένου γὰρ
 χάσματος οὐδαίσιον δυσήνεμος ἔρχεται ὀδμή,
 ὅττι τεταρταῖος τελέθει νέκυς ἐνδοθι τύμβου.
 Ἰησοῦς δ' ἀπάμειπτό καὶ ἔννεπε πενθάδι Μάρθῃ·
 Οὐ σοὶ τοῦτο πάρος διεπέφραδον; αἶκε φυλάξης
 145 χεῖλεσιν ὑμετέροισι σοφὴν σφρηγίδα σιωπῆς,
 ὀρθὴν πίστιν ἔχουσα, καὶ οὐ διχόμητις εἰοῦσα,
 ὄψεται οὐρανίσιον θεοῦ ζωαρκέα τιμῆν.
 Οἱ μὲν λᾶαν ἄειραν· ἄναξ δ' ἀντώπιος ἄστρον
 ὀφθαλμοὺς ἀνάειρεν, ἐψὶ δ' ἐβόησε τοκῆι·
 150 Σοὶ χάρις, ὡς ἐμέθεν πάτερ ἔκλυες. Οἶδα δὲ θυμῷ

ὡς ἐμέθεν βοῶντης αἰὲς σέο παιδὸς ἀκούεις·
 ἀλλὰ χάριν λαοῖο παρισταμένοιοι πιφαύσκω,
 ὄφρα κε πίστιν ἔχοιεν ἀρείονα μᾶλλον ἀκούειν,
 ὅττι σύ με προέηκας, ἐσαθρήσαντες ὀπωπαῖς
 155 νεκρὸν ἀελλήεντα διαστείχοντα βερέθρου,
 ἰλλόμενον δεσμοῖσι, καὶ οὐ πίπτοντα κονίη.

Εἶπε, καὶ ἐσμαράγησε διαπρυσίη τινὶ φωνῇ·
 Ἐξίθι, Λάζαρε, δεῦρο. Λιποφθόγγοιο δὲ νεκροῦ
 ἄπνοον ἐψύχωσε δέμας νεкуοσσός ἡχώ·
 160 ἄπνοον ἄνδρα κάλεσσε, καὶ ἔτρεμε νεκρὸς ὀδίτης,
 στείχων αὐτοκέλευθος ὀμοπλέκτῳ χθόνα ταρσῶ·
 ἄπνοον ἄνδρα κάλεσσε, καὶ ἐν φθιμένοισιν ἀκούσας
 ἐξ αἴδος νόστησε φυγὰς νέκυς, ὄψιμον ἄλλην
 ἀθρήσας μετὰ τέρμα βίου παλινάγρετον ἀρχὴν
 165 θαμβαλέην. Αἰδῆς δὲ μάτην παρὰ γείτονι Λήθη
 πανδαμάτωρ ἀδάμαστον ἐδίξετο νεκρὸν ἀλήτην.

Καὶ ποδὸς ὀρθωθέντος ἀκαμπέα γούνατα σύρων,
 τυφλὴν ἰθυκέλευθον ἔλων ἀντώπιον ὀρμῆν,
 αὐδήεις νέκυς ἔσκε, καὶ ἐκ ποδὸς ἄχρι καρῆνου
 170 σφιγγόμενον πλεκτῆσιν ὄλον δέμας εἶχε κερεῖαις,
 θερμὸν ἔχων ἰδρῶτα καλυπτομένοιοι προσώπου·
 καὶ λινέῳ πεπύκαστο καλύμματι κυκλάδα κόρησιν,
 σουδάριον τόπερ εἶπε Σύρων στόμα. Θαμβαλέῳ δὲ
 ἰσταμένῳ νεφεληδὸν ἄναξ ἐπετέλλετο λαῶ·
 175 Λύσατέ μοι, καὶ κυῦφον ἑάσατε νεκρὸν ὀδεύειν.
 Ὡς φαμένου βασιλῆος, ὀμόζυγες αὐτίκα λαοὶ

και μιγάδος ρήξαντο παλίλλυτα δεσμά κερείης,
 και μελέων βαρύδεσμον ἐγυμνώσαντο καλύπτρην·
 και νέκυς εἰς δόμον ἦλθε τὸ δεύτερον ἠθάδι ταρσῶ,
 180 φέγγος ἰδὼν πεμπταῖον. Ἰουδαίων δ' ἄρα πολλοὶ
 Μάρθης και Μαρίης ἐπὶ πένθιμον οἶκον ἰόντες
 παιδὶ θεοῦ πιστευον, ἐσαθρήσαντες ὀπωπαῖς
 κοίρανος ἔργον ἄπιστον ἕπερ κάμε, νεκρὸν ἐγείρας
 Λάζαρον ἀγλυόεντος ἀναθρώσκοντα βερέθρου,
 185 νόστιμον ἐκ νεκύων ταχινῶ ποδί. Καί τινες αὐτῶν
 εἰς πόλιν ἴχνος ἔκαμψαν ἐς ἀντιθέους ἱερῆας
 πληθῦϊ κηρύσσοντες ἀπιστοτάτων Φαρισαίων
 ἔργα θεοῦ Χριστοῦ. Καὶ ἄφρονες ἀρχιερεῖς
 εἰς ἀγορὴν ἀγέροντο πολύθροον, ἦχι γερόντων
 190 εἰς ἓν ἀγειρομένων πρωτόθρονος ἔζετο βουλή.
 Ἄλλω δ' ἄλλος ἔειπε· Τί ρέζομεν, ἀντίπαλος γὰρ
 ἄλλοφανῆ βροτὸς οὗτος ὑπέρτατα σήματα φαίνει.
 Εἰ δέ ἐ καλλείψοιμεν ὁμοῖα σήματα ρέζειν,
 ἡμῖν οὐκέτι λαὸς ἐφέσπεται, ἀλλ' ἐνὶ μούνῳ
 195 ἀνέρι πιστεύοντες ὁμαρτήσουσι πολῖται.
 Πάντες ὁμαρτήσουσι· και ἀνέρες Αὐσονίηες
 ἡμείων ὄλον ἔθνος ἀφαρπάξουσι μάλοντες,
 ἔθνος ὁμοῦ και χῶρον. Ἀνὴρ δέ τις ἦεν ἐν αὐτοῖς
 Καϊάφας, ἀθέμιστος, ἐπίκλοπος, ὃς τότε κείνου
 200 ἀρχιερεὺς λυκάβαντος ἔην ὀχετηγὸς ἑορτῆς.
 Οὗτος Ἰουδαίοισι δολόπλοκον ἴαχε φωνήν·
 Οὐδὲν ἀπειρήτω πεπνυμένον ἴστε μενοινη,

οὐδὲ νόφ φράζεσθε τί φέρτερον ὅττι πολίτην
καλὸν ὑπὲρ λαοῦ θανεῖν ἓνα, μὴ χάριν αὐτοῦ
205 ἡμείων ὅλον ἔθνος ὀλισθήσειεν ὀλέθρῳ·
ἀνδρὸς ἐνὸς θνήσκοντος ὅλη πόλις εὐδῖος ἔσται.
Αὐτόματος δ' οὐ τοῦτο θεοπρόπος ἔννεπεν ἀνὴρ,
ἀλλὰ θυηπολίη μεμελημένος, οἶά τε κείνου
ἀρητῆρ λυκάβαντος ἀήθει θέσπισε φωνῇ,
210 ὅττι θανεῖν ἤμελλεν ἐκὼν ζωαρκεῖ πότμῳ
Χριστὸς Ἰουδαίων ὑπὲρ ἔθνεος. Οὐ περὶ μούνου
ἔθνεος, ἀλλ' ἵνα τέκνα θεοῦ κεκεδασμένα κόσμῳ,
εἰς ἓν ἀολίσσειεν. Ἀπ' ἀρχεκάκοιο δὲ κείνης
ὤρης μῆτιν ὕφαινον ἀναιδέες ἀρχιερεῖς,
215 καὶ χορὸς ἀγκυλόμητις ἀπιστοτάτων Φαρισαίων,
Ἰησοῦν ἵνα πάντες ἐνὶ κτείνωσιν ὀλέθρῳ.

Οὐκέτι δ' ἀμφαδίην λαοσσόος εἶχε πορείην
Χριστὸς ἐν Ἑβραίοισιν· ἀδουπήτῳ δὲ πεδίλῳ
ἀγνὸν Ἰουδαίης παρεμέτρεε κὼλπον ἀρούρης·
220 χῶραν ἐκείθεν ἵκανεν ὀρειάδος ἐγγὺς ἐρήμου,
εἰς πόλιν, ὀππόθι μίμνε σὺν ἀγχιθείοισι μαθηταῖς,
Ἐφραῖμ τὴν καλέουσι. Καὶ ἐγγύθεν ἦεν ἑορτῆ,
πάσχα πολυκλήιστον· ἀπ' εὐρυάλιο δὲ γαίης,
πολλοὶ Ἰουδαίων ὀμοτέρμονες ἄνδρες ἐρήμου
225 μυστιπόλων ἀνέβαινον ἐς ἐδρανον Ἰεροσολύμων,
ὄφρα προφοιεάσσωσι δέμας ζαθέοισι καθαρμοῖς,
πρὶν περ ἀσιγήτοιο φανήμεναι ἡμαρ ἑορτῆς.
Καὶ πολέες δίζοντο θυώδεος ἔνδοθι νηοῦ

Ἰησοῦν ἀπειόντα θεηγόρον· ἑσταότες δὲ
230 ἀλλήλοις ὁάριζον. Ἐπεφθέγγοντο δὲ λαοί·
Ἰμῶν φραζομένοισι τί φαίνεται; Ὅτι περῆσαι
οὐ δύναται βροτὸς οὗτος ἐς ἀρτιχόρευτον ἑορτήν;
Καὶ ναέταις ἐπέτελλον ἀπειθέες ἀρχιερεῖς,
καὶ χορὸς ἀγκυλόμητις ὑπερφιάλων Φαρισαίων,
235 ὄφρα μιν ὅστις ἴδοιτο κατὰ πτόλιν, ἢ καὶ ἀκούσει,
πληθύϊ κηρύξειε δολοῤῥαφῶν Φαρισαίων,
ὄφρα μιν ἐχθρὸς ὄμιλος ἀποκτείνειε πιέσσας.

ΚΕΦ. Μ.

- Χώρας δ' εὐρυάλωος ἐρημάδα πέζαν εἰάσας
Ἰησοῦς ἀκίχητος ἐθήμονα δύσατο κώμην,
δύσατο Βηθανίην, ὅθι Λάζαρον ἐκτόθι τύμβου
ἐκ νεκῶν ἤγειρε, χέων ψυχοσσόον ἠχώ·
- 5 δύσατο Βηθανίην, ὅτε γείτονος εἶχον ἐορτῆς
ἐξ πάρος ἤματα μοῦνα λειμυμένα κυκλάδες ὥραι.
Καὶ οἱ δόρπον ἔθεντο· φιλοστόργῳ δὲ μενοινη
Μάρθα διακτορίην πολυχανδέος εἶχε τραπέζης·
εἷς δ' ἦν δαιτυμόνων ἔτι Λάζαρος, ἴσος ὄνειρῳ,
- 10 πασιφανῆς. Μαρίη δὲ μύρου θυόεντος ἐλοῦσα
πιστικῆς τρία μέτρα φατιζομένης ἀπὸ νάρδου,
μάρμαρον ἠέρταζε βεβυσμένον ἄγγος ἐέρσης
ἠῦχομος Μαρίη, καὶ δαινουμένου βασιλῆος
θεσπεσίους ἤλειψε μύρῳ πόδας· ἐκταδίη δὲ
- 15 ἰκμάδα πιαλέην ἀπεμάξατο μαχλάδι χαιτή·
νηχομένη δ' ἐμέθυσσεν ὄλον δόμον ἐνθεος ὁδμή.
Καὶ φθονεροῖς στομάτεσσι δολοπλόκος εἶπεν Ἰούδας,
ὅς μιαιοῖς μιν ἔμελλεν Ἰουδαίοισι προδώσειν·
Τίπτε τριηκοσίων οὐ πέρναται, ἢ τινι μέτρῳ
- 20 πλείονι δηναρίων τότε που μύρον, ὄφρα δοθείη

πτωχοῖς δευομένοισι, καὶ οὐ στροφάλιγγι κονίης ;
 Τοῦτο δ' ἐκεῖνος ἔλεξε δολοπλόκος, οὐχ ὅτι φωτῶν
 ἀκτεάνων ἀλέγιζεν ἀμειλιχος, ἀλλ' ὅτι μῶνον
 κλέπτῃς ἦν, κτεάνων νικώμενος · εἶχε δὲ κίστην,
 25 τῇ ἐνὶ χαλκὸς ἔκειτο · καὶ ὁππόσα βούλετο χηλῶ
 αὐτὸς ἀνηέρταζε φύλαξ κακός. Ἀλλὰ ἐ μύθῳ
 Ἰησοῦς ἀνέκοψεν, ἐῷ δ' ἀγόρευε φονῆι ·
 Θηλυτέρης λίπε δῶρον ἀμεμφέος, ὄφρα φυλάξῃ
 σώματος ἡμετέρου κειμήλιον, εἰσόκεν ἔλθῃ
 30 φοίνιος ἡμετέρων κτερέων ἐπιτύμβιος ὥρη.
 Πτωχοὶ γὰρ παρέασιν ἀπίρονες αἰὲν ἐταῖμοι
 ὑμῖν διζομένοισιν · ἐπειγόμενοι δέ με λεύσσειν,
 οὐκ αἰεὶ παρεόντα κιχῆσετε. Πιστότατος δὲ
 λαὸς Ἰουδαίων ἀγγίπτουλις ἔκλυε φήμῃς
 35 οὔασι τερπομένοις, ὅτι νόστιμος ἦλθεν Ἰησοῦς ·
 ἔνθεον ἶχνος ἔχων ἐπιδήμιον ἠθάδι κίωμα,
 Μάρθῃς ὁππόθι δῶμα. Καὶ ἔτρεχεν ἐσμός ὀδίτης
 ἄσπετος, ἄλλοθεν ἄλλος ὀμόστολος, οὐχ ἵνα μῶνον
 Ἰησοῦν εἰσίδοιτο βιοσσόν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν
 40 Λάζαρον, ὃν παλίνορσον ἀναστήσας ἀπὸ νεκρῶν
 ἔμπνοον ἐψύχωσε, χέων φυσίζοον ἠχώ.
 Καὶ φθονεροὶ μενέαινον ἀναιδέες ἀρχιερεῖς,
 καὶ ζαμενῆς Φαρισαῖος ὄλος χορὸς, ὄφρα καὶ αὐτὸν
 Λάζαρον ἀγλυόεντι πάλιν πέμψωσι βερέθρῳ
 45 νόστιμον ἐκ νεκρῶν, ἐτέρῳ κτείνοντες ὀλέθρῳ,
 πότμον ἔτι πνείοντα παλαίτερον, ὄφρα τις εἴπῃ ·

Λάζαρος οἶτον ἄλυξε, καὶ οὐ φύγεν ἀρχιερέας.
 Τοῦτον ἐλεῖν μενέαινον ἀναίτιον, ὅτι δι' αὐτὸν
 λαὸς Ἰουδαίων μετανεύμενος ἔνδια κώμης
 50 παιδὶ θεοῦ πίστευον, ἀλεξιμόρφ βασιλῆϊ.
 Ἀκροφανῆς δ' ὅτε νύκτα λιπόσκιον ἔσχισεν ἠώς,
 λαὸς ὃς ἀγχιπόροιο μετήϊε κώμων ἑορτῆς,
 φήμης εἰσατόντες, ὅτι ζαθῆς ἀπὸ κώμης
 Ἰησοῦς ἐς ἔδελον ἐλεύσεται Ἱεροσολύμων,
 55 ἤλυθον ἀντιόωντες· ἀπ' εὐδένδροιο δὲ κήπου
 ἀκροκόμους φοίνικας ἐγυμνώσαντο κορύμβων·
 καὶ χλοερούς ὄρπηκας ἐς ἡέρα λαὸς ἐλίσσω,
 εὐφήμοις στομάτεσσιν ἀνέκλαγε σύνθροον ἠχώ·
 Εὐλογίησιν ἀναξ Ἰσραὴλ αἰνετὸς ἔστω,
 60 ἀθανάτου ὁ ἐν οὐνόματι κοσμήτορος ἥκων.
 Καὶ πολὺν ἔνθα καὶ ἔνθα κορυμβοφόροιο κελεύθου
 διζυγα πομπὸν ἔχων καὶ ὀπίστερον ἐσμὸν ὀδίτην
 Ἰησοῦς πεφόρητο μέσον μετρούμενος ἀνδρῶν,
 ἰθύνων ἀχάλινον ὄνον ταλαεργὸν ὀδίτην,
 65 ἐζόμενος νώτοισιν ἀπειρήτοιο φορῆος,
 Ζαχαρίας τόπερ εἶπεν ὅπως πληρούμενον εἶη·
 Μητέρος ὑψιλόφου θύγατερ, μὴ δείδιθι, Σιών·
 ἠνίδε ποικιλόδωρος ἀναξ τεὸς εἰς σὲ περήσει,
 πῶλον ἔχων παχύγουνον ὀπηδεύοντα τεκούσῃ.
 70 Καὶ τὰ μὲν οὐ τὸ πρόσθεν ἐπεφράσσαντο μαθηταί·
 ἀλλ' ὅτε παμμεδέουσιν ἔην ἀνεδύσατο μορφήν
 Χριστὸς ἅπαξ, τότε πάντες ἀνεμνήσαντο μαθηταί,

ὅτι σοφῇ τάδε πάντα πέλαι κεχαραγμένα βίβλω,
 καὶ δὴ ταῦτα τέλεσαν· ἔην δ' ἄρα μάρτυς ἰωὴ
 75 λαῶν συμμιγέων, ὅτε Λάζαρον ἔκτοθι τύμβου
 Ἰησοῦς ἐκάλεσσε, τεταρταῖον δὲ θανόντα
 ἐκ νεκῶν ἤγειρε, χέων ψυχοσσόν ἤχώ.
 Οὐ χάριν ἀντιῶν πολὺς ἔβρεεν ἐσμός ὁδίτης,
 Χριστὸν ἀνευάζων νεκουσσάον, υἷα Δαβίδ.
 80 Ἀλλήλοις δ' ὀάριζον ὁμοφραδέες Φαρισαῖοι·
 Ἡμῖν ποῖον ὄνειαρ ἀέζεται; ἀμφιλαφῆς γάρ
 κόσμος ὅλος πολύμορφος ἐνὸς κατόπισθεν ὀδεύει,
 καὶ δόλος ἡμεῖων θανατηφόρος οὐδὲν ὀνήσει.
 Καὶ τινες Ἑλλήνων ἔσαν ἄνδρες, οἱ τότε πολλοὶ
 85 θεσπεσίης ἀνέβαινον ὀπιπευτῆρες ἑορτῆς.
 Ἰησοῦν δ' αἶοντες ἀειδομένης ἀπὸ φήμης,
 ἀγγιμῶλφ προσιόντες ἐπεφθέγγξαντο Φιλίππῳ·
 Χριστὸν ἰδεῖν ἐθέλοντες ἰκάνομεν. Ἐσσύμενος δὲ
 Ἄνδρέα εἶπε Φίλιππος ὁμόπτολις· ἠδουεπῆς δὲ
 90 Ἄνδρείας ὁμόφοιτος ἐπειγομένοιο Φιλίππου
 Χριστῷ μῦθον ἔλεξεν. Ἄναξ δ' ἠμείβετο μῦθῳ·
 Ὡρῆ νῦν μόγις ἦλθεν ὅτε σχεδὸν ἴσταται ἀκμῆ,
 ἀνθρώπου σοφὸς υἱὸς ὅπως ὑψούμενος εἶη.
 Μάρτυς ἐτητυμῆς ἀμὴν, ἀμὴν λόγος ἔστω·
 95 κόκκος ἐπὴν σίτοιο πεσὼν ἐπὶ διχθαδί γαίῃ,
 μὴ τι θάνῃ, τότε μῶνος ἐτώσιος αὐτόθι μίμνει,
 ἄπτορος, ἀχρηῆστος, ἀνήροτος, ἄμμορος ἄρπης·
 ἦν δὲ θάνῃ, ζεῖδωρον ἀφειδέα καρπὸν ἀέξει.

Ψυχὴν δ' ὅς φιλεῖ μινυώριον, οὗτος ὀλέσσει,
 100 τερψινόου μεθέπων ἀπατήλιον ἐλπίδα κόσμου·
 ψυχὴν δ' ὅς στυγέει, πανακήρατον ἔμπεδον αὐτὴν
 εἰς βιοτὴν αἰῶνος ἀλωφήτοιο φυλάσσει.
 Ὅστις ἐμοὶ πείθοιτο διάκτορον ἔργον ὑφαίνων,
 τοῦτον ἐμὸς γενέτης ὑψίθρονος οἶδε γεραίρειν·
 105 ὅστις ὑποδρήσειεν, ἐμοῖς θεσμοῖσι πιθήσας,
 οὗτος ὀμαρτήσειεν ἐμοὶ, καὶ ὀμόστολος ἔσται,
 ὄφρα μένοι μετ' ἐμεῖο διάκτορος, ὀππόθι μίμνω.
 Νῦν δ' ἐμὸν ἦτορ ἔχω δεδονημένον· ἀλλὰ τί λέξω;
 ψυχὴ ἐμὴ κλονέει με. Πάτερ, φρενοδινέος ὤρης
 110 ἐκ ταύτης με σάωσον ἀκαμπέος. Ἄλλ' ἐπὶ τούτῳ,
 βιγεδανὴν ἀβίαστος ἐκούσιος ἤλυθον ὤρην·
 υἷα τεὸν κύδαινε. Καὶ οὐρανόθεν πέλε φῶνῆ·
 Καὶ σε πάρος κύδηνα, καὶ ἔμπαλιν ἄρτι γεραίρω.
 Καὶ πολὺς ἔνθα καὶ ἔνθα παριστάμενος καὶ ἀκούων
 115 αἰθερίης τρομεροῖσιν ἐν οὔασι λαίλαπα φωνῆς
 λαὸς ἐπεσμαράγησεν, ὅτι ζαθέων ἀπὸ κόλπων
 βρονταίῃ βαρύδουπος ἐπέκτυπεν αἴθριος ἠχώ.
 Ἄλλοι δ' ἀντιάχθησαν, ὅτι σχεδὸν ἄγγελος αὐτῶ
 οὐρανίης ὀάριζε σοφῶ μιμήματι φωνῆς.
 121 Ἰησοῦς δ' ἀγόρευεν ὄλω πολυθαμβεῖ λαῶ·
 Οὐδὲ ἐμὲ κτύπος οὗτος ἀράσσεται, οὐρανόθεν δὲ
 ἀντίτυπος βροντῆσι δι' ὑμέας ἴκετο φωνή.
 Νῦν ζαθέη κόσμοιο πέλει κρίσις· ἄρτι καὶ αὐτὸς
 ἀρχὸς ἀλιτρονόοιο διώκεται ἔκθοι κόσμου.

- 125 Καί κεν ἐπὴν ὑψωθῶ ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης,
 ὑμέας εἰς ἐμὲ πάντας ἐς οὐρανὸν εὐρὺν ἐρύσω.
 Ἔννεπε σημαίνων ποίῳ ζωαρκεῖ πότμῳ
 Ἰησοῦς ἤμελλε θανεῖν λαοσσόος. Αὐτῷ
 Λαοὶ δ' ἀντιάχησαν ὁμογλώσσῳ τινὶ μύθῳ·
- 130 Ἐκλύομεν γραφικοῖσι χαράγμασι πολλακίς ἡμεῖς,
 Χριστὸς ὄλων μεδέων αἰώνιος· οὐνεκα μίμνει.
 Καὶ πόθεν ἄμμιν ἔειπες ἀσημάντῳ σέο μύθῳ·
 Ἐκ χθονίων λαγόνων ὑψούμενος εἰς πόλον ἐλθὼν,
 ὑμέας εἰς ἐμὲ πάντας ἀπὸ χθονὸς αὐτὸς ἐρύσσω,
- 135 ἀνθρώπου κλυτὸς υἱὸς ἐπὴν ὑψούμενος εἶη;
 Εἰπὲ δὲ, τίς πέλεν οὗτος, ὃν ἀγνώστῳ τινὶ θεσμῷ
 ἀνθρώπου σοφὸν υἷα τεῆ μυθήσασο φωνῆ;
 Ἰησοῦς δ' ἅμα πᾶσιν ἀνίαχε· Βαίον ἐν ὑμῖν
 ἔσσεται εἰσέτι μόνον ἐπὶ χρόνον αἰθέριον φῶς·
- 140 ἀπλανέες δ' ἐνὶ φωτὶ δι' ἰθυπόροιο κελεύθου·
 στείχετε θαρσήεντες, ἕως φάος εἰσέτι λάμπει,
 πρὶν ζοφερῆ στρουφάλιγγι κιχήμεναι ὑμέας ὄρφνην.
 Ὅς δὲ διαστείχει σφαλερῷ πυδὶ νυκτὸς ὀδίτης,
 πλάζεται ἀγνώστων σκυλιῆν ὁδὸν ὀππόθι βαίνει.
- 145 Ἄχρι φάος δέρκεσθε, σοφῷ πιστεύετε θύμῳ
 εἰς φάος, ὄφρα γένοισθε φεραυγέος υἱέες αἴγλης.
 Ζωοδότης γόνος ἀνθρώπου τάδε πάντα βοήσας,
 κεύθετ' Ἰουδαίων χορὸν ἀγκυλόμητιν ἐάσας.
 Τόσσα δὲ οἱ τελέσαντι πολύτροπα φάρμακα νούσων,
 150 αὐτῶν δερκομένων ἀντώπιον, ἐκτὸς ἀκουῆς,

οὔτις ἀνὴρ πίστευεν· ὅπως πληρούμενον εἶη
 Ἡσαίας τόπερ εἶπε, χέων πρωτόθροον ὁμφὴν·
 Κοίρανε, τίς μετὰ τόσσα τεῆ πίστευσεν ἀκουῆ,
 ἢ τίνι παγγενέταο θεοῦ γυμνοῦτο βραχίων;
 155 Οὐ χάριν οὐκ ἐδύναντο θεουδέα πίστιν ἀέξειν,
 ὅττι καὶ Ἡσαίας πάλιν ἔννεπε θέσπιδι φωνῆ·
 Ὁφθαλμοὺς ἀλάωσεν ἐμῶν ἐπιμάρτυρας ἔργων,
 καὶ νόον ἰθυκέλευθον ἐθήκατο τυφλὸν ἀλήτην,
 μὴ κραδίη νοέωσι, καὶ ἀθήσωσιν ὀπωπαῖς,
 160 καὶ μοι ὑποστρέψωσι, νοοβλαβέας δὲ σαώσω
 ἄνδρας ἀλιτραίνοντας ἐμῷ παιήνῳ μύθῳ,
 ἰητῆρ ἀσίδηρος ἐγέφρονα φάρμακα πάσσων.
 Ἡσαίας τάδε πάντα κατέγραφε θέσπιδι φωνῆ,
 ὅττι θεοῦ Χριστοῦ προώριον ἔδρακε τιμὴν
 165 ὀφθαλμῷ κραδίης πανδερκεῖ, καὶ χάριν αὐτοῦ
 ἔσσομένην προκέλευθον ἐθέσπισεν ἔνθεον ὁμφὴν.
 Ἐμπης ἀπλανέες τινὲς ἀνέρες ἰδμουσι σιγῆ
 ἀρχοὶ Ἰουδαίων, ὑψαύχενος ὄμματα βουλῆς,
 παιδὶ θεοῦ πείθοντο θεηγενέων χάριν ἔργων·
 170 ἀλλὰ φόβον καὶ ζῆλον ἀλυσκάζων Φαρισαίων
 ἀμφαδὸν οὔτις ἔφηνεν ἐὸν νόον· αἰδομένου δὲ
 ἐνδόμυχος τότε πίστις ὑπὸ φρένα φωτὸς ἐκάστου,
 ἀπροῖδῆς, ἀβόητος ἐκεύθετο φωλάδι σιγῆ·
 πᾶς γὰρ ἀνὴρ προδέβουλε χαμαιγενέων χάριν ἀνδρῶν
 175 ἢ μεγάλου μούνοιο θεοῦ πολυφεγγέα τιμὴν.
 Ἰησοῦς δ' ἰάχησε θυώδεος ἔνδοθι νηοῦ·

ὅστις ἐμῶν δέξοιτο θεοφραδέων στίχα μύθων,
 εἰς ἐμὲ πιστεύων οὐ κείθεται, ἀλλὰ τοκῆϊ,
 ὅστις ἐμὲ προέηκε. Καὶ ἀνδρομέησιν ὀπωπαῖς
 180 πᾶς ἐμὲ παπταίνων, καὶ ἐμὸν γενετῆρα δοκεύει.
 Οὐρανόθεν φάος ἦλθον ἐγὼ λιποφεγγεῖ κόσμῳ·
 οὐρανόθεν φάος ἦλθον, ἵνα βροτὸς ὅς με γεραίρη,
 πίστιν ἔχων ἀτίνακτον, ἐν ἀχλύϊ μὴ ποτε μίμνη.
 Ὅστις ἐμῶν δέξοιτο θεόσσυτα χεύματα μύθων,
 185 καὶ μὴ ἀσυλήτοιον νόου σφρηγίδι φυλάξῃ,
 οὐ κρίνω ποτὲ τοῦτον ἐγὼ βροτόν· οὐ γὰρ ἰκάνω
 κόσμον ἵνα κρίνοιμι πολὺπλανον, ἀλλὰ σαῶσαι.
 Ὅς με παραγράψαιτο, καὶ ἡμετέρης θρασυς ἀνήρ
 ἔμπνοα μὴ δέξαιτο βιοσσοῖα ῥήματα φωνῆς,
 190 οὗτος ἔχει κρίνοντα δικασπόλον. Ἡμέτερος γὰρ
 ὄν λαλέω λόγος οὗτος ἀπειθέα τοῦτον ἐλέγξει
 κρίνων, ὀψιτέλεστος ὅτε δρόμος ἔσχατος ἡοῦς,
 ἐγρομένοις ὅτε πᾶσι πάλει κρίσις. Ἐξ ἰδίων γὰρ
 οὐ μάθον αὐτοκέλευστος ἐγὼ ποτε μῦθον ἐνίψαι·
 195 ἀλλὰ θεοῦ ζεῖδωρον ἔχω παρὰ πατρός ἐφετμῆν,
 ἀνδράσιν ἀγρομένοις τί φθέγξομαι, ἢ τί βοήσω.
 Οἶδα δὲ παμμεδέοντος ἐφημοσύνην γενετῆρος,
 ζῶν ἐσσομένην, τὴν ἔλλαχε σύνδρομον αἰῶν
 ἀενάῳ στροφάλιγρι· καὶ ὑμέας ὅσσα διδάσκω,
 200 ὥσπερ ἐμοὶ κατέλεξε πατὴρ ἐμὸς, ὡς ἀγορεύω.

ΚΕΦ. Ν.

Καὶ ναίταις πρὶν πάσχα μολεῖν, πρὶν βωμὸν ἀνάψαι,
Ἰησοῦς νοέων ὅτι καίριος ἤλυθεν ὥρη,
ὄφρα κεν ἐκ κόσμοιο μετάρτροπος αἰθέρα δύνων,
νόστιμος ὑψιμέδοντι συναστράψειε τοκῆι,
5 πάντας αἰεὶ παρεόντας ἐοὺς ἐτάρους ἀγαπήσας
ἐξ ἀρχῆς ἀγάπαζε καὶ εἰς τέλος. Ἐσπερίου δὲ
δείπνου γινομένοιο φιλοστόργοιο τραπέζης,
δούλιον ἔργον ἔτευξεν ἐοῖς ἐτάροισιν ὑφαίνων,
δαίμονος ἀντιπάλιοι φιλοκτεάνῳ τινὶ κέντρῳ
10 ἀνδροφύνην ἐπὶ λύσσαν ἀνοιστρήσαντος Ἰούδαν,
τολμηεῖς ἵνα κεῖνος Ἰουδαίοις παραδοίῃ
Χριστὸν ἐὼν θρεπτῆρα, δεδεγμένος ὄνον ὀλέθρου.
Αὐτὸς ἐῆ κραδίῃ δεδαημένος, ὅτι περ αὐτοῦ
ὑψιμέδων ἅμα πάντα θεὸς πόρε χειρὶ νομεύειν,
15 ὅτι καὶ οὐρανόθεν καὶ ἐς αἰθέρα δίζυγι θεσμῶ
καὶ θεόθεν πάρος ἦλθε, καὶ εἰς θεὸν αὐθις ἰκάνει.
Καὶ τότε δαιτυμόνεσσι διάκτορον ἔργον ὑφαίνων
Ἰησοῦς ταχυεργὸς ἀνίστατο δείπνον ἐάσας,
καὶ χροδὸς αἰγλήεντος ἐοὺς ἀπέθηκε γιτῶνας,
20 καὶ λινέην λαγόνεσσι νόθην ἐζώσατο μίτρην,

σφίγξας σκληρὸν ὕφασμα, τόπερ φάτο Θυμβριάς αὐδὴ
λίντιον, ἰκμαλέιο ποδὸς μακτῆριον ἀνδρῶν.

Καὶ γλαφυρῷ νιπτῆρι βαλὼν ὑποκόλπιον ὕδωρ
Χριστὸς ἐὼν ἐτάρων φιλίους πόδας ἤρξατο νίπτειν,
25 λούσθιον ἐκ πρώτου μετανεύμενος ἄλλον ἀπ' ἄλλου,
ἀρχόμενος Σίμωνος, ἕως ἰδίῳ φονῆος.

Πρεσβυτέρῳ δὲ Σίμωνι παρίστατο, καὶ πόδας αὐτοῦ
ἀμφοτέρους κρατέσκει, ταχὺς δ' ἀντέσπασε Σίμων,
Ἰησοῦν δ' ἀνέκοψε, φίλον σέβας ὄμμασι φαίνων,
30 καὶ μιν ἐρητύων βριαρῆ μιθήσατο φωνῆ·

Ἰμετέρου θεράποντος, ἄναξ πάντεσσι κελεύων,
νίπτεις σαῖς παλάμησιν ἐμοὺς πόδας; Ἡδυσπεὺς δὲ
ἐζομένῳ Σίμωνι θεηγόρος εἶπεν Ἰησοῦς·

Ἄρτι μὲν ὡς τελέω δρηστήριον ἔργον ὑφαίνων,
35 οὐ δύνασαι νοέειν, μετέπειτα δὲ τοῦτο νοήσεις.

Καὶ οἱ Πέτρος ἔλεξε γέων ἡδεῖαν ἀπειλήν·

Οὔποτε φαιδρύνειας ἐμοὺς πόδας, εἰς ὅσον ἔρπει
αἰὼν πουλυέλκτος. Ἄναξ δ' ἠμείβετο μύθῳ·

Οὔποτε σοι μετ' ἐμεῖο μέρος πεφυλαγμένον ἔσται,

40 εἰ μὴ ἐγὼ νίψω σε, γέων μεταχείριον ὕδωρ.

Καὶ οἱ μῦθον ἔλεξε νόφ πειθήμονι Σίμων·

Ναὶ λίτομαι, μὴ μοῦνον ἐμοὺς πόδας, ἀμφοτέρας δὲ
νίψον, ἄναξ, καὶ χεῖρας ἐμὰς, καὶ κυκλάδα κόρσιν,
ναὶ πάλιν, ἣν ἐθέλης, καὶ ὄλον δέμας. Εἶπεν Ἰησοῦς·

45 Οὐ χατέει νεαροῖο λελουμένος ὕδατος ἀνὴρ,
εἰ μὴ μοῦνα πόδεσσι καθάρσια νίπτρα κονίης

εινοδίης, καθαρὸν γὰρ ὄλον δέμας· ἀνδρομέης δὲ
 ἄμμοροι ἀμπλακίης καθαροὶ νόον ἔστε καὶ αὐτοὶ,
 ἀλλ' οὕπως ἅμα πάντες. Ἐπεὶ πάρος ἦιδε θυμῷ,
 50 τίς μιν ἀνὴρ ἤμελλεν Ἰουδαίοις παραδώσειν
 ὦνιον ἀντιβίοισι, τίς ἔμπορος ἦεν ὀλέθρου.
 Οὐ χάριν ἀγχιθέουσιν ἀναξ ἀγόρευς μαθηταῖς·
 Ἄμμοροι ἀμπλακίης καθαροὶ νόον ἔστε καὶ αὐτοὶ,
 ἀλλ' οὕπως ἅμα πάντες. Ἰποδρηστῆρι δὲ θεσμῷ
 55 ὀππότε δαιτυμόνων δυοκαίδεκα κύκλον ἀμείβων,
 νίψεν ἑῶν ἐτάρων ὀσίως πόδας ἀγνὸς Ἰησοῦς
 κεκλιμένων, παλίνορσος εἰς ἔνδυνε χιτῶνας·
 καὶ παλάμης ἀγκῶνα παλινδίνητον ἐρείσας
 ἀκρότατον περὶ κύκλον ὁμοστόργιοιο τραπέζης,
 60 εἶπεν εἰς ἐτάροις· Γινώσκετε τοῦτο καὶ αὐτοὶ
 ὑμῖν οἶον ἔρεξα, διάκτορον ἔργον ὑφαίνων·
 ὑμεῖς διχθαδίῳ με σοφῷ κικλήσκετε μύθῳ
 κοίρανον, ὑμείων τε διδάσκαλον· ἀπλάνεες δὲ
 τοῦτο καλῶς φθέγγεσθε δαήμονες· εἰμὶ γὰρ ἄμφω
 65 ὡς ἐμὲ μυθίζεσθε. Φιλοστόργῳ δὲ μενοινῆ
 εἰ πόδας ὑμείων καθαρῷ φαίδρυνα λοστρῷ
 ἡγητῆρ καὶ ἀναξ, παραδεκτέον ὅτι καὶ αὐτοὺς
 ἀντίτυπον θέμις ἐστὶν ἐμὸν μίμημα μαθόντας
 ὑμέας, ἀλλήλων φίλους πόδας ὕδατι νίπτειν.
 70 Δεῖγμα γὰρ ἔπλετο τοῦτο διδάσκαλον, ὄφρα καὶ ὑμεῖς
 ἔργον ὅπερ ποίησα σοφὸν τελέσητε καὶ αὐτοὶ
 πάντες ἐν ἀλλήλοισιν ἀμοιβαίῳ τινὶ θεσμῷ,

ισαφυές μίμημα δαήμονος ἡγεμονῆος.

Οὐ πέλε λάτρις ἀνακτος ὑπέρτερος· οὐδέ τις ἀνήρ
75 ἡγεμόνος πέμψαντος ἀπόστολός ἐστιν ἀρείων.

Εἰ δὲ λόγῳ τάδε πάντα νομίσσατε, καὶ νόος ἔργῳ
ἦρισε, καὶ περ ἔφυτε μακάρτεροι. Οὐ περὶ πάντων
ἐννεπον ὑμείων ἑτέρου καθαροῦ λοετροῦ

δευομένων· ὁ δὲ μῦθος ἐνός χάριν. Οἶδα καὶ αὐτὸς
80 οἶους πιστοτάτους καὶ ἀμεμφάς ἀνδρας ἐδέγμην·
ἀλλ' ἵνα φορμίζουσα τόπερ φάτο θέσπις αἰοιδῆ,
Χρυσομανῆς ἄστοργος ἀνήρ ἐμὸν ἄρτον ἐρέπτων,
πτέρην κερδαλέην ἐμέθεν καθύπερθεν αἰείρας,
ἡμετέρῃ αὐνδορπος ἐπεσκίρτησε τραπέζῃ.

85 Γλώσση προφθαμένη τόπερ ἔσσεται ἄρτι βοήσω,
ὄφρα μιν ἦν τελέσειεν ἔλιξ χρόνος ἐγγύθεν ἔρπων
μῦθον ἀναμνήσησθε παλαίφατον, ὅττιπερ ὑμῖν
ἰσώμενον θέσπιζεν ἐμῆ πρωτόθροος ὀμφή.

Μάρτυρος ἐμπεδόμυθος ἀμην, ἀμην λόγος ἔστω,
90 ὅστις ἐμὸν δέξοιτο διάκτορον ὄντινα πέμψω,
ἴλαον ὄμμα φέρων, ἐμὲ δέχνυται· ὅς δὲ καὶ αὐτὸν
πεμπόμενον θεόθεν με λαβῶν προσπτύσσεται ἀνήρ,
δέχνυται αὐτογένεθλον ἐμὸν πέμψαντα τοκῆα.

Εἶπεν ἀναξ ἐτάροισι· καὶ ὀμφῆν στόμα λύσας
95 πνεύματος οὐρανίου δεδονημένος ἔμφρονι παλμῷ
Χριστὸς ἀσιγήτοια νόου κυμαίνεται πυρσῶ,
μαρτυρίην δ' ἰδίην προφέρων ἠρεύγετο φωνῆν·
Εἰς βροτὸς ὑμείων με φίλων ἐτάρων παραδώσει·

εἰς φίλος ἄλλοπρόσαλλος ὁμωρόφιός με δαμάσσει.

100 Ἰησοῦς μὲν εἶπεν· ὁμοζυγέες δὲ μαθηταὶ
ἀλλήλους σκοπίαζον ἀμειδίῃ πάντες ὀπωπῆ,
ξυνῆ ἀμυχανέοντες· ἐμαστεύοντο δὲ σιγῇ
ἀμφὶ τίνος κατέλεξεν. Ἄνῆρ δέ τις, ὡς παρὰ κόλπον
ἀγχιφανῆς ἀνέκειτο φιλοστόργου βασιλῆος·

105 τούτῳ Πέτρος ἔνευσε, λαλῶν δ' ἐρέεινε σιωπῆ,
τίς πέλεν οὐ χάριν εἶπεν. Ὁ δὲ θρασὺς ὡκέϊ παλμῶ
στήθεσιν ἀχράντοισι πεσῶν πεφιλημένος ἀνῆρ
δαινυμένου βασιλῆος, ἐπεψιθύριζεν ἀκουῆ·

Τίς τελέθει; Καὶ Χριστὸς ἐφώνεεν· Ὡ χερὶ βάψας
110 οἰνωπῆ ραθάμιγγι δεδευμένον ἄρτον ὀπάσσω,
αὐτὸς ἐμὲ προδίδωσι· καὶ εἰς δέπας ἔμπλεον οἴνου
βάψας ὑστάτον ἄρτον, ἀναιδέϊ δῶκεν Ἰούδα,
ἄρτον ἐοῦ κήρυκα φιλοκτεάνοιο φονῆος.

Καὶ μετὰ θέσκελον ἄρτον ὑποσπείρων πόθον ὄλβου
115 πομπὸς ἀλιτροσύνης ὄλον ἀνέρα δύσατο δαίμων.

Καὶ οἱ Χριστὸς ἔλεξε, δαήμονι νεύματα πέμπων·
Ἐρξον ὅπερ τελείεις ταχινώτερον. Οὐδέ τις ἔγνω
δαιτυμόνων, αἰδῆλον ἐν οὔασι μῦθον ἀκούων,
ὅτι τινὲς δοκέεσκον ἀσημάντῳ τινὶ μύθῳ,

120 δουρατέην ὅτι χηλὸν ἀνῆρταζεν Ἰούδας,
μή οἱ κοίρανος εἶπεν ἐῷ σημάντορι μύθῳ
ὄφρα κεν ἐντύνειεν ὅσον χρέος εἶχεν ἑορτῆ,
ἧ ἵνα τι πτωχοῖσι βιοπλανέεσσι ὀπάσση.

Καὶ μεθύων μετὰ δόρπον ἀνῆρ φιλοκερδέϊ λύσση

125 ἔνθεον ἄρτον ἔχων, ἀνεχάζετο νυκτὸς ὀδίτης.

Ἄλλ' ὅτε νόσφι βέβηκε δυωδεκάριθμος Ἰούδας,
ἔνδεκα δαιτυμόνεσσι θεηγόρος εἶπεν Ἰησοῦς·

Νῦν πάσις ἀνθρώπου φαεσίμβροτον ἔλλαχε τιμὴν,
καὶ θεὸς αὐτογένεθλος ἐδέξατο κῦδος ἐν αὐτῷ.

130 Εἰ δὲ θεὸς γενέτης ὑψούμενός ἐστι δι' αὐτοῦ,
καὶ θεὸς ὑψώσειε πατὴρ υἱῆα γεραίρων.

Τέκνα, μεθ' ὑμείων ὀλίγον χρόνον εἰσέτι μίμνω,
καὶ λόγον Ἑβραίοισιν ὃν ἔννεπον, ἄρτι καὶ ὑμῖν
φθέγγομαι ἡμετέρη παλινάγρετον ἠθάδι φωνῆ·

135 πολλά με μαστεύσητε παλίνδρομον ὀψὲ νοῆσαι·

ὑμέας οὐ θέμις ἐστὶ συνήλυδας, ὀππόθι βαιῖνω,
ἡμετέρης ἀκίχητον ἔχειν δρόμον ἀτραπιτοῖο.

Ὀπλοτέρην ἐν ἅπασιν ἐφημοσύνην ἐπιτέλλω,
ὑμέας ὡς ἀγάπαζον ἴσω καὶ ἀμεμφεῖ θυμῷ,

140 ἀλλήλων φιλίην ὁσίῳ σφρηγίσσατε δεσμῷ,
ἄρθμὸν ὁμοφροσύνης ἀλύτῳ δήσαντες ὀχτῆι,
ὑμέας εἰν ἐνὶ πάντες· ἵνα γνώωσιν ἰδόντες
ἀλλήλους φιλέοντας, ὅτι ζαθέῳ τινὶ θεσμῷ
παμφαέος Χριστοῦ θεουδέες ἐστὲ μαθηταί.

145 Χριστοῦ δ' ὡς κλύε μῦθον ἐκάς μέλλοντος ὀδεύειν,
μειλιχίοις ὀάροισι φιληκός ἐννεπε Σίμων·

Κοίρανε, πῆ σπεύδεις; τίνα μοι, τίνα χῶρον ἰκάνεις;
Ἰησοῦς δ' ἀπάμειπτο καὶ εἰρομένῳ φάτο Πέτρῳ·

Οὐ δύνασαι προθέοντος ὅπη ποδὸς ἔχνος ἐπείγω,

150 ζυγὸς ὀπισθοκείμενος ἐμὴν ὀδὸν ἄρτι περῆσαι·

ἀλλὰ παλινδίνητος ὅτε χρόνος ὤριος ἔλθη,
 αὐτὸς ὁμαρτήσεως ἐσύστερον. Εἶπε δὲ Σίμων ·
 Οὐ δύναμαι ταχύγουνος ὀπισθοτέρῳ ποδὶ βαίνων
 ὑμετέρης ἀβάτοιο πατεῖν κονιῶνα κελεύθου ;
 155 καὶ ψυχὴν ἐθέλουσαν ὑπὲρ σέθεν ἐγγυαλίξω.
 Ἰησοῦς δ' ἀδόκητον ἔπος μυθήσατο Πέτρῳ ·
 Ψυχὴν ὑμετέρεν ἐμέθεν χάριν αὐτίκα θήσεις ;
 τρίς δὲ μόνης δασπλήτι μιῆς ἐνὶ νυκτὸς ἀνάγκη
 Χριστὸν ἀπαρνήσαιο, πρὶν αὐχένα κυρτὸν αἵρας
 160 ὄξυ μέλος κλάξαιεν ἐγερσιβόητος ἀλέκτωρ .

ΚΕΦ. Ε.

Μὴ νόος ὑμείων δεδονημένος ἄστατος εἶη,
ἀλλὰ θεῶ καὶ ἐμοὶ πιστεύσατε· θεσπεσίην δὲ
υἱεὶ καὶ γενετῆρι μίαν ξυνώσατε τιμὴν.

Πολλὰ δ' ὑψιμέδοντος ἐμοῦ κατὰ δῶμα τοκῆος
5 εἰσὶ μοναὶ στοιχηδὸν ὁμόζυγες· εὐρυτενῆς δὲ
εἰ μὴ πουλυμέλαθρος ἐμὴ πέλε πανδόκος αὐλῆ,
ὑμῖν καὶ κεν εἶπον ὅτι προκέλευθος ὀδεύσω,
ὄφρα κεν ἐντύνω πολυχανδέος ἔνδιον αὐλῆς,
ἄξιον ὑμείων νεοτευχία χῶρον ὑφαίων.

10 Καὶ μετὰ θέσκελον οὐδ' ἀσέτοιμο μέλαθρον,
νοστήσω παλίνορσος ἐς ἄμβροτον οἶκον ἀνέλκων
ὑμέας, ὄφρα μένητε συνηλυδες, ὀππόθι μίμνω,
ἀθάνατοι ναετῆρες. Ἐμὴν ὁδὸν ἴστε καὶ αὐτοί.

Ἐννεπεν· εἰσαΐων δὲ διώνυμος ἴαχε Θωμᾶς,
15 ὃν Δίδυμον γενετῆρες ἐφήμισαν, ἐξότε κούρου
ὀγδοάτης ἀνέτελλε φιλοτμήτου δρόμος ἡοῦς·
Οὐπω, ἄναξ, ἐδάημεν ὄπη ποδὸς ἴχνος ἐπείγεις·
μέτρα πόθεν δυνάμεσθα μαθεῖν ἀκίχητα κελεύθου·
Ἰησοῦς δ' ἰάχησε, φιλήκοον ἄνδρα διδάσκων·

20 Ζωὴ, ἀληθείη τε, καὶ ὄρθιός εἰμι πορείη·
ζωὴ ἐγὼ, βίότιο· καὶ ἀτραπός· οὐ δύναται δὲ
τις θεὸν εἰς γενετῆρα μολεῖν γαιήτιος ἀνῆρ,

εἰ μὴ περ δι' ἐμεῖο θεόστυτον ἵχνος ἐπέιγη,
στείχων ὀρθὰ κέλευθα δι' υἱός εἰς γενετῆρα.

25 Εἰ δὲ θεορρήτω με σοφῶ γινώσκεις μῦθω,
ἐξ ἐμέθεν γνώσεσθε καὶ ὑψιμέδοντα τοκῆα·
ἄρτι δέ μιν φράσσασθε, καὶ ὑψιμέδοντα μαθόντες.

Ἰησοῦν δὲ Φίλιππος ἐφ' μειλίζατο μῦθω·

Ὡ ἄνα, σὸν γενετῆρα τεοῖς ἀνάφαινε μαθηταῖς·

30 δείκνυε σὸν γενετῆρα, καὶ ἄρκιον ἄμμι γενέσθω.

Ἰησοῦς δ' ἀγόρευεν, ἀθηήτοιο τοκῆος

συμφυῆς ἐνθεον εἶδος ἔχων βροτοειδέϊ μορφῇ·

Τηλίκιον εἰμί, Φίλιππε, πολὺν χρόνον ἐνθάδε μίμνων
σύννομος ὑμείων, καὶ ἐμὴν οὐκ εἶδες ὀπωπῆν;

35 πᾶς βροτὸς, ὃς με νόησε, καὶ ἄφθιτον εἶδε τοκῆα·

οὐπω πίστιν ἔχεις ὅτι σύζυγός εἰμι τοκῆος,

καὶ γενέτης μεθέπει με μιῇ συναρηρότα μορφῇ;

καὶ πόθεν αἰτίζεις με μεριζομένῳ τινὶ θεσμῶ,

δειξὼν ἐμοὶ γενετῆρα, τὸν ἔδρακες εἰς ἐμὲ λεύσσω;

40 ἐκ κραδίης, ὅτε μῦθον ἐρεύγομαι, εἰς ἐμὲ μίμνων

ξυγὸς ἐμοὶ λαλέοντι πατῆρ ἐμὸς ἔργον ὑφαίνει.

Οὐπω μάρτυρα μῦθον ἐπιστάσασθε μενοινη,

ὥς ἐν ἐμοὶ τελέθει γενέτης ἐμὸς, ὥς δὲ καὶ αὐτὸς

σύμφυτός εἰμι τοκῆος· ἐγὼ λαλέων, ὁ δὲ βέζων.

45 Εἰ μὴ ἐμοὶ πείθεσθε, σοφοῖς πιστεύσατε μούνοις

ἔργοις ἡμετέροισιν, ἵνα γνώσεσθε καὶ αὐτοὶ

συζυγίην ἀμέριστον ἐνὶ ζευθεῖσαν ὀχηῖ,

υἱοῦ πατρὶ μένοντος, ἐν υἱεῖ πατρὸς ἐόντος.

Μάρτυρος ἐμπεδόμυθος ἀμὴν, ἀμὴν λόγος ἔστω,
 50 πᾶς βροτὸς ἡμετέρην ἀστεμφέα πίστιν ἀέξων,
 ἔργα τάπερ τελέω, μιμούμενος αὐτὸς ἀνύσσει·
 καὶ τούτων πολὺ μᾶλλον ὑπέρτερα θαύματα ῥέξει,
 ὅτι μολεῖν ἀκίχητος ἐπείγομαι εἰς γενετῆρος.
 Ὅπόσα δ' αἰτίζητε παρ' ὑψίστοιου τοκῆος,
 55 οὐνομα κικλήσκοντες ἐμὸν, ξύμπαντα τελέσσω,
 ὄφρα πατῆρ ἄχραντος ἐν υἱεὶ κύδιμος εἴη.
 Εἰ τί κεν αἰτίζητε παρ' ὑψιμέδοντος ἄνακτος
 οὐνομα κικλήσκοντες ἐμὸν, ξύμπαντα τελέσσω.
 Εἰ δέ με πιστοτάτης φιλίας ξυνώσατε θεσμῶ,
 60 ἡμετέρην πραπίδεςσι φυλάξατε πᾶσαν ἐφετημῆν·
 καὶ θεὸν αἰτήσω γενέτην ἐμὸν, ὄφρα κεν ὑμῖν
 οὐρανόθεν πέμψει παράκλητον μετανάστην,
 Χριστῶ σύγγονον ἄλλον, ὁμοίιον, ἔμπεδον αἰεὶ,
 ἀτρεκίης ὀχρητηγόν· ὅπερ πολύμορφος ἀείρειν
 65 οὐ δύναται ποτὲ κόσμος, ὅτι βροτὸς οὐποτε λεύσει
 τηλικὸν ἀνδρομέοισιν ἐν ὄμμασιν ἀρχέγονον φῶς,
 πνεῦμα θεοῦ γενετῆρος. Ἐσαθρήσητε δὲ μῦνοι
 ὑμεῖς ἔνθεον εἶδος ἀθηήτοιου προσώπου·
 ὅτι, μεθ' ὑμείων μενέει, καὶ ὁμόστολον ἔσται
 70 ὑμῖν, πάντας ἔχον νοερὸν δόμον. Οὐ μὲν εἰάσω
 ὑμέας οὐρανής ἰσόζυγος ἐκτὸς ἀρωγῆς
 ὀρφανικούς· ταχινὸς δὲ πρὸς ὑμέας αὐτίς ἰκάνω.
 Βαίος ἔτι χρόνος ἐστὶν ἐμὴν ὅτε θυστάδα μορφήν
 οὐκέτι κόσμος ἄπιστος ἐσόψεται, ἀλλ' ἐμὲ μῦνοι

75 λεύσσετε, καὶ μετὰ γαῖάν ἀεὶ ζῶων ὅτι μίμνω,
 καὶ δι' ἐμὲ ζύμπαντες ὅτι ζῶοιτε καὶ ὑμεῖς.
 Ὡς ἐγὼ ἐν γενετῆρι πέλω γνώσεσθ' ἐν ἐκείνῃ,
 ὑμεῖς καὶ σὺν ἐμοὶ, καὶ ἐγὼ ὄθ' ὁμόπλοκος ὑμῖν.
 Ὅστις ἔχων πραπίδεςσιν ἐμὰς τελέσειεν ἐφειτμὰς,
 80 οὔτος ἀνὴρ φιλέει με, καὶ εὐαγέως ἀγαπάζων,
 ἔσται ἐμῷ γενετῆρι θεῷ πεφιλημένος ἀνὴρ.
 Τοῦτον ὁμοστόργῳ καὶ ἐγὼ προσπτύξομαι ἀρθμῷ,
 καὶ οἱ θέσκελον εἶδος ἐμοῦ χροὸς αὐτίκα δεῖξω.
 Ἰησοῦν δ' ἀπάμειπτο καὶ ἔννεπεν ἄλλος Ἰούδας,
 85 υἱὸς Ἰακώβοιο, καὶ οὐ θρασὺς Ἰσκαριώτης·
 Κοίρανε, πῶς τεὸν εἶδος ὁμοφρονέων ἀναφαίνεις
 μούνοις σοῖς ἐτάροισι, καὶ οὐ θηήτορι κόσμῳ;
 Ἰησοῦς δ' ἀγόρευεν, ἐχέφρονα φῶτα διδάσκων·
 Ὅστις ἀνὴρ ἐμὲ μᾶλλον ἀνευάζων ἀγαπάζει,
 90 μῦθον ἐμὸν πραπίδεςσιν ἀσυλήτοισι φυλάσσει.
 Καὶ σοφὸν ἀνέρα τοῦτον ἐμὸς γενέτης ἀγαπήσει·
 ἅμφῳ δ' εἰς ἓνα φῶτα πατὴρ καὶ ἔγωγε μολόντες,
 ἔνδιον αὐτοθέμεθλον ἀναστήσοιμεν ἐν αὐτῷ,
 ἀνδρομέῳ μίμνοντες ἐν αὐδήντι μελάθρῳ.
 95 Ὅς δέ κε μὴ φιλέῃ με, μάτην ἐμὸν οὔτος ἐάσει
 ληθαίαις ἀκόμιστον ἔπος πεφόρημένον αὔραις·
 καὶ λόγος οὐκ ἐμὸς οὔτος ὃν ἔννεπον, ἀλλὰ τοκῆος
 οὐρανόθεν πέμψαντος ἐμὲ χραισμήτορα κόσμου.
 Ὑμείων δ' ὁμόφοιτος ἐπὶ χθονὸς εἰσέτι μίμνων
 100 εἶπον ἐγὼ τάδε πάντα· παράκλητος δ' ὅταν ἔλθῃ,

- ὑμέας ἰθυτῆρι λόγῳ ζῦμπαντα διδάξει·
 αὐτὸς ἀναμνήσει πάλιν ὑμέας, ὅσα περ ὑμῖν
 ἔννεπον· εἰρήνην δὲ βιοσσοῦν ὕμμιν εἰάσω·
 εἰρήνην ἀτίνακτον ἐμὴν ὁμόφοιτον ὀπάσσω.
- 105 Οὐχ ὡς ὕμμι δίδωσιν ἐθήμονα κόσμος ἀλήτης,
 οὔτα ξυὸν ἔχειν καὶ ἐγὼ γέρας ἐγγυαλίξω.
 Μὴ κλόνος ὑμετέρην κραδίην, μὴ τάρβος ὀρίνη·
 Νῦν ἐμέθεν βροῶντος ἐμῆς ἀκούσατε φωνῆς,
 ὅττι παλινδίνητος ἐμῶ καλέοντι τοκῆϊ
- 110 εἰς πόλιν ὑψιμελαθρον ἐλεύσομαι ἔνδιον ἄστρων.
 Εἰ δέ μοι ἀκλινέας φίλης ἐμαράσσατε θεσμούς,
 καὶ κεν ἀγαλλομένοιο πυδὸς σκιρτήσατε ταρσῶ,
 ξυὸν χάρμα φέροντες, ὅτι χθονὸς οὐδας εἰάσας,
 ἴξομαι ὀψικέλευθος ἐμῶ πέμπσαντι τοκῆϊ.
- 115 Οὔνεχ' ὄλων μεδέων γενέτης ἐμεῦ ἔπλετο μεΐζων.
 Ἰμῖν δ' ἔννεπον ἄρτι προώριον ἔνθεον ὁμῆην,
 ὄφρα μιν ἦν τελέσειεν ἐλιξ χρόνος ἄστατος ἔρπων,
 μῦθον ἀναμνήσησθε παλαίφατον, ὅττι περ ὑμῖν
 ἐσσόμενον θέσπισσα προάγγελα χεῖλα λύσας.
- 120 Ἰμῖν δ' οὐκέτι πολλὰ διῖξομαι· ἀπροῖδῆς γὰρ
 ἀενάου κόσμοιο φανήσεται ἀρχὸς ἀγῆνωρ.
 Ἔρχεται οὐδὲν ἔχων ἐν ἐμοὶ μέρος, ἀλλ' ἵνα μούνον
 μάρτυς ἐμὸς φράσσαιτο δαήμονι κόσμος ἀκουῆ,
 ὡς φιλέω γενετῆρα, καὶ ὡς παφυλαγμένα βέξω,
- 125 ὅσα κυβερνητῆρι κατῆρ ἐπετάλλετο μύθῳ·
 στήτε, καὶ ἴομεν ἔνθεν.

ΚΕΦ. Ο.

- Ἐγὼ παλιναυξέει κόσμῳ
ζωῆς ἄμπελός εἰμι, πατὴρ δ' ἐμός ἐστιν ἄλωεύς.
Κλῆμα δὲ καλλιπέτηλον ὃ μὴ μάθε βότρυν ἀέξειν,
τοῦτο διατμήσει, τὸ δὲ ποικίλον οἴνοπι καρπῷ,
5 γειοπόνος βιότοιῳ πατὴρ ἐμός οἶδε καθαίρειν
ἀρτιφύτων πετάλων, ἵνα μείζονα καρπὸν ἀέξη.
Νῦν καθαροὶ διὰ μῦθον ὃν ἔννεπον ἔστε, καὶ αὐτοὶ
μῖμνετε συμπεφυῶτες ἐμῷ παλιναυξέει θάμνῳ,
μῖμνετε συμπεφυῶτες ἐμοὶ, βλαστήματα κόσμου. ?
- 10 Ἡμερίδιον ὡς κλῆμα δυνήσεται οὔποτε τίχτειν,
εἰ μὴ ἐν ἄμπελόσεντι φυτῷ δεινδρούμενον εἴη,
βοτρυδέν μίμημα πολυπτόρθου κορύμβου,
εἰ μὴ συμπεφυῶτες ἐμοὶ μίμνητε καὶ αὐτοὶ,
ὕμιας οὐ σθένος ἐστὶ θεουδέα καρπὸν ἀέξειν.
- 15 Ἄμπελος αὐδήσασα πέλω, καὶ ὁμόζυγες ὑμεῖς
κλήματα φωνήεντα, σοφῷ βεβριθότα καρπῷ·
πᾶς βροτὸς ἐμπειρόμητις ὁμόπλοκος εἰς ἐμὲ μίμνων,
οὗτος ἀναλδαίνει θεοπειθέα μαίζονι μέτρῳ
καρπὸν αἰεὶ θαλέθοντα, καὶ οὐ μινύθουσαν ὀπώρην.
- 20 Εἰ δὲ τις ἡμετέροισιν ἐν ἔρκεσι μηκέτι μίμνει,

- ἀμπελόεν μίμημα χυτῆ χθονὶ βάλλεται ἔξω,
 ἡμερίδων ὡς κλῆμα· καὶ ἐκταδὸν ὑψόθι γαίης
 κείμενος, ἀζαλέῳ ξηραίνεται ἴσα κορύμβω·
 καὶ μιν ἀναλλέξαντες ἔσω βάλλουσι καμίνου
 25 αἰθέριοι δρηστῆρες· ὁ δὲ φλογέῳ πυρὸς ἀτμῶ
 καίεται, ἀμπελόεντας ἐμοὺς ὄρηκας εἰάσας.
 Εἰ δ' ἐν ἐμοὶ μίμνητε, καὶ ἡμετέρης ῥόος αὐδῆς
 ὑμέας ἀρδύων ὑποκάρδιος ἔμπεδος εἶη,
 ὅσσα λαβεῖν ἐθέλητε, καὶ αἰτίζητε τοκῆα,
 30 ὑμῖν εἶν ἐνὶ πάντα τελείεται. Ἀμφὶ δὲ τούτῳ,
 ἡμέτερος γενέτης ὑψίζυγον ἔλλαχε τιμῆν,
 ὑμεῖς ὄφρα φέρητε θεοῦ ζωαρκεῖ μύθῳ
 πίστιος ἔμφρονα καρπὸν· ἐμοὶ δ' ἔσσεσθε μαθηταὶ
 ἦθεσιν ἀτρέπτοισιν ἀληθείας. Ὑψινεφῆς δὲ
 35 ὡς με πατὴρ ἐφίλησεν, ἀλωφῆτῳ τινὶ δεσμῶ,
 ὑμέας ὡς ἀγάπαζον. Ἐμῶ δ' ἐπιμύμνητε φίλτρῳ,
 αἶκεν ἀκοιμήτοισιν ἐμὸς νόμος οὐατα δύνων,
 ὑμετέραις πραπίδεσσιν αἰεὶ φρουρούμενος εἶη,
 δεσμὸν ἐμῆς φιλότητος ὑπὸ φρένας αἰὲν ἀέξων,
 40 ὡς κεν ἐγὼ γενετῆρος ἀστεμφέα θεσμὰ φυλάσσων,
 πατρῶης ἀγάπης ἀπονήμενος εἰσέτι μίμνω.
 Ὑμῖν δ' ἔμπεδα ταῦτα φίλα φρονέων ἀγορεύω,
 ὑμείων ἵνα χάρμα πέλοι, καὶ πᾶσιν ἐν ὑμῖν
 χάρμα πολυσφρήγιστον ἐμὸν τετελεσμένον εἶη.
 45 Ἀπλανέος σοφὸς οὗτος ἐμῆς ὄρος ἐστὶν ἐφετμῆς,
 ἀλλήλους ἵνα πάντες αἰεὶ φιλέοιτε καὶ ὑμεῖς.

Ὑμέας ὡς ἀγάπαζον· ἐγὼ δ' ἄρα μείζονα ταύτης
 τοσσατίης ἀγάπης ἐτέρην οὐκ οἶδα νοῆσαι,
 λύτρον ἐὼν ἐτάρων ζωάγριον ὄφρα τις αὐτὴν
 50 ψυχὴν πασιμέλουσαν ἀλεξήτειραν ὀπάσση.
 Ὑμεῖς ἔσσετε πάντες ἐμοὶ φίλοι, αἶ κεν ἐφετμάς
 ἡμετέρας τελέσητε βιαρκέας, ἅς ἐπιτέλλω.
 Ὑμέας οὐκέτι πάντας ἐμοὺς θεράποντας ἐνίψω.
 Δοῦλος ἀνὴρ οὐκ οἶδε τί κοίρανος ἔργον ὑφαίνει,
 55 δοῦλος ἀνὴρ οὐκ οἶδεν· ἐμοὺς δ' ὀνόμαινον ἐταίρους
 ὑμέας. Ὅσσα γὰρ αὐτὸς ἐπουρανίης ἀπὸ φωνῆς
 ἔκλυον ἡμετέροιο φιλοστόργοιο τοκῆος,
 ὑμῖν πᾶσιν ἔφην· καὶ οὐ βροτέῃ με μενοινῆ
 ὑμεῖς ἐξελέγεσθε· διακρίνων δὲ μαθητὰς
 60 ὑμέας ἐκ πολέων νοερῆ φρενὶ πάντας ἐδέγμην,
 πιστοτέρους, καὶ ἔθηκα συνήλυδας, ὄφρα μολόντες
 καρπὸν ἀεξήσητε, καὶ ὑμείων σπόρος εἴη
 κάρπιμος εἰς αἰῶνα. Καὶ ἰκεσίῳ τινὶ μύθῳ
 ὅττι κεν αἰτίζητε παρ' ὑψίστου βασιλῆος
 65 οὔνομα κικλήσκοντες ἐμὸν, ξύμπαντα τελέσσω.
 Ταῦτα θεοπροπέων ἐπιτέλλομαι ἔμφρονι μύθῳ,
 δεσμὸν ἐς ἀλλήλους φιλίης ἀλύτοιο φυλάσσειν.
 Ὑμέας εἰ στυγέει σφαλερῆ φρενὶ κόσμος ἀγήνωρ,
 τοῦτο χαμαιγενέων γινώσκετε μάρτυρες ἔργων,
 70 ὑμείων ὅτι μᾶλλον ἐπεσβολίησιν ἐλέγχων,
 πρῶτον ἐμὲ στυγέσκε· καὶ εἰ χθονίων τύπον ἀνδρῶν
 ἦθος ἀλιτροβίοιο βιοπλανῆς εἶχε τε κόσμου,

ὕμεας ὡς ἰδίους ἐταρίζετο κόσμος ἀλήτης·
 ἀλλ' ἐπεὶ ἀμπλακίην βροτέης οὐκ ἴστε γενέθλης,
 75 καὶ σκολιὰς κόσμοιο μεληδόνας, ἀφραδὸς δὲ
 ὕμεας ἐκ κόσμοιο νοήμονας αὐτὸς ἐδάγμην·
 ὡς νόθον ἀνδρομέης οὐ γνήσιον αἶμα γενέθλης,
 ὕμεας ἔστρυγε κόσμος. Ἐν ἀτρέπτῳ δὲ μενοινῆ,
 ἡμετέρου μέμνησθε σαόφρονος εἰσέτι μύθου·

80 Δοῦλος ἀνὴρ οὐκ ἔστιν ἐοῦ βασιλῆος ἀρείων,
 οὐδὲ τινος πέμπαντος ἀπόστολος ἔπλετο μείζων.
 Εἰ βροτέη με δῖωκεν ἀπειλήτειρα γενέθλη,
 ἐξελάσει μετόπισθε καὶ ὕμεας. Εἰ δὲ καὶ αὐτῇ
 μῦθον ἐμὸν πρακίδων φρουρούμενον ἔνδοθι κεύθει,
 85 καὶ λόγον ὑμείων κραδίης ἔντοσθε φυλάξει.

Ταῦτα δὲ πιστὸν ἐμεῖο δι' οὐνομα φῶτες ἀλιτροὶ
 ζηλομανεῖς τελέσουσιν ἐς ὕμεας· ἀμφοτέρους γὰρ
 οὐτ' ἐμὲ γινώσκουσι, καὶ οὐ πέμπαντα τοκῆα.

Εἰ μὴ πατὴρ ἱκανὸν ἐγὼ ζῶαρκεί πομπῆ,
 90 πᾶσι θεουδείης δ' ὁδὸν ἔννεπον, οὐκ ἂν ἐκεῖνοι
 εἶχον ἀλιτροσύνην νεμεσήμονα· νῦν δὲ μαθόντες
 οὐ πρόφασιν μεθέπουσιν ἐλευθέρων ἀφρονος ἄτης.

Οὗτος ἀτασθαλῶν, ἀλιτήμονος ἐμπλεος ἀρῆς,
 ὅστις ἀπεχθαίρει με καὶ ἡμέτερον γενετῆρα,
 95 μισεῖ παμμεδέοντα θεὸν, τεχνήμονα κόσμου.
 Εἰ μὴ ἐγὼ κάμιον ἔργα, τὰ μὴ μάθην ἄλλος ἀνίσσαι,
 αὐτῶν δερκομένων ὅτε μάρτυρες ἦσαν ὀπωπαί,
 οὐκ ἂν ἀτασθαλῆς ποινήτορας εἶχον ἀμοιβάς.

Νῦν δὲ καὶ εἰσορόωσι, καὶ ἀμφοτέρους ἐνὶ θεσμῷ
 100 αὐτὸν ἐμὲ στυγέουσι, καὶ ὑψιμέδοντα τοκῆα.

Ἄλλὰ νόμου γραφικοῦ τόπερ φάτο θέσκελος ὄμφη
 ἀνέρος εὐφόρμιγγος ὅπως τετελεσμένον εἶη,
 προικὸς ἐμὲ στυγέεσκον. Ἐπὴν δ' ἐπιδήμιον ἔλθη
 πνεῦμα θεοῦ νοεροῦ διορνύμενον γενετῆρος,
 105 πνεῦμα τόπερ παρὰ πατρὸς ἐς ὑμέας αὐτὸς ἰάλλω,
 πολλὰ με κηρύξεις παρ' ἀνδράσι· πολλὰ καὶ ὑμεῖς
 ἀμφ' ἐμέθεν φθέγγεσθε δαήμονι μάρτυρι μύθῳ·
 καὶ γὰρ ἐμοὶ παρόντες ὁμόφρονες ἐστὲ μαθηταί,
 ἐξ ἀρχῆς γεγαῶτες ὄλων θηήτορες ἔργων.

ΚΕΦ. Π.

Ἰμῖν δ' ἔμπεδα ταῦτα προθεσπίζων ἀγορεύω,
μὴ θρασὺς οἴστρος ἄπιστος ἐς ὑμετέραν φρένα βαίνη.
Ἰμέας ἐξελάσουςι θεοκλήτιο μελάθρου·
ἀλλὰ ταχὺς χρόνος οὗτος ὅτε φρεσὶ πᾶς βροτὸς ἀνήρ
5 ὑμέας ὅς κτείνειεν ἀλοιητῆρι σιδήρῳ,
δουλοσύνην ἔλποιτο θεῶ φιλέοντι τελέσσαι,
ἄνδρα θυηπολέων βοέης μίμημα γενέθλης,
ισάζων θυέσσει βοῶν φθισήνορα λοιβήν.
Καὶ τὰ μὲν οἴστροθέντες ἀμερσινόω τινὶ λύσση
10 δυσσεβέες τελέσουσιν ἐς ὑμέας· οὐδὲ γὰρ αὐτοὶ
υἷα γινώσκουσι καὶ ὑψιμέδοντα τοκῆα.
Ἀλλὰ τὰ μὲν ξύμπαντα προέννεπον, ὄφρα κεν αὐτῶν
ὄψιμος ἀγχιτέλεστος ὅτε χρόνος ὤριος ἔλθῃ,
ἡμετέρων μνήσησθε προάγγελα θέσφατα μύθων.
15 Ταῦτα δὲ μυθοτόκου κραδίης κεκαλυμμένα σιγῇ
ἐξ ἀρχῆς νοέων οὐκ ἔννεπον εἰσέτι μίμνων
ὑμείων ὁμόφοιτος ἐπὶ χθονί. Νῦν δὲ τοκῆϊ
ἴξομαι ὄψικέλευθος ἐς αἰθέρα, γαῖαν ἐάσας,
οὐδέ τις ὑμείων με παρεδριῶν ἐρζεινει·
20 Κοίρανε, πῆ σπεύδεις; τίνα μοι, τίνα χῶρον ἰκάνεις;

Ἄλλ' ὑμῖν ὅτι ταῦτα διήιον, ἠνίδε πολλή
 ὑμετέραν ἔπλησεν ὄλην φρένα πενθάς ἀνίη.
 Ἄτρεκίην δ' ἀγόρευον ἀμεμφέα, τηλεφανῆ τε,
 ὑμῖν λωϊόν ἐστιν ἐς οὐρανὸν ὄφρα περήσω·
 25 εἰ μὴ γὰρ παλίνροσος ἐς αἰθέρα νόστιμος ἔλθω,
 πνεῦμα θεοῦ ζώντος ἐς ὑμέας οὔποτε βαίνει·
 ἦν δὲ μὸλω, μετὰ γαῖαν ἀπ' αἰθέρος αὐτὸς ἰάλλω.
 Ἐλθὼν δ' ἐνθάδε κεῖνο, ἀπειθέα κόσμον ἐλέγξει,
 εἵνεκα δυσσεβίης ἀλιτήμονος, ἅμα καὶ αὐτῆς
 30 ἀμφὶ δικαιοσύνης καὶ κρίσιος· ἀμπλακίης μὲν,
 ὅττι κεν εἰς ἐμὲ πάντες ἀπειθέες· εὐσεβέος δὲ
 ἀμφὶ δικαιοσύνης, ὅτι νόστιμός εἰμί τοκῆι,
 οὐδέ με θηήσεσθε συνέστιον εἰσέτι φωτῶν·
 εἵνεκα δὲ κρίσιος ποινήτορος, οὔνεκα κόσμου
 35 κέκριται ἀενάοιο πολύτροπος ἀρχὸς ἀγήνωρ.
 Πολλὰ δ' ἔχων ἐνέπειν, ἀναδύομαι· οὐ γὰρ ἀκούειν
 πλείονος ἄρτι δύνασθε. Παράκλητος δ' ὅταν ἔλθῃ,
 πάντα κυβερνήσειεν· ἀληθείη δ' ἐνὶ πάσῃ
 ὑμείων ὄχετηγὸς ἐς ἀτραπὸν ἡγεμονεύσει·
 40 οὐδὲ γὰρ αὐτοκέλευστος, ἀνήκοος οὐδὲν ἐνίψει,
 ἀλλ' ὅπερ εἰσαῖτι, καὶ φθέγγεται· ἐσσομένων δὲ
 ὑμῖν εἰν ἐνὶ πᾶσι προθεσπίζει τέλος ἔργων.
 Οὗτος ἰὼν παρὰ πατρὸς, ἀνυψώσει με γεραίρων,
 ὅττι κεν ἡμετέροιο δεδεγμένος ἐκ γενετῆρος
 45 ὑμῖν συμμιγέσσει προώρια θέσφατα φαίνει,
 ὅσσα περ ἔσσεται ὑμμι. Καὶ ἀρχεγόνῳ τινὶ θεσμῶ

κλῆρος ἐμὸς πέλε πάντα, πατὴρ ἐμὸς ὄσσα κομίζει·
 οὐ χάριν ὑμῖν ἔειπον, ὅτι ζαθέοιο τοκῆος
 δέγμενος ἡμετέροιο προαγγέλλει τέλος ἔργων.
 50 Βαῖὸς ἔτι χρόνος ἐστὶ λελειμμένος, εὐτέ με κόσμου
 οὐκέτι θήσεσθε συνέμπορον· ἀγχιφανῆς δὲ
 λείπεται εἰσέτι βαῖὸς ἑλιξ χρόνος, εὐτέ με μοῦνοι
 ἔμπαλιν ἀθρήσητε, καὶ αἰθερίων διὰ κόλπων
 ἴξομαι εἰς γενετῆρα. Καὶ ἐφθέγγοντο μαθηταί,
 55 θῦμον ὑποκλέπτοντες ἔσω φρενός, ἔγκυον αὐδῆς,
 γλώσσης ἀγχικέλευθον, ἀμιλλητῆρα σιωπῆς·
 Τίς τελέθει λόγος οὗτος ὃν ἔνεπεν, ὡς ἔτι βαῖὸς,
 βαῖὸς ἔτι χρόνος ἐστὶ λελειμμένος, εὐτέ με κόσμου
 οὐκέτι θήσεσθε συνέμπορον· ἀγχιφανῆς δὲ
 60 λείπεται εἰσέτι βαῖὸς ἑλιξ χρόνος, εὐτέ με μοῦνοι
 ἔμπαλιν ἀθρήσητε, καὶ ἴξομαι εἰς γενετῆρα;
 Ἰησοῦς δ' ἐτάρων δεδαμημένος αἰὼλον ἤτορ,
 ὅτι συνεφθέγγοντο, καὶ ἤθελον ἐξερεῖναι,
 προφθαδίην ἀγόρευε περισσονόοισι μαθηταῖς·
 65 Τίπτε μετ' ἀλλήλων μαστεύετε γείτοني γλώσση,
 εἰ μετὰ βαιὸν ἔειπον ἀπὸ βλεφάρων μεταβαίνω,
 καὶ πάλιν εἰσέτι βαιὸν ἰσαθρήσητε φανέντα;
 Ὄρκιον ἐμπεδόμυθον ἀμὴν, ἀμὴν ἀγορεύω,
 κλαύσετε, καὶ θρήνους ἐπαείσετε· λυσσαλέος δὲ
 70 κόσμος ἐπ' οὐχ ὀσίοισι χαρήσεται· ἀλλὰ καὶ αὐθις
 πένθιμος ὑμετέρης μετανεύσεται οἴστρος ἀνίης,
 ὅτι γυνὴ βαρύφορτος ἄχος περὶ θυμὸν ἐλίσσει,

ὄξυτέροις βελέεσσιν ἱμασσομένη τοκετοῦ·
 ὦρην γὰρ τρομέει βαρυώδινον· ἦν δὲ λοχεύσῃ,
 75 δριμύ πεπαινομένης ἀποσειέται ἄχθος ἀνίης,
 καὶ προτέρης ὀδύνης οὐ μνώεται, ὅτι καὶ ἄλλος
 ἀρτιφανῆς βλάστησεν ἀνὴρ παλιναυξέει κόσμῳ.
 Ἀγχιτόκου μίμημα λεχωῖδος, ἄρτι καὶ ὑμεῖς
 πρῶτα μὲν ἀγρύπνοισιν ἀμύξετε θυμὸν ἀνίαις·
 80 ἀλλὰ που ἀθρήσω πάλιν ὑμέας· ὑμετέρη δὲ
 γηθήσει κραδίη παλινάγρετος· ὄψιφανῆς δὲ
 χάρμα παρ' ὑμείων ἀμετάτροπον οὔτις ἀμέρσει
 εἰς χρόνον οὐ λήγοντα· καὶ ὡς πάρος ἤματι κείνῳ
 οὐδὲν ἔτι προτέρῳ με σοφῶ προσπτύσσετε μύθῳ·
 85 ὅσα γὰρ αἰτήσητε θεοκλήτῳ τινὶ φωνῇ,
 ἔσσειται ἔμπεδα ταῦτα χαριζομένοιο τοκῆος.
 Μέχρι δὲ νῦν, οὐπω βιοτήσιον ἔργον ἀνύσσαι
 πατρόθεν ἠτήσασθε φίλον γέρας· ἀλλὰ τελέσσαι
 ἄρτι πάλιν λίσσεσθε, καὶ ὑμέας ὀππόσα θέλγει,
 90 πάντα παρ' ὑψιμέδοντος ἐμοῦ δέξεσθε τοκῆος.
 Χάρμα ὅπως γλυκὴν ὑμέτερον τετελεσμένον εἶη.
 Νῦν σχολιοῖς ἐπέεσσι παραβλήθην ἀγορεύω·
 ἤδη δ' ἀγχιτέλεστος ἐλεύσεται ἔνθεος ὦρη,
 ἀμφαδίην ὅτε πάντα θεοῦ παρὰ πατρός ἀκούσας
 95 ἴξομαι ἀγγέλλων ἑτερότροπα λευκάδι φωνῇ
 μύθων ὀρθὰ κέλευθα, καὶ οὐκέτι δόχμιον ὀμφῆν.
 Καὶ θεὸν αἰτήσητε πολυλλίτογ ἤματι κείνῳ
 εὐχωλαῖς ὀσίοισι· καὶ οὐκέτι τοῦτον ἐνίψω

ὡς πάρος ἠθάδα μῦθον, ἐμὸν ζῶοντα τοκῆα
 100 εἶνεκεν ὑμείων μειλίξομαι. Ὑψιμέδων γὰρ
 ἀντίτυπον πόθον ἀγνὸν ἐμοῖς φίλτροισι φυλάσσω
 ὑμέας αὐτοκέλευστος ἐμὸς γενέτης ἀγαπάξει,
 ὅτι θεοῦ λόγον υἷα σοφῶ καὶ ὁμόφρονι θεσμῶ
 θέσκελον εἰς ἐμὲ φίλτρον ἐπιστώσασθε καὶ ὑμεῖς
 105 ἦθεσιν ἀπλανέεσσιν· ἐπεφράσσασθε δὲ μύθῳ,
 ὅτι φερεζώιο θεοῦ παρὰ πατρὸς ἰκάνω.
 Ἦλθον ἐγὼ παρὰ πατρὸς, ἐφωμίλησα δὲ κόσμῳ,
 καὶ πάλιν ἀμπλακίης ἐγκύμονα κόσμον ἐάσω,
 καὶ ταχὺς ἴξομαι αὐθις ἐμῶ πέμψαντι τοκῆϊ.
 110 Καὶ οἱ πάντα μαθόντες ἐπεφθέγγαντο μαθηταί·
 Ἀμφαδὰ νῦν λαλέεις. Οὐ φθέγγεαι ὄργια μύθων·
 λοξὰ παρατροπέων, ἐτέρης ἐπιδευέα φωνῆς.
 Νῦν ἄρα, νῦν ἐδάημεν ὅτι βροτέης ἀπὸ φωνῆς
 οὐ χατέεις, ἵνα τίς σε παραφθάσας ἐρεείνη.
 115 Οὐ χάριν ἀσφαλῆως γινώσκομεν ὅτι σὺ κόσμῳ
 Χριστὸς ἐπουρανίῳ θεοῦ γόνος αὐτὸς ἰκάνεις.
 Ἰησοῦς δ' ἀπάμειπτο προθεσπίζων τέλος ἔργων·
 Ἄρτι μεταστρεφθέντες ἐμῶ πιστεύετε μύθῳ·
 ἐγγύθι δὲ χρόνος οὗτος, ὅτε σκίδνασθε φυγόντες
 120 εἰς ἐὸν οἶκον ἕκαστος, ἀπόσσυτος ἄλλος ἀπ' ἄλλου,
 μοῦνον ἐμὲ προλιπόντες· ἐγὼ δ' ὅτε λαὸς ἰκάνει
 δῆϊος, οὐ μόνος εἰμὶ, καὶ εἰ φεύγουσι μαθηταί·
 ἀλλὰ μένων μετ' ἐμεῖο πατῆρ ἐμὸς οὐποτε λήγει·
 Ἀλλὰ τάδε ξύμπαντα διήϊον, ὄφρα κεν αἰεὶ·

125 εἰρήνην ἀτίνακτον ἔμοι σπεύσητε φυλάσσειν
εἰς χρόνον οὐ λήγοντα. Πολυφλοίσβῳ δ' ἐνὶ κόσμῳ
θλιβόμενοι τρύχεσθε μεληδόσιν. Ἀλλὰ καμόντες,
θαρσαλέοι γίνεσθε, βροτῶν ὅτι μείζονα ῥέξω.
Κόσμον ἐγὼ νίκησα.

ΚΕΦ. Ρ.

- Και αὐτίκα τοῦτο βοήσας,
εἰς πόλον ὄμμα τίταινεν, ἕω δ' ἰάχησε τοκῆι·
Υἱὰ πάλιν κύδαινε τεόν, πάτερ, ὄφρα γεραίρη
οὐράνιόν σε τοκῆα τεόν τέκος, ὡς πόρες αὐτῶ
5 σαρκὸς ὄλης βροτέης πρυμνήσιον ἡγεμονεύειν·
βούλομαι εἰν ἐνὶ πάντας, ὅσους πάρος ὠπασας αὐτός,
ζῶν θεσπεσίην αἰώνιον ἀμφιπολεύειν,
ὄφρα σε γινώσκωσι θεὸν μόνον ἐλπίδα κόσμου,
καὶ τεόν ὄν προέηκας ἐπὶ χθόνα Χριστὸν Ἰησοῦν.
- 10 Αὐτὸς ἐγὼ σε γέραιρον ἐπὶ χθονὸς ἔργον ἀνύσσας
νεύμασιν ὑμετέροισι, τό μοι πόρες ὄφρα τελέσω.
Καὶ σύ με νῦν κύδαινε τεῆ, πάτερ, ἠθάδι τιμῆ,
ἦν παρὰ σοὶ πάρος εἶχον, ὅτε ζαθέω σέο μύθῳ
οὕπῳ κτιζομένοιο θεμείλια πῆγγυτο κόσμου.
- 15 Οὐνομα σὸν κήρυξα παρ' ἀνδράσιν, οὐς ἀπὸ γαίης
υἱεὶ σῶ παρέδωκας, ἀφεγγέος ὄμματι κόσμου
ὑμέτεροι γεγάσσι, σὺ δὲ σφέας ἠνιοχεύεις·
δῶκας ἐμοὶ, καὶ πιστὸν ἐν ἀτρέπτῳ τινὶ θεσμῶ
μῦθον σεῖο φύλαξαν. Ἐπεφράσσαντο δὲ μύθῳ,
20 ἐκ σέθεν ὡς πέλε πάντα τά μοι πόρες· ὅττιπερ αὐτοῖς

μύθους σοὺς παρέδωκα βιαρκέας. Ἀσπασίαι δὲ
 σὸν λόγον ἰθυνηῖρα νόου δέξαντο καὶ αὐτοί,
 καὶ μάθον ὡς παρὰ σεῖο προήλυθον, ὑμέτερον δὲ
 μῦθον ἀκηλήτοισιν ἐπιστώσαντο μενοιναιῖς,
 25 ὅττι σύ με προέηκας ἐπὶ χθόνα. Νῦν χάριν αὐτῶν
 ἀπλανέων, οὐ παντὸς ἀλήμονος εἵνεκα κόσμου,
 ὦ πάτερ, αἰτίζων σε διείρομαι· ἀμφὶ δὲ τούτων
 οὐς πόρες υἱεῖ σεῖο· τεοὶ πέλον· ἀμφοτέρων δὲ,
 ὅσσα φέρεις, ἐμὰ πάντα, καὶ ἔμπαλιν ὅσσα κομίζω,
 30 πάντα σέθεν γεγάασιν· ἐγὼ δ' ἐνὶ τοῖσιν ἐταίροις
 σύνδρομον εἰς χθόνα πᾶσαν ἔχω παλιναυξέα τιμήν.
 Κύσμφ δ' οἱ μὲν ἔασιν, ἐγὼ δ' ἄρα γαῖαν ἐάσας
 πρὸς σέ, πάτερ, παλίνορσος ἐλεύσομαι· ἀλλὰ μαθητὰς
 ἡμετέρους σὺ φύλαξον ὁμόφρονας ἔκτοθεν ἄτης,
 35 δαίμονος ἀντιπάλαιο προασπιστῆρας ἰμάσθλης.
 Ἄγνὲ πάτερ, σὺ φύλαξον ὁμόφρονας ἔκτοθεν ἄτης,
 πάντες ἐν ὄφρα πέλοιεν ὁμόζυγες, οἷά περ ἡμεῖς.
 Ἀγχιφανῆς ὅτε τοῖσιν ὁμίλειον ἐνδοθὶ κόσμου,
 αὐτὸς ὄλους ἐφύλασσον ἀπήμονας· οὐδέ τις αὐτῶν
 40 ὤλετο δυσσεβείης σφαλερῶ δεδονημένος οὔστρω,
 εἰ μὴ δαιμονίου φθισήνορος υἱὸς ὀλέθρου,
 ὄφρα νόμου γραφικοῦ λόγος τετελεσμένος εἴη.
 Νῦν δὲ, πατερ, μετὰ γαῖαν ὑπότροπος εἰς σέ περήσω·
 καὶ τάδε τοῖς ζύμπαντα διήϊον, ὄφρα κεν αἰεὶ
 45 ξυὸν χάρμα φέροιεν ἐμοῖς τετελεσμένον ἔργοις.
 Καί σφισι θεῖον ὄπασσα τεὸν λόγον· ἀλλὰ μεγαίρων

αὐτοὺς ἔστυγε κόσμος, ὅτι ζαθέου γενετῆρος
 γνήσιοι αἰθέρος εἰσὶ, νόθοι κόσμοιο πολῖται,
 ὡς καὶ ἐγὼ κόσμοιο πέλω ξένος· οὐ βροτὴ γὰρ
 50 εἰμὶ τελεσιγάμοιο γονῆ χθονός· οὐ τινι μύθῳ,
 ὦ πάτερ, αἰτίζω σε μετάρτροπον ἔσμον ἑταίρων,
 ὄφρα μεταστήσειας ἀτέρμονος ἔκτοθι κόσμου,
 ἀλλ' ἵνα μιν βλεφάροισιν ἀκοιμήτοισι φυλάξης
 δαίμονος ἀρχεκάκοιο δυσαντήτων ἀπὸ δεσμῶν.
 55 Σοῖς ζαθείς ἐπέεσσιν ἐμοὺς ἀγίαζε μαθητάς,
 πάντας ἀληθείης νοεραῖς ἀκτίσι καθαίρων.
 Ἀτρεκίη σέο μῦθος· ὁμοζυγέων δ' ὑπὲρ αὐτῶν
 αὐτὸν ἐμὲ πρῶτιστον ἐμῶν ἐτάρων ἀγιάζω,
 ὄφρα κε φαιδρύνοιντο τεῷ ζωαρχεῖ μύθῳ,
 60 καὶ καθαροὶ τελέθοιεν ἀληθείης ἀγιασμῷ,
 πνευματικῷ πυρὶ γυῖα λελουμένοι. Οὐχ ὑπὲρ αὐτῶν
 μούνων ὑμετέτην δέχομαι χάριν, ἀμφὶ δὲ πάντων,
 ὅσσοι λύσσαν ἄπιστον ἀποβρίψαντες ἀήταις,
 ὀρθὴν πίστιν ἔχοιεν ἐμῶν διὰ μῦθον ἑταίρων,
 65 πάντες ἐν ὄφρα πέλοιεν ὁμόζυγες οἰά περ ἡμεῖς,
 ὡς ἐν ἐμοὶ τελέθεις, καὶ ἐγὼ, πάτερ, ἐν σοὶ ὑπάρχω,
 σύζυγες ἀλλήλοισιν ἀρηρότες, ὄφρα καὶ αὐτοὶ
 ἡμῖν πάντες ἔωσιν ὁμόζυγες ἐκγεγαῶτες,
 κόσμος ἵνα γνοίῃ πολυμήχανος ὅττι με γαίῃ
 70 ἀνδρομέης προέηκας ὄλης λυτῆρα γενέθλης.
 Καὶ σφισι κῦδος ὄπασσα, τό μοι πόρες, ὡς κεν ἐν ἡμῖν
 πάντες ὁμοζυγέες τετελεσμένοι ᾧσι, καὶ αὐτοὶ

- σύζυγες ἐν μόνον ἐσμὲν ἐν ἀλλήλοισιν ἐόντες,
 ἡμῖν ὄφρα γένοιντο συνήλυδες ἐκγεγαῶτες·
- 75** ὄφρα σὺ μὲν τελέθεις ἐν ἐμοί, πάτερ, ὄφρα καὶ αὐτὸς
 ξυνὸς ὄλοις ἐτάροισιν ἐγὼ πεφορημένος εἶην·
 κόσμος ἵνα γναίῃ βαρυκάρδιος ἰδμονι μύθῳ,
 ὅτι σὺ με προέηκας ἀρηγόνα μάρτυρι κόσμῳ,
 ἀνδρομέου βιότοιο λυτήριον· ὅτι καὶ αὐτοῦς
- 80** ὡς τεὸν υἱά φιλησας, ἐμοὺς ἐτάρους ἀγαπάζεις.
 Βούλομαι οὐς παρέδωκας ἐμοί, πάτερ, ὄφρα καὶ αὐτοὶ
 ἦχι πέλω μίμνωσιν, ἵνα βροτέησιν ὀπωπαῖς
 πάντες ἐσαθρήσωσιν ἐμὴν ὑψίθρονον ἀρχὴν,
 ἣν πόρες αὐτὸς ἐμοί, ὅτι με, πάτερ, ἀμφαγάπαζες
- 85** πρὶν ζοφεροῦ κόσμου βαθύκολπα θέμεθλα γενέσθαι.
 Ἀνδρομέοιο, δίκαιε πάτερ, βιότοιο σωτήρ,
 οὐ σε, πάτερ, μάθε κόσμος· ἐγὼ δέ σε σύμφυτος ἔγνων.
 Καὶ σε σοφὸς χορὸς οὗτος ἐμῶν δεδάηκεν ἐταίρων
 ἦθεσιν εὐσεβέεσσιν, ὅτι σφίσιν ὄργια μύθων
- 90** ὑμετέρων ἀνέφηνα· καὶ ἔμπαλιν εἰσέτι δείξω,
 ὄφρα σε γινώσκωσι πολὺ πλέον· ὡς κεν ἐν αὐτοῖς
 θεσμὸς ἐμῆς ἀγάπης, καὶ ἐγὼ πεφορημένος εἶην.

ΚΕΦ. Σ.

Ὡς φάμενος τάδε πάντα, δίστιχεν ἔμφροني ταρσῶ
πέζαν ἐς ἀντιπέλαιαν. Ἐὐπρέμων ὅθι κέδρων
οἰδματι λυσοσήντι κυλίνδεται ὄμβρος ἀλήτης
οἰδαίνων θρασὺ γεῦμα χαρᾶδραίου ποταμοῖο·
5 ἀγχιφανῆς ὅθι κῆπος εὐχλοος, ὃν παραμείβων
κοίρανος, ἔνδον ἴκανε, ἐθήμονος οἰά τε βαίνων
φυταλιῆν εὐοδμον ἀειθαλέος παραδείσου.
Καὶ θρασὺς ἤδεε κείνο φυτῆκομον ἄλσος Ἰούδας,
Χριστὸς ὅτι σκιοέσσαν ἐρημάδα πέζαν ὀδεύων,
10 πολλάκι χῶρον ἐκεῖνον ἐσήλυθε· κείθι καὶ αὐτῶν
σύννομος ἀγρομένων ηὐλίζετο λαὸς ἐταίρων.
Καὶ στρατὸν ἀσπιστῆρα δεδεγμένος ἀρχιερέων,
καὶ πολὺν οἰστρήεντα παρ' ἀρχεκάκων Φαρισαίων
σύνδρομον ἄλλον ἔχων κορυνηφόρον ἐσμὸν ὀδίτην,
15 ἤλυθεν ἄλλοπρόσαλλος ἐς ἠθάδα κῆπον Ἰούδας,
τεύχεα καὶ λαμπτήρας ἔχων· καὶ ὀμόστολος ἀνήρ
χερσὶ πολυσπερέεσσι μετάρσιος ἄλλος ἐπ' ἄλλω
λύχων ἐνδομύχων ἀνεμοσκεπὲς ἔρκος αἰείρων,
ἔρκος ὅπερ δονάκεσσιν ἀμοιβαίοισι συνάπτων
20 πυκνὰ μεριζομένοισι γέγων κυκλώσατο τέκτων,

μεσσοφανῆς ὅθι λύχνος ὀμηγυρίζων διὰ κόλπου
ὀξὺ φάος πολυωπὸν ὑπὸ σκέπας ἔκτοθι πέμπων
ἄκροφανές σελάγιζε πολυσχιδές ἀλλόμενον φῶς,
ἀστερόεν μίμημα πανεΐκελον ὠκεῖ κόσμῳ.

25 Ἰησοῦς δ' ἀδίδακτος ἰδὼν μέλλουσαν ἀνάγκην,
ἄτρομος, αὐτοκέλευστος ἀνέδραμε κῆπον εἰσάσας,
καὶ στρατιὴν ἐρέεινε σακέσπαλον ἠδέϊ μύθῳ·

Ποῖον ἀνιχνεύοντες ἰκάνετε φῶτα πιέζειν;

Ἰησοῦν δ' ἀπάμειπτο σιδηροφόρων στρατὸς ἀνδρῶν·

30 Ναζαρεθ ναέτην διζήμεθα πάντες Ἰησοῦν.

Καὶ θρασὺς ἀντιβίοισι παρίστατο πομπὸς Ἰουδας,

ὃς μὲν ἀφαιροτάτοιο μινυνθαδίου περὶ κέρδους

υἱά θεοῦ παρέδωκεν ἀτέρμονος ἐλπίδα κόσμου·

υἱά θεοῦ παρέδωκε. Καὶ ὡς ἐφθέγγετο λαῶν

85 ἀβροχίτων, ἀσίδηρος ἀναξ ῥηξήνορι φωνῇ,

πάντες ἐπ' ἀλλήλοισι μαχήμονες ἀσπιδιῶται

αὐτόματοι πίπτοντες, ἐπεστόρνουντο κονίη

πρηνέες, οἰστρηθέντες ἀτευχεῖ λαίλαπι φωνῆς.

Ἰησοῦς δ' ἐρέεινε τὸ δεύτερον ἔμφροني μύθῳ·

90 Ποῖον ὀμηγυρέες μαστεύετε φῶτα πιέζειν;

δυσμενέες δ' ἰχθησαν ἀμοιβαίῳ τινὶ μύθῳ·

Ναζαρεθ ναέτην διζήμεθα Χριστὸν Ἰησοῦν.

Ἰησοῦς δ' ἀγόρευεν ἀδειμάντῳ τινὶ φωνῇ·

Ναζαρεθ ναέτης τελέθω καὶ Χριστὸς Ἰησοῦς·

95 Ἰησοῦς Γαλιλαῖος ἐγὼ πέλον. Εἰ δὲ μὲ μῶνον
ἦλθετε μαστεύοντες, ὑπότροπον οἴκαδε βαίνειν

τοῦτον ἐμῶν ἄψαυστον εἶσατε λαὸν ἐταίρων.

Ὄφρα κεν ἀστυφελικτον ἔπος τετελεσμένον εἶη,

Χριστὸς ὅπερ πάρος εἶπεν ἐφ' ζῶντι τακῆι·

50 Τούτων οὐδὲν ὄλωλα τά μοι πόρες. Ἀγχιφανῆς δὲ
Σίμων ἄορ ἔχων, θρασὺς ἔσπασεν· ἄνδρα δὲ νύξας
λάτρην ἀμαιμακέτιο διάκτορον ἀρχιερέως,
δεξιὸν οὐας ἔταμνεν ἀοσσητῆρι σιδήρῳ.

Καὶ ξίφεϊ πληγέντος ὀπάονος οὖνομα Μάλχου.

55 Ἰησοῦς δ' ἀνέκοψε φιλήτορι Πέτρον ἰωῆ·

Λῆγε γόλου, κολεῶ τε τίθει ξίφος· ἡμετέρου δὲ

οὐ πίομαι γενέταο φίλον δέπας ἠδέει θυμῶ,

αὐτὸς ὅπερ μοι ὄπασσε; Φύλαξ δ' ἱεροῖο μελάθρου

χιλιάδος ζαθέης στρατιῆς πρόμος, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς

60 σὺν προμάχῳ δασπλήτι φερεσσακίῳ στρατὸς ἀνδρῶν

Χριστὸν ἐπισφίγγαντες ἀμεμφία νηλεῖ δεσμῶ,

ἐσπερίην ἀβόητον ἐποίησαντο πορείην,

Ἄννα Χριστὸν ἄγοντες ἐς οἰκίον ἀρχιερέως.

Καϊάφα γὰρ ἔην ἐκυρὸς θρασὺς, ὃς πέλε κείνου

65 ἀρχιερεὺς λυκάβαντος, ὃς Ἑβραίῳ ποτὲ λαῶ

ζῆλον ἔχων Χριστοῖο, θεημάχον ἴαχε φωνήν,

καλὸν ὑπὲρ λαοῖο θανεῖν ἓνα, μὴ φθόνος ἔρπων,

Ἑβραίων ὄλον ἔθνος ἐνὸς χάριν ἀνδρὸς ὀλέσση.

Ἰησοῦν δὲ φέροντες ἐπέβρεον ἀσπιδιῶται.

70 Καὶ τὸν ὀπισθακείμενος ὀμάρτεε τηλόθι Σίμων,

καὶ νέος ἄλλος ἐταῖρος, ὃς ἰχθυοβολου παρὰ τέχνης

γνωτὸς ἐὼν ἐρίδηλος ἐθήμωνος ἀρχιερέως,

Χριστῷ σύνδρομος ἦλθεν ἔσω θεοδέγμονος αὐλῆς.
 Καὶ βραδὺς αὐτόθι Πέτρος ἐλείπετο νόσφι θυράων.
 75 Χριστοῦ δ' ἄλλος ἑταῖρος ὑπωρόφιον γόνου πάλλων,
 ἄνθορον ἐκ μεγάρου, καὶ ἀμφιπόλῳ πυλαωρῷ
 εἶπε, καὶ ἤγαγε Πέτρον ἔσω πολυχανδέος αὐλῆς,
 χειρὸς ἔχων. Καὶ δμῶϊς ἐπεσβόλος ὄμματι λοξῷ
 δερκομένη πυλαωρὸς, ἀνίαχε γείτοσι Πέτρῳ
 80 τοῖον ἔπος· Μὴ καὶ σὺ πέλει Χριστοῦ μαθητής ;
 Σίμων δ' ἀντιάχησε φόβου σημάτορι φωνῇ·
 Ὡ γύναι, οὐ Χριστοῦ συνέμπορός εἰμι μαθητής.
 Συμμιγέες δ' ἴσταντο διάκτοροι ἀρχιερέως,
 θῆτες ὁμοῦ καὶ δμῶες· ἐθερμαίνοντο δὲ κύκλῳ
 85 ἀνθρακίην στορέσαντες. Ἰπὸ σπινθῆρι δὲ λεπτῷ
 πυρσὸν ἄναπτον ἔχουσα μαραίνετο φειδομένη φλόξ.
 Νύξ γὰρ ἔην σκοτὴ, δυσπέμφελος· ἐσπέριοι δὲ
 γαῖαν ἐπιψύχοντες ἀνερῖπιζον ἀῆται.
 Δμῶες ὅθεν θάλποντο φίλῳ πυρί. Καὶ μέσος αὐτῶν
 90 ἄψοφος ἴστατο Πέτρος ἔχων ἄγνωστον ὀπωπῆν.
 Ἰησοῦν δ' ἐρέεινε θυηπόλος ὀξεί μύθῳ
 Ἄννας εὐρυγένειος, ἐθήμονι χειρὸς ἐρωῆ
 ἄπλοκον ἀμφαφῶν κεχαλασμένον ἄκρον ὑπήνης,
 ἀμφὶ σοφῶν ἐτάρων, οὓς κοίρανος εἶχε μαθητὰς,
 95 καὶ διδαχῆς ὀσίης. Βριαρῷ δ' ἀντίαχε μύθῳ
 Ἰησοῦς ἀδόνητος· Ἐγὼ φιλοπευθεὶ κόσμῳ
 ἀμφαδίην ὀάριζον ἐν εὐαγέεσσι μελάθροις,
 αὐταῖς ἐν τριόδοισι, θεοκλήτῳ τ' ἐνὶ νηῷ,

- ἤχι πολυσπερέων ἀλλίζεται ἔθνεα λαῶν,
 100 οὐδὲν ὑποκρύφιον λαλέων ληίστορι μύθῳ
 δειμαλέῳ· τί με ταῦτα διείρει; Ἡνίδε κύκλω
 οὔτοι πάντες ἕασιν ἐμῆς ἐπιμάρτυρες αὐδῆς·
 πάντες ἐμῶν δεδάσαι νοήματα ποικίλα μύθων,
 ὅσσα παρ' Ἑβραίοις ἐφάμην θεοπειθεῖ λαῶ.
 105 Ταῦτα δέ οἱ λαλέοντι διάκτορος ἄγριος ἀνήρ
 τολμηρῆ παλάμη ζαθέην ἐπάταξε παρεϊήν·
 Τῆ δ', ἐνέπων, μέγαλον οὐ ἀμείβει ἀρχιερεῖα;
 Ἰησοῦς δ' ἀγόρευε πανύστατα λάτριν ἐλέγχων·
 Εἰ θρασὺς ὠμίλησα κακῶς ἀσεύφρονι θυμῷ,
 110 μάρτυρος ἔσσο κακοῦ τῆ νεμεσήμονι φωνῆ·
 εἰ δὲ καλῶς κατέλεξα, τί με πληγῆσι δαμάζεις;
 Ἄννας μὲν φονίης πεφυλαγμένον ἐς λίνον ἄγρης
 χεῖρας ὀπισθοτόνῳ πεπεδηκότα δίζυγι δεσμῷ
 Ἰησοῦν προέηκεν ἐῷ λυσσώδει γαμβρῷ
 115 ἀρχιερεὺς, ἐτέρῳ πεφορημένον ἀρχιερεῖ.
 Σίμων δ' ἐσχαρεῶνι παριστάμενος καὶ ἀλύων,
 ψυχρὸν ἐπ' ἀνθρακόντι δέμας θερμαίνεται πυρσῷ,
 θαλπόμενοι δ' ἐρέεινον ὀπάονες ἀρχιερεῖος
 ἀλλοφανῆ Σίμωνα νεήλυδα· Μὴ σὺ καὶ αὐτὸς
 120 ἐξ ἐτάρων Χριστοῦ πέλες; καὶ ἀμοιβάδι φωνῆ
 δμῶων πευθομένων ἠρήσατο Πέτρος ἀκούων·
 Οὐ Χριστοῦ γενόμεν, ἐνέπων ψευδήμονι μύθῳ·
 Καὶ θεράπων ιερῆος ἀμείβετο Πέτρον ἐλέγχων,
 νυκτιπόλου θεράποντος ὁμόγνιος, οὐ ποτε Σίμων

- 125 δεξιὸν οὐας ἔταμνε παρήγορον ἄορι νύξας·
 Οὐ σὺ πέλεις Χριστοῦ διάκτορος; οὐ σε μετ' αὐτοῦ
 εἶδον ἐγὼ δρυόντος ὀμέστιον ἔνδοθι κήπου;
 Καὶ τριτάτῃ παλίνορσος ἐθήμονι Πέτρος ἰωῆ
 Ἰησοῦν ἀπέειπε, καὶ ἔκραγεν εὐθύς ἀλέκτωρ.
- 130 Καϊάφα δὲ μέλαθρα κατήγορος ἐσμὸς ἐάσας,
 εἰς δόμον ἀυχήεντος ἐκώμασεν ἡγεμονῆος,
 Ἰησοῦν ἐθέλοντα φερέσβιον εἰς μόνον ἔλκων.
 Οὐδὲ μὲν ἔνδον ἔβαινε πολυφλοίσβοιο μελάθρου
 ποσσὶ φυλασσομένοισιν, ὅπως μὴ γυῖα μίτην,
- 135 πᾶσχα φαγεῖν ἐθέλων καθαρῶ χροῖ. Τηλόθι δ' ἔστη
 νήπιος, ἀγνώστων ὅτι τηλίκον ἐς φόνον ἔρπων,
 ἀγνὸν ἀλεξικάκων ἐμιαίνετο δῶμα θεμίστων.
 Καὶ Πιλάτος ταχυσεργὸς ἐῆς ἐξήλασεν αὐλῆς·
 νηοπόλους δ' ἐρέεινεν ὀφειλομένῳ τινὶ θεσμῶ,
- 140 μῦθον ἀπαιτίζων φονίης ἐπιμάρτυρα φωνῆς·
 Ποῖον ἔπος φθέγγεσθε κατήγορον ἀνέρι τούτῳ;
 τίς πρόφασις θανάτοι; τί τηλίκον ἤλιτεν ἀνὴρ;
 ποῖον ἔπος φθέγγεσθε κατήγορον ἀνδρὸς ὀλέθρου;
 Καὶ φθονεραῖς στομάτεσσιν ἀνίαχον ἀρχιερῆος.
- 145 Εἰ μὴ ἔην τελέσας ἄφατον κακὸν, οὐκ ἂν ἀνάγκη
 εἴλομεν εἰς σὲ φέροντες ἀναίτιον ἄνδρα δαμάσσαι,
 χειρὶ τετῆ παραδόντες. Ὁ δὲ, φθόνον ἐξὺ νοήσας,
 Χριστὸν ἀνακρίνειν ἀπεσεύσατο μάρτυρι μῦθῳ·
 Ἰμεῖς τοῦτον ἔλεσθε· θεμιστοπόλοιο δὲ βίβλου
- 150 κρίνατε πατρώοισι νόμοις καὶ ἐθήμονι ποινηῖ.

Καὶ θρασὺς ἐσμὸς εἶπε· Κατακτείνειν τινὰ φωτῶν
 ἡμῖν οὐ θέμις ἐστίν. Ὅπως ἔπος ἔμπεδον εἶη
 Χριστὸς ὅπερ κατέλεξε, προθεσπίζων τίνι πότμῳ
 μέλλε θανεῖν. Πιλάτος δὲ δολοπλόκον ἐσμὸν ἐάσας
 155 ἀγχίθυρον, παλίνορσος ἐδύσατο θέσμιον αὐλήν,
 Ἰησοῦν δ' ἐκάλεσσε, καὶ εἶρετο μάρτυρι φωνῇ·
 Αὐτὸς Ἰουδαίων βασιλεὺς πέλες; Εἰρομένῳ δὲ
 εἵκελος ἀγνώσσοντι θεηγόρος εἶπεν Ἰησοῦς,
 εἶρετο γινώσκων ζαθέη φρενί· Τοῦτο πιφαύσκεις
 160 αὐτόματος, σκηπτουῶχον Ἰουδαίων με καλέσσας,
 ἢ σοι ἄλλος εἶπε; Καὶ ἴαχεν ὄρχαμος ἀνὴρ·
 Μὴ γὰρ Ἰουδαῖος καὶ ἐγὼ πέλον; ὑμέτερον δὲ
 ἔθνος, ἵνα κρίνω σε, καὶ ἀνέρες ἀρχιερεῖς
 αὐτοὶ ἐμοὶ παρέδωκαν ἀναυδέες· εἰπέ καὶ αὐτὸς,
 165 ἔργον ποῖον ἔρεξας. Ἄναξ δ' ἀντίαχε μύθῳ·
 Οὐ χθονίη τελέθει τις ἐμῇ βασιληῖος ἀρχή·
 οὐ πέλον ἐκ κόσμου μινυώριος. Ἡμετέρη γὰρ
 εἰ πέλε κοιρανίη γαιήιος, εἰ πέλε κόσμου,
 καὶ κεν ἐμοὶ ὀρηστῆρες ἐνόπλιον εἶχον ἀγῶνα,
 170 ὄφρα μὴ Ἑβραίοις μεταχείριος ἔκδοτος εἶην·
 νῦν δέ μοι οὐκ ἐντεῦθεν ἔην βασιληῖος ἀρχή.
 Καὶ Πιλάτος πάλιν εἶπεν ἀμοιβαίῃ τινὶ φωνῇ·
 Ἢ ρά νυ κοίρανός ἐσσι; Καὶ ἀντιάχησεν Ἰησοῦς·
 Καὶ γενόμεν ἰς τοῦτο καὶ ἤλυθον, ὄφρα κεν αἰεὶ
 175 μάρτυς ἐτητυμῆς πανθελγέος ἀνδράσιν εἶην·
 καὶ πᾶς ὃς προβέβουλεν ἀληθείης ζυγὸν ἔλκειν,

γλώσσης ἡμετέρης ἀψευδέα μῦθον ἀκούει.

Καὶ Πιλάτος θάμβησε, καὶ ἔμπαλιν εἶρετο μύθῳ·

Ἄτρεκίη τί πέλει; καὶ ἐόν θρόνον ὄξυς εἶσας,

180 δώματος ἐκτὸς ἔβαινε, καὶ ἔννεπεν ἄφρονι λαῶ,

νηπόλους δ' ἤλεγξεν, ἐῷ πολυειδέϊ μύθῳ

κρίνας· Αἴτιον οὐδὲν ἐν ἀνέρι τῷδε δοκεύω·

οὐ πρόφασιν μίαν εὔρον ἐπήβολον. Ἀρχέγονον δὲ

ὑμῖν πάτριόν ἐστιν ἐτήσιον, ὄφρα κεν ὑμῖν

185 ἐκ φυλακῆς καλέσας ἓνα δέσμιον ἀνέρα λύσω:

ἦ ῥα νύ μοι βούλεσθε παλίλλυτον ὑμῖν ὀπάσσω

σφιγγόμενον δεσμοῖσιν Ἰουδαίων βασιλῆα;

Ἑβραῖοι δ' ἀλάλαξαν ἀπείρονα σύνθροον ἠχῶ

φθεγγόμενοι· Μὴ τοῦτον ὃν ἔννεπες, ἀλλὰ Βαραβῶαν,

190 ὃς πέλε ληϊστὴρ θανατηφόρος.

ΚΕΦ. Τ.

Λινομανῆ δὲ

ὄρχαμος ἀφραδέων στομάτων πλάητων ἀκούων,
ληϊστὴν ἀνίμαστον, ἀδέσμιον ὤπασε λαῶ,
καὶ βοπαλοὺς ἀχάρακτον· ἀμοιβαίησι δὲ ῥιπαῖς
5 ῥιγεδανῆ Χριστοῦ δέμας φοίνιζεν ἱμάσθη.

Καὶ στρατὸς ἀντιβίων φιλοκέρτομος εἶχεν Ἰησοῦν·
ὄξυτόμου δὲ κόρυμβα περιπλέξαντες ἀκάνθης,
στέμμα νόθον βασιλῆος ἐκυκλώσαντο καρῆνη·
καὶ μιν ἀνεχλαίνωσαν ἐπὶ χροῖ πέπλα βαλόντες,
10 Σιδονίης στίλβοντα σοφῶ σπινθῆρι θαλάσσης,
σύμβολα κοιρανίης καὶ ἐν ἄλγεσιν· ἀμφιπαγῆ δὲ
γούνατα δοχμώσαντες ἐπὶ χθονὸς αὐχένι κυρτῶ,
κοίρανον ἠσπάζοντε τινὶ ψευδήμονι κλήσει,
ἰεσείης κήρυκι. Καὶ ἦεν ἄλλος ἐπ' ἄλλω,

15 χερσὶν ἀμοιβαίησι παρηίδος ἄκρον ἀράσσω.

Καὶ Πιλάτος ταχύμητις ἀνέδραμε δώματος ἔξω
ποσσὶ παλιννόστοισι, καὶ ἴαχεν ἄφρονι λαῶ·
Ἐκτοθεν ἀνέρα τοῦτον ἐς ὑμέας ἄρτι κομίζω·
ὄφρα δὲ γινώσκητε, νοοπλανὲς οὐδὲν ἐν αὐτῶ
20 εὔρον ἐγὼ πραπίδεςσιν ἀμωμήτοισι δικάζων.

Ἀχράντοις δὲ πόδεςσι διέστιχε νόσφι μελάβρου,
 καὶ στέφος ὀξύθειρον ὁμόπλοκον εἶχεν ἀκάνθης,
 πορφυρέην τ' ἐσθῆτα διάβροχον αἵματι κόχλου,
 καὶ Πιλάτος κατέλεξε πάλιν ζηλήμονι λαῶ·

25 Ἦνίδε ποικιλόνωτος ἀναίτιος ἴσταται ἀνὴρ.

Καὶ μιν ἐσαθρήσαντες ἀθέσμοι ἀρχιερῆες,
 καὶ βλοσυροὶ ὀρηστῆρες, ἐπέβρεμον ἄσπετον ἠχώ·
 Σταυρῶ σύμπλοκος οὗτος ἐπήγορας, ὄρθιος ἔστω,
 καὶ ποσὶ καὶ παλάμησι σιδήρεα κέντρα κομιζών.

30 Καὶ Πιλάτος λαοῖσιν ἐχέφρονα ῥήξατο φωνήν·

Ἕμεῖς τετραπόρῳ σφηκώσατε τοῦτον ὀλέθρῳ.
 Οὐ γὰρ ἐγὼ θανάτου πρόφασιν μίαν εὔρον ἐν αὐτῶ.
 Καὶ Πιλάτῳ φθέγγαντο μεμνηνότες ἀρχιερῆες·

Πάτριος Ἑβραίοις φέρεται νόμος, ὃν ποτε βίβλω
 35 θεσμοθέται γράψαντο, καὶ οἶά τε θεσμὸς ἀνώγει,
 οὗτος ἀνὴρ ὤφειλε θανεῖν ποινήτορι πότμῳ,
 εἵνεκα δυσσεβείης, ὅτι θέσκελον αὐτὸς ἑαυτὸν
 υἱὸν ἀειζώοιο θεοῦ κίκλησκε τοκῆος.

Καὶ σαφές ὡς κλύε τοῦτο δικασπόλος ἔτρεμεν ἀνὴρ.

40 Σπερχομένοις δὲ πόδεςσιν ἐδύσατο πάνδοκον αὐλήν·

Ἰησοῦν δ' ἐρέεινε τὸ δεύτερον ἠθάδι μύθῳ·
 Τίς τελέθεις; πόθεν εἰ σύ; κατηφιῶν δ' ἐπὶ γαίῃ
 κοίρανος ὄμματα πῆξε, καὶ οὐ Πιλάτῳ στόμα λύσας,
 ἀντίδοτον μύθοισιν ἀμοιβαίην πόρε σιγῆν.

45 Καὶ Πιλάτος βαρύμηνιν ἀπερρόϊβδησεν ἰωήν·

Οὐ με τεοῖς ἐπέσσειν ἀμείβει; οὐδέ περ ἔγνωσ

- ὅτι κεν εἰς σὲ φέρω δίδυμον κράτος; ἀμφότερον γὰρ
καὶ σταυρῷ δαμάσαιμι, καὶ, ἦν ἐθέλω, σε μεθήσω
Καὶ τότε Χριστὸς ἐλεξεν, ἀγήνορα κόμπον ἐλέγχων·
- 50 Οὐδεμίαν μεθέπεις αὐτάγρετον εἰς ἐμὲ τιμῆν,
εἰ μὴ ἄνωθεν ἔην κεχαρισμένον· οὐ χάριν ἀνὴρ
ὃς με λαβὼν παρέδωκεν, ἀμαρτάδα μείζονα πέσσει.
Ἐνθεν ἐπικρίνων Πιλάτος μενέαινεν εἶσαι
Ἰησοῦν ἀδίκαστον ἀνειμένον ἐκτὸς ὀλέθρου.
- 55 Λαοὶ δ' ἀντιάχησαν ἀσιγήτου κλόνον ἠχοῦς
νηρίθμοις στομάτεσσιν· Ἀπήμονα τοῦτον εἶσας,
Καίσαρος οὐ φίλος ἐσσι μονοσκήπτρου βασιλῆος·
πᾶς γὰρ ἑαυτὸν ἄνακτα λέγων ψευδήμονι μύθῳ,
Καίσαρι Τιβερίῳ ψευδώνυμος οὗτος ἐρίζει.
- 60 Καὶ Πιλάτος τρομεροῖσιν ἐν οὔασι μῦθον ἀκούων,
ἔκτοθεν ὑψορόφων μεγάρων ἐκόμισσεν Ἰησοῦν.
Ἄρτιτόμῳ δ' ἐκάθητο λιθοστρώτῳ παρὰ χώρῳ,
οὔνομα τοῦτο φέροντι βοώμενον Ἑλλάδι φωνῆ,
οἶα λίθοις στρωτεῖσι τετυγμένῳ· ἐνδαπίῳ δὲ
- 65 Γαβαδὰ παφλάζοντι Σύρῳ κικλήσκετο μύθῳ.
Ἐκτη δ' ἦν ἐνέπουσι προσάβδατος ἔτρεχεν ἠώς·
ἦν δὲ τιταينوμένη τριτάτη θανατηφόρος ὥρη·
καὶ Πιλάτος ταχυεργὸς ἐπ' εὐλαΐγγι θεώκῳ
Ἑβραίοις ἐβόησεν· Ἴδε σχεδὸν ἴσταται ἀνὴρ
- 70 κοίρανος ὑμείων, βασιλῆϊον εἶμα κομίζων.
Λαοὶ δ' ἀντιάχησαν ὁμοφθόγγων ἀπὸ λαμιῶν·
Τοῦτον ἐλὼν σταύρωσον ἐλεγχίστῳ τινὶ πότμῳ·

ὄρθιος οὗτος ὄλοιτο σιδηροφόρων ἀπὸ γόμφων,
δουρατέου θανάτοιο ταθείς τετράζυγι θεσμῶ.

- 75 Καὶ Πιλάτος πάλιν εἶπεν ὄλω θηήτορι λαῶ ·
Δούρασι γυιοτόροισιν ἐγὼ γομφωτὸν ἐλάσσας
κοίρανον ὑμείων, ὀλέσω ποινήτορι πότμῳ;
καὶ δολίοις στομάτεσσιν ἀνέκραγον ἀρχιερῆες ·
Ἄλλον ἔχειν οὐκ ἴδμεν ἀθήεα κοίρανον ἡμεῖς,
80 κοίρανον αὐτοκέλευστον, ὄν οὐκ ἐστέψατο Ῥώμη,
εἰ μὴ Καίσαρα μούνον, ἀτέρμονα ποιμένα κόσμου.
Καὶ Πιλάτος λαοῖο βοήν ἄσβεστον ἀκούων,
Χριστὸν ἐκὼν ἀέκων ἀδίκῳ παρέδωκεν ὀλέθρῳ.

Καὶ θανάτῳ χαίροντες ἀναιδέες ἀρχιερῆες

- 85 Ἰησοῦν ἐδέχοντο θελήμονες · ὠκύμοροι δὲ
ἀθανάτου Χριστοῖο βροτοὶ γεγάασι φονῆες
πάντες ὁμοῦ. Καὶ σταυρὸν ἔχων ἐὼν αὐτὸς Ἰησοῦς,
εἰς μόνον ἀπτοίητος ἐκούσιον εἶχε πορείην,
εἰσόκε χῶρον ἴκανε φατιζόμενοιο Κρανίου,
90 Ἀδὰμ πρωτογόνοιο φερώνυμον ἄντυγι κόρσης.
Γολγοθὰ τὸν καλέεσκε Σύρων στόμα · κεῖθι φονῆες
εἰς δόρυ τετράπλευρον ἐπήρορον ὑψόθι γαίης
ὄρθιον ἐξετάνυσσαν ἐπισφίγγαντες ἀνάγκη
πεπταμένας ἐκάτερθε σιδηρεῖῳ τινὶ κεντρῶ
95 χειρας · ὁμοτρήτῳ δὲ πεπαρμένον ἄζυγι γόμφῳ,
διπλόδον ἴτυν ἔχοντι μιῇ τετορημένον ὄρμη,
ποσσὶν ὁμοπλεκεσσιν ἀκαμπέα δεσμὸν ἐλάσσαν.
Κέντροις δ' ἀντιτύποισιν ἐπὶ σταυροῖο δεθέντας

- νυκτιλόγους δύο φῶτας, ἐνὶ ζύνωσαν ὀλέθρῳ
 100 γείτονας ἀλλήλοισι, μέσον δ' ἕστησαν Ἰησοῦν.
 Καὶ Πιλάτος θηητὸν ἐπέγραφε μάρτυρι δέλω
 γράμμα, τόπερ καλέουσι Λατινίδι τίτλον ἰωῆ.
 Ἦν δὲ σοφῶ καλάμῳ τετυπωμένον· Οὗτος Ἰησοῦς,
 οὗτος Ἰουδαίων βασιλεὺς Γαλιλαῖος Ἰησοῦς.
- 105 Καὶ πολὺς Ἑβραίων ἐπιδήμιος ἰσμός ἀνέγνω
 τίτλον ἰδῶν, ὅτι χῶρος ἔην λόφος ἄστει γείτων,
 ὀκπόθι μιν σταυροῦο συνεκλήϊσαν ὀχηῖ·
 ἦν δὲ μιῆς παλάμης νοερῶ κεχαραγμένον ὀκῶ
 Αὐσονίῃ γλώσση τε, Σύρῳ καὶ Ἀχαΐδι φωνῆ.
- 110 Καὶ Πιλάτον λιτάνευον ὀμηλυδες ἀρχιερεῖς·
 Μὴ γράφε, μὴ γράφε τοῦτον Ἰουδαίων βασιλῆα,
 ἀλλ' ὅτι κεῖνος ἔνισπεν ἐῆ ψευδήμονι φωνῆ,
 κοίρανος Ἑβραίων τελέθῳ, σκηπτοῦχος Ἰησοῦς.
 Καὶ Πιλάτος φάτο μῦθον, ἀπηνέας ἀνδρας ἐλέγγων·
- 115 Ἐγραφον ἀσφαλέως τόπερ ἔγραφον. Ὑψιφανῆ δὲ
 Ἰησοῦν ἀτίνακτον ὑποδρηστῆρες ὀλέθρου
 ἐκταδὸν ὀρθώσαντες ἐπὶ σταυροῦο δεθέντα,
 θεσπεσίην ἐσθῆτα θεηγενέος βασιλῆος
 ἰστάμενοῖ δάσσαντο, καὶ αἰγλέντα χιτῶνα,
 120 ὅστις ὀλος καὶ ὑπερθεν ὀμου καὶ ἐνερθε φορῆος
 ἄρραφος ἦεν ὑφαντὸς ἀπ' αὐχένος εἰς σφυρὰ λέγγων.
 Ἀλλήλοισι δ' ὀάριζον ὀμοφθόγγῳ τινὶ μῦθῳ·
 Οἶνοπα μὴ σχίζομεν ἀνητέα τόνδε χιτῶνα,
 θέσκαλον ἀμφιέποντα τύπον ξένον, ἀλλ' ὑπὲρ αὐτοῦ

- 125 δάκτυλα χειρὸς ἀφέντες, ἐκηθόλα σύμβολα νίκης,
 λαχμῶ πάντες ἴδοιμεν ἀδηρίτω τίνος ἔσται.
 Ὄφρα κε μῦθος ἐκεῖνος ἐτήτυμος ὄψιμος εἶη,
 ὄν κιθάρη ψάλλουσα θεηγόρος ἔννεπε μολπή·
 Ἡμέτεροι δασπλήτες ἐπ' ἀλλήλοισι φονῆς,
- 130 ζυνοὶ ἀμιλλητῆρες ἐμοῦς δάσσαντο χιτῶνας,
 καὶ κλήρους ἐβάλλοντο φιλοχλαίνω τινὶ λαχμῶ,
 ἡμετέρης ἐσθῆτος ἕως ἐγένοντο φορῆς.
 Καὶ τὰ μὲν ἔργα τέλεσεν ἀθεσμοβίων στρατὸς ἀνδρῶν.
 Ἐγγύθι δ' ἐσταυροῖο συνήλυδες ἦσαν ἐταῖροι,
- 135 καὶ Μαρίη, Χριστοῖο θεητόκος· οἷς ἅμα κείνη
 σύγγονος ἦν Μαρίη καὶ ὁμώνυμος· ἦν δὲ καὶ αὐτὴ
 Μαгдаλινὴ Μαρίη φιλοδάκρυος. Ὡς δὲ τεκοῦσαν
 Χριστὸς ἶδεν θεόπαιδα, καὶ ὄν φιλέεσκε μαθητὴν,
 μητέρι μῦθον ἔλεξε· Γύναι φιλοπάρθενε μήτηρ,
- 140 ἠνίδε παρθένον υἷα. Καὶ ἔμπαλιν εἶπε μαθητῆ·
 Ἡνίδε παρθενικὴ, φιλοπάρθενε, σεῖο τεκοῦσα
 νόσφι τόκου. Κείνης δὲ μετὰ δρόμον εὐποδος ὄρης
 παρθένον εὐώδινα συνέστιον εἶλε μαθητῆς
 ἔνδον ἐοῦ μεγάροιο· καὶ ἄσπορος ἔσχε τεκοῦσαν
- 145 υἷος, ἀνὴρ ἀλόχευτος ἀπειρογάμου γενετείρας.
 Ἰησοῦς δ' ἅμα πάντα περιπτεύσαντα νοήσας
 ὅτι θεῶς τετέλεστο, θεώτερον ἤθελεν εἶναι
 τέρματος ἰσταμένοιο τὸ λείψανον· εἶπε δὲ λαῶ·
 Διψῶ. Καὶ ἐτοῖμον ἦν παρὰ γείτονι χώρῳ
- 150 ὄξεος ἔμπλεον ἄγγος. Ἀνὴρ δὲ τις ὄξυς ἀκούσας,

σπόγγον ὑποβρυχίων ἀδύτων βλάστημα θαλάσσης
 πλήσας δριμυτάτοιο ποτοῦ καὶ διψάδος ἄλμης
 ἰθυπόρου καλάμου παρὰ νείατον ἄκρον ἔδθησεν,
 ὠρεγε δ' ὑσώπῳ κεκερασμένον ὄζος ὀλέθρου,
 155 ἀντίδοτον βασιλῆϊ μελισταγέος νιφετοῖο
 ἄρτου θεσπεσίοιο, δι' ἠέρος ὑψόσε τείνων
 ἄκρον ἀειρομένου καλάμου, καὶ σπόγγον ἀλήτην.
 Ἄλλ' ὅτε πικρὸν ἔδεκτο ποτὸν καὶ δίψιον ἄλμην,
 ἀγγιθανῆς, Ἐτέλεστο, πανυστατίῳ φάτο μύθῳ,
 160 καὶ κεφαλὴν ἔκλινε, θελήμονι δ' εἴκαθε πότμῳ.

Καὶ ζαμενεῖς ἱερῆες, ἐπεὶ περὶ δεῖελον ὦρην
 ἔστιχε μηλοφαγίοιο προάγγελον ἡμαρ ἑορτῆς,
 ἐς δόμον αὐχέντος ἐπέβρεον ἡγεμονῆος
 καὶ Πιλάτον λίσσοντο συνήλυδες ὄφρα κεν αὐτῶν,
 165 Χριστοῦ θεσπεσίοιο, καὶ ὀψιμόρων δύο φωτῶν,
 τρισσατίων, κατάζοντι πόδες τέμνουντο σιδήρῳ,
 μὴ καὶ ἐπὶ σταυροῖο πεπηγότα σώματα μίμνη,
 ἑβδομον ὀππότε φέγγος ἐλεύσεται. Ἦν γὰρ ἐκείνη
 πᾶσιν Ἰουδαίοισιν ἀθέσφατος ἔννομος ἡὼς
 170 φέγγος ἐβδομάτοιο, τόπερ δεδάσι γεραίρειν.
 Καὶ στρατὸς ἐγγὺς ἵκανε μαιφόνος. Ὑψιτενῆ δὲ
 πρώτου μὲν διέτεμνεν ἀλοιητῆρι σιδήρῳ
 νυκτιλόγου πόδα δισσόν. Ἐπὶ σταυρῶ δὲ δεθέντος
 ἄλλου νυκτιλόγου διδύμους πόδας ἄορι κόψας,
 175 δεύτερον ἐπρήνιζεν ἐπεσβόλον ὄξεί πότμῳ.
 Ἰησοῦν δ' ὅτε νεκρὸν ἐσέδρακόν, οἶα θανόντος

- οὐ πόδας ἠλοίησαν ὀμόζυγας ἠθάδι χαλκῶ.
 Ἄλλὰ θορῶν στρατίος λόγχης ἀνεμώδεος ἀνήρ
 πλευρὴν πασιμέλουσαν ἀφειδέϊ νύξε μαχαίρῃ·
 180 καὶ διδύμαις λιβάδεσσιν ἀπὸ πλευροῖο τυπέντος,
 πρῶτα μὲν αἶμα χύθη, μετέπειτα δὲ θέσκελον ὕδωρ.
 Ἄνῆρ δ' ὅστις ὄπωπεν, ἐῷ πιστώσατο μύθῳ
 μαρτυρίην ἀτίνακτον· ἀριστονόοιο δὲ κείνου
 ἰδμεν ὅτι στερεὴ καὶ ἐτήτυμος ἔπλετο φωνή.
 185 Ταῦτα δὲ πάντα πέλεσκεν, ὅπως ἔπος ἔμπεδον εἶη
 χρωτὸς ἀμωμήτιο προάγγελον, οὐδὲν ἀπ' αὐτοῦ
 κεκριμένων μελέων τετριμμένον ὅστέον ἔσται.
 Καὶ γράφεται λόγος ἄλλος, ὃν ἔννεπε θέσκελος ἀνήρ·
 Ὄψονται πρὸς ἐκεῖνον ὃν οὔτασαν, ὅστις ὀπάσσει
 190 ποιήνῃ ὀψιτέλεστον ἀμοιβάδα κέντροι λόγχῃ.
 Καὶ Πιλάτον μετέπειτα λαθῶν ἰκέτευεν Ἰωσήφ,
 τάρβος Ἰουδαίων πεφυλαγμένος· ὅς ῥα καὶ αὐτὸς
 ἀπροϊδῆς Χριστοῖο φιλήκοος ἔσκε μαθητῆς,
 ἐκ στόματος ζαθέοιο σοφὸν γάλα πιστὸν ἀμέλγων.
 195 Οὗτος ἰὼν ἰκέτευεν, ὑπωρόφιον γόνυ κάμπτων,
 ὄρχαμον αἰτίζων νέκυν ἔνθεον. Αὐτὰρ ὁ χαίρων,
 νεκρὸν ἀειζώνοντα θεουδέϊ δῶκε φορῆϊ·
 καὶ ποδι σιγαλέῳ νεκουστόλος ἦλθεν Ἰωσήφ,
 ἐγγύθι δὲ σταυροῖο πεπηγμένον ἄκρον ἀράσσας
 200 δίζυγα χαλκὸν ἔλυσεν ἀκαχμένον ὀξεί κέντρον,
 καὶ νέκυν ἐστηῶτα κατήγαγε δειέλος ἀνήρ,
 φόρτον ἐλαφρίζων θεοδέγμονι κείμενον ὄμφῃ.

Ἦλθε δὲ καὶ Νικόδημος, ὃς ἦλυθε νυκτὸς ὀδίτης
 εἰς μέγαρον Χριστοῦ φυλασσομένῳ ποδὶ βαινῶν,
 205 σμύρναν ἄγων θυόεσσαν, Ἐρυθραίοιο δὲ κόλπου
 Ἰνδῶνης ἀλόην δονακοτρεφῆς ἔρνος ἀρούρης,
 λιτρῶν, ὡς καλέουσι φατιζομένον τινὰ μέτρον,
 ἄχρι μιῆς μιγάδην ἑκατοντάδος· ὧν ἅμα καρπῷ
 λεπταλαίαις ὀθόνησιν ἐμιτρώσαντο θανόντος
 210 σῶμα πολυπλέκτων ἐλίκων εὐώδει δεσμῷ,
 ὡς ἔθος Ἑβραίοις ἐπιτύμβια θεσμὰ φυλάσσειν.

Ἦν δὲ τις αὐτόθι κήπος ἀερσιλόφῳ παρὰ χῶρῳ,
 Χριστὸν ὄπη σταυροῦ συνεκλήϊσαν ὀχῆι
 νηλῆς ἐχθρὸς ὄμιλος. Ἐπὶ δ' ἐνὶ γείτονι κήπῳ
 215 τύμβος ἀδωμήτοιῳ βαθυνομένης ἀπὸ πέτρης,
 γλυπτὸς ὄλος, νεότευκτος. Ἐν εὐλαΐγι δὲ τύμβῳ
 οὐπω νεκρὸς ἔκειτο χυτῆς ψαμάθοιο τυχήσας·
 ἐνθὰ τάφου καθαροῦ φυτῶν ἐπικήπιος αὔρη
 χῶρον ἀνεβρίπιζεν, ὄπη ταλαεργὸς Ἰωσήφ
 220 Ἰησοῦν ἐκόμισσεν ἕῳ πεφορημένον ὄμῳ,
 Καὶ γέκυν οὐ μίμνοντα λιθῶδει θῆκε χαμεύνη,
 νεκρὸν ἀειζώνοντα, τριήμερον ἐνδοθι τύμβου,
 σῆμα παρ' αὐτόρριζον, ἀμάρτυρον ἔργον ὑφαίνων·
 ὅτι παρ' Ἑβραίοισι φυλασσομένης δρόμον ὄρης,
 225 γείτονα νύκτα φέρουσα προσάββατος ἔτρεχεν ἠώς·
 καὶ πάλιν εἰς δόμον ἦλθε λαθῶν ἀκίχητος Ἰωσήφ.

ΚΕΦ. Υ.

- Τῇ δε μιῇ φθαμένη μετὰ σάββατον ἠριγενεΐη,
Μαγδαλινὴ Μαρίη φιλοδάκρυος ἐγγύθι τύμβου
πρώϊον ἶχνος ἔκαμπτεν, ὅτε σκιοειδέϊ γαίῃ
νυκτιφανῆς ἀχάρακτος ἐώϊος ἦεν ἀστῆρ.
5 Καὶ λίθον οὐδαίιοιο μετοχλισθέντα θυρέτρου
ἄπλετον ἐν δαπέδῳ κεκυλισμένον, ἄχθος ἀρούρης,
καὶ τάφον ἔδρακε γυμνόν, ὅπη βαρύφορτος Ἰωσήφ
Ἰησοῦν ὀλίγη ψαμαθῶδεϊ θῆκε χαμεύνη.
Κεῖθι γυνὴ νυχίη πόδας εὐνασεν· ἀμφὶ δὲ κόλπῳ
10 πενθαλέον μύρον εἶχεν· ἐρημαίης δὲ χαμεύνης
ἤψατο, μαστεύουσα νέκυν φύξην αἰεῖψαι.
Ἀλλὰ μιν οὐκ ἐκίχησεν, ἐπειγομένῳ δὲ πεδίλῳ
νόστιμος εἰς δόμον ἦλθε· κατηφιῶντι δὲ Πέτρῳ
ἀγγελίην ἐτέρῳ τε συνενδιάοντι μαθητῇ,
15 κοίρανος ὃν φιλέεσκε, μιῇ ξυνώσατο φωνῇ
ἀμφὶ τάφου κενεοῖο. Καὶ ὡς ἔχε Πέτρος ἀκούσας,
εἵκελος οἰστρηθέντι ποδῶν διφήτορι ταρσῶ
ἄνθορον ἐκ μεγάροιο· καὶ ὠμάρτησε μαθητῆς
ἄλλος ὁμῶς ἐπὶ σῆμα, καὶ εἰς δρόμον ἔτρεχον ἄμφω.
20 Καὶ φθάμενος Σίμωνα ποδῆνεμος ἦλθε μαθητῆς,

Πέτρου σπερχομένοιο θωώτερος. Ἀγχιφανῆς δὲ
 ιστάμενος παρέκυψε, καὶ ἔδρακεν ἔνδοθι τύμβου
 ἀντωποῖς βλεφάροισι κενήριον ὀξὺ δοκεύων
 κεκλιμένας ὀθόνας χιονώδεας ὑψόθι γαίης·

- 25 οὐ μὲν ἔσω διέβαινε, καὶ εἰ ταχὺς ἦλθεν ὀδεύων,
 ἐσπομένοις δὲ πόδεσσιν ὀπίστερος ἴκετο Σίμων,
 καὶ ταχὺς ἔνδον ἴκανεν· ὑπὲρ δαπέδοιο δὲ τυμβοῦ
 σύζυγας ἀλλήλοις λινέους ἐνόησε χιτῶνας,
 καὶ κεφαλῆς ζωστῆρα παλίλλυτον ἄμματι χαίτης,
 30 σουδάριον τόπερ εἶπε Σύρων ἐπιδήμιος αὐδῆ,
 οὐ ταφίαις ὀθόλαις παρακείμενον, ἀμφιλαφῆ δὲ
 μουναδὸν αὐτοελικτον ὀμόπλοκον εἰν ἐνὶ χώρῳ.

Ἦλθε καὶ ὁ πρῶτιστος ἰὼν ἐπὶ σῆμα μαθητῆς,
 καὶ βραδὺς ἔνδον ἴκανε λιθογλυφῆος κενεῶνος·

- 35 καὶ λίθον εὐδίνητον εἰοικότα χάσματι τύμβου,
 ἀντίτυπον στήριγμα χαραδραίου πυλεῶνος,
 καὶ πλοκάμων τελαμῶνα, καὶ εἴματα κείμενα γαίῃ
 ἔδρακε, καὶ πίστευεν ὅτι χθονίων ἀπὸ κόλπων
 οὐρανίην ἐπὶ πέζαν ὑπηνέμιος νέκυς ἔπτη.
 40 Οὐ γάρ πω δεδάσσι δὺω Χριστοῦ μαθηταὶ
 ὁ ζαθέη φόρμιγγι μελίπνοος ἔννεπε μολπῆ,
 ὅττι ταχὺς μετὰ πότμον ἀνόστιμον οὐδας ἐάσας,
 εἰς τρία φάεα μούνον ἐγέρσιμον ὕπνον ἰαύων,
 νόστιμος ἐκ νεκύων ἀναθήσεται εἰς πόλον ἄστρον,
 45 ἀκλινέος θανάτοιο παλίλλυτα δεσμὰ πατήσας.

Πυκνὰ δὲ θαμβήσαντες ὀπιευτῆρες ἑταῖροι,

ἀσταθείες σφετέραισιν ἐναυλίζοντο μελάβροισι,
ἄψοφα καλλείψαντες ἀπενθέος ἄντυγα τύμβου.

Μαγδαλινή δ' ἔλελειπτο γυνή παρὰ σήματι μούνη,
50 θερμὸν ἀναβλύζουσα γοήμονος ὄμβρον ὀπωπῆς,
μυρομένη ζώνοντα· δι' εὐφάεος δὲ θυρέτρου,
ὡς ἔτι δακρυχέεσκε λάλον νέκυν ἐγγὺς ἐόντα,
ἀγγελικὴν ἐνόησε συνωρίδα. Τὸν μὲν, ἐπ' ἄκρου
δεξιὸν ἀντικέλευθον ὑπὲρ Χριστοῦ καρήνου,
55 μαρμαρυγὴν πέμποντα θεογλήνοιο προσώπου·
τὸν δὲ, ποδῶν παρὰ πέζαν, ὄπη νέκυς ἦεν ἐχέφρων,
χιονέους σπινθῆρας ἀκοντίζοντα χιτῶνος.

Ἀμφότεροι δ' ἐρέεινον ἔσω τύμβοιο γυναῖκα·

Τίπτε γύναι στενάχεις; Μαρίη δ' ἠμείβετο μύθῳ·

60 Ὡς τινὲς ἄρπαγες ἄνδρες ἐμὸν βασιλῆα λαθόντες
ἐννύχιοι σύλησαν. Ἐγὼ δ' οὐκ οἶδα νοῆσαι
ὀππόθεν μιν μετέθηκαν. Ὑποστρεφθεῖσα δ' ἐκείνη,
Ἰησοῦν ἐνόησεν ὃν ἔστενεν· ἰστάμενον δὲ
εἶδε, καὶ οὐ γίνωσκεν ὅτι ζαθέφ παρὰ τύμβῳ

65 Χριστὸς ἔην. Καὶ ξεῖνος ἀνὴρ ἄτε κῆπον ὀδεύων·

Τίπτε, γύναι, στενάχεις; κινυρὴν ἐρέεινε γυναῖκα,

εἰπέ, τί μαστεύεις; Μαρίη δ' ἐφθέγγετο φωνὴν

ἐλπομένη κῆποιο φυτηκόμον ἄνδρα νοῆσαι·

Εἰ σὺ νέκυν ζοφόνετος ἐκούφισας ἔκτοθι τύμβου,

70 ἔννεπε ποῦ μετέθηκας· ἐγὼ δὲ μιν ἔνθεν ἀείρω.

Ἰησοῦς δ' ἀπάμειπτο χέων ἀρίδηλον ἰωήν,

καὶ Μαριάμ ἰάχῃσε. Μεταστρεφθεῖσα δ' ἐκείνη·

Ραββουνι, κατέλεξα. Θεός δ' ανέκοψε γυναῖκα
δεξιτερὴν μέλλουσαν εἰς ἄμβροτον εἶμα πελάσσει.

75 Καὶ οἱ μῦθον ἔλεξεν· Ἐμῶν μὴ ψαῦε χιτῶνων·
οὐπῶ γὰρ μετὰ πότμον ἐμῶ νόστησα τοκῆι·
ἀλλὰ κασιγνήτοισιν ἐμοῖς ἀγόρευε μαθηταῖς,
πρὸς γενέτην ἐμὸν εἶμι, καὶ ὑμέτερον γενετῆρα,
καὶ θεὸν ὑμείων, καὶ ἐμὸν θεὸν αὐτίς ἰκάνω.

80 Καὶ Μαριάμ πεπόνητο, καὶ ἔνδεκα μάρτυρι φωνῇ
πᾶσιν ὑπωροφίοισιν ἔπος ξύνωσε μαθηταῖς,
ὅτι μεταχθονίου γυμνούμενα γυῖα χιτῶνος,
Χριστὸν ἶδε στῖλβοντα θεοκμήτην τινὶ πέπλω,
καὶ οἱ ἔφη τάδε πάντα χέων ἀντώπιον αἰγλήν.

85 Καὶ σκιερὴν ὅτε γαῖαν ὄλην ἐμέλαιναν ἀμίχλη,
ἀκλινέες δὲ θύρατρα συνεκλήρισαν ὀχῆες,
ὀππόθι φωλεύοντες ἐναυλίζοντο μαθηταῖ,
ὡς πτερὰν ἢ νόημα μετάρσιος εἰς μέσον ἔστη
μιτρωθεὶς ἐτάροισι, καὶ ἔννεπε· Σύννομος ὑμῶν

90 εἰρήνη. Καὶ ἄελπτον ἔπος βραχὺ τοῦτο βοήσας,
δειξε πόδας καὶ χεῖρας ὀμηγυρέεσσι μαθηταῖς
ἠλοτύπους, πλευρὴν τε νεούτατον· ὄψιφανῆ δὲ
κοίρανον ἀθρήσαντες, ἐγήθεον αὐτίς ἐταῖροι·
καὶ σφιν ἀναξ ἀγόρευε τὸ δεῦτερον ὀξεί μῦθον·

95 Εἰρήνη πάλιν ὑμῶν· καὶ ὡς τετράζυγι κόσμῳ
πέμψεν ἐμὸς γενέτης με, καὶ ὑμέας αὐτὸς ἰάλλω.
Εἶπε, καὶ ἀμβροσίων στομάτων φύσημα τιταίνων,
χεῖλος ἀναπτύξας βιοτήσιον, εἶπε μαθηταῖς·

Ἀγνὸν πνεῦμα δέχεσθε, καὶ ὧν μερόπων ἐνὶ γαίῃ
 100 δυσσεβίην ἀφέητε, βιοκτανὲς ἄχθος ἀνάγκης,
 ἀμπλακίης ἄμνηστος ἐπουρανὴ λύσις ἔσται.
 Ὡν δὲ πάντιν κρατεῖοιτε βροτῶν ἀλιτήριον ἄτην,
 ἔργα βίου σφαλεροῦ μένει πεπεδημένα δεσμῶ.

Θωμᾶς δ' ἐνδομύχων ἀπελείπετο μοῦνος ἐταίρων,
 105 ἀγχιφανῆς ὅτε πᾶσι δι' ἠέρος ἦλθεν Ἰησοῦς
 κοίρανος ἠνεμόφοιτος, ἀμάρτυρον οἶμον ἀμείβων.
 Καὶ οἱ ὀπιπευτῆρες ἐπεφθέγγξαντο μαθηταί,
 κοίρανον ὡς ἐνόησαν· ὁ δὲ θρασὺ χεῖλος ἀνοίξας,
 ἔννεπε μῦθον ἄπιστον, ἐπεὶ βραδυδινεῖ θυμῷ
 110 μαρτυρίας ἄγναμπτος ἐδίξετο μείζονα πειθῶ·
 Εἰ μὴ χεῖρας ἴδοιμι, βαθυνόμενόν τε σιδήρῳ
 πήξω δάκτυλον ἄκρον ἐς ὀξυτόρων τύπον ἤλων,
 καὶ παλάμην γλαφυροῦ κατὰ πλευροῦ πελάσσω,
 οὔποτε πιστεύσοιμι. Θεοφραδέες δὲ μαθηταί
 115 ὀγδοάτης μετὰ φέγγος ἐπήλυδος ἠριγενεῖς,
 πάντες ἔσαν στοιχηδὸν ἔσω κρυφίοιο μελάθρου,
 φρικτὸν Ἰουδαίων πεφυλαγμένοι ὄγκον ἀπειλῆς·
 ἀγρομένοις δ' ἅμα τοῖσι συνέστιος ἔξετο Θωμᾶς,
 ὃν Δίδυμον καλέσαντο, διώνυμος· ἀπροϊδῆς δὲ
 120 Χριστὸς ἔσω μεγάροιο ποδῶν ἀνεμώδεϊ ταρσῶ,
 ἄπτερος, ἀγχιθέων ἀνεφαίνετο μέσσοις ἐταίρων,
 καὶ τριτάτῃ παλίνορσος ἀνίαχεν ἠθάδι φωνῇ·
 Εἰρήνην πάλιν ὑμῖν. Καὶ εἶν ἐνὶ πάντας ἰάσας,
 Θωμᾶν ἀντικέλευθον ἀμείβετο μάρτυρι μύθῳ·

- 125 Δός μοι δεῦρο, πέκον, σέο δάκτυλον, ὄφρα πελάσσω
 μάρτυν ἀναμφήριστον ἐς ὄξυτόρων τύπον ἤλων.
 Καὶ καλάμας ἐκάτερθεν ἐμὰς ἴδε· δεξιτερὴν δὲ
 πλευρῆς χεῖρα τάνυσσον ἐμῆς ἀντάγγελον οὐλῆς,
 καὶ τεὸν ἦθος ἄπιστον ἀναίνεο. Πιστότερον δὲ
 130 εἰς ἐμὲ διπλόος ἔσσο, καὶ εἰσορόων, καὶ ἀφάσσω.
 Θωμᾶς δ' ὑστερόμητις ἀμοιβάδα βῆξατο φωνήν·
 Κοίρανος ἡμέτερος, καὶ ἐμὸς θεός. Εἶπε καὶ αὐτὸς
 Ἰησοῦς Διδύμοιο νόον διχόμετην ἐλέγχων·
 Πείθειαι ἀθρήσας με, καὶ ὄμμασι δέξασθαι πιθῶ·
 135 κείνοι μᾶλλον ἔασιν μακάρτεροι, οἳ μὴ ἰδόντες
 μείζονα πίστιν ἔχουσι, καὶ οὐ χατέουσιν ὀπωπῆς.
 Ἄλλα καὶ θαύματα πολλὰ σοφῶν προκάρποιθεν ἐταίρων
 Ἰησοῦς ἐτέλεσσε, πολύτροπα σήματα φαίνων,
 Μάρτυς ἀληθείης, τάπερ ἔγραφε θέσπιδι βίβλῳ,
 140 ὃς τάδε πάντα χάραξε, θελήμονι κάλλιπε σιγῇ.
 Ταῦτα δὲ πάντα πέλει τετυπωμένα μάρτυρι δέλτῳ
 ὄφρα κε πίστιν ἔχοιτε βιοσσόν, ὅτι τοκῆος
 Χριστὸς αἰεζώοιο θεοῦ γόνος ἐστὶν Ἰησοῦς·
 ὕμμι δὲ πειθομένοισιν ἐπουρανίης χάριν ἀρχῆς,
 145 ζωῆς θεσπεσίης αἰώνιος ἔσται ἀμοιβή.

ΚΕΦ. Φ.

Τὸ τρίτον ἄμβροτον εἶδος εἰς ἀνέφνηε μαθηταῖς
Χριστὸς ἀσιγήτοιο πέρην Τιβεριάδος ἁλμης.
Οὕτω δ' εἶδος ἔφηνεν. Ἐσω κρυφίοιο μελάθρου
Πέτρος ἦν ὁ πρόσθε βοώμενος οὖνομα Σίμων,
καὶ σοφὸς Ἀνδρείας, ὁμογάστριος ὃς πέλε Πέτρου,
καὶ τροχαλοὶ δύο παῖδες ἀλιτρεφῆος Ζεβεδαίου,
καὶ Θωμᾶς μετὰ τοῖσι Διώνυμος· ἦν δὲ καὶ αὐτὸς
Ναθαναηλ, ἕτεροὶ τε δύο θεοπσιθέες ἄνδρες.
Καὶ σφιν ἀγειρομένοισι λινοπλόκος ἔννεπε Σίμων·
10 Ἐρχομαι ἰχθυόεσσαν ἐς ἠθάδα πόντιον ἄγρην,
καὶ οἱ μῦθον ἔλεξαν ὀμῆλυδες ἀσκαλιῆες·
Σύν σοι ἐς ἰχθυόεντα χυτῆς ἀλὸς ἔργα καὶ ἡμεῖς
ἰέμεθα ζύμπαντες ὀμῆλυδες. Ἐκ δὲ μελάθρου
ἀμφὶς ἅλα βῶοντο, καὶ ἀγχιπόρου κατὰ λίμνης,
15 νηὸς ἐπεμβαίνοντες ἐπέπλεον· ἐννύχιον δὲ
οὐδὲν ἀλιτρύτησι δυνήσατο χερσὶ πιέζειν
ἔσμος ἄπας· καὶ πυκνὰ παλιμπετεὺς ἄχρυτο Σίμων
χερσὶν ἐπ' ἀμφοτέρησιν ὑπηνέμιον λίνον ἔλκων.
Καὶ ῥοδέης ἀκτῖσιν ὄτε' ἴζοφον ἔσχισεν ἠὼς,
20 Χριστὸς εὐκροκάλοισι παρ' ἠόσιν ἴστατο πόντου,

- πρώιον ἴχνος ἄγων ἐπιδήμιον ἠθάδι λίμνη,
 οἶα βορῆς χατέων ἀλιδινέος· οὐδὲ μαθηταὶ
 δερκόμενοι γίνωσκον ὅτι σχεδὸν ἦεν Ἰησοῦς.
 Ἰγροβίους δ' ἐρέεινεν ἐθήμονας ἰχθυβολῆας·
- 25 Πλωτὰ τελεσιγόνοιο κομίζετε δεῖπνα θαλάσσης,
 παῖδες ἀλὸς δρηστῆρες; Ἀμειβόμενοι δὲ μαθηταὶ
 οὐδὲν ἔχειν ἀνένευον. Ἄναξ δ' ἠμείβετο μύθῳ·
 Βάλλετε φοιταλέης παρὰ δεξιὰ νηὸς ἐτοιμῆς,
 ἰχθυότῳ χαλάσαντες ἐκηβάλα δίκτυα πόντῳ.
- 30 Καὶ λίνα κολπώσαντες, ἐς ἀμφίβληστρά πεσόντα,
 πόντιον αὐτοκύλιστον ἀνείρουσιν ἐσμὸν ἀλήτην,
 ἰχθύας ἐνδομύχους χαροπῆς βητάρμονας ἄλμης·
 Οὐκέτι δὲ σθένος εἶχον ὑποβρύχιον λίνον ἔλκειν·
 πληθύος ἐκ νεπόδων μυρίου παλυχανδῆί φέρει.
- 35 Καὶ διαρῶ Σίμωνι βυθῶν διφήτορι πόντου
 κοίρανος ὃν φιλέσκει συνέμπορος εἶπε μαθητῆς·
 Αὐτὸς ἄναξ πέλεν οὗτος. Ὁ δὲ σχεδὸν ἐγγὺς ὀρούσας,
 εἵματι δαιδαλέῳ λαγόνας μιτρώσατο Σίμων,
 καὶ λινέῳ πεπύκαστο πολυτλήτῳ χροῖα πέπλω,
- 40 πόντιον ἀμφίβλημα περὶ γλουτοῖσιν ἐλίξας,
 δέρμα, τόπερ διδύμων κεχλασμένον ἐς πτύχα μαρῶν
 ἰχθυόλοι φορέουσιν ἀθηήτου σκέπας αἰδοῦς,
 γυμνὸν γὰρ δέμας εἶχεν ἐς ἠόνα δίκτυον ἔλκων·
 καὶ ταχὺς εἰς ῥόον ἄλτο, καὶ ἠθάδα πόντον ἀμείβων,
- 45 χεῖρας ἐρετμώσας, κεφαλὴν εἰς ὕψος αἰείρων,
 ποσσὶν ἀμοιβαίαισιν ὀπίστερον ὤθειεν ὕδωρ·

ἀκτῆς δ' ἐγγύς ἵκανε θεηδόχον ἡόνα βαινῶν,
 Ἰησοῦς ὅτι μίμνε δεδεγμένος. Οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
 εἰν ἐνὶ πάντες ἵκοντο μιῆς ἐπὶ νηὸς ἑταῖροι,
 50 ἐσπόμενον σύροντες ἐν ὕδασι δίκτυον ἄγρης.
 Οὐ γὰρ ἔην περίμετρος ἀλὸς πλόος ἔκτοθι γαίης,
 ἀλλὰ διηκοσίους ἐνὶ πῆχεσι κύματος ὀλκῶ.
 Ἄφρον ἀνηκόντιζον ἐς ἡόνα θυιάδες αὐραι,
 γείτονος αἰγιαλοῦ περιβρανθέντος ἑέρση.
 55 Καὶ χθονὸς ὡς ἐπέβησαν ἐπ' ἡόνι διψάδος ἀκτῆς,
 πυρκαϊῆν φλογόντι μαραινομένην ἴδον ἀτμῶ·
 ἀνθρακιῆς δ' ἐφύπερθεν ἐπ' ὀφρῦσι κείμενον ἰχθύν,
 ὄψον, καὶ νέον ἄρτον. Ἄναξ δ' ἐκέλευε μαθηταῖς·
 Ἄξατε νῦν βυθίων νεπόδων ἑτερόχροον ἄγρην,
 60 οὔστινας ἐκ λαγόνων ἐπιάσσατε φορβάδος ἄλμης.
 Καὶ διεροῖσι πόδεσσι θορῶν ἀνεβήσατο Σίμων,
 χερσὶν ὀμοσθανέεσσιν ἐπὶ χθόνα δίκτυον ἑλκων,
 ἔγκυον ἀλλομένων νεπόδων ἐπιβήτορι παλμῶ
 μηκεδανῶν. Καὶ νῶτα κεκυφότα τείρετο Σίμων
 65 πόντοθεν ἰμαλέης ἀγέλης ἑκατοντάδα σύρων,
 οἷσιν ὀμοπλεκέεσσιν ἐπέτρεχον ἰχθύες ἄλλοι
 σὺν τρισὶ πεντήκοντα. Καὶ οὐ λίνον ἐνδοθι πόντου
 σχίζετο, τοσσατίων νεπόδων βεβαρημένον ὀλκῶ.
 Καὶ σπιν ἄναξ παρέθηκε φέρων περιμήκετον ἰχθύν,
 70 ἰχθύν καὶ νέον ἄρτον. Ἐοῖς δ' ἐκέλευε μαθηταῖς·
 Δεῦτε, πάλιν δαίνυσθε μιῆς ὑπὸ κύκλα τραπέζης
 ὀπταλέην ἀδόκητον ἐθήμονα δαῖτα θαλάσσης.

Οὐ τότε τολμήσας τις ἀνὴρ ὁμόφοιτος ἐταίρων
 ἀντωποῖς βλεφάροισι θεῖν παρεόντα δοκεύων,
 75 τίς τελέθεις; ἐρέεινε· καὶ οὐ θρασὺς εἶρετο Σίμων
 ἐγγύθι γινώσκων ὅτι κοίρανος ἦεν Ἰησοῦς.

Τοῦτο πάλιν τρίτον ἄλλο φαινέτο πᾶσι μαθηταῖς
 Ἰησοῦς μετὰ θεῖον ἐγέρισμον ὕπνον ὀλέθρου,
 νόστιμος ἐκ νεκύων, χθονίους κευθμῶνας ἐάσας·
 80 ἠθάδος ἰχθυότοιο πέρην Τιβερηίδος ἁλμης,
 εἰλαπίνης ἔψαυσε· καὶ εἰν ἐνὶ πάντας ἐάσας
 ἰχθυόεν μετὰ δεῖπνον ἀδαιτρεύτοιο τραπέζης,
 ἀγγιπόρῳ Σίμωνι θεηγόρον ἔαχε φωνήν·
 Σίμων, γνήσιον ἔρνος Ἰωάνναο τοκῆος,

85 συμμιγέων ἐμὲ μᾶλλον ὄλων ἐτάρων ἀγαπάξεις;
 Καὶ οἱ Πέτρος ἔφη· Ναί, κοίρανε, καὶ σὺ δὲ θυμῷ
 οἶδας ὅσον φιλέω σε, καὶ οὐ μύθοιο χατιζέεις.

Καὶ ζαθέοις στομάτεσσιν ἄναξ ἐπετέλλετο Πέτρῳ,
 βόσκε μοι ἔμφρονας ἄρνας ἀκινήτην σέο βᾶβδη.
 90 Ἰησοῦς δ' ἐρέεινεν ἀμοιβάδι Πέτρον ἰωῆ·

Σίμων, ἀγλαόπαιδος Ἰωάνναο γενέθλης,
 μῦνον ὁμοζυγέων φιλέεις ἐμὲ μᾶλλον ἐταίρων;
 Καὶ πετάσας βασιλῆϊ τὸ δεύτερον ἀνθερεῶνα,
 ἀνδρομέης ἀγέλης ἀλιεύς ἐφθέγξατο Σίμων·

95 Ναί, βασιλεῦ· σὺ δὲ μάρτυς ἐμῆς φρενός, οἶσθα καὶ αὐτὸς
 ὅσον ἐγὼ γλυκὺ φίλτρον ἀθέσφατον εἰς σὲ κομίζω.
 Καὶ πινυτῷ παλίνορσος ἄναξ μυθήσατο Πέτρῳ·
 Ἡμετέρων ποιμαίνε νοήμονα πώεα μῆλων.

Ἰησοῦς δ' ἀγόρευε παλίσσυτον ἠθάδα φωνήν ·

100 Πατρός Ἰωάνναο θεουδέος ἔκγονε Σίμων,
ἀσφαλῶς ποθέεις με πολὺ πλεόν ἤπερ ἄλλοι;
καὶ θρασὺς ἄχλυτο Πέτρος ὅτι τρίτον εἶπεν Ἰησοῦς,
μαῖλλον ἐμῶν ἐτάρων με φιλοστόργων ἀγαπάζεις;
Ἰησοῦν δ' ἀπάμειπτο κατηφεί Πέτρος ἰωῆ ·

105 Πάντα σὺ γινώσκεις ὅσα μῆδομαι, ὄρχαμε κόσμου,
καὶ νοεῖς φιλότῃτος ἐμῆς ἀτίνακτον ὄχῃα,
οἶον ἔχων φιλέω σε. Θεὸς δ' ἀντίαχε μύθῳ ·
Οὐρανὴ ποίμαινε καλαύροπι μῆλα καὶ ἄρνας.

Κουρίζων ἔτι, Πέτρε, τεὴν ἐζώννουσο μίτρην,
110 καὶ ποδὸς ἶχνος ἔκαμπτες, ὅπη μενάινες ὀδεύειν ·
ὄψῃ δὲ γηράσκων, τανύσεις σέο χεῖρας ἀνάγκη ·
καὶ σε περισφίγγουσιν ἀφειδέες ἀνέρες ἄλλοι,
εἷς τινα χῶρον ἄγοντες, ὃν οὐ σέο θυμὸς ἀνώγει.
Εἶπε προθεσπίζων θανάτου τέλος ἴδμονι φωνῇ,

115 οἶψ Πέτρος ἔμελλε θανῶν βασιλῆα γεραίρειν.
Καὶ οἱ Χριστὸς ἔλεξεν Ἐφέσπεο. Καὶ τότε βαίνων,
ἐντροπαλιζομένης ἐτιταίνετο κύκλον ὀπωπῆς
Σίμων αἰολόμητις · ὀπηδεύοντά τε ταρσῷ
κοίρανος ὃν φιλέσκεν ὀπίστερον εἶδε μαθητὴν,

120 ὃς καὶ δαιτυμένοιο θεηγενέος βασιλῆος
λοξὸς ἐπὶ στέρνοιο πεσῶν, φιλοπευθεῖ μύθῳ
Ἰησοῦν ἐρέεινε δαήμονα · Τίς πέλεν ἀνὴρ,
ὃς σε θεοστυγέσσειν Ἰουδαίοις παραδώσει;
Τοῦτον ἰδὼν τότε Πέτρος, ἀνείρετο · Καὶ τί τελέσσει

- 125 οὗτος ἐμὸς συνάεθλος; Ἄναξ δ' ἠνίπαπε μύθῳ·
 Εἴ μιν ἴως ἔλθοιμι λιλαίομαι ἐνθάδε μίμναιν,
 πρὸς σε τί τοῦτο πέλει; σύ μοι ἔσπεο· Καὶ λόγος οὗτος
 γνωτῶν ἐξ ἐτάρων κρυφίῃ κηρύσσετο φωνῇ
 ἀλχῆεις, ὅτι κείνος ἀκίχνητος τε μαθητῆς
- 130 οὐ ξυνοῦ θανάτου τέλος ὄψεται. Οὐ μὲν Ἰησοῦς
 ἔννεπεν· Οὐ βιότου νοσφίσσεται, ἀλλ' ὅτι μοῦνον·
 Εἴ μιν δεῦρο μένειν ἔτι βούλομαι εἰσὸκέν ἔλθω,
 πρὸς σε τί τοῦτο πέλει; τί δὲ πεύθεαι;

Οὗτος ὀπωπῆ

- ἀθρήσας ὁμόφοιτος, ἀλήμονος ἐκτὸς ἀκουῆς,
 135 ἔργων θεσπεσίων ἐπιμάρτυρός ἐστι μαθητῆς.
 Καὶ νοέων, τάδε πάντα κατέγραφε θέσπιδι βίβλῳ.
 Ἄλλα δὲ θαύματα πολλὰ σοφῆ σφρηγίσσατο σιγῇ
 μάρτυς ἐτητυμίας, τάπερ ἤνυσεν αὐτὰς Ἰησοῦς,
 ὅσσα καθ' ἐν στοιχηδὸν ἀνὴρ βροτὸς αἶκε χαράξῃ,
 140 βίβλους τοσσατίας νεοτευχίας οὐδὲ καὶ αὐτὸν
 ἔλπομαι ἀγλαόμορφον ἀτέρμονα κῶσμον ἀεῖραι.

ΤΕΛΟΣ.

CORRECTIONS

DU TEXTE GREC.

CHAPITRE PREMIER.

V. 28. On ne peut admettre le δι' αὐτοῦ des éditions précédentes; il faut lire : κατ' αὐτοῦ.

V. 48. Évitus l'hiatus, et disons avec Wernicke (*ad Tryph.*, p. 484) τινι, locution familière à Nonnos.

V. 58. Ἀμωμήτοιο « irréprochable » se lit plus haut, et cadre mal avec la pensée. Je crois qu'il faut lire ἀκικήτοιο « insaisissable », expression favorite de Nonnos.

V. 63. Au lieu de μετανάστης, qui, dans Homère, est un terme de mépris (*Il. IX*, 644; *XVI*, 59) et désigne un *vagabond*, il faut lire μετανάστιος, qui, dans le langage habituel à Nonnos, implique toujours le *changement de lieu*, et qui, en outre, donnerait ici le dactyle si désiré au quatrième pied de l'hexamètre.

V. 73. ἀνικτοπόδων ἱερέων. Ce sont les prêtres chargés du service intérieur du temple de Salomon, qui ne souillaient pas leurs pieds hors du saint parvis. L'épithète est d'Homère, qui l'applique aux desservants du temple de Jupiter à Dodone (*Il. XVI*, 235).

V. 87. Cette répétition de βίβλω est une faute de copiste sans doute. On pourrait dire au second vers θέσπιδι χερσί, qui est plus naturel.

V. 97. C'est ποδὸς ἄκρω, régi par καλάμην πιλάσσαι, qu'il faut lire, et non ποδὸς ἄκρου.

V. 99. Et ici, au lieu de θεοπνεύστοιο, absurdité contre laquelle Heinsius s'est beaucoup trop longtemps escrimé,

car Nonnos est emphatique mais n'est point absurde, il faut dire *θειοστρέπτοιο* (voyez ch. II, v. 83).

V. 106. Après ce vers, il en manque un ou plusieurs pour traduire les paroles sacramentelles *ὁ αἵρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου*, *ecce qui tollit peccata mundi*. Quoique j'aie pris avec moi-même l'engagement de ne remplir aucune lacune de la *Paraphrase*, tant d'autres l'ayant fait, je me permets ici, en dehors et en raison de la solennité du texte, de produire, à mon tour, mon humble vers grec :

Ὁῶτος ἀλιτροσύνας κόσμοιο βιοσσός αἶρει.

V. 133. Ἰαχεν ἡθάδι φωνῆ. Non, ce n'est pas sa voix ou sa parole ordinaire que Jean le Précurseur fait entendre, car il s'exprime ainsi pour la première fois ; c'est une voix *inspirée*, et je propose : Ἰαχε θυιάδι φωνῆ. Or ces deux termes ont été fréquemment pris l'un pour l'autre dans les rares manuscrits des *Dionysiaques* ; et l'emploi profane des expressions bachiques que le poète empruntait à sa première œuvre et qu'on va reconnaître mieux encore dans le récit des noces de Cana, n'est pas un mince témoignage en faveur de l'identité si longtemps niée de l'auteur de la *Paraphrase* et du chantre de Bacchus.

V. 184. Au lieu de *ταχύμητις*, c'est, je crois, ici, *πολύμητις*, car Nathaniel ne se montre pas *prompt à se décider*, traduction littérale et habituelle de *ταχύμητις*, *celer in capiēdo consilio*, puisqu'il hésite ; mais bien plutôt *πολύμητις*, prudent comme Ulysse, à qui cette dernière épithète est consacrée par Homère.

V. 186. Pour éviter l'hiatus, odieux à la prosodie héroïque du quatrième siècle, il suffira encore ici de lire *τιῶ* au lieu de *ἐνὶ*, et cette même correction est devenue

plus d'une fois aussi indispensable dans la révision des *Dionysiaques*.

V. 191. Ce verbe ἐπιδείκνυε est tombé là du vers 188 où on vient de le lire. Sa répétition n'aurait aucun sens dans cette seconde phrase. C'est sans doute ἐπισμύγνυε, qui donne presque le même son à l'oreille, et explique l'erreur du copiste. (Voyez aussi ch. III, v. 19; et ch. VI, v. 18.)

V. 209. Σίβας, que Heinsius a traduit par *sanctio*, me paraît ici sans application : il s'agit des cieux ouverts; c'est donc bien plutôt σέλας, « prodige météorique, splendeur ».

CHAPITRE DEUXIÈME.

V. 14. Je crois qu'il faut lire ici πινομένων, *des buveurs*, participe moyen, et non πινομένου, participe passif. Il serait trop éloigné du mot οίνου, auquel il se rapporte, et la phrase serait moins claire.

V. 17. Ἄσιον ὄπωρην, « une récolte sans vin ? » c'est une alliance de mots tout à fait inintelligible; il faut sans doute lire δοῖνον ἀνάγκην, littéralement : « la fatalité de ce manque de vin. » J'ai déjà vu dans les *Dionysiaques* ces deux mots mis l'un pour l'autre par les copistes.

V. 24. Je dis d'abord ἀμοιβαῖοι, qui se rapporte aux six amphores, mot à mot : *se relayant*, et non ἀμοιβαίω, qui conviendrait si mal au mur, τοίχῳ. Puis ἐπὶ au lieu de ἐν : les amphores sont rangées non pas *dans* le mur, mais *contre*; et c'est ce qu'on peut voir encore dans les décombres de Pompéi.

V. 34. Si εὐδρος se rapportait à ἐέρση, il y aurait pléo-

nasme; il faut lire εὐδρον, en l'appliquant à χεῖλος pour départager les épithètes.

V. 36. Χρόην ἐτερόχρουν, « une couleur d'une autre couleur, » n'est pas supportable. Nonnos ne peut être responsable des sottises de ses scribes; c'est: χρόην ἐτερέγονον, « cette couleur d'une autre nature. »

V. 39. A la place de οἰνωπῆ, qu'il fallait en tous cas écrire οἰνόπτῃ, il faut mettre οἰνοδότοις, comme la suite et le sens de la phrase l'exigent. Cette leçon donne en outre le dactyle.

V. 61. Cet ἀκοῦον qui est tombé là du vers 56, trouble tellement la construction et le sens, que je me repens de n'avoir pas mis à sa place, dans mon texte grec, ἐνοικῶν (Théocrite, *Id.*, IX, v. 15).

V. 74. Au lieu de μαλέεσσι, lisez πταρύγεσσι.

V. 83. L'épithète πολυστρέπτοιω, appliquée aux comptoirs des changeurs de monnaie, est insignifiante, et ne donne pas un sens bien clair. Je n'hésite pas à lire πολυστέπτοιω, *fort entourée*; et ma conjecture s'appuie sur plus d'un trait des *Dionysiaques*, et sur ce joli vers si pittoresque de Crinagoras :

Πανός τ' ἠχῆεσσα πιτυστέπτοιω καλιή.

« Et cette cabane de Pan si retentissante, que les pins entourent. » (*Anthologie*, VI, 253.)

V. 87. Tel qu'il est, ce vers rend tout de travers le texte sacré; au lieu de ἀγνόν, épithète inutile ici, lisons οἶκον, ce même mot qui est dans saint Jean, et le sens se retrouve.

V. 101. Νύσσαν, « la ligne ou la borne, » est un terme sans application ici; je veux y voir νῆσιν, *l'action d'entasser*: « Après de tels amas de ruines. »

V. 103. Au lieu de φρικτῶ, « effrayant », je pense qu'il

faut écrire κρυπτός, « caché », qui lui ressemble, et qui est essentiel à la phrase.

V. 113. Après ce vers, il en manque un pour rendre ces mots du texte : θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει, « à la vue des miracles qu'il faisait. » Cette lacune est démontrée en outre par l'absence de toute copulative au vers 114, ce qui serait tout à fait contraire à l'usage de Nonnos. Il faudrait, pour combler l'intervalle, quelque chose de semblable à ceci :

Θαύματα δ' ἀθρήσαντες ὑπ' ὀφθαλμοῦν ὅσα τελέσσει.

Mais si je me passe encore ici le caprice d'un vers suppléatif, je n'en propose point l'insertion dans le texte.

CHAPITRE TROISIÈME.

V. 8. Καὶ οἱ. Ce second régime οἱ contrarierait θεῶν, premier régime du verbe ἔλεξε. Lisez : καὶ τότε.

V. 18. Au lieu de ἔχειν, avoir, qui donnerait mal à propos à l'homme la monarchie éternelle du ciel, il faut lire ἰδεῖν, voir, même parole que dans le texte de saint Jean. — V. 24. Et ici, par contre, je crois que ἔχειν est beaucoup plus convenable que ἰδεῖν.

V. 32. Διωῶσατο, terme inconnu. C'est sans aucun doute μειώσατο, expression qui revient fréquemment chez Nonnos. (Voyez *Dionys.*, ch. VIII, v. 186, 398, etc.)

V. 34 et 35. Cette répétition de καθαροῖο λοετροῦ au bout de chacun de ces deux vers est inadmissible, et rendrait le sens confus. Je pense que, pour l'éclaircir, il faut lire ainsi :

Τὸ δὲ θεῖον, ὅπερ καθαροῖο βεῖθρου
Πνεύματος αὐτογόνοιο πάλαι καθήρε λότερον.

V. 56. Remplacez ἀκουαί, *les oreilles*, par les yeux, ὀφθαλμοί, car οὐατα se trouve déjà deux vers plus haut, et il s'agit ici de traduire le mot ἰωράκαμεν du texte sacré.

V. 59. Ἀπλανίων, « qui ne s'égarerent pas, » s'appliquant ici aux actions humaines, serait un contre-sens ; je l'ai remplacé par ἀδρανέων, *infirmes, chétives*, locution familière à Nonnos, et ici favorable à la pensée de saint Jean.

V. 63. Il faut lire ici φάτιν au lieu de φύσιν ; et, pour mieux éclaircir encore l'obscurité de cette phrase, j'ai soumis les trois vers 62, 63 et 64, à une transposition qui me paraît indispensable.

V. 64. Lisez εἰ, conjonction dont la phrase ne peut se passer, et non εἰς, préposition.

V. 73. Il faut effacer δουρατίης, *de bois*, car le serpent élevé par Moïse dans le désert était *d'airain* (Fecit ergo Moyses serpentem æneum ; *Nombres*, ch. XXI, v. 9). On pourrait lire, si je ne me trompe, χαλκίης, ou mieux encore χαλκοδέτης, pour rentrer dans la vérité de l'histoire sainte, et pour avoir le dactyle.

V. 103. Je rétablis le texte de cette façon :

Ἄθμισία βέζων

Αξια νυκτος, ἐκὼν στυγέει φάος.

Et c'est ainsi que j'ai traduit ; car le participe ἔχων, si on le maintenait, dénaturerait le sens de la phrase, où il ne peut avoir de place.

V. 114. J'accepte résolument la leçon proposée par Passow, βάπτιζε βέεθρω, et qu'il n'a pas osé admettre. J'ai rencontré vingt fois βέεθρον chez Nonnos, mais jamais la forme attique βεῖθρον, qui ne se trouve pas non plus dans Homère.

V. 121. Εὐσεβίης ἐνα φῶτα n'est nullement facile à comprendre : ne serait-ce pas Εὐσεβίης ἐναχ' ἀνδρα, ou

Εὐσεβίης διὰ φῶτα? = εὐσεβίης διὰ, adverbe, pour εὐσεβείως, comme on dit διὰ τέλους, διὰ ἀκριβείας, pour τελείως, ἀκριβῶς.

V. 129. Je veux me figurer que ce vers commençant par λεπτοφυεῖ, parfaitement en dehors de l'interprétation, aura été écrit à la marge par quelque copiste en bonne humeur, et s'est glissé furtivement dans le texte. Il répète l'ἀνερα du vers précédent, et il n'y aurait point d'inconvénient à le supprimer.

V. 163. Il y a, selon moi, plusieurs altérations à faire subir à ce vers pour le rapprocher du texte qu'il veut traduire. Il faut le lire ainsi :

Οὐ γὰρ μέτρα λόγοιο φέρει θεός, ἀλλὰ καὶ υἱεῖ...

Tel qu'il est dans l'édition Passow et les précédentes, il embrouille le sens par les répétitions de λόγος et de αἶνι, aussi incompréhensibles qu'inutiles.

CHAPITRE QUATRIÈME.

V. 2. Au lieu de βαρυκάρδιος, qui signifie *inapte*, et ne s'applique pas bien ici, comme il y a au vers suivant βαρυζήλων, j'aime mieux lire βαθυκάρδιος, *dissimulé*.

V. 8. Πέδον est trois vers plus loin; c'est πόλιν, la ville, que confirme l'épithète ὑψηθέμεθλον, peu convenable pour une plaine.

V. 18. Ῥήξας me paraît un contre-sens. C'est πήξας.

V. 67 et 68. J'établis, dans ces vers fort embrouillés : 1° ἀλλόμενος, νοερού δὲ βυθοῦ. 2° ἔμπεσεν au lieu de ἔμπεδον. Dès lors le sens devient clair, et la syntaxe demeure satisfaite.

V. 87. Passow remarque avec justesse que l'expression *θηλαί φωνῆ*, qui est passablement oiseuse ici, est fort rare. Il vaut mieux lire *θυιάδι φωνῆ*, *voix enthousiaste*, terme favori de Nonnos, je le répète.

V. 93. Il me semble qu'il y a tout profit, pour l'intelligence du texte et pour la suite des pensées, à échanger *ἐμυθήσαοθε* contre *ἐτοιμήσαοθε*.

V. 97. Afin de ne pas terminer par le même mot ce vers et le suivant, je mets ici *θυμῶ*, qui proquo fort commun dans la *Paraphrase*; la syntaxe exige aussi ce changement, que je vais souvent répéter.

V. 109. Puis ici, à la place de ce même mot *μύθω*, je crois qu'il faut lire *ῥυθμῶ*, plus exact et plus poétique à la fois.

V. 119. *Χρόνος*, le temps, n'a rien à faire ici; c'est l'Esprit divin qui agit et entraîne les hommes de la terre. Il faut donc dire *χθονὸς ἀνέρας ἔλασι*.

V. 130. Ce vers et ce *nez muet* sont parfaitement ridicules. Nonnos est verbeux, ampoulé, mais il n'est pas trivial. Je veux donc écrire :

Δάκτυλον αὐτοδότητον ἀναυδέα ῥίμφα πιτάσσας.

V. 144. *Ἀγχιθίου* se retrouve au vers suivant. J'aimerais mieux *ἀγχιγύου*, *voisine* (Ap. Rh., I, 1422); mais je ne change rien au texte.

V. 145. Il m'a semblé qu'ici *θυμῶ* prendrait avantageusement la place de *μύθω*.

V. 164. Je réforme ainsi ce vers pour lui donner un sens :

Πῶς λευκαὶ πολιῆσι περιφρίσσουσιν ἄλκαι.

V. 176. *Σταφανηφόρος*, « porteur de couronne, » n'a ici aucune application. C'est *δραπανηφόρος*, « porteur de faucille. »

V. 211. Chez Nonnos, grand amateur de dactyles, c'est *παῖς*, et non *παῖε*, qu'il faut lire.

V. 217. Ὁδύων : la clarté de la phrase et le sens exigeant ὀδύειν. Les manuscrits des *Dionysiaques* regorgent de fautes de cette nature.

V. 220. Je ne comprends pas cette fièvre brûlante et ces larmes, αἰθομένου πυρετοῖο. C'est de la foi qu'il s'agit, et il me semble qu'on pourrait lire : αἰθόμενον καρδιῆ πῦρ, phrase homérique que j'ai déjà remarquée dans les *Dionysiaques*, et qui donnerait un sens à ce qui n'en a pas.

V. 229. C'est παθῶ au lieu de παθοῦς (voir ma traduction) : « Après l'espérance vint la foi. »

V. 243. Θεῖοκαλον ne se rapporterait à rien. Ce doit être θεῖοκαλος ἀναξ, « le divin Maître. »

CHAPITRE CINQUIÈME.

V. 1. Δόμος ne désigne pas suffisamment Jérusalem ; il me semble qu'il faut lire πόλις. C'est en effet vers la ville que monte Notre-Seigneur, car il s'élève vers les collines de la Judée, en quittant les plaines chananéennes, comme le veut le texte de saint Jean.

V. 2. La leçon χιονέην de Passow est inadmissible : la pierre ne peut être à la fois de nuances variées et blanche comme la neige ; c'est χιονέων λίθων, « les pierres des collines, » que nous allons retrouver tout à l'heure dans les pierres de taille de la piscine probatique.

V. 4. Ὑπ' est déplacé ici : c'est ἐπ', car ἐπὶ suivi de l'ablatif signifie avec, et ἐπὶ est dans le texte de saint Jean.

V. 10. Au lieu de ἰδὼν, qui est au vers 7 dans la même phrase, et qui reparait au vers 14 et au vers 23, lisez ἔγων, sens plus naturel.

V. 20. C'est βραδυπειθεί, *lent à croire*, et non βραδυπευθεί, *lent à interroger*, puisqu'il n'interroge pas.

V. 34. Καὶ χαμάτω offre un contre-sens et une construction incorrecte. On évite l'un et l'autre en lisant ἀχαμάτως.

V. 48. Ποινήτορα νόσου, « cette faute qui punit la maladie » serait un contre-sens, comme le prouve ce même mot ποινήτορα reproduit par le poète au vers 70 du septième chapitre. Il faut dire ποινήτορα νόσω, « cette faute qui se venge par la maladie. »

V. 52. Θρασύς n'a guère de raison d'être ; il n'y a dans la dénonciation du paralytique ni hardiesse ni courage, mais bien rapidité. C'est sans doute ταχύς, et nous avons relevé plus d'une fois dans les *Dionysiaques* la même confusion du copiste.

V. 55. Effaçons la leçon ἐκίλευσι de Passow, trop rapprochée du mot αὐτοκίλευστος, et lisons avec Nansius ἐτίλεισι.

V. 60. Ce verbe ἐπιστώσαντο, qui s'accommode si mal à la phrase, a fait supposer ici une lacune. Il faut lire ἐπαλλάξαντο, et le sens sera complet : « Les disciples échan-
gèrent leurs doutes contre la foi. »

V. 61. Ἀκάνθαις. Quoi ! les *épinés de l'oisiveté* ! cela ne peut pas être. C'est sans doute ἀνάγκαις. On retrouve la même faute des manuscrits pour le même mot dans les *Dionysiaques*.

V. 63. Le mot κόσμῳ est déplacé ici, et sans application. Lisons θεισμῶ, qui est une façon de parler très-habituelle à Nonnos.

V. 64. Au lieu de ἀντιτύποις, qui, si on l'admettait, dirait le contraire de ce qu'exige le texte de saint Jean, il faut dire ἀγγιτύποις, et dès lors tombent la critique et la correction d'Heinsius.

V. 67. Σέλας m'étonne, et il serait mal régi par le verbe λύειν. C'est σέβας, le culte légal du jour du repos.

V. 92. Nonnos ne redouble pas les mots et surtout les verbes, sans nécessité ni sans intention. Ici εις κρίσιν έργομένην οὐκ ἔρχεται offrirait une répétition sans effet ; il faut lire, je crois, εις κρίσιν ἰσσομένην. . .

V. 98. L'hiatus πάντες ἀλεξιμόροιο ἐμῆς disparaît si on lit ἀλεξιμόροιο μιῆς, et le mot μιῆς se rencontre une fois de plus ainsi en face de πάντες, dans une antithèse fort commune chez Nonnos.

V. 103. Ὑψίζυγον répéterait l'épithète ζαθέην qui le précède et l'affaiblit ; puis il rencontrerait ἰσόζυγι au vers suivant. Ainsi donc, et pour bien des raisons, il vaut mieux lire ἰσότυπον.

V. 130. Je ne puis admettre trois fois en un vers et demi le mot μῦθος. Je l'efface deux fois, et je dis :

μῦθον ἀληθείης ἀλύτῳ σφρηγίσσατο δεσμῶ.

Je substitue δεσμῶ à la leçon proposée de θεσμῶ, parce que le premier terme s'arrange mieux de l'adjectif ἀλύτῳ, et rend le sens plus complètement.

V. 139 et 140. Tels qu'ils sont, ces vers résistent à l'interprétation, et la répétition du mot ὕδασις ne les rend pas plus clairs ; c'est ἠθάσις qu'il faut lire au vers 139, se rapportant à μαρτυρήσις, « ses témoignages accoutumés ».

V. 145 à 152. Il y a dans les éditions précédentes, à ce passage, des confusions évidentes, nées sans doute de cet hémistiche, ὅστις ἐμὲ προέηκε, répété trois fois, qui aura troublé le scribe. Pour tout remettre en ordre, il suffira de suivre le texte sacré aussi scrupuleusement que notre poète, et d'exécuter la transposition ci-dessous :

Après le vers 144, qui finit par αὐδῆν, placez le vers 149, qui commence par ὅστις ἐμὲ προέηκε, puis le 150,

πατρὸς — 151, οὐδ' ἔὼν — 152, ὃν γὰρ ἐμὸς, et 153, οὐ θεόν. Ensuite viendront les quatre vers 145, 146, 147, 148; enfin, après δέλτω, mot final du 148, mettez le vers 154, γραπτὰ, et suivez.

V. 147. Οὐδέ οἱ ἀπ. . . hiatus redoublé, odieux à Nonnos, qu'on peut éviter en lisant οὐδ' ἔὼν ἀπ. . . , et la syntaxe s'en trouvera mieux.

V. 153. Ἀμοιβαίη. Cette épithète, appliquée aux saintes Écritures, n'a aucun sens; c'est bien plutôt ἀμωμήτη, « le livre sans reproche ».

V. 170. Je crois qu'il faut lire avec Wernicke (*in Tryph.*, p. 392), ἐπιδήγμενόν.

V. 178. Πείθεσθε πειθοίταις, *credentes crederetis*? Ces répétitions, quand elles ne sont pas consacrées par le texte lui-même, répugnent à l'élégance de Nonnos. Je crois qu'il a écrit πείθεσθε πειπηγόταις, *adhærentes crederetis*.

CHAPITRE SIXIÈME.

V. 13. Le verbe μειλίζατο est si déplacé ici, qu'au lieu de ἐφ' μειλίζατο μύθῳ, je voudrais lire ἐφ' μυθήσατο φωνῇ. Mais je ne change rien au texte.

V. 28. J'ai été bien tenté également de substituer à l'épithète πολυγλώσσῳ, qui me semble oiseuse ou qui rend mal la pensée, l'adjectif πολυγράφῳ, *vorace*, qui est d'Hippocrate; ou, peut-être, πολυτρώκτη.

V. 34. Au lieu de τοίχῳ que toutes les éditions maintiennent, même en s'en étonnant, il faut lire τάξι, et l'étonnement cessera.

V. 41. Πολυφλόισβοιο a quelque lieu de me surprendre. Ne serait-ce pas plutôt πολυπλήθοιο, *surabondante*? A moins qu'il ne faille voir ici, comme dans le πολυγλώσσῳ

précédent, deux railleuses épithètes appliquées à la foule, *bavarde* plus haut, et *bruyante* ici.

V. 81. Καὶ πάλιν ἄρμος serait un contre-sens. C'est κοῦ πάλιν ἄρμος, « et il n'y avait point de port » : κοῦ pour καὶ οὐ. (Voir Homère, *Hymne à Cérés*, v. 227.)

V. 86. Au lieu de ἀνωπίδος, je crois qu'il faut lire ἀνωπίος, qui se rapporte à la multitude, et non à la mer de Tibériade, car cette épithète ne peut convenir à une chose inanimée.

V. 94 et suivants :

Je ne puis me dispenser ici de défendre, contre les critiques et les démonstrations figurées de Heinsius (*Aristarchus sacer*, pag. 394-5, etc.), l'exactitude géographique du récit de Nonnos. Le Christ part de Capharnaüm, sur le lac de Tibériade; il se dirige vers la contrée des collines qui s'appuient au Thabor, et s'arrête sur le penchant de la montagne, où il opère le miracle de la multiplication des pains. Puis il gagne seul la cime déserte. Les disciples alors courent au rivage, et s'embarquent pour regagner Capharnaüm. Quant à la multitude, descendue au bord du lac où elle a passé la nuit, elle y prend des barques, retourne à l'endroit où elle a vu le Christ la veille : ne l'y trouvant plus, elle revient la dernière à Capharnaüm. Le Christ, après avoir traversé le lac en marchant sur les eaux, y était déjà de retour.

Je ne vois là ni confusion ni ignorance. Mais peut-être, pour se rendre compte de ces divers mouvements, fallait-il avoir étudié sur place, et non dans les livres au cœur de la Hollande, la topographie de la Palestine; or c'est ce qu'avait fait sans doute le paraphraste Nonnos. C'est au moins ce qu'a fait, de son mieux, son humble traducteur.

V. 108. Pour obtenir une antithèse plus prononcée, et qui cette fois se trouve dans le texte, j'ai remplacé ζι-

δωρον par βιόδωρον, expression d'Eschyle, qui me donne en outre le dactyle.

V. 115. Ἀνύσσετε, contre qui Heinsius s'est tant emporté, paraît en effet inadmissible; ne serait-ce pas ἀρέσσετε?

V. 125. Évidemment c'est ἰδόντες et non ἐλόντες qu'il faut lire pour le ἵνα ἴδωμεν du texte.

V. 128. Et ici, au lieu de ἐθῆσαντο, voir, c'est ἐθονήσαντο, *consommer*, comme au vers 175.

V. 129. Il me paraît évident qu'il faut lire ici γραπτὸς ἐπιρ πάλι μῦθος, et que les longues méditations de Nansius sur ce passage ne l'ont point égaré.

V. 160. Πανίλαον. Cette espèce de superlatif, fort peu usité, et excessif ici dans sa signification, fait tort à la phrase d'une copulative dont elle ne peut se passer; et πᾶς est deux mots plus haut. Il vaut mieux dire καὶ ἴλαον.

V. 164. Ce vers, qui manque chez Passow, et y donne lieu à une longue lacune, pourrait être rétabli ainsi :

Ζωῆς γὰρ πάλιν ἄρτος ἐτήτυμος ἡμετέρῃ σάρξ.

Ce remède suffira pour guérir à lui seul la blessure des manuscrits, traduire le texte, et remplacer les quinze versets supprimés par le poète, ce dont un commentateur l'a loué, pour éviter, dit-il, les répétitions.

V. 174. Les déserts n'ont pas de *bois touffus* en Orient. Il faut donc remplacer λόχμη par le terme employé déjà deux fois (vers 127 et 132), πέτρη.

V. 179. Ici, il faut en convenir, la passion de la mythologie se fait jour, et poursuit assez mal à propos le poète jusqu'au sein même de l'Évangile. La barbe blanche de Αἰών, le Temps, qui joue autour de son menton, est un peu déplacée pour désigner la vie éternelle.

V. 210. Ααὸν, qu'on va voir au vers suivant et à la même place dans l'hexamètre, jetterait ici une inélégante confusion. C'est χῶρον qu'il faut lire.

V. 220. Si nous respectons le μόνος de toutes les éditions précédentes, le vers serait faux ; il faut dire μόνως, adverbe.

V. 229. C'est περιφορημένος, qui se rapporte à Judas, et non περιφορημένον, mal appliqué à un filet de chasse.

CHAPITRE SEPTIÈME.

V. 2. Je connais à Nonnos une forte prédilection pour l'épithète ἀλεξικάκοισι, et je n'ai pas encore une seule fois rencontré chez lui ἀνεξικάκοισι.

V. 6. Au lieu de δσίω, qui ne se comprend pas, lisez δσίου, ainsi que j'ai traduit.

V. 37. Il faut absolument exprimer le ἐν κρυπτῷ, *secretement*, du texte. On pourrait peut-être réformer ainsi l'hexamètre : ἔχνος ἔκαμψεν ἄδηλον, ou mieux encore : ἐνθεον ἔχνος ἔκευθεν (Hom., *Od.*, XXIII, 30); mais, dans tous les cas, il faut reproduire le ἐν κρυπτῷ, dont le récit ne se peut passer.

V. 44. C'est ἐτήτυμος, et non ἐτήτυμον.

V. 77. Au lieu de μυστιπόλω, c'est évidemment μυστιπόλοι. Je pouvais voir ici le regard détourné des prêtres pudiques, ou bien lire ὑποκλέπτοντι σιδήρω. J'ai mieux aimé ne traduire qu'à demi ce passage.

V. 85. Si on laisse subsister λοχίω, il faudrait l'interpréter par *régénérateur*, et ce serait peut-être trop hardi, quand la circoncision, dont il s'agit, n'était pas, dans l'ancienne loi, une expiation, mais seulement un signe d'alliance. J'aimerais mieux lire φονίω, *sanglant*; et cette

leçon, que je préfère, ferait contraste avec la loi de Moïse, qui avait horreur du sang. Peut-être pourrait-on dire λογίω, « raisonné, historique, *indiqué par l'histoire* ».

V. 93. Au lieu de τάνετα μύθω, qu'il est difficile de rendre d'une façon raisonnable, je veux lire ici μένετα θεσμῶ, « restez fidèles à la loi véritable ».

V. 101. Cet hémistiche, ἐμοὶ δεδάσσι πολίται, que toutes les éditions ont respecté, ne peut entrer raisonnablement dans le discours que tiennent quelques citoyens de Jérusalem, τινὲς ἀπ' ἄστειος (v. 95). C'est ἑμοῦ δεδάσσι πολίται; qu'il faut lire, pour retrouver la pensée du poète.

V. 134. Καὶ αὐτὸν. Il me semble que, pour le sens, καὶ αὐτὰ est préférable, et s'applique aux enfants des Grecs eux-mêmes.

V. 147. Le texte a dit ὕδατος ζῶντος, et c'est une expression que je rends à Nonnos en substituant ζῶντι à ζείοντι, « eau vivante » et non « bouillante ».

V. 158. Il y a tout avantage à échanger μύθω, que le verbe μυθήσαντο va répéter, contre θυμῶ, comme au v. 105, où il contrarierait *le silence* du vers qui suit.

V. 169. Ἄδίκω ὑπὸ πνεύματι, hiatus et construction pénibles; le terme πνεύματι serait tout à fait hors de sa place ici. Il me paraît qu'il faut dire plus simplement ἀδίκων ἀπὸ νέυματι.

V. 183. Ἄφνη, *l'opulence*, n'a rien à faire ici. Je crois qu'il faut lire ἀχρήνη, *inepte, stupide*, épithète bien plus appropriée à la foule qu'admoneste Nicodème.

CHAPITRE HUITIÈME.

Nota. L'épisode de la femme adultère, qui se lit dans l'Évangile tel que nous l'avons aujourd'hui, n'a point été interprété par Nonnos. Le Père Abram, traducteur latin

de la *Paraphrase* en 1623, assure que cet épisode était, au siècle de Nonnos, à peine admis dans les copies grecques de l'Évangile selon saint Jean. « Origène, » ajoute-t-il, « saint Clément d'Alexandrie, saint Jean Chrysostome et Théophylacte, ne paraissent pas l'avoir connu ; et Tertullien, déjà hérétique, il est vrai, dit qu'il passait pour apocryphe dans toutes les Églises. Saint Jérôme, au contraire, prétend qu'il se trouve dans un grand nombre de copies grecques de cet Évangile. Saint Athanase, saint Augustin, saint Grégoire le reconnaissent, et le concile de Trente l'a admis en le consacrant. » Je n'ai point voulu ici, je le répète, entrer dans ces discussions théologiques, pas plus que je n'ai relevé les passages où Nonnos, souvent par une seule épithète, confirme le dogme, et combat les hérésies qui s'étaient multipliées à la naissance du christianisme. Pour justifier ma réserve, j'allègue, avant tout, mon insuffisance, ensuite mon respect pour des doctrines que je n'ai ni le droit ni le devoir d'examiner.

Quoi qu'il en soit, il est curieux de rapprocher les vers fort peu élégants du glossateur Nansius, des hexamètres plus heureux du Père Abram, dans leurs communs efforts pour combler la lacune, et en même temps de reconnaître combien tous les essais modernes s'éloignent de la simplicité comparative, et surtout de la clarté merveilleuse du style de Nonnos.

V. 5. Rétablissez la leçon *καταυγάσει ἐνέχων*, d'une édition précédente. J'aurais pu également conserver ici le texte de Passow, en lisant au v. 3 *βαίνοι*.

V. 23. *Ἐτερόθροος* n'est pas admissible ; il contredirait le texte, et *ἑτυμόθροος*, proposé par Nansius, s'éloigne trop de la lettre des manuscrits. Je pense que la vraie leçon est *ἐτερόθροος*.

V. 27. Il faut lire *δς σε φύτευσε*, plus conforme aux usages de Nonnos.

V. 37. Il me semble qu'il est mieux d'écrire *δδεύω*, à l'indicatif présent, pour mieux rendre le texte, *ὑπάγω*.

V. 61. Au lieu de *δτι παρ ὑμῖν*, je pense qu'il faut lire *δν τέ παρ ὑμῖν*, « Je suis celui que je vous ai dit en commençant, » et non, comme le veut la Bible de Sacy : « Je suis le principe de toutes choses. »

V. 62. Au lieu de *ἔγων* lisez *ἔγω*, suivant le texte.

V. 68. *Εὐαγέισσιν* est un contre-sens. C'est *ἐναγέισσιν*, de *ἐναγής*, *exécrable*, *maudit*.

V. 71. *Ῥέζω* se trouve deux vers plus loin, et ne rend pas le sens. C'est *φάσκω*, si je ne me trompe ; et je préfère *δς ἔτι* à *ἰστέτι*.

V. 86 et 87. Je veux lire ici, pour éclaircir la pensée : *ἐλεύθεροι δτι μαθόντες ἀτρεκίην*, car le texte, tel qu'il est, offre une discordance entre cet *ἰστέ* qui serait au présent, et le second verbe *ἰσαθρήσητε* qui doit être au futur, comme dans saint Jean.

V. 99. Au lieu de *ἰστέ*, c'est *ἰστέ*.

V. 109. *Ἐπιστώσασθε* dirait le contraire de ce qu'a voulu exprimer Nonnos. C'est *ἐπαρνήσασθε*, *vous avez renié*, ou, pour se rapprocher des manuscrits, *ἀπιστώσασθε*.

V. 133. Au lieu de *αὐτός*, qui semble être tombé du vers précédent, où il est à la même place, et qui se retrouve au vers 137, je lis *ἀληθές*, pour achever de traduire le texte sacré.

V. 142. Rien de plus contraire aux procédés de Nonnos que cette élision, *ἔπε' ἀνθερεῶνι*, et il l'a évitée au vers 60 du neuvième chant des *Dionysiaques*. Il faut lire ici de même :

ἄφρονι λωβητῆρα χέων ἔπος ἀνθερεῶνι.

V. 147. Lisons ici :

δαίμονος οὐ μεθέπει με λαοφθόρος ἤχος ἱμάσθλης,

car le fouet du démon ne saurait, en aucun cas, être doué d'une noire pensée, μελανόφρονος.

V. 187. Cette locution, γένος ἔσχεν, n'a pas choqué sans raison Heinsius. On devra lire γενέεσχεν.

CHAPITRE NEUVIÈME.

V. 2. C'est ἀνδρα νόησεν, δν qu'il faut lire, suivant les usages de Nonnos, et pour plus de régularité.

V. 4. Ὅστις est sans doute une faute de copie; c'est οὗτος probablement : *iste* et non *quicumque*.

V. 24. Au lieu de δτι, qui ne dit rien ici, lisez ετι.

V. 27. Κενεῶνι ne signifie pas ce que Nonnos entend. C'est κονιῶνι, de κόνιον, *poussière*, où le poète a remplacé l'*omicron* par l'*oméga*, pour la mesure du vers.

V. 37. Pour comprendre le texte de saint Jean et ce vers qui le traduit, il faut se souvenir que *Siloam*, nom de la source, signifie aussi *envoyé*; et Nonnos, malgré son goût pour les étymologies et les jeux de mots, a reproduit très-simplement cette allusion.

V. 47. Ce vers, où ἀνέρες ne saurait trouver place sans blesser la syntaxe, demande une réforme. Voici celle que je propose :

γείτονας ἐφθέγγαντο, καὶ εἴρεον ἴδμονι λαῶ.

V. 51 et 52. Le texte de saint Jean est incomplètement rendu dans ces deux vers, et Nonnos nous a accoutumés à plus d'exactitude. Il me paraît qu'il vaudrait mieux lire :

ἄλλως δ' ἀντιάχτησαν ἀμοιβαίῳ τινὶ μύθῳ·
ὅς πέλεν, οὐ πέλεν οὔτος. . .

V. 55. Προβλήτες. Je ne puis accepter cet adjectif, et surtout sa signification, quand nous sommes si près du même mot appliqué à la main du mendiant. Je voudrais lire πηθέντες, *adhærentes* (Euripide, *Cycl.*, v. 302).

V. 64. Ὑλην est aussi inélegant qu'inintelligible. Je crois qu'il faut dire ici ἴτυν, la rondeur.

V. 78. Ἀσιγῆτων n'a point ici un sens convenable; c'est ἀκηλῆτων, *irréconciliables, implacables*, comme nous l'avons vu plus haut, ch. VII, v. 177.

V. 95. C'est πάϊς, comme le veut Gerhard, en raison du dactyle. (L. A., p. 201.)

V. 99. Au lieu de μῦθον ἐμυθήσαντο, qui m'a toujours choqué partout, c'est μῆτιν ἐμυθήσαντο qu'il faut rétablir.

V. 109. Ἀμφὶ ἔθεν : pour éviter l'hiatus, odieux au poète, il suffit de lire ἀμφὶς ἔθεν.

V. 124. Toutes les citations d'Homère, et les allusions à Junon que se permet le Père Abram, ne sauraient justifier à mes yeux l'épithète, d'étrange fabrique, βοογλήνοιο. Je pense qu'il vaut mieux lire νέον ὄμμα νεογλήνοιο, et se rapprocher ainsi du goût de Nonnos pour certaines répétitions, quand elles fortifient l'image.

V. 156. Πολυκλήϊστον, chez Coluthus et quelques autres, signifie *très-célèbre*. C'est sous cette acception qu'il est pris chap. XI, v. 223. Pour exprimer *excessivement fermé*, je n'ai vu partout que πολύκλειστος, de κλείω. Sans doute le poète a pu, en faveur de son hexamètre, allonger l'*epsilon* en *éta*; mais pourquoi n'aurait-il pas dit πολυκλείδωτον, de κλειδῶω, qui est connu et qui a la signification désirée? Ici, néanmoins, je n'ai rien changé au texte.

V. 177. Au lieu de καὶ αὐτὸς, tournure qui termine chez Nonnos tant d'hexamètres, je dis ici καὶ οὔτοι.

V. 183. Au lieu de ἐνίπτων, qui répéterait le verbe δάρισσεν du même vers, il faut lire ἐλέγχων (comme au v. 131, chap. VI). C'est une correction de Wernicke (*in Tryph.*, p. 356) que Passow n'aurait pas dû négliger.

CHAPITRE DIXIÈME.

V. 4. Ἀίδηλον. C'est évidemment αἰδηλος, se rapportant ici, comme au vers 32, à ληϊστήρ, « le voleur invisible ».

V. 15. Αιολόμορφος ne saurait se dire : toutes les brebis ont la même forme, mais elles n'ont pas toutes la même couleur. Il faut sans doute lire ici αιολόδερμος.

Même vers. Ὅπισθοπόρω, « rétrograde », serait un contre-sens ; c'est ὀπισθοτέρω, « qui suit ».

V. 23. Ἀριζήλω : lisez et traduisez comme s'il y avait ἀριδήλω.

V. 52. Καὶ ὡς n'est pas correct. Il vaut mieux lire καθὼς, ou répéter avec saint Jean, καγώ.

V. 102. Αὐτομάταις se rattache mal à ἀψίςιν, qui signifie ici *voûtes*. J'aurais pu préférer οὐρανίαις, en souvenir de Platon : οὐρανία ἀψίς, *la voûte des cieux* (*Phædros*) ; mais ἀθανάταις se rapproche mieux de la lettre des manuscrits.

V. 118. Ce vêtement de pierre est une expression d'Homère pour signifier *lapidation* (*Il.*, III, 57).

V. 130. Au lieu de μανέντες, lisons μανῆναι, nous aurons le sens véritable, et nous répondrons victorieusement au reproche d'ineptie que Heinsius adresse ici à Nonnos.

V. 135. Pour exprimer le sens du texte de saint Jean, il faudrait lire ici le même mot qui s'y trouve, πιστεύετε :

1870
1871
1872
1873
1874
1875
1876
1877
1878
1879
1880

1881
1882
1883
1884
1885
1886
1887
1888
1889
1890
1891
1892
1893
1894
1895
1896
1897
1898
1899
1900

V. 37. Les disciples, qui avaient *retenu* leur maître, ἀναστέλλοντες (v. 27), le *relâchent*; c'est donc παλιλλυτος, *resolutus*, qu'il faut dire, et non καλίσυτος, *resiliens*.

V. 39. Au lieu de ἀμεμφεία, *irréprochable*, qui est vraiment inintelligible, il faut lire, je crois, ἀστεμφεία, qui signifie aussi *prématuré*.

V. 44. Si nous ne retranchions pas le καί, qui s'est fort mal à propos glissé ici, le vers serait faux.

V. 55 et 56. Il y a ici une redondance à laquelle il est facile de remédier, et je veux lire et ponctuer ainsi tout ce passage :

Εἰσαίων δὲ διώνυμος ἔντροπε Θωμάς.

ὃν Δίδυμον καλείουσι, συναγρομένοις τε μαθηταῖς. . .

V. 102. Au lieu de ὀπισθοπόροισι, *rétrograde*, qui serait un contre-sens, c'est ὀπισθοτέροισι, comme nous l'avons dit déjà (ch. X, v. 15).

V. 125. Ἀνίαχον est certainement préférable à ἐνίαχον, qu'il est difficile de rencontrer ailleurs, quand, au contraire, cette première leçon se retrouve fréquemment chez Nohnos, chez Tryphiodore, son imitateur, et chez Apollonius de Rhodes (l. II, v. 270).

V. 160. Ἐτρεχε. Lazare ne court point encore, mais il tremble : c'est donc ἔτρεμε. Nous avons corrigé la même faute de copie dans les *Dionysiaques*.

V. 168. C'est ἔλων, plus convenable que ἔχων, quand nous avons déjà dans la phrase le verbe ἔσχε, et ἔχων deux vers plus bas.

V. 173. Ce vers, qui met en fureur Heinsius, n'est là que pour expliquer l'origine étymologique du *sature*, et ne méritait pas tant de courroux.

V. 174. En raison du participe ἰσταμένω, j'ai failli dire στεφανηδόν, au lieu de νεφεληδόν.

V. 209. Pour éclaircir toute cette allusion à la parole prophétique de Caïphe, il suffirait de lire ainsi ce vers, qui donnerait un sens raisonnable, et supprimerait l'épithète ἀήθει, *inaccoutumée*, qui jure avec le titre de *devin* donné au grand prêtre; et c'est ainsi que j'ai traduit :

ἀρητηρ λυκάβαντος αἰδέει θέσπισς φωνῆ,

V. 220. Il manque à cette phrase une copulative, et le mot ἐγγύς se trouve deux fois dans le vers. Je crois donc qu'au lieu de χώρης ἐγγύς ἔκτανεν, il faut dire χώραν ἐκείθεν ἔκτανεν, comme le veut le texte de saint Jean.

V. 221. Ἀντιθέοισι. Cette épithète ne saurait convenir à la fois ici aux disciples et aux prêtres juifs (v. 136); c'est ἀγχιθέοισι, comme nous l'avons déjà corrigé sans le faire remarquer (ch. III, v. 112).

V. 234. Δολοβραφείων, *cousus de ruses*. Cet adjectif, toujours pris en mauvaise part, serait une injure gratuite que dans leur édit les Pharisiens s'appliqueraient à eux-mêmes. J'aurais mieux aimé lire βυφηνείων, *riches*, autre adjectif qui laisse entrevoir la récompense attribuée plus tard à la délation. Mais ici je n'ai point succombé à la tentation d'altérer le texte de Passow.

CHAPITRE DOUZIÈME.

V. 3. Lisez ἐκτόθι à la place de ἐγγύθι, comme aux vers 75 et 76, qui sont la répétition du 3e et du 4e.

V. 4 et 77. Ψυχοστόλος a déjà une tout autre signification chez Nonnos (*Dionys.*, XLIV, 207), ainsi que le remarque Merrick (*in Tryph.*, Oxford, 1739) : c'est l'attribut de Mercure, qui conduit les âmes aux enfers et ne les

en ramène point. Je pense donc qu'il faut lire ψυχοσώον (*Anthologie*, IX, ép. 197), « sauveur de l'âme ».

V. 63. Μίσον μετρούμενος ἀνδρῶν me paraît bien affecté et d'une construction pénible; ne serait-ce pas plutôt μέσφ μετρούμενος ἀνδρῶν, comme au vers 88 du ch. XX?

V. 66. Je n'hésite pas plus que Nansius à remplacer Isaïe par Zacharie. Le copiste, qui a trouvé trois fois le nom d'Isaïe dans ce chapitre, l'aura écrit par mégarde une quatrième fois. J'ai relevé souvent ce genre de méprise dans les *Dionysiaques*.

V. 69. Ce ne peut être ταχύγουνον, *alerte*, épithète qui, appliquée à l'Anon précédé par sa mère, contrarierait le titre donné à celle-ci, ταλαεργὸν ὀδίτην, *patiente, laborieuse*. C'est, si je ne me trompe, παχύγουνον, *lent* : *tardi agitator aselli*.

V. 72. Ici ce n'est pas le terme habituel Χριστὸς ἀναξ, mais bien Χριστὸς ἀπαξ, comme l'explique ma traduction.

V. 74. Je pense que καὶ δὴ est préférable à καὶ οἱ, et j'adopte une nouvelle ponctuation, nécessaire pour serrer de plus près le texte sacré.

V. 95. Διψάδι, ici, est oiseux, s'il ne contrarie pas le sens. Pourquoi pas διχθάδι, *endue en deux*, comme dans le vers de Musée, élève de Nonnos (διχθάδι χέρσω, *Héro et Léandre*, 298)?

V. 101. On peut dire aussi et peut-être mieux πανακήρατος, en déplaçant la virgule.

V. 115. J'ai préféré αἰθερίης à αἰθερίην, parce qu'il m'a semblé qu'il valait mieux dire ici *la voix des airs*, que *l'ouragan aérien*.

V. 119. Ce *sage mugissement de la voix céleste*, μωχήματι, me choque; j'aimerais mieux « cette habile imitation de la voix céleste », μιμήματι. Et il y aura alors contradiction entre les deux versions du peuple sur la

voix d'en haut, comme le veut le terme ἀντιάχισαν.

V. 123. Ζαθέου : cette épithète ne saurait se rapporter au monde, mais bien au jugement, κρίσις. C'est donc Ζαθήη.

V. 145. Au lieu de μύθω, qui embrouille le sens, disons θυμῶ, qui l'éclaircit.

V. 146. On se rapprochera un peu plus du texte de saint Jean si l'on veut lire φεραυγός, et non φεραυγέες.

V. 148 et 149. Passow a admis ici deux vers qui ne portent nullement le cachet de Nonnos, car il n'a jamais dit γόνος ἀνθρώπου, mais υἱός ἀνθρώπου, ou παῖς ἀνθρώπου, quand il a voulu parler du *fils de l'homme*, et il aurait reculé devant l'hiatus du second hexamètre.

Si ces vers supplétifs en valaient la peine, je ferais remarquer que Nonnos a toujours employé le mot χορόν pour les Pharisiens, qui formaient une classe dans la nation, et le mot λαόν, quand il s'agit de la nation entière des Hébreux ou des Juifs ; on pourrait les réformer ainsi, et ils n'en seraient guère meilleurs :

Καὶ παῖς ἀνθρώπου σῶτηρ τάδε πάντα βοήσας
κεύθετο, λαὸν Ἑβραίων ἀγκυλόμητιν ἑάσας.

V. 168. Au lieu de ἀρχή, il serait mieux, je crois, de lire ἀρχοί, et j'adopte ce dernier mot.

V. 185. Ce vers, avec son hiatus, ne dit pas correctement ce que le poète veut lui faire signifier. On pourrait lire μήτ' pour μή, et σφρηγίδι au lieu de σφρηγίδα.

V. 189. Nous avons χεύματα plus haut. Ici, il me semble que ce devrait être ῥήματα, *les maximes*, et c'est le terme de saint Jean.

V. 198. Avec σύνδρομος se rapportant à αἰών, la phrase est inexplicable ; avec σύνδρομον appliqué à ζωήν, elle de-

vient élégante. J'admets encore, au lieu de ἀθανάτην, que la périphrase du Temps répète sans y rien changer, ἔσσομένην, « la vie à venir », comme nous l'avons vu déjà (ch. X, v. 37).

CHAPITRE TREIZIÈME.

V. 10. Ἀνδρομένη λύσσαν s'appliquant à Judas, « la rage humaine », ne se comprend pas : c'est sans doute ἀνδροφόνην λύσσαν, « la rage homicide. »

V. 11. Ici je veux lire Ἰουδαίους παραδοίη, comme au vers 50 qui suit ; car, en maintenant le Ἰουδαίοισι προδοίη, je pécherais contre la règle nommée en terme de grammairie la *correction attique*, faute particulièrement odieuse à Nonnos.

V. 21. Lisez Θυμβριάς et non Τυμβιάς : c'est la langue du Tibre, ou le latin. C'est ainsi qu'en dépit de la lettre des manuscrits, Hartung, Henri Étienne et Nansius ont admis Θυμβριάς.

Linteum, le linge, même mot chez nous, terme latin venu du mot lin, et étendu ensuite à la toile de chanvre.

V. 22. Ἀλκτῆριον rendrait brève la dernière syllabe de ποδός qui le précède, et par conséquent le vers serait faux. C'est μακτῆριον, *essuie-main*, *serviette*.

V. 30. Βριαρῆ μείλιξατο φωνῆ : ces mots jurent ensemble, car ce n'est pas une *voix forte* et *vigoureuse* qui peut *caresser*. Il me semble qu'il faut dire βριαρῆ μυθήσατο φωνῆ ; et j'ai souvenance de cette même faute de copie que j'ai rencontrée dans les *Dionysiaques*.

V. 46. Je voudrais lire κονίης au lieu de πορείης, car l'épithète εἰνοδίης signifie mot à mot : *qui se trouve sur le*

chemin, ἐν ὁδῷ. Or *la marche*, πορείης, ne se trouve pas sur le chemin, mais bien *la poussière*, κονίης.

V. 53. Ce vers étant la répétition du vers 48, il ne faut que le reproduire ici exactement tel qu'il vient d'être donné déjà.

V. 56. On ne doit pas lire ici ὁσίους, car les pieds des apôtres ne sont pas *pieux*; mais bien ὁσίως, adverbe, *pieusement*, qui se rapporte à l'action de Jésus.

V. 57. Il est évident qu'il faut dire ici κεκλιμένων, qui se rapporte à ἐτάρων.

V. 67. Phrase très-incorrecte de construction, si on la laisse telle qu'elle est; si, au contraire, on veut la bien comprendre, on devra emprunter à Platon (*Rép.*, p. 378) le mot παραδεκτίον, adjectif verbal, qui signifie *il faut admettre*, et au lieu de περιδέξιος, ἀλλά, dire παραδεκτίον, ὅτι, « il s'ensuit que ».

V. 76. Νοήσατε rend mal la pensée du texte, et touche de trop près νόος, qui est dans le même vers. Il vaut mieux lire νομίσατε.

V. 102. Ἐμαστιζοντο, erreur de copiste; c'est évidemment ἐμαστύοντο, « les disciples cherchaient ».

V. 103. Le δε, pronom, suspendrait la phrase, qu'il faut pourtant arrêter après βασιλῆος. Pour cela, il suffit de dire ὡς.

V. 106. Ὁξίι doit être remplacé par ὠκίι, substitution approuvée déjà chez moi par les critiques des *Dionysiaques*.

V. 120. Δουρατέην χηλὸν ne désigne pas suffisamment le *coffre-fort*. J'aurais mieux aimé κερματιήν, le coffre de l'argent, de κερμάτιον, *petite monnaie*. Mais je n'ai pas osé m'éloigner de la lettre des manuscrits au point d'adopter cette leçon.

V. 139. Je propose ici, au lieu de *θεσμῶ*, de dire *θυμῶ*, quoi qu'il n'y ait pas une absolue nécessité.

V. 140. Puis encore ici *δεσμῶ*, au lieu de ce même *θεσμῶ*, ce qui est beaucoup plus nécessaire.

V. 143. Enfin ici, à la place de *θυμῶ*, c'est bien *θεσμῶ* qu'il faut dire. Le sens se trouvera bien de ces trois transpositions que réclame le traducteur, mais qu'un lecteur rapide pourrait négliger.

V. 153. Au lieu de *δπισθοπόρω*, lisez encore ici *δπισθοτέρω*, correction précédemment expliquée.

V. 154. *Ταμειν κενεῶνα κελεύθου*, « fendre le creux de votre chemin ? » cela me choque. J'aimerais mieux *πατειν κενεῶνα κελεύθου*, « fouler le vide que vos pieds ont fait dans le chemin, » périphrase pour exprimer *marcher sur vos traces* ; mais je m'arrête à *πατειν κονιῶνα κελεύθου*, « fouler la poussière de votre chemin. »

CHAPITRE QUATORZIÈME.

V. 11. Au lieu de *ᾠδας*, qui se trouve déjà au vers précédent, il faut mettre ici *ᾠκον*, pour éviter une répétition confuse ; et d'ailleurs le texte de saint Jean a dit *οἰκία*.

V. 22. A la place de *εις θεὸν εἰς γενετῆρα*, reduplication inutile, je crois qu'il faut dire *τις θεὸν εἰς γενετῆρα*, et ce *τις* se rapporte à *ἀνήρ*.

V. 23. Puis on remplacera ici le *τις* qui est tombé du vers précédent par *παρ*, et on lira :

εἰ μή περ δι' ἐμεῖο θεόσσουτον ἵχνος ἐπειγῆ.

V. 43. Cette phrase, telle qu'elle est écrite dans les

éditions précédentes, ne se lie pas aux autres, ne se comprend guère, et traduit mal le texte sacré. Il faut lire, ce me semble :

ὡς ἐν ἐμοὶ τελέθει γενέτης ἐμὸς, ὡς δὲ καὶ αὐτὸς,

et remplacer le point qui termine le vers précédent par une virgule.

V. 57 et 58. Ces vers, qui répéteraient exactement les 54 et 55, seraient inadmissibles, si on y laissait subsister εἰ τί κεν; c'est, à mon sens, εἰ τί μοι qu'il faut lire, et alors nous retrouverons le véritable sens du texte de l'Évangile.

V. 73. L'épithète θεόσπιδα, si elle signifie divine dans le sens le plus favorable à l'intelligence de ce passage, contredit formellement le βροτοειδέϊ du vers 32, et même le vers 83, où la forme divine (θέσκελον, et jamais θεόσπιδα) revient après la forme humaine. Ne serait-ce point ici θυστάδα μορφήν, *la forme qui sert au sacrifice*, expression d'Eschyle (*Sept. adv. Theb.*, 269) et de Sophocle (*Antig.*, 1019)? Nous ôterions par cette substitution tout prétexte aux violentes récriminations de l'aristarque Heinsius, et à ses injures.

V. 76. Ἄει formerait un contre-sens. Il est question ici de la vie de ce monde, et non de la vie éternelle; et la conjonction ὅτι est indispensable. C'est donc ὅτι qui doit prendre la place de ἀεὶ, figurant déjà au vers précédent.

V. 88. Ὁμόφρονα ne peut se lire ici dans le sens où il se trouve deux vers plus haut. Le disciple ne saurait être encore d'accord avec son maître, *consentiens*, puisqu'il ignore et interroge. Je pense qu'il vaut mieux dire ἐύφρονα, ou ἐχέφρονα, plus habituel.

V. 102. Ὅσσα παρ' ὑμῖν : cette élision, où l'éditeur Passow a négligé l'apostrophe, est inutile ; et probablement le poète a dit ici, comme il a déjà dit ailleurs : ὄσσα παρ' ὑμῖν.

V. 111. Ἐχαράσσατε, *verser* ou *tempérer*, me paraît s'appliquer imparfaitement aux lois de l'amitié. J'aurais voulu lire ἐχαράσσατε, *souscrire aux lois* de l'amitié ; mais je n'ai rien changé au texte.

CHAPITRE QUINZIÈME.

V. 6. Le verbe καθαίρειν a pour régime indirect le génitif (τὸν αὐτὸς φόνου ἐκάθηρε, Hérodote, liv. I, ch. 44). Il faut donc dire ἀρτιφύτων πετάλων.

V. 20. Ἄρνεσι n'est pas admissible, mais je résiste encore à ἔρνεσι ; et il me semble que j'aimerais mieux ἔρμισι, *les enclos de vignes*, à cause de βάλλεται ἔξω qui vient après. Il s'agit de ces pampres inutiles que les vigneronns jettent dans la route par-dessus les murs ou les haies du vignoble. Il faut aussi μέμνει au lieu de μέμνων.

V. 35. Δεσμῶ, au lieu de θεσμῶ, rendra la phrase plus claire ; confusion que j'ai dû relever souvent.

V. 37. J'ai pensé qu'à la place de νόος, il valait beaucoup mieux lire νόμος.

V. 40. Ici encore, j'aimerais mieux dire ἀστεμφέα qu'ἀμειφέα ; et ma traduction explique ma préférence.

V. 41. Ἀπνεύμενος, *qui penche*, ne se comprend pas, ou bien ce participe présente un contre-sens. C'est ἀπνημένος, *jouissant* (Homère, *Od.*, XXIV, 30).

V. 45. Au lieu de ἐμὸς lisez ἐμῆς, correction de Nansius qu'Hermann a répétée et justifiée (*Orph.*, p. 818).

V. 47. Ce vers, qui figure un peu plus loin sous le n° 68, n'est point à sa place ici, et il n'y a aucun motif pour le répéter. Nansius s'y est refusé comme moi.

V. 51. Avec le supplétif inutile de εἰν ἐνί, la phrase demeure incomplète. Il vaut mieux dire ἴσατε (pour ἴσασθε), comme dans le texte de saint Jean.

V. 71. La phrase serait impossible à construire si, au lieu de καὶ ἐγγυθονίων, on ne lisait pas καὶ εἰ χυθονίων.

V. 83. Même observation pour ce καὶ αὐτόν. C'est καὶ αὐτή, si je ne me trompe.

V. 84. Effacez ἐμῶν et lisez ἐμὸν, car dans ce même vers παπίδων ἐνδοθι aura son pendant dans le vers suivant, κραδίης ἐντοσθε; et c'est là le sens véritable.

V. 92. La phrase, telle qu'elle est, manque de copulative; or Nonnos est fort scrupuleux sur ce point. J'aurais voulu dire, au vers 89 : εἰ μὴ πατρὸς ἐγὼ βεβαῶς, expression homérique; mais ce serait trop m'éloigner du texte. Il suffira, pour tout régulariser, de dire au vers 90 : πᾶσι θεουδείης δ' ὄδδὸν ἐννεπον.

V. 93, 94 et 95. Tels qu'ils sont placés dans l'édition Passow et les précédentes, ces trois vers présentent un sens embrouillé; et c'est peut-être pour cela qu'ils ne se trouvent point dans le manuscrit de la Palatine. Il faut pourtant reproduire le verset 23 du texte sacré, et nous y parviendrons en transposant le vers 96, et en lisant de cette façon : 93 οὗτος, 94 ὅστις, 95 μισεῖ.

CHAPITRE SEIZIÈME.

V. 19. Παρεδρήσων est une forme inconnue; c'est sans doute παρεδρίων (Apollonius de Rh., II, 1040).

V. 23. Ce vers, mal ponctué et mal terminé, trouble le sens. Lisez :

ἀτρεκίην δ' ἀγόρευον ἀμεμφία, τηλεφανῆ τε,

V. 29. Au lieu de ἀλλά qui coupe la phrase, lisez ἀμα qui la continue.

V. 44 et 48. J'ai traduit le texte de saint Jean préféralement à la *Paraphrase*, en substituant plus d'une fois le mot *héritage* à celui de *père*, qui m'a semblé trop répété.

V. 53. On peut assurément admettre ἐπὶ κόλπων, mais il me semble que διὰ κόλπων est de beaucoup préférable.

V. 55. Ce n'est point à la parole, mais au sentiment, à l'émotion, que peuvent convenir toutes les qualifications poétiques que Nonnos accumule ici. Ce serait donc θυμὸν au lieu de μῦθον. Et dans le même vers, pour comprendre et traduire ἔγγυον αὐδῆς, il me semble qu'il faut écrire ἔγκυον αὐδῆς.

V. 81. C'est ὄψιφανές, et non ὑψιφανές; le sens le veut ainsi, car il ne s'agit pas ici d'une joie qui *brille en haut*, mais d'une joie *tardive*.

V. 111. Lisez λαλείς et non λαλέεις; le texte de saint Jean a dit λαλείς.

CHAPITRE DIX-SEPTIÈME.

V. 5. Avec ἥνιοχάειν, que nous retrouverons au v. 17, il y aurait ici pléonasme et défaut d'analogie dans l'image, puisque ce verbe signifie proprement *tenir les rênes des chevaux*, et que πρυμνήσιον est le câble qui fait agir à

la poupe le gouvernail. Il vaut mieux, ce me semble, lire ἡγεμονεύειν, *diriger le timon* ; et je me souviens d'avoir corrigé deux fois dans les *Dionysiaques* cette même négligence des manuscrits.

V. 16. Trois fois κόσμου, et toujours à la même place, dans trois vers consécutifs ! Pour interrompre cette choquante uniformité, si éloignée des habitudes de Nonnos, je crois qu'il faut dire à la troisième fois γαίης, et le sens ne s'en trouvera que mieux.

V. 22. Ces mots, ἰθυτῆρι νόω, ne pourraient s'appliquer qu'à la mission apostolique des disciples, non encore commencée. Il me paraît qu'il faut les faire rapporter au Verbe divin, et dire Λόγον ἰθυτῆρα νόου.

V. 24. Ἀσυλήτοισιν serait avantageusement remplacé par ἀκηλήτοισιν, très-commun dans les *Dionysiaques* ; et cette épithète rend mieux la pensée que l'autre, dont il faudrait forcer le sens habituel.

V. 34-35-36. Tels qu'ils se présentent dans toutes les éditions, ces vers, et surtout le dernier, sont d'une construction et d'un sens pénibles. Ma traduction explique les rectifications, peut-être téméraires, que je leur ai fait subir. Ainsi, au premier et au troisième hexamètres, au lieu de ἔκτοθεν αὐτῆς, je lis ἔκτοθεν ἄτης, et au second προασπιστῆρας, et non προασπιστῆρος.

V. 44. Au lieu de σοί, il est évident qu'il faut mettre τοῖς, pour rendre le sens du texte sacré.

V. 50. Ces quatre génitifs ôtent à la phrase quelque chose de sa clarté et de son élégance. J'aime mieux dire :

..... οὐ βροτῆ γὰρ
εἰμὶ τελεσσιγάμοιο γονῆ χθονός.

V. 52. Ἀτέρμονος, épithète oiseuse ici, et de *remplissage*, comme on dirait de nos jours. Je n'ai pas osé néan-

moins lui substituer ἀπηνέος, *inhumain*, parce que Nonnos va, dans les chapitres suivans, reproduire deux fois l'adjectif ἀτέρμονος, comme s'il était en quelque sorte inséparable de κόσμου.

V. 54. Je suis plus hardi pour θεσμῶν, déplacé ici. Il faut lire δεσμῶν.

V. 69. Ici encore, au lieu de κόσμῳ, il me paraît qu'il faut mettre γαίη, afin que κόσμος ne se présente pas deux fois dans le même vers.

V. 80. Au lieu de ἀγαπάζων, c'est incontestablement ἀγαπάζεις. Saint Jean dit ἡγάπησας.

V. 92. Ici encore, il me semble que le terme θεσμῶς, *la loi*, est préférable à δεσμῶς, *le lien*, et c'est le premier sens que j'ai choisi.

CHAPITRE DIX-HUITIÈME.

V. 8. Au lieu de ἄλλος, il faut lire ἄλσος.

V. 18. Et voilà que ce même mot ἄλσος, tombé de dix vers plus haut, d'où il a été mal à propos exclu, a amené de singulières perturbations dans le texte de la *Paraphrase* et chez ses commentateurs. Il m'est impossible de trouver à ce terme, même dans son sens le plus détourné, la signification d'une *lanterne*. Et comme Nonnos, pour la description de cette lanterne, si étrangement placée, a épuisé toute la finesse et l'abondance de ses périphrases, j'ai eu besoin de quelque patience et de beaucoup de corrections pour rétablir ce passage. Ainsi, aux deux vers 18 et 19, je dis ἔρκος et non ἄλσος; au 22e, δηγηυρίζων au lieu de δημοζυγέος, qui est inexplicable ici. Puis je rejette

à la fin de la description, comme le bouquet de ce feu d'artifice, le 21e vers, que je répare de cette façon :

ἀστερόεν μίμημα πανείκελον ὠκείϊ κόσμῳ.

V. 27. Ὁξίϊ est aussi déplacé ici que six vers plus haut. Ce n'est pas *vivement*, mais *avec douceur*, que Jésus parle toujours à ses meurtriers. Lisons donc ἡδέϊ, comme au vers 57.

V. 32. Cet ἔργου, pour signifier *l'argent*, a tellement mis en colère Heinsius, qu'afin de l'apaiser j'ai été tenté de dire περὶ κέρδους au lieu de χάριν ἔργου. Et, malgré l'énormité de l'altération, je m'y décide. Je remplacerai en même temps μιν par μέν.

V. 44. Le mot Γαλιλαῖος, qui va se trouver au vers 45, est inutile ici, et pour que la réponse soit, en ses termes, identique à la question, il faudra dire : τελέθω καὶ Χριστὸς Ἰησοῦς.

V. 70. Dans l'exacte prosodie de Nonnos, καὶ οἱ est rarement admissible. Ici c'est καὶ τὸν, ce me semble, car le verbe δμάρται régit aussi l'accusatif (*Iliade*, XII, 400).

V. 108. Cette épithète, *aux longs cheveux*, donnée au serviteur du grand prêtre, m'a longtemps déconcerté. C'est l'attribut des Galiléens (ch. II, v. 6), et ici rien ne dit que l'officier insolent fût de Galilée. J'ai présumé qu'au lieu de cet inexplicable πανύτριχα il fallait dire πανύστατα, adverbe; cette parole est, en effet, la dernière que Jésus prononce chez le pontife Anne.

V. 109. Je suis disposé à croire, avec Nansius, qu'ici il faut lire θυμῶ.

V. 115. Je voudrais aussi, au lieu de ἐτάρω, dire ἐτέρω, et faire disparaître ainsi l'irrégularité qui a choqué Heinsius.

V. 118. Il me semble qu'il faut dire θαλπόμενοι, se rapportant aux serviteurs du pontife, et non θαλπόμενον, dont le substantif serait trop éloigné.

V. 127. Wernicke (*ad Tryph.*, p. 313) a invinciblement, à mon avis, démontré qu'il fallait mettre ici εἶδον ἐγὼ δρυέντος.

V. 137. Au lieu de ἐφυλάσσετο, qui ne se comprend pas, je pense qu'il faut dire ἐμιαίνετο, pour bien saisir la belle pensée de Nonnos, et la grande forme homérique dont il l'a revêtu; ou mieux peut-être, ἐβιάσατο.

V. 162. C'est καὶ ἐγὼ, et non καγὼ, comme le veulent plusieurs éditions précédentes.

V. 164. Et ici c'est ἀναυδίες, et non ἀναιδίες, car Pilate ne peut pas, sans motif personnel, adresser aux pontifes juifs une grosse injure.

V. 166. Au lieu de ἀλλή, lisez ἀρχή, comme au v. 171. Nonnos aime ces répétitions, et dans une autre circonstance Nansius l'a remarqué comme moi (p. 194).

V. 183. Je ne puis être de l'avis de mes prédécesseurs sur ce passage, et j'établis ainsi, à mon tour, le texte de Nonnos, en ajoutant que, pour la prosodie, j'aimerais mieux commencer le second vers par κρίνων :

νηπόλους δ' ἤλεγξεν, ἐῷ πολυειδέϊ μύθῳ
κρίνας· Αἴτιον κ. τ. λ.

CHAPITRE DIX-NEUVIÈME.

V. 13. A la place de ἐνὶ, lisez τῶν, et vous éviterez un hiatus en même temps qu'une construction inélégante.

V. 19. Au lieu de νεοπλανές, je me range de l'avis des commentateurs en majorité, et je lis νοοπλανές.

V. 39. On ne peut laisser à Pilate, quand il est juge suprême, et qu'il tremble, l'épithète de σοφός, qui a choqué Heinsius ici et ailleurs. C'est σαφές τοῦτο, « cette accusation précise ».

V. 42. Lisez κατηφίωων, correction dont je rendrai compte au chapitre suivant, v. 13.

V. 44. Φωνήν, *la voix*, est un contre-sens; c'est σιγήν, *le silence*, qu'il faut dire.

V. 46. Οὐδέ πω ἔγνωσ. On évitera l'hiatus en lisant οὐδέ παρ ἔγνωσ, ce qui vaut mieux.

V. 48. Ici, pour avoir le dactyle et éviter l'hiatus, au lieu de Καί οί, lisez encore Καί τότε.

V. 62. Ἀρτιδόμω n'est grec que sur l'autorité telle quelle de cet hexamètre de la *Paraphrase*; mais ἀρτιτόμω, que je lui substitue, a pour lui le précédent d'Apollonius de Rhodes (l. IV, v. 1515). A tant que de créer un mot, j'étais tenté de dire ἀγχιδόμω, car le prétoire, d'où sort Pilate, est, en effet, très-près de l'endroit nommé Gabbatha.

V. 66. Hiatus inutile, que Hermann a justement réproposé en proposant ἔτρεχεν, comme au vers 236.

V. 74. Δισμῶ est tout à fait déplacé ici, car dans la torture de la croix, on n'employa point de cordes; c'est θεισμῶ, être tiré sur la croix par les quatre membres, genre de supplice que Nonnos a nommé, un peu hardiment peut-être, τετραζυγι θεισμῶ.

V. 76. Γομφοτόμοισιν ne se comprend pas, à côté du γομφωτὸν du même vers, et appliqué à δούρασι. Les bois ne coupent pas les clous, mais ils écartèlent, comme ici. C'est donc γυιστόμοισιν, ou mieux encore γυιστόροισιν, épithète qui se retrouve dans l'*Anthologie*.

V. 94. Encore un coup, il n'y a point ici de liens de fer, δεσμῶ. C'est κέντρον, comme au vers 29.

V. 96. Ἦτορ ne peut se justifier, quels que soient les efforts tentés pour cela, ni par conséquent se maintenir. C'est ἴτυν, la rondeur de la cheville du pied.

V. 97. Il faut absolument un verbe à cette seconde phrase; et, pour la comprendre, nous substituerons à δλέθρου, qui est inutile ici (expression figurée empruntée au vers 154), ἐλάσσαν, comme au vers 72. C'est le cas de dire avec Wernicke : « Il ne faut pas que les écrivains de notre « âge soient scrupuleux ou ineptes à ce point, qu'ils n'o-
« sent changer même une syllabe, quand le sens vient à
« l'exiger (*in Tryph.*, p. 254) ». Je construis donc ainsi toute la période secondaire de la phrase :

δροτρήτω δὲ πεπαρμένον ἄζυγι γόμφῳ,
διπλόον ἴτυν ἔχοντι μιῇ τετορημένον ὀρμηῇ,
ποσσὶν ὁμοπλεκέεσσιν ἀκαμπία δεσμὸν ἐλάσσαν.

V. 101. Ce n'est pas sur un clou, γόμφῳ, ni même avec un clou, que Pilate a tracé l'inscription (voyez v. 103), mais c'est sur une tablette, δέλτω.

V. 124. Au lieu de ἀληθεία, je veux lire ici ἀνητέα, *sans couture*.

V. 143. Au lieu de ἔσχε, qui se retrouve à la même place dans le vers suivant, je dis εἶλε, même expression que dans le texte : ἐλαβεν.

V. 144 et 145. Cette pensée recherchée de Nonnos demeure à peu près inintelligible. J'ai essayé de la comprendre à l'aide de quelques corrections; ainsi j'ai voulu lire :

καὶ ἄσπορος ἔσχε τεκοῦσαν
οὐδς, ἀνὴρ ἀλόχευτος ἀπειρογάμου γενέτειρας.

V. 153 et 154. Pour mettre quelque ordre dans cette longue phrase, j'ai dû me déterminer à lire d'abord ἔδη-
σεν, puis ὥρμη δ'. Cette leçon évitera la monotonie des
trois participes ἀκούσας, πλῆσας, ἐρείσας, et liera par une
copulative indispensable la première période à la se-
conde.

V. 159. Le καὶ ὑστατίῳ rendrait la construction de ce
vers impraticable; c'est πανυστατίῳ (Callim., *Pallas*, V, 54).
Voici notre vers rétabli :

ἀγγιθανῆς, Τετέλειστο, πανυστατίῳ φάτο μύθῳ.

V. 166. Τρισσῶν πουλυόδοι. Cette dernière épithète,
subversive du texte sacré, a déplu à bien des commenta-
teurs qui n'ont pas osé la changer. Je serai plus hardi, et
je dirai τρισσατίων κατάζοι. C'est le mot du texte de
saint Jean, καταγαῶσιν.

V. 173. Μαιλιχίου est une faute de copiste évidente. Il
faut lire, pour le premier larron comme pour le second,
νυκτιλόχου.

V. 178. Cette confusion de λόγχη et de μαχαίρη, où
Heinsius veut voir une *lance* et un *poignard*, disparaît si
l'on consent à voir dans les deux mots réunis *le fer de la*
lance, et à réformer entièrement ce vers, où ἀκίχητος de-
meurerait incompréhensible, et qui ne rend pas suffisam-
ment le texte sacré. Je le lis ainsi :

Ἄλλὰ θορῶν στρατίος λόγχης ἀνεμώδεος ἀνήρ.

V. 184. Ζαθέη. Saint Jean n'a jamais parlé ainsi de
lui-même, et qualifié sa propre voix de *divine*. D'ailleurs,
avec ζαθέη, la dernière syllabe de εἶτι qui précède de-
meure brève, et le vers serait faux. En lisant avec moi
στερη, tout est réparé,

V. 186. Ce vers doit, si je ne me trompe, être transporté au vingtième chapitre, où il figurera sous le n° 41; et voici les raisons qui appuient ma transposition : ce ne sont point « les accents de la lyre divine » (ce qui désigne David) qui ont annoncé qu'on ne romprait pas le corps du Christ; c'est dans l'*Exode*, ch. XII, v. 46, et mieux encore dans les *Nombres*, ch. IX, v. 12, où il est dit : *et os ejus non confringent*. Et pour traduire le texte, ἵνα ἡ γραφή πληρωθῆ, il suffira de lire :

..... ὅπως ἔπος ἔμπεδον εἶη
 χρωτὸς ἀμωμήτοιο προάγγελον.

On verra au chapitre suivant l'emploi que j'ai fait du vers 186, que j'ai dû retrancher ici.

V. 188. Φέρεται se traduit vulgairement par *on dit*. Or ce n'est pas ici un vain bruit que rapporte légèrement saint Jean, c'est une prédiction écrite dans les livres saints : καὶ πάλιν ἐτέρῳ γραφή λέγει. Il faut donc dire γράφεται.

V. 199. A la place de ἐρείσας, qui est ici un contresens, lisez ἀράσας.

V. 200. Et ici, au lieu de δισμῶ, qui ne vaut guère mieux, c'est κέντρῳ qu'il faut dire.

V. 205. Au lieu de κήπου, lisez κόλπου.

V. 207. Lisez ἀλόην, accusatif, comme σμύρναν, et non ἀλόης, génitif, qui ne cadrerait pas avec ἔρνος.

V. 208. Je voudrais ici λίτρων, ὡς καλίουσι φατιζόμενον τινὰ μέτρον, car c'est une centaine de litres de myrrhe et d'aloès mêlés que Nicodème apporte. Pour exprimer ce mélange, que certainement Nonnos n'aura pas laissé de côté, il faut encore retrancher l'injustifiable ζαθέη du vers 209, et mettre à la place μιγάδην, adverbe indispen-

sable que nous fournit Nicandre (*Alex.*, v. 277). Il faudrait donc, suivant ma leçon, lire :

Ἰνδῶης ἀλόην δονακοτρεφῆς ἔρνος ἀρούρης,
λιτρῶν, ὡς καλέουσι φατιζόμενον τινὰ μέτρον,
ἄχρι μιῆς μιγάδην ἑκατοντάδος.

V. 210. Wernicke veut ici, avec toute raison, πολυπλέκτων, et non πολυπλέκτω.

V. 213. On conviendra sans difficulté que le mot τύμβος, venu du voisinage, est tout à fait étranger à ce vers. C'est κῆπος, comme dans le texte sacré : κῆπος, καὶ ἐν τῷ κήπῳ (ᾠ 41).

V. 218. Ἄλλὰ dénature le sens ; c'est ἐνθά, qui répond au mot ἐκεῖ du texte sacré.

CHAPITRE VINGTIÈME.

V. 5. Lisez οὐδαίοιο, et non Ἰουδαίοιο.

V. 13. Ce n'est point ici κατηπιόωντι, que nous avons rencontré déjà et corrigé (ch. XIX, v. 42) ; car Pierre n'est point *calmé* (*Iliade*, V, 417), mais il est *honteux* (*Odyssée*, XVI, 342) d'avoir renié. Et c'est le κατηφιόωντι d'Apollonius de Rhodes (liv. III, v. 124).

V. 17. Ἐμπνοος οἰστρηθέντι ne signifie rien. Il me semble qu'il faut dire εἰκελος οἰστρήθεντι, *semblable à un frénétique*.

V. 22. Lisez ἔδρακιν et non ἔδραμιν. Ces deux verbes ont été plus d'une fois mis l'un pour l'autre par les copistes négligents des *Dionysiaques*.

V. 26. Ἐσπομένοις, en cette occasion, me paraît bien plus dans les habitudes du style de Nonnos, que ἐσπόμενος, qui serait, en outre, une redondance.

V. 27. Ὑπὲρ δαπέδοιο δὲ γυμνοῦ. Le sol n'était point nu, puisqu'il était couvert des dépouilles funèbres, comme le dit la fin de la phrase. Je pense qu'il faut lire τῶμβου.

V. 41. Il manquerait un sens raisonnable à cette longue phrase, et il y aurait une lacune essentielle dans la traduction, si nous n'introduisions en cet endroit le vers mal placé dans le chapitre précédent, sous le n° 186 :

ὁ ζαθέη φόρμιγγι μελίπνοος ἔνεπε μολπή.

Ce vers est indispensable ici pour rendre le οὐδέπω γὰρ ἤδεισαν τὴν γραφήν, ὅτι δεῖ, κ. τ. λ. ; et il fait allusion, si je ne m'abuse, au premier verset du psaume 138 : *Tu cognovisti sessionem meam et resurrectionem meam.*

Saint Jean semble reconnaître par là que saint Pierre et lui avaient peu lu les Écritures avant la résurrection, et cela s'accorde avec ce que l'on sait de leurs vies.

V. 69. C'est évidemment ἔκτοθι à la place de ἔνδοθι, qui donnerait un contre-sens.

V. 109. Ici, il convient plus que jamais de corriger cette faute, que nous avons déjà relevée souvent, et qui est très-fréquente chez les scribes distraits ou illettrés des œuvres de Nonnos. C'est θυμῷ et non μύθω.

V. 119. Au lieu de διώνυμον, c'est διώνυμος, je l'ai déjà dit (voir ch. XI, v. 55).

V. 120. Θερόν. Le Christ ne court pas, mais il paraît, ἀναφαίνεται. Je crois que c'est ποδῶν qu'il faut lire, et j'ai déjà introduit cette même leçon nouvelle dans les *Dionysiaques* sans avoir excité la mauvaise humeur des critiques, au moins pour ce fait.

V. 126. Lisez μάρτυν, comme le veut avec tant de raison Wernicke (*in Tryph.*, p. 125).

V. 137. Ce n'est point ici ἀλλά, conjonction, mais bien ἄλλα, adjectif, comme dans le texte sacré.

V. 145. Ἔστιν. Ce verbe, au présent, finit et traduit bien imparfaitement le simple et touchant épilogue de saint Jean. C'est ἔστω ou ἔσται.

CHAPITRE VINGT ET UNIÈME.

V. 14 et 15. Encore un ou deux défauts de syntaxe, et autant de fautes de copie dans cette phrase, quand Nonnos est particulièrement scrupuleux sur ce point. Ἀμφιλαφεῖ se comprend à peine; στόμα λίμνης n'est régi ni par verbe ni par adverbe, et la copulative manque absolument au second membre de la phrase. Voici ma construction correctrice :

ἀμφίπλα κλα βῶντο· καὶ ἀγγιπόρου κατὰ λίμνης
νηὸς ἐπεμβαίνοντες ἐπέπλεον . . .

Il me semble qu'ainsi rien ne manque à la régularité grammaticale et à la clarté du récit.

V. 28 et 29. Pour serrer de plus près le texte sacré, et pour lui laisser toute son énergie, je voudrais placer le vers 29, qui commence par βάλλειν, avant le 28e, ἰχθυόδω; et ce même terme ἰχθυόδω, quand ἐκηβόλα se trouve un peu plus loin, ne peut se rapporter à la mer. Je crois qu'il faut lire ἰχθυόδω, comme au vers 80.

V. 35. Pour rendre à ce vers sa régularité métrique, il faut lire βυθῶν διφήτορι, comme chez Oppien (*Hal.*, liv. II, v. 435), et au précédent, μυρίου au lieu de βυθίω.

V. 39. J'aurais aimé à faire disparaître d'ici cette *chemise toute trouée*, πέπλω πολυτρήτω, dont Heinsius a tant ri, et qui entre bien pourtant dans la vérité du costume des pêcheurs. Je voulais la remplacer par πολυτρήτω ou

καλυπτήτω, qui a tant souffert d'épreuves, épithète consacrée à Ulysse par Homère. Et moi, si hardi sur l'article des corrections, pourquoi ne l'oserais-je pas ?

V. 65. Au lieu de πάντοθεν, qui est oiseux ici, je pense qu'on doit lire πόντοθεν. C'est le filet remonté avec tant de peine de la mer sur la plage, et accompagné de toutes les manœuvres des pêcheurs peintes au vif, telles que nous avons vu si souvent les lazzaroni de Mergelline, dans le même costume que Simon, les exécuter à Naples.

V. 68. Au lieu de δλαῶ, il me semble qu'il vaudrait mieux lire δγαῶ; mais ici, pour le sens, l'altération du texte n'est pas nécessaire.

V. 69. Il y a ici une transposition à opérer en faveur du sens le plus raisonnable; je pense qu'il faut placer les quatre vers 69 à 72 avant les quatre vers 73 à 76, et continuer par le 77, τοῦτο πάλιν, qui arrête le sens et détermine un alinéa.

V. 77. Pour éviter l'hiatus, il faut absolument φασί-ντο. Hermann a bien raison quand il l'exige (*Orph.*, p. 819); et je l'admets sur son autorité.

V. 89. Ἀσιγήτω n'a pas de sens ici. C'est peut-être ἀκινήτω; mais plus probablement, à mon avis, ἀνικήτω.

V. 116 et 117. Il est évident que ces deux vers, n'ayant rien de correspondant dans le texte sacré, doivent être supprimés, et ne sauraient adresser gratuitement à Pierre une quatrième recommandation, identique aux trois premières. C'est là ce que les anciens commentateurs nommaient des vers *bâtards*, tombés de la plume de quelque scribe en bonne humeur; ceux-ci, en effet, laissent reconnaître à plus d'un titre leur illégitimité.

V. 131. Ce passage, en y conservant le mot ἀνικήτοιο, ou même ἀκικήτοιο, comme le veulent d'autres éditions, est bien difficile à construire et à expliquer. Je dis à mon

tour ἀκλιητός τε, allusion à la fin paisible de saint Jean en contraste avec le martyr de saint Pierre, dont il a été question.

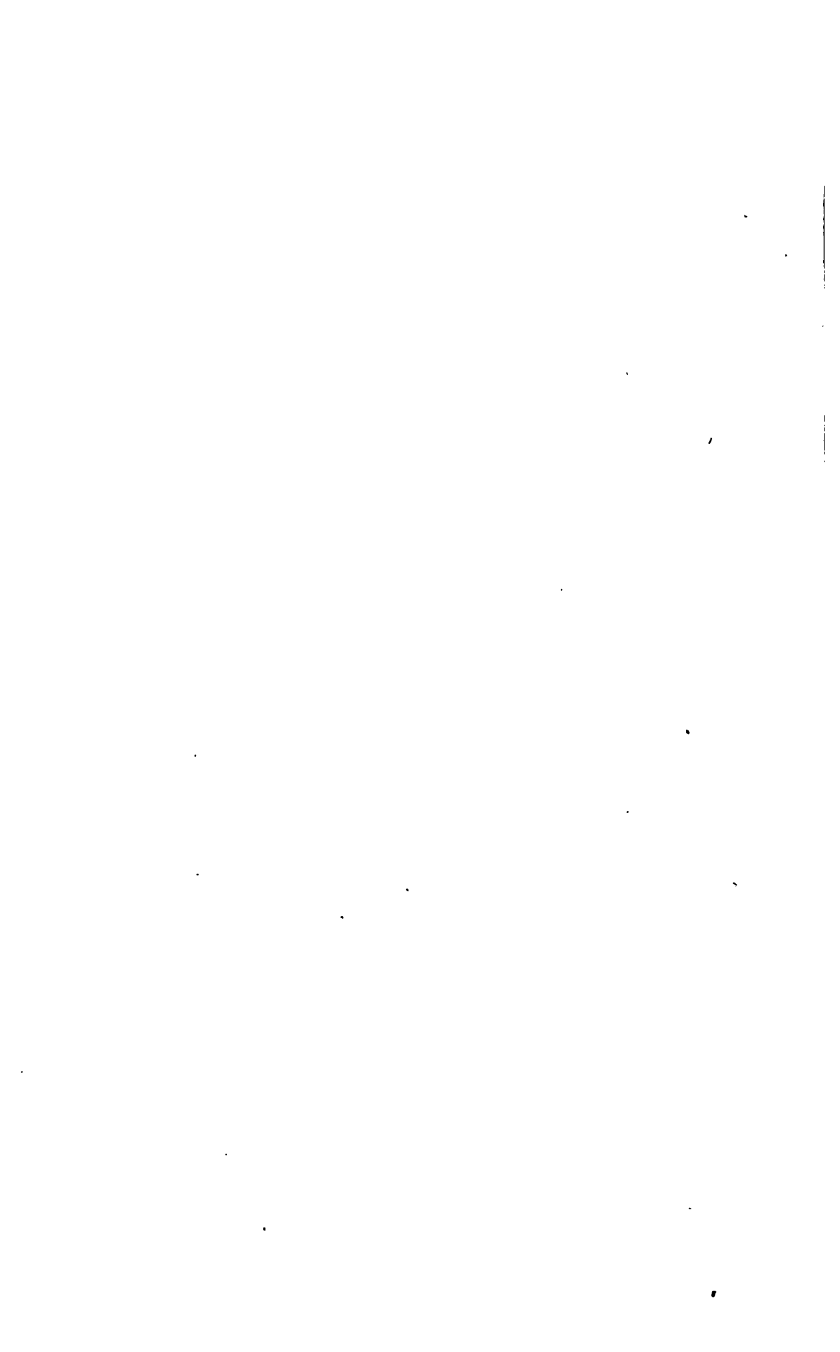
Nota. J'ai laissé subsister au vers 25 une expression très-hardie du poète, qui nomme les poissons πλωτὰ δεῖπνα θαλάσσης, *les festins flottants de la mer*, parce que cette même expression se retrouve au vers 36 du quarantième chant des *Dionysiaques*. Mais il me semble que, pour se rapprocher de la simplicité du texte sacré, qui devrait ici écarter les témérités de l'épopée, on pourrait dire πλωτὰ τελεσσιγόνου χομίζετε τέκνα θαλάσσης; et ma conjecture trouverait un appui dans l'épithète τελεσσιγόνου qui continuerait l'image. J'aurais aimé à atténuer ainsi une ridicule périphrase digne des *Précieuses* de Molière, qui, au lieu de: *Avez-vous du poisson?* dit: *Portez-vous quelque chose de ces festins flottants que la mer fait naître et croître?* — Je n'ai pas indiqué, dans le cours de l'œuvre, tout ce que j'y ai rencontré en ce genre, mais je n'ai pu m'empêcher de le dire en terminant.

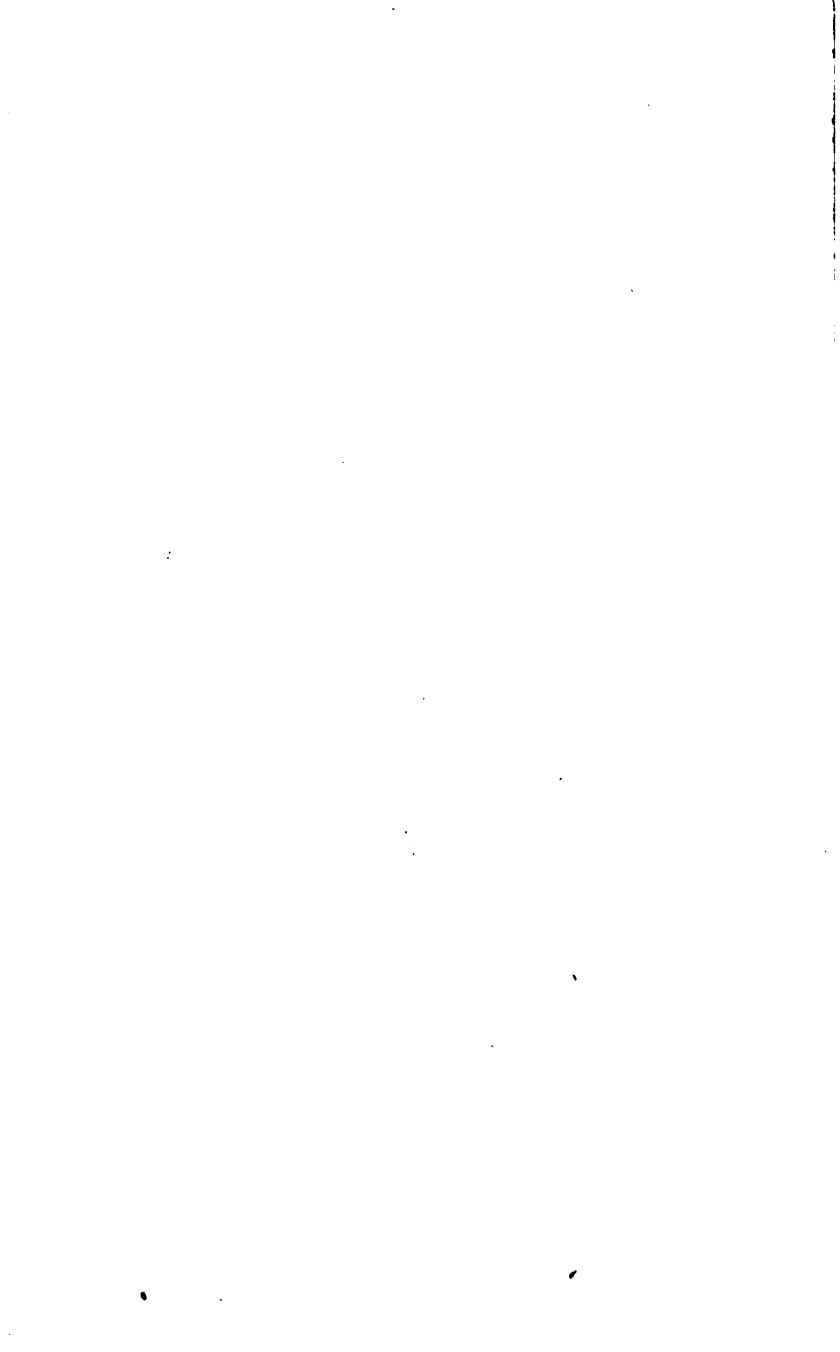
Je finis donc en expliquant aussi que, dans ces notes, je n'ai point relevé une à une les fautes d'impression assez multipliées dans l'édition de 1834, la plus récente, et qu'aucun *errata* n'y a signalées. Je me suis contenté de les corriger dans mon texte, et de faire en sorte qu'on ne puisse m'adresser les mêmes reproches à mon tour.

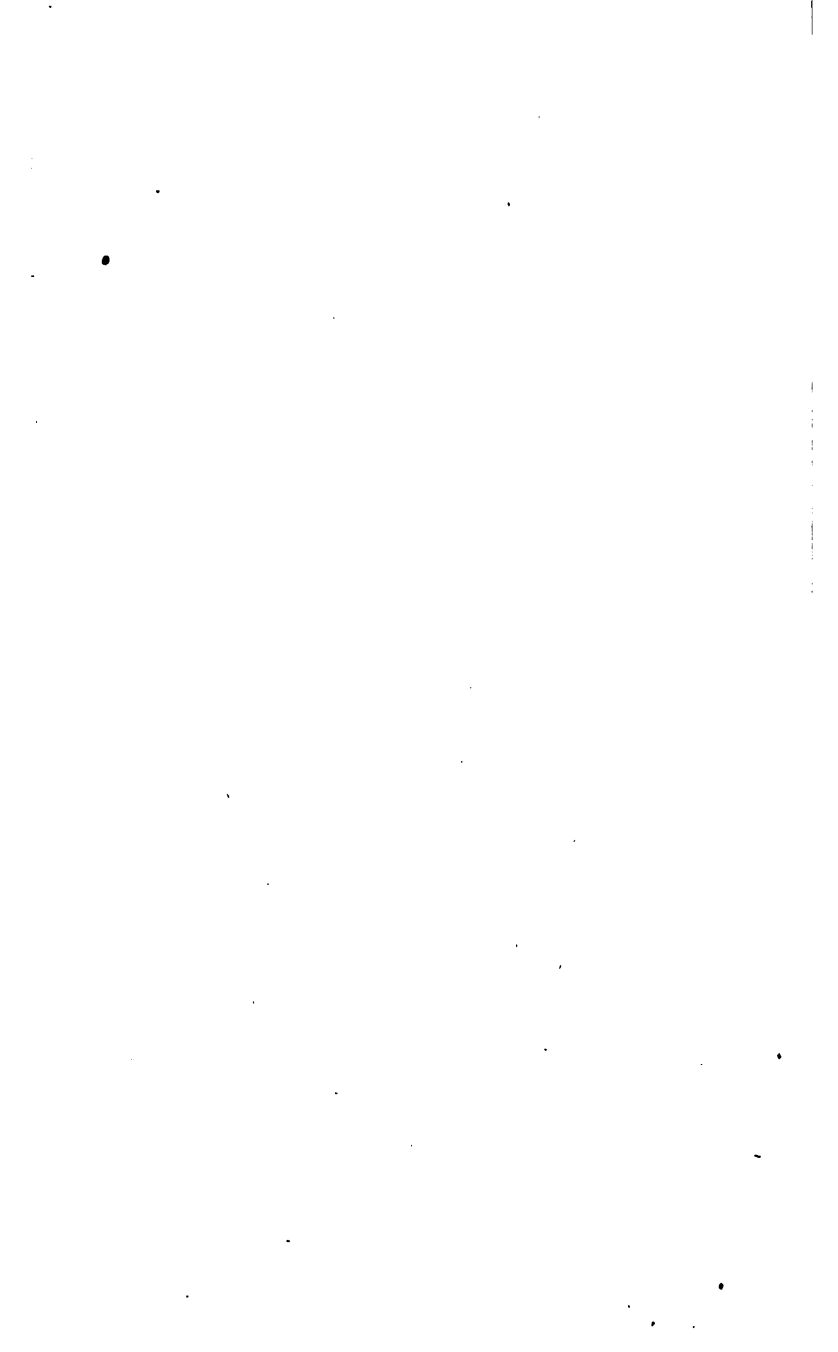
FIN.

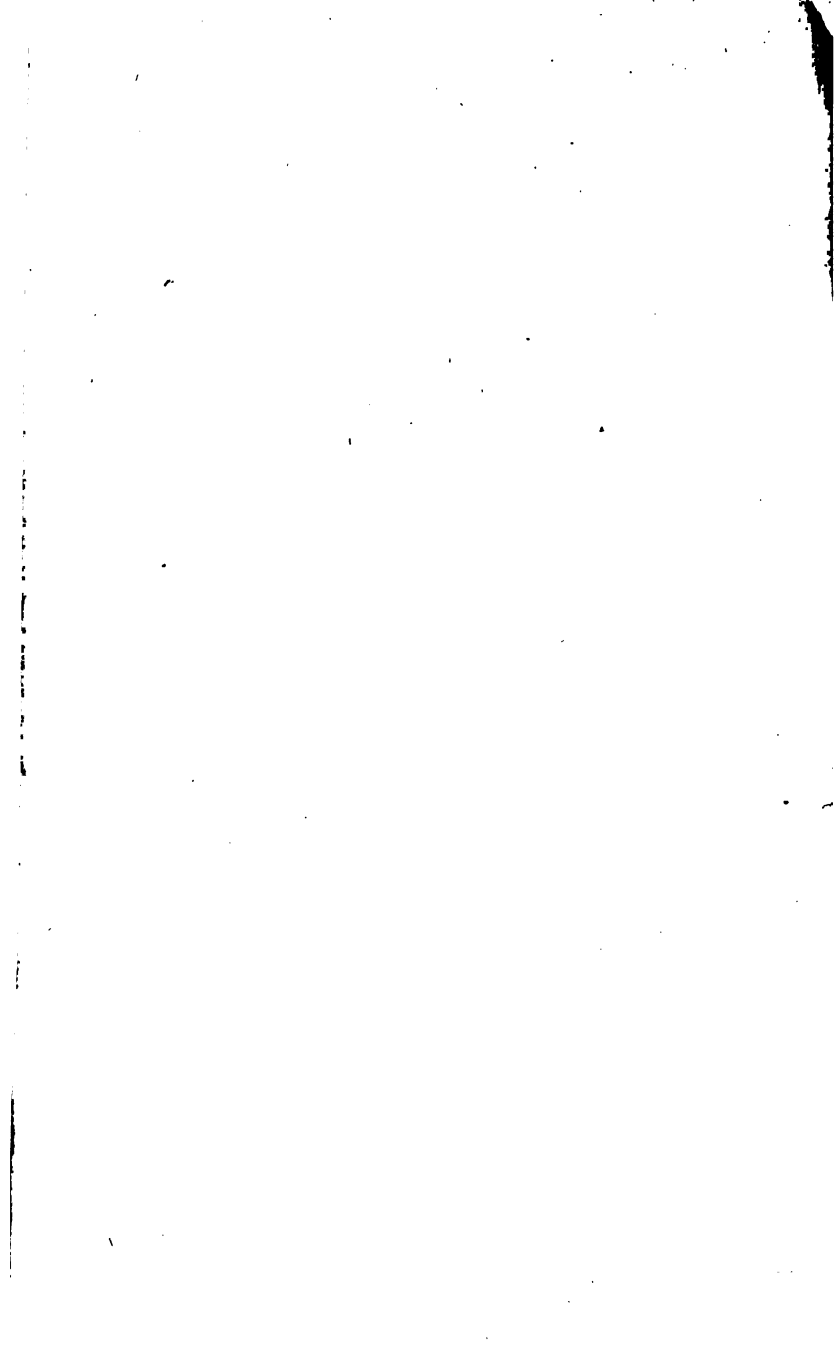
TABLE DES MATIÈRES.

AVIS.....	i et ii
ΚΕΦ. Α.....	3
— Β.....	12
— Γ.....	17
— Δ.....	24
— Ε.....	34
— Ζ.....	42
— Η.....	51
— Θ.....	59
— Ι.....	67
— Κ.....	75
— Λ.....	81
— Μ.....	91
— Ν.....	99
— Ξ.....	106
— Ο.....	111
— Π.....	116
— Ρ.....	122
— Σ.....	126
— Τ.....	134
— Υ.....	143
— Φ.....	146
NOTES.....	155
TABLE des matières.....	201

ŒUVRES DE M. LE COMTE DE MARCELLUS

ANCIEN MINISTRE PLÉNIPOTENTIAIRE

SOUVENIRS DE L'ORIENT. 2 volumes in-8°.

— Nouvelle édition. 1 beau volume grand in-18.

VINGT JOURS EN SICILE. 1 volume in-8°.

PORTEFEUILLE DU COMTE DE FORBIN. 1 vol. album.

ÉPISODES LITTÉRAIRES. 2 volumes in-8°.

CHANTS DU PEUPLE EN GRÈCE, avec le texte grec et commentaires. 2 volumes in-8°.

LES DIONYSIAQUES DE NONNOS. Texte grec et français. 1 volume grand in-8°.

BACCHUS OU LES DIONYSIAQUES. Texte français seul. 6 volumes in-32.

SOUVENIRS DIPLOMATIQUES. Correspondance intime de M. de Chateaubriand. 1 volume in-8°.

CHATEAUBRIAND ET SON TEMPS. 1 beau volume in-8°.

CHANTS POPULAIRES DE LA GRÈCE MODERNE, réunis, classés et traduits. 1 volume grand in-18.

LES GRECS ANCIENS, ET LES GRECS MODERNES. 1 vol. in-8°.

PARAPHRASE DE L'ÉVANGILE SELON SAINT JEAN. Texte grec et français. 1 volume in-18.

— La même. Texte grec seul.

— La même. Texte français seul.

